

**ANALIZA I OCENA
SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
ŚWIĘTOKRZYSKIM
W 2011 ROKU**

————— Kielce, maj 2012 —————

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
ul. Witosa 86, 25-561 Kielce
tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666
strona internetowa: www.wup.kielce.pl
e-mail: wup@wup.kielce.pl

Redakcja:

Wydział Badań i Analiz Rynku Pracy
WUP w Kielcach

ISSN 1899-1394

Niniejsza publikacja udostępniona jest na stronie Internetowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.
Przedruk w całości lub części oraz wykorzystanie danych statystycznych
w druku dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

Nakład 350 egz.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

SPIS TREŚCI	str.
Uwagi metodyczne	10
1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE	13
1.1. Uwarunkowania demograficzne	13
1.1.1. Ludność	13
1.1.2. Ludność według wieku	15
1.2. Sytuacja gospodarcza	20
1.2.1. W Unii Europejskiej	20
1.2.2. W kraju	21
1.2.3. W województwie	24
1.3. Rynek pracy	24
1.3.1. Pracodawcy	24
1.3.2. Pracujący	27
1.3.3. Zatrudnienie	29
1.3.4. Bezrobocie	30
1.3.5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw	31
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	34
2.1. Poziom i stopa bezrobocia	34
2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia	34
2.1.2. Stopa bezrobocia	35
2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach	36
2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych	37
2.2. Zmiany w strukturze bezrobocia	40
2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	40
2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	41
2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	43
2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności	45
2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	46
2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	47
2.3. Podsumowanie	52
3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	53
3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi	53
3.1.1. Poziom bezrobocia	53
3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia	53
3.1.3. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	54
3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku	54
3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	55
3.2. Bezrobotne kobiety	57
3.3. Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	59

	str.
3.4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	60
3.4.1. Bezrobotni do 25 roku życia	60
3.4.2. Długotrwale bezrobotni	62
3.4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	62
3.4.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	62
3.4.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	63
3.4.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	63
3.4.7. Bezrobotni niepełnosprawni	63
3.5. Podsumowanie	66
4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	67
4.1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	67
4.2. Aktywne programy rynku pracy	71
4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy	72
4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych	73
4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej	73
4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	74
4.2.5. Staż u pracodawcy	74
4.2.6. Prace społecznie użyteczne	75
4.2.7. Szkolenia i przekwalifikowania	75
4.2.8. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa	77
4.2.9. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	78
4.3. Podsumowanie	81
5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY	82
5.1. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Sejmikiem, komisjami problemowymi Sejmiku i Zarządem Województwa Świętokrzyskiego	82
5.2. Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia	88
5.3. Realizacja wojewódzkich programów mających na celu tworzenie nowych miejsc pracy i likwidację negatywnych skutków bezrobocia	93
5.4. Organizowanie i koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa	108
5.5. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych	116
5.6. Realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii	123
5.7. Realizacja zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów prawa, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi	128

	str.
5.8. Prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia	129
5.9. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych	133
5.10. Opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę oraz współdziałanie z organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy	134
5.11. Współdziałanie z partnerami rynku pracy	143
5.12. Realizacja zadań w zakresie służby zastępczej	153
5.13. Wydawanie zaświadczeń uznających przedsiębiorcę za znajdującego się w trudnych warunkach finansowych	153
5.14. Realizacja zadań w zakresie systemu audytu wewnętrznego	154
5.15. Realizacja zadań w zakresie organizowania, prowadzenia i finansowania szkoleń kadry publicznych służb zatrudnienia	155
5.16. Podsumowanie	158
6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP	161
6.1. Pośrednictwo pracy na rzecz młodzieży bezrobotnej, poszukującej pracy oraz uczącej się	161
7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM	162
7.1. Zatrudnienie cudzoziemców	162
7.2. Kontrola legalności zatrudnienia	163
7.3. Ochrona roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	166
7.4. Łagodzenie skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców	172
7.5. Zadania związane z usuwaniem skutków powodzi	172
Aneks statystyczny	174 - 236
Tablice	
Kartogramy	
Wykresy	
Adresy urzędów pracy województwa świętokrzyskiego	237 - 238

1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2011	178
2. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w latach 1999-2011	179
3. Jednostki osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i pozostałe jednostki gospodarki narodowej	180
4. Jednostki osób prawnych i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej	180
5. Liczba bezrobotnych w latach 2010-2011 według województw	182
6. Stopa bezrobocia w latach 2009-2011 według województw	183
7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w latach 2010 - 2011 według województw	184
8. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 wolne miejsce pracy w latach 2002-2011 według województw	185
9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w latach 2010-2011 według powiatów	187
10. Bezrobotni, wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, podjęcia pracy oraz podmioty gospodarcze w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2011	189
11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2011	190
12. Poziom bezrobocia rejestrowanego według powiatów w latach 1999-2011	191
13. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani w 2011 roku	192
14. Bezrobotni, którzy podjęli pracę	193
15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej	194
16. „Napływ” i „odpływ” bezrobotnych, w tym osoby które podjęły pracę, wg powiatów	195
17. Stan i struktura bezrobocia	196
18. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku według powiatów	197
19. Bezrobotni według wieku	198
20. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	198
21. Bezrobotni według stażu pracy	198
22. Bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	199
23. Struktura „wiekowa” bezrobotnych według powiatów	200
24. Poziom wykształcenia bezrobotnych według powiatów	201
25. Staż pracy bezrobotnych według powiatów	202
26. Czas oczekiwania bezrobotnych na pracę według powiatów	203
27. Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2011 roku	204
28. Bezrobotni rejestrujący się w 2011 roku oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg 3-cyfrowych grup zawodów	205 - 208
29. Bezrobotni wg 3-cyfrowych grup zawodów na koniec grudnia 2010 i 2011 roku	209 - 212
30. Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg 3-cyfrowych grup zawodów w 2011 roku	213 - 215
31. Bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” i „odpływ”	216
32. Rejestrowane bezrobocie na wsi w 2011 roku, „napływ”, „odpływ” oraz podjęcia pracy	217

	str.
33. Rejestrowane bezrobocie na wsi według powiatów	218
34. Zarejestrowani bezrobotni ogółem, w tym zamieszkali na wsi	219
35. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku	220
36. Bezrobotni zamieszkali na wsi według poziomu wykształcenia	220
37. Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy	220
38. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, wykształcenia i stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	221
39. Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w 2011 roku	222
40. Niepełnosprawni zarejestrowani na koniec 2010 i 2011 roku	223
41. Niepełnosprawni według wieku	224
42. Niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	224
43. Niepełnosprawni według stażu pracy	224
44. Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	225
45. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011 roku według powiatów	226
46. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2011 roku według powiatów	227
47. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	230
48. Wydatki z Funduszu Pracy poniesione na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2011 roku według powiatów	231
49. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach woj. świętokrzyskiego	233 - 236

KARTOGRAMY

Charakterystyka woj. świętokrzyskiego - Ludność według stanu na 31.12.2010r.	174
Stopa bezrobocia według powiatów, stan na koniec 2010r. i 2011r.	188

WYKRESY

1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku	175
2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2010 roku	176
3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2010 roku	177
4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej za grudzień 2011 roku	181
5. Liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 2010-2011	186
6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w latach 2010-2011	228
7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w latach 2010-2011	229
8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2011 roku	232

UWAGI METODYCZNE

1. Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości rynku pracy stanowi *ustawa z dnia 29 czerwca 1995r. o statystyce publicznej* (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia:
 - Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 239, poz. 1594, z późn. zm.),
 - Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2011r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 83, poz. 453, z późn. zm.).
2. Podstawową jednostką opracowującą sprawozdania z zakresu rynku pracy są powiatowe urzędy pracy. Statystyka dla miasta Kielce i powiatu kieleckiego, za okres od 1 stycznia 2000r. do 31 grudnia 2008r., sporządzana była przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach. Z dniem 1 stycznia 2009r. rozpoczął działalność Miejski Urząd Pracy w Kielcach, który realizuje sprawozdawczość dot. miasta Kielce.
3. Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędach pracy, zgodnie z definicją zawartą w *ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).
4. Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zgodnie z art. 49 ustawy, zalicza się:
 - a. bezrobotnych do 25 roku życia,
 - b. bezrobotnych długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, o którym mowa w art. 50 ust.2 pkt 2, albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
 - c. bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
 - d. bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
 - e. bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r.ż.,
 - f. bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
 - g. bezrobotnych niepełnosprawnych.

W stosunku do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy powiatowy urząd pracy, poza propozycją zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, może zastosować działania określone w art. 50-61 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. skierować na szkolenie, staż, odbycie przygotowania zawodowego dorosłych oraz do prac interwencyjnych lub robót publicznych.

5. Według ustawy długotrwale bezrobotnym jest osoba, która pozostaje w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Definicja ta różni się od przyjętej w sprawozdawczości urzędów pracy, zgodnie z którą czas pozostawania bez pracy liczony jest w pełnych miesiącach od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Pierwsza grupa opisana została w rozdziale 3 „Wybrane kategorie bezrobotnych”, natomiast druga w rozdziale 2 „Stan i struktura bezrobocia”.
6. Sprawozdawczość statystyczna rynku pracy w grupie bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy uwzględnia osoby zarejestrowane na mocy zapisu art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
7. Przyrost naturalny to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna - odwrotnie. Jeśli mamy do czynienia z wartością ujemną, mówimy o ubytku naturalnym.
8. Przez „Ludność aktywną zawodowo” (cywilna siła robocza) należy rozumieć zbiorowość składającą się z osób uznanych według klasyfikacji GUS za pracujące oraz osoby bezrobotne, o których mowa w pkt. 3.
9. Przez „Stopę bezrobocia” należy rozumieć procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.
10. Przez „napływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.
11. Przez „odpływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w danym okresie sprawozdawczym.
12. Przez „Wskaźnik płynności rynku pracy” należy rozumieć wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.
13. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne).
14. Analiza miejsc pracy (wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej) dokonana została na podstawie:
 - sprawozdania miesięcznego MPiPS-01 o rynku pracy,
 - półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy: załącznika nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” i załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

15. W statystyce bezrobotnych według zawodów i specjalności stosuje się kryterium klasyfikacji bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego przez nich w ostatnim miejscu pracy.
Bezrobotnych dotychczas niepracujących klasyfikuje się według zawodu wyuczonego, zgodnie z posiadanym świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego.
Grupa „bez zawodu” obejmuje osoby, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków: a) nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego, b) nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.
16. Powyższa statystyka sporządzona została zgodnie z obowiązującą od 1 lipca 2010r. Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537), która zastąpiła obowiązującą w okresie od 1.01.2005r. do 30.06.2010r. Klasyfikację Zawodów i Specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644, z późn. zm.).
17. Od 1 stycznia 2008r. obowiązuje Polska Klasyfikacja Działalności (zwana PKD 2007) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 24 grudnia 2007r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.), która zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności z 2004 roku wprowadzoną Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 20 stycznia 2004r. (Dz. U. Nr 33, poz. 289).

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11.711 km², co stanowi 3,7% obszaru kraju. Terytorialnie obejmuje 14 powiatów, w tym 13 ziemskich i 1 grodzki oraz 102 gminy, w tym: 5 miejskich, 26 miejsko - wiejskich i 71 wiejskich.

1.1. Uwarunkowania demograficzne

1.1.1. Ludność

Rok 2010 był trzecim kolejnym, w którym odnotowano **dodatni przyrost rzeczywisty ludności**. Liczba mieszkańców Polski wyniosła **38.200 tys. osób**, tj. o 33 tys. więcej niż w 2009 roku¹.

Ludność województwa liczyła **1.266,0 tys. osób**, co stanowiło 3,3% populacji kraju (13 lokata w rankingu województw). Nadal obserwowano zmniejszanie się liczby mieszkańców regionu, na przestrzeni roku ubyło ich 4,1 tys. (w 2009r. - 2,7 tys., a w 2008r. - 2,8 tys.).

Podstawowymi czynnikami wpływającymi na zmiany w liczbie i strukturze ludności były: przyrost naturalny i migracje.

W 2010 roku w **Polsce przyrost naturalny był dodatni**, przede wszystkim w wyniku rosnącej liczby urodzeń, i wyniósł **prawie 35 tys.** Dodatni przyrost naturalny utrzymuje się w kraju kolejny piąty rok. We wcześniejszych latach wystąpił ubytek naturalny, największy w 2003 roku - 14,1 tys. Współczynnik przyrostu naturalnego jest zdecydowanie wyższy na wsi.

W **Świętokrzyskim przyrost naturalny był nadal ujemny**. W **2010 roku wyniósł minus 1,6 tys.**, podczas gdy w 2009 roku - minus 1,1 tys. W przeliczeniu na 1000 osób osiągnął wartość minus 1,2 (w 2009r. - minus 0,8), co lokuje nasze województwo na przedostatnim miejscu, przed województwem łódzkim. Powiatami, w których odnotowano dodatni przyrost naturalny były: kielecki, m. Kielce i staszowski.

Drugim składnikiem ubytku rzeczywistego powodującego zmniejszenie liczby ludności Polski jest **ujemne saldo migracji zagranicznych**, tzw. definitywnych (na pobyt stały). Szacuje się, że w końcu 2010 roku poza granicami kraju przebywało ok. 1.990 tys. Polaków, tj. o 120 tys. więcej niż w 2009 roku (ok. 1.870 tys.), przy czym 1.690 tys. osób wyemigrowało do Europy (ok. 1.635 tys. w 2009r.). Zdecydowana większość - ok. 1.615 tys. przebywała w krajach członkowskich UE (o 45 tys. więcej niż w 2009r.). Spośród krajów UE najwięcej osób wyjechało do Wielkiej Brytanii (560 tys.),

¹ „Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2010r.”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2011r.

Niemiec (455 tys.), Irlandii (125 tys.) oraz Holandii (108 tys.). Jednocześnie nastąpiło wyhamowanie powrotów spowodowane prawdopodobnie faktem zmniejszenia się potencjalnego zasobu osób, które nie osiągnęły w kraju wyjazdu stabilizacji zawodowej oraz zadowalającego poziomu życia i zdecydowały się na powrót do Polski. Polacy, którzy mają ustabilizowaną sytuację ekonomiczną w kraju goszczącym, zdecydowali się na pozostanie w nim. Z drugiej strony wiele osób, głównie młodych, w dalszym ciągu widzi szanse na poprawę swojej sytuacji życiowej za granicą i podejmuje decyzję o wyjeździe na pewien czas z kraju. Część osób wyjeżdża dla połączenia się z członkami rodziny, którzy wyemigrowali kilka lat wcześniej i najczęściej nabyli prawa do pobytu, mają pracę i szerszy dostęp do świadczeń społecznych.

Szacuje się, że około 80% emigrantów z Polski przebywa za granicą co najmniej 12 miesięcy. Osoby te zaliczane są do emigrantów długookresowych. Zdecydowana większość polskich emigrantów przebywa za granicą w związku z pracą, jednak zwiększa się odsetek członków rodzin pozostających na ich utrzymaniu (współmałżonkowie, dzieci). Osoby, które wyjechały w okresie od maja 2004r. do końca 2010 r. w 80-90% przypadków przebywały za granicą podejmując pracę lub jej poszukując².

Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 34 miejscu wśród krajów świata i na 6 w krajach Unii Europejskiej. Na 1 km² powierzchni mieszkają 122 osoby (w miastach około 1.082, na wsi 51).

Nadal maleje liczba i udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności kraju. Obecnie ludność miejska stanowi 60,9%, zaś sukcesywnie rośnie liczba ludności zamieszkanej na obszarach wiejskich - szczególnie wokół dużych miast.

W Świętokrzyskim na 1 km² powierzchni ogólnej na koniec 2010 roku przypadało 108 osób. Wskaźnik ten charakteryzował się jednak znacznym zróżnicowaniem terytorialnym. Podregion kielecki był ponad dwukrotnie gęściej zaludniony niż sandomiersko-jędrzejowski (odpowiednio 154 osoby/km² wobec 74), o czym zadecydowała przede wszystkim duża gęstość zaludnienia na terenie miasta Kielce - 1.859 osób/km². Powiatami ziemskimi o dużej gęstości zaludnienia były: skarżyski, ostrowiecki oraz starachowicki. Najmniejsze zagęszczenie ludności wystąpiło w powiecie włoszczowskim - 51 osób/km².

W Świętokrzyskim ludność mieszkająca w 31 miastach stanowiła 45,0% mieszkańców województwa (na wsi mieszkało 55,0%), a jej odsetek w ogólnej liczbie ludności sukcesywnie się zmniejszał. W mieście Kielce mieszkało 203,8 tys. osób (16,1% ogółu ludności). Liczba mieszkańców Kielc zmniejszyła się w porównaniu do 2009 roku o 1.031 osób (rok wcześniej - o 259). Główne ośrodki miejskie województwa zamieszkiwało odpowiednio:

² „Informacja o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004-2010”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, październik 2011r.

Ostrowiec Świętokrzyski - 5,7% ogółu ludności, Starachowice - 4,1%, Skarżysko-Kamienna - 3,8% oraz Sandomierz - 1,9%. W trzech największych miastach, liczących powyżej 50 tys. ludności mieszkało łącznie 327,4 tys. osób, tj. ponad ¼ mieszkańców Świętokrzyskiego (25,9%). Niski udział ośrodków miejskich szczególnie cechował podregion sandomiersko-jędrzejowski, a w tym powiaty: kazimierski, pińczowski, włoszczowski oraz opatowski. Odrębnie należy traktować powiat kielecki, otaczający m. Kielce i silnie z nim związany.

W 2010 roku liczba ludności zwiększyła się w dziewięciu województwach (w 2009r. - w dziesięciu). Największy przyrost miał miejsce w województwie pomorskim, następnie - w mazowieckim, małopolskim oraz wielkopolskim, przy czym wzrost liczby ludności jest w tych województwach obserwowany od początku bieżącego stulecia. W 7 województwach odnotowano spadek liczby ludności, jednak tempo ubytku rzeczywistego było wyraźnie słabsze w porównaniu do notowanego w poprzednich latach. Województwa, w których liczba ludności maleje najszybciej to świętokrzyskie, łódzkie oraz lubelskie i opolskie.

W ogólnej liczbie ludności Polski kobiety stanowiły 51,7%. **W Świętokrzyskim udział kobiet** był również większy niż mężczyzn i wyniósł - **51,3%**, (w mieście Kielce - 52,8%). Współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn, wyniósł 105 (w kraju 107). Przewaga liczby kobiet nad mężczyznami była wyższa w miastach, gdzie wskaźnik miał wartość 111 wobec 101 na wsi. Najwyższy współczynnik wystąpił w Kielcach - 112, najniższy w powiecie kieleckim - 101.

1.1.2. Ludność według wieku

Struktura wiekowa ludności, prezentowana według tzw. ekonomicznych grup wieku, tj. ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym oraz miejsce zamieszkania decydują o zróżnicowaniu terytorialnym zasobów siły roboczej na lokalnych rynkach pracy.

Rezultatem przemian w procesach demograficznych **w kraju**, a przede wszystkim głębokiej depresji urodzeniowej z lat 90-tych oraz z początku tego stulecia, jest **gwałtowne zmniejszenie się liczby dzieci i młodzieży** (0-17 lat). W końcu 2010 roku ich udział w ogólnej liczbie ludności wyniósł **18,7%** (w 2009 - 19,0%, w 2000r. - 24,4%; w 1990r. - 29%). Dzieci w wieku poniżej 15 roku życia stanowiły 15,1% ogólnej populacji wobec prawie 25% w 1990r. (w 2000 roku ponad 19%, w 2009 roku - 15,2%).

Szczególnie duże zmiany można zaobserwować także w grupie osób **w wieku produkcyjnym** (kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni - 18-64 lata). W latach 2000-2007 rosła zarówno ich liczba, jak i udział w ogólnej populacji. W 2010 roku udział tej grupy ludności wyniósł **64,4%** (podobnie w 2009r. - 64,5%), przy czym tempo przyrostu ludności w tym wieku jest coraz wolniejsze.

Nieznacznie wzrosła liczba osób będących w wieku mobilnym, tj. 18-44 lata (z 15.321 tys. w 2009 roku do 15.334 tys. w 2010r.). W odniesieniu do 2000 roku omawiana populacja zwiększyła się o 116 tys. Udział ludności w wieku zdolności do pracy był o 3,6 pkt proc. wyższy od notowanego w 2000 roku (60,8%), a od 1990 roku wzrósł o ponad 6 pkt proc. Jednocześnie **zahamowaniu uległ proces starzenia się zasobów siły roboczej**, tj. zmniejszyło się tempo przyrostu ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym (powyżej 44 roku życia). Udział ludności w tym wieku w 2010 roku wyniósł 24,3% i był o ponad 3 pkt wyższy niż w 2000 roku. W okresie najbliższych 5 lat można spodziewać się zmniejszania liczby ludności w wieku produkcyjnym (średnio o 170 tys. osób rocznie), przy czym ubytek rządu 110 tys. osób będzie dotyczył ludności w wieku powyżej 44 roku życia i tylko niespełna rocznie 60 tys. osób w wieku produkcyjnym mobilnym.

W ostatnich latach obserwowany jest także **dalszy wzrost liczby osób w wieku emerytalnym** (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej). W 2010 roku udział tej grupy ludności w ogólnej populacji wynosił **16,9%** (w 2009 roku – 16,5%, w 2000r. - prawie 15%, a w 1990r. niespełna 13%). W końcu 2010r. ludność w wieku poprodukcyjnym liczyła prawie 6,5 mln osób wobec 5,7 mln w 2000r. i 4,9 mln w 1990r.

Coraz mniej korzystne stają się relacje pomiędzy poszczególnymi grupami wieku, co obrazuje **współczynnik obciążenia demograficznego**.

W Polsce na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 55 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2000r. - 64, w 1990r. - 72). Jednak znaczące zmiany można zaobserwować analizując odrębnie relacje liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym - niekorzystne zmiany dotyczą grupy wieku przedprodukcyjnego. Aktualnie na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 29 osób w wieku przedprodukcyjnym oraz 26 osób w wieku poprodukcyjnym, podczas gdy w 2000r. było to odpowiednio 40 i 24, zaś w 1990r. - 50 i 22³.

W Świętokrzyskim obserwowano niekorzystne zmiany świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Nastąpiło zmniejszenie udziału dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat), przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej). Odsetek ludności **w wieku przedprodukcyjnym** obniżył się z 18,5% w 2009 roku do **18,1%** w 2010 roku. **Najstarsi** stanowili **18,3%** populacji, podczas gdy w 2009 roku 18,0%. Proces demograficznego starzenia społeczeństwa był większy na wsi niż w mieście - 54,4% grupy osób w wieku poprodukcyjnym to mieszkańcy wsi.

³ „Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym. Stan w dniu 31.XII.2010r.”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2011.

Zwiększył się udział ludności w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata). Odsetek ludności w wieku zdolności do pracy wyniósł na koniec 2010 roku **63,6%** (w 2009r. 63,5%). Po wyhamowaniu w 2009 roku, obserwowanej w latach poprzednich, spadkowej tendencji liczebności grupy mobilnej (18-44 lata) rok 2010 przyniósł jej ponowne zmniejszenie - o 0,1%. Stanowiła ona 38,8% ogólnej liczby mieszkańców województwa oraz 61,0% zbiorowości w wieku produkcyjnym (w 2009r. odpowiednio: 38,7% i 60,9%). Na przestrzeni roku odsetek ludności niemobilnej zawodowo (45-59 lat kobiety, 45-64 lata mężczyźni) nie uległ zmianie i wynosił 24,8% ogółu ludności.

Wskaźnik „obciążenia” ekonomicznego ludności pozostał na takim samym poziomie jak w 2009 roku - na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 57 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym). Korzystniejsza relacja wystąpiła w miastach, w których wyniosła 53 osoby wobec 61 na wsi. Dysproporcje relacji determinował również obszar zamieszkania - w podregionie kieleckim wyniósł 56 osób, zaś w sandomiersko-jędrzejowskim - 60. Najmniejsze obciążenie odnotowano w m. Kielce - 52 osoby, a najwyższe w powiatach: pińczowskim, włoszczowskim i buskim - 62⁴.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana w zależności od miejsca zamieszkania i wynosi dla wieku:

	w mieście	na wsi
- przedprodukcyjnego	16,2%,	19,8%,
- produkcyjnego	65,3%,	62,1%,
- poprodukcyjnego	18,5%,	18,1%.

Wieś charakteryzuje się wyższym niż miasto udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym, niższym zaś odsetkiem osób w wieku największej aktywności zawodowej oraz, po raz pierwszy, niższym niż miasto wskaźnikiem ludności w poprodukcyjnym okresie życia.

Struktura wieku ludności ulega nadal dynamicznym zmianom. Liczba ludności w wieku produkcyjnym determinuje podaż zasobów siły roboczej na rynku pracy. Zmiany demograficzne, obserwowane od 2006 roku, polegające na wzroście liczby urodzeń mogą wskazywać na przełom w dotychczasowym rozwoju ludności. Jednak perspektywa przełamania trudnej sytuacji demograficznej jest dość odległa. Dzietność polskich kobiet kształtuje się na najniższym poziomie wśród krajów UE i jednym z najniższych w krajach europejskich. Głęboki niż demograficzny z lat 90-tych oraz utrzymująca się emigracja za granicę przyczyni się do dalszych trudności w sytuacji demograficznej, na rynku pracy oraz w systemie zabezpieczenia społecznego.

⁴ „Stan i ruch naturalny ludności w województwie świętokrzyskim w 2010 roku”, Urząd Statystyczny w Kielcach, maj 2011.

Prognoza demograficzna dla Unii Europejskiej do 2060 roku

Według prognoz Europejskiego Urzędu Statystycznego - Eurostat, populacja w 27 państwach członkowskich wzrośnie z 495 milionów w styczniu 2008r. do 521 milionów w 2035r., a następnie stopniowo będzie spadać do 506 milionów w 2060r. Roczna liczba urodzeń zmniejszy się w okresie od 2008r. do 2060r., podczas gdy w tym samym czasie rosnąć ma nieustannie przewidywana roczna liczba zgonów.

Począwszy od 2015r., liczba zgonów przewyższy liczbę urodzeń i dlatego wzrost zaludnienia w naturalny sposób zostanie zatrzymany. Od tego momentu dodatnia stopa migracji netto będzie jedynym czynnikiem powodującym wzrost. Z drugiej jednak strony, od 2035r. ta dodatnia stopa nie będzie w stanie zrównoważyć negatywnych, naturalnych zmian i zaludnienie zacznie spadać. Według prognoz, ludność Unii Europejskiej będzie się starzeć. Zwiększy się udział w populacji ludzi w wieku 65 lat i starszych z poziomu 17,1% w 2008r. do 30,0% w 2060r. oraz tych w wieku ponad 80 lat z 4,4% do 12,1% w tym samym okresie.

Prognozy Eurostatu wskazują na poważne różnice w poszczególnych państwach członkowskich. Pomiędzy 2008 a 2060 rokiem, zaludnienie wzrośnie w trzynastu państwach członkowskich a spadnie w czternastu. Najsilniejszy wzrost zostanie zarejestrowany na Cyprze (+66%), w Irlandii (+53%), Luksemburgu (+52%), Wielkiej Brytanii (+25%) oraz Szwecji (+18%), najostrzejszy spadek natomiast w Bułgarii (-28%), na Łotwie (-26%), Litwie (-24%), w Rumunii (-21%) i Polsce (-18%). W 2060r. państwami członkowskimi UE o najwyższym wskaźniku zaludnienia będą: Wielka Brytania (77 milionów), Francja (72 miliony), Niemcy (71 milionów), Włochy (59 milionów) oraz Hiszpania (52 miliony). W 2060 roku 30% ludności Unii Europejskiej będzie miało 65 lat lub więcej.

Według prognoz przygotowanych przez Eurostat ludność UE będzie się starzeć w ciągu całego badanego okresu, szczególnie poprzez ustawicznie niski wskaźnik dzietności oraz rosnącą liczbę osób dożywających starości. Proces starzenia się społeczeństwa wystąpi we wszystkich państwach członkowskich. W konsekwencji stosunek ludności w wieku 65 lat i wyższym do ludności czynnej zawodowo w UE zwiększy się według przewidywań z 25% w 2008r. do 53% w 2060r. Na każdą osobę w wieku 65 lat i powyżej będą przypadały w 2060r. jedynie dwie osoby czynne zawodowo, w porównaniu do 4 czynnych zawodowo, przypadających na każdą osobę w starszym wieku obecnie. Odsetek osób w wieku emerytalnym przekroczy, według prognoz 60% w Bułgarii, Czechach, na Łotwie, Litwie, w Polsce, Rumunii, Słowenii i Słowacji, a nie przekroczy 45% w Danii, Irlandii, na Cyprze, w Luksemburgu i Wielkiej Brytanii⁵.

⁵ „Ludność w UE: prognoza 2008 – 2060”, oprac. Jakub Woźniak, eGospodarka.pl, 11.09.2008.

Perspektywy rozwoju demograficznego Polski - prognoza do 2035 roku

Opracowana w 2008 roku przez Główny Urząd Statystyczny prognoza demograficzna zakłada, że w najbliższych latach należy oczekiwać dalszego wzrostu współczynnika dzietności do 1,42-1,45 w latach 2015 - 2020. Taki poziom dzietności nie zapewnia jednak prostej zastępowalności pokoleń. W najbliższych latach spodziewany jest dalszy wzrost liczby urodzeń, który może utrzymać się do 2012r., zaś w kolejnych latach liczba urodzeń będzie się powoli zmniejszać, osiągając w 2035r. wielkość 272,5 tys.

W dalszym ciągu będzie następował spadek umieralności i systematyczny wzrost przeciętnego trwania życia do poziomu ok. 77 lat dla mężczyzn oraz do ok. 83 lat dla kobiet w 2035r. Jednak, odrabianie zaległości w tym obszarze w porównaniu do krajów najbardziej rozwiniętych będzie następowało wolniej niż w ostatniej dekadzie XX wieku. Dystans do 15 wysokorozwiniętych krajów, który jest konsekwencją opóźnienia szacowanego na 21-22 lata, utrzyma się w całym prognozowanym okresie. Takie założenie wynika z utrzymujących się problemów z dostępem do usług medycznych i opiekuńczych oraz obserwowaną w ostatnich latach emigracją zarobkową wykwalifikowanych pracowników służby zdrowia, co w sytuacji starzejącego się społeczeństwa jest czynnikiem hamującym poprawę w procesie umieralności.

Konsekwencją tych zmian będzie systematyczne zmniejszanie się liczby ludności, przy czym tempo tego spadku będzie coraz wyższe. W 2020 roku liczba ludności Polski zmaleje do 37,8 mln, zaś w 2035 roku - do niespełna 36 mln, zatem w okresie najbliższych 28 lat liczba ludności Polski zmniejszy się o ponad 2 miliony. Ubytek ten w 90% będzie dotyczył miast, głównie z powodu mniejszej dzietności w miastach niż na wsi, ale też na skutek nowego zjawiska, jakim jest przemieszczanie się części ludności miejskiej na tereny wiejskie na obrzeżach miast.

Wydłużanie się przeciętnego trwania życia przy jednocześnie niskim poziomie dzietności oraz nieznaczącym saldzie migracji zagranicznych definitywnych będą powodować niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności, praktycznie w całym prognozowanym okresie.

Najbardziej dynamiczne zmiany będą dotyczyły:

- zmniejszania się liczby i udziału grupy wieku produkcyjnego w ogólnej populacji,
- starzenia się zasobów siły roboczej,
- starzenia się całego społeczeństwa,
- zmniejszania się liczby kobiet w wieku prokreacyjnym,
- wzrostu współczynników obciążenia demograficznego, zwłaszcza w odniesieniu do osób w wieku poprodukcyjnym.

Liczba osób w **wiek**u produkcyjnym, w całym okresie prognozy, będzie ulegać systematycznemu zmniejszaniu z obecnego poziomu 24,6 mln do 20,7 mln w 2035r., a zatem o 3,9 mln, przy czym największy spadek będzie miał miejsce w latach 2015 - 2020 (ok. 1,2 mln osób). Starzenie się ludności spowoduje znaczące ubytki ludności w wieku mobilnym, w ciągu 28 lat prognozy nastąpi zmniejszenie tej populacji o ponad 4,4 mln i przesunięcie w kierunku niemobilnych grup wieku ludności.

Malejąca dzietność i wzrastająca długość życia powodują starzenie się społeczeństwa. Wyniki prognozy sygnalizują znaczne zaawansowanie tego procesu. Wiek środkowy, który w końcu 2008r. wyniósł dla kobiet 39,6 lat i 35,6 lat dla mężczyzn, wzrośnie odpowiednio do 48,3 i 45,5 lat. Miarą starzenia się społeczeństwa jest również udział osób w podeszłym wieku (80 lat i więcej) w strukturze ogółem. Przewiduje się ponad dwukrotny wzrost liczebności tej grupy - do 2.574,0 tys. w 2035r., przy czym dwie trzecie ludności w podeszłym wieku będzie mieszkało w miastach. W miastach co 10 kobieta przekroczy 80 rok życia.

Zmiany relacji między poszczególnymi grupami wieku wg kryteriów ekonomicznych przekładają się na wielkości współczynników obciążenia demograficznego, tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wartości tego współczynnika będą rosły i w 2035r. osiągną poziom 77 w miastach oraz 71 na wsi, co w skali kraju oznacza ponad 30% wzrost w okresie objętym prognozą⁶.

1.2. SYTUACJA GOSPODARCZA

1.2.1. W Unii Europejskiej

Według prognoz Komisji Europejskiej **produkt krajowy brutto w UE** ogółem zwiększył się w 2011 roku o 1,6%. Do krajów o najwyższym tempie wzrostu gospodarczego w minionym roku należały Estonia (wzrost o 8,0%), Litwa (o 6,1%), Łotwa (o 4,5%), Polska (o 4,3%) i Szwecja (o 4,0%). Najtrudniejszą sytuację obserwowano w Grecji oraz Portugalii, gdzie PKB obniżył się w skali roku odpowiednio o 5,5% oraz 1,9%.

Prognoza Komisji Europejskiej na 2012 rok przewiduje, że wzrost PKB w UE ogółem wyniesie 0,6%. Do państw o najwyższej dynamice PKB ponownie będą należały kraje bałtyckie (Litwa - wzrost o 3,4%, Estonia - o 3,2% oraz Łotwa - o 2,5%), a także Polska oraz Bułgaria (wzrost odpowiednio o 2,5% i 2,3%). W większości krajów UE tempo wzrostu PKB będzie znacznie niższe niż w 2011 roku. W Niemczech prognozowany wzrost PKB wyniesie 0,8%

⁶ „Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym. Stan w dniu 31.12.2008r.”, rozdz. „Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski do 2008 roku”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, styczeń 2009.

(wobec 2,9% w 2011r.), zaś we Francji - 0,6% (wobec 1,6%). Poprawę tempa wzrostu przewiduje się jedynie w Rumunii, Danii oraz Bułgarii, natomiast spadek PKB w 2012 roku, podobnie jak w 2011 roku, dotyczyć będzie Portugalii (o 3,0%) oraz Grecji (o 2,8%).

1.2.2. W kraju

W 2011 roku polska gospodarka rozwijała się w dość wysokim, stabilnym tempie, wykazując znaczną odporność na niekorzystne uwarunkowania w gospodarce światowej i europejskiej. Sytuacja na rynku pracy pozostawała nadal trudna, mimo niewielkiego wzrostu liczby pracujących w gospodarce narodowej. Większe niż w 2010 roku było nasilenie zjawisk o charakterze inflacyjnym, zarówno w obszarze cen producentów, jak i cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Według wstępnego szacunku **PKB** w 2011 roku zwiększył się realnie o 4,3% (wobec wzrostu o 3,9% w 2010 roku). Popyt krajowy wzrósł o 3,8% w skali roku. Spożycie ogółem było wyższe niż w 2010r. o 2,1%, w tym indywidualne o 3,1%. Po niewielkim spadku w 2009 i 2010 roku znacznie wzrosły nakłady brutto na środki trwałe (o 8,7%). Wstępnie ocenia się, że eksport netto miał dodatni wpływ na tempo wzrostu gospodarczego. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej zwiększyła się o 4,0% w skali roku.

Produkcja sprzedana przemysłu ogółem w 2011 roku, według wstępnych szacunków, wzrosła o 7,5% (wobec 9,0% przed rokiem). W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrost wyniósł 7,7%, w tym największy notowano w przetwórstwie przemysłowym (8,3%). Wśród głównych sekcji PKD w 2011 roku najszybciej rosła produkcja dóbr inwestycyjnych (o 10,9%) oraz zaopatrzeniowych (o 10,3%). Ceny producentów w przemyśle zwiększyły się w skali roku o 7,6% (wobec 2,1% w 2010 roku), w tym najbardziej w górnictwie i wydobywaniu (o 16,8%).

Znacznie wyższy niż w roku poprzednim był wzrost **produkcji budowlano-montażowej** (ok. 12% wobec 4,6%). W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż także rosła szybciej niż w 2010 roku i zwiększyła się o 16,3%. Wysoką dynamikę produkcji obserwowano w podmiotach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz robotami budowlanymi specjalistycznymi, natomiast w niewielkim tylko stopniu wzrosła produkcja w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków. Ceny produkcji budowlano-montażowej, po nieznacznym obniżeniu w roku poprzednim, wzrosły w skali roku o 1,0%.

Według wstępnych szacunków **sprzedaż detaliczna** ogółem w 2011 roku ukształtowała się na poziomie o 1,3% wyższym niż w roku poprzednim (kiedy odnotowano spadek o 1,0%). W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż detaliczna w cenach stałych zwiększyła się o 7,3% (wobec 3,1% w 2010 roku). Wzrost obserwowano w większości grup o znacznym

udziale w sprzedaży, największy w przedsiębiorstwach prowadzących pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach (o 28,7%). Zwiększenie notowano również w jednostkach zajmujących się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 7,4%) oraz pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 3,5%).

Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych w 2011 roku była w cenach bieżących o 13,4% wyższa niż w roku poprzednim, a w przedsiębiorstwach hurtowych - większa o 13,0%. Szybciej niż przed rokiem rosła sprzedaż m.in. w grupie „kosmetyki i wyroby farmaceutyczne” (14,4%). Umocnił się również wzrost sprzedaży w grupie „żywność” i wyniósł 4,0%.

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 4,3% i był wyższy niż w poprzednich latach. W grudniu 2011 roku, w skali roku, ceny konsumpcyjne były wyższe o 4,6%. Na ten wzrost wpłynęły głównie podwyżki cen towarów i usług związanych z transportem, mieszkaniem oraz żywności i napojów bezalkoholowych.

Pozytywne tendencje obserwowane w sferze realnej wpłynęły na niewielki **wzrost liczby pracujących w gospodarce narodowej. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym zwiększyło się o 3,2%**, ale w kolejnych kwartałach obserwowano osłabienie tendencji wzrostowej. Przy niższej niż przed rokiem liczbie osób rejestrujących się oraz znacznym spadku liczby skreśleń z ewidencji, liczba osób bezrobotnych w grudniu 2011 roku nieznacznie wzrosła w skali roku. W rezultacie stopa bezrobocia była wyższa niż przed miesiącem i rokiem (odpowiednio o 0,4 pkt proc. i o 0,1 pkt proc.) i ukształtowała się na poziomie 12,5%.

Ocena koniunktury gospodarczej na 2012 rok

Według styczniowych badań, przedsiębiorstwa w większości sekcji oceniają **koniunkturę gospodarczą** negatywnie. Pogorszył się wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym. Niekorzystnie postrzegają sytuację firmy działające w handlu i naprawie pojazdów samochodowych. Negatywne nastroje panują również wśród przedsiębiorców budowlanych. Znaczny optymizm utrzymuje się natomiast wśród podmiotów z sekcji informacja i komunikacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

Ogólny klimat **koniunktury w przetwórstwie przemysłowym** oceniany jest mniej pesymistycznie niż w grudniu 2011 roku, ale gorzej niż w styczniu 2010 i 2011 roku. Utrzymują się trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Pogorszyły się niekorzystne oceny bieżącej sytuacji gospodarczej, portfela zamówień oraz produkcji. Planowane ograniczenie zatrudnienia może być nieznacznie mniejsze niż przed miesiącem. Przewidywany jest szybszy niż w grudniu 2011 roku wzrost cen.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w styczniu 2012 roku najbardziej uciążliwymi pozostają: niedostateczny popyt na rynku krajowym, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, koszty zatrudnienia oraz wysokie obciążenie na rzecz budżetu. W ujęciu rocznym najbardziej zwiększyło się znaczenie kosztów zatrudnienia i niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej.

Klimat **koniunktury w budownictwie** oceniany jest nieco mniej pesymistycznie. Pogarszają się negatywne oceny sytuacji finansowej i produkcji budowlano-montażowej, jednak prognozy w tym zakresie są lepsze niż formułowane w grudniu 2011r. Przedsiębiorcy przewidują mniejsze ograniczenie produkcji na rynku krajowym i zagranicznym. Zapowiadane redukcje zatrudnienia mogą być mniej znaczące od planowanych przed miesiącem. Firmy sygnalizują możliwość spadku cen robót budowlano-montażowych na poziomie zbliżonym do prognozowanego w grudniu 2011r. Jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorcy wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. W skali roku najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej i kosztami materiałów, spadło natomiast znaczenie związane z warunkami atmosferycznymi.

Ogólny klimat **koniunktury w handlu detalicznym** jest oceniany negatywnie. Pesymistyczne są nastroje firm mikro, małych i średnich, przy pozytywnych ocenach przedsiębiorstw dużych. Negatywnie oceniają koniunkturę jednostki z branży „żywność”, „artykuły gospodarstwa domowego”, „pojazdy samochodowe” oraz „włókno, odzież, obuwie”. Utrzymują się pesymistyczne oceny bieżące ogółu przedsiębiorstw dotyczące zdolności do regulowania zobowiązań finansowych, natomiast w prognozach na kolejne trzy miesiące firmy działające w handlu detalicznym sygnalizują możliwość pogłębienia problemów w tym zakresie.

Wśród barier ograniczających działalność ankietowanych firm, najbardziej dotkliwymi pozostają: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia, niedostateczny popyt oraz dodatkowe obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu z sytuacją sprzed roku zwiększyło się znaczenie m.in. niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niejasnych i niespójnych przepisów prawnych⁷.

⁷ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2011.” Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 26 stycznia 2012.

1.2.3. W województwie

W 2011 roku produkcja sprzedana przemysłu w województwie ukształtowała się na poziomie wyższym od osiągniętego w 2010 roku o 8,6%. Szczególnie wysoki wzrost wystąpił w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji - o 43,2%. W górnictwie i wydobywaniu wzrost wyniósł 24,5%, zaś w przetwórstwie przemysłowym - 10,7%.

Wartość produkcji budowlano-montażowej w okresie 12 miesięcy 2011r. (w cenach bieżących) zwiększyła się o 16,8% w porównaniu do 2010 roku. O osiągnięciu zdecydowanie wyższej niż przed rokiem wartości produkcji budowlano-montażowej w największym stopniu zdecydował jej wzrost w jednostkach, których podstawowy rodzaj działalności stanowiła budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej - o 33,7%. Poziom z roku poprzedniego wyraźnie, podobnie jak po III kwartałach, przekroczyły także firmy zajmujące się przede wszystkim robotami budowlanymi specjalistycznymi - o 24,4%. Spadek notowano natomiast w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie budowy budynków - o 7,9%. Udział produkcji budowlano-montażowej w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży budownictwa na przestrzeni 2011 roku wyniósł 54,7% i był o 0,3 pkt proc. niższy niż w 2010 roku.

W 2011 roku w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych poziom **sprzedaży hurtowej i detalicznej** był wyższy niż w 2010 roku odpowiednio o: 9,1% i 10,3%. W tym samym czasie w jednostkach handlowych sprzedaż hurtowa i detaliczna zwiększyła się w dystansie rocznym stosownie o 5,6% i o 6,6%. Wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w takich grupach branżowych, jak: meble, sprzęt RTV i AGD - o 33,6%, paliwa - o 32,9%, farmaceutyki, kosmetyki - o 27,7%, włókno, odzież, obuwie - o 10,8%, żywność, napoje, tytoń - o 6,8%, prasa i książki - 2,3%.

W okresie styczeń-grudzień 2011 roku **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było wyższe** niż w 2010 roku o **1,5%**, przy czym zwiększyło się jedynie w sektorze prywatnym o 3,9%, natomiast w publicznym zmniejszyło się o 15,9%⁸.

1.3. RYNEK PRACY

1.3.1. Pracodawcy

Na koniec grudnia 2011 roku w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej** w województwie świętokrzyskim zarejestrowanych było **105.906 podmiotów gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych).

⁸ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2011”.
Urząd Statystyczny w Kielcach, styczeń 2012.

Liczba zarejestrowanych podmiotów była **niższa** o 2.809, tj. o **2,6%** w porównaniu do 2010 roku. Na przestrzeni 2011 roku zarejestrowano 8.880 nowych podmiotów, a wyrejestrowano 11.309.

Sektor prywatny obejmował 96,9% (102.594) ogółu podmiotów, a udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym sektorze wyniósł 81,3%.

Wśród zarejestrowanych podmiotów 83.411 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, ponadto 4.934 spółki handlowe, w tym 570 z udziałem kapitału zagranicznego, 7.270 spółki cywilne, 483 spółdzielnie, 4 przedsiębiorstwa państwowe, 208 fundacji oraz 3.131 stowarzyszenia i organizacje społeczne.

W porównaniu ze stanem na koniec 2010 roku o 174 zwiększyła się liczba spółek handlowych (o 7 z udziałem kapitału zagranicznego), przybyły 142 spółki cywilne, 5 fundacji, 109 stowarzyszeń i organizacji społecznych. Zmniejszyła się natomiast liczba zarejestrowanych spółdzielni (o 8), ubyło też 1 przedsiębiorstwo państwowe i 3.252 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Jako podstawowy rodzaj prowadzonej działalności 33,2% ogółu podmiotów zadeklarowało działalność z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych, 13,4% - z sekcji budownictwo, 9,2% - przetwórstwo przemysłowe, a 6,8% - transport i gospodarka magazynowa.

Poziom rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki oraz stopień urbanizacji wpływa na ilościowe zróżnicowanie terytorialne podmiotów gospodarki narodowej.

Znacznie więcej podmiotów gospodarczych działa na terenach powiatów, w których dominuje sektor przemysłowy i usługowy. Na terenach o przeważającym charakterze rolniczym liczba jednostek gospodarczych jest znacznie mniejsza.

Najwięcej podmiotów prowadzi działalność na terenie m. Kielc (26,5%) oraz w powiatach: kieleckim (13,1%), ostrowieckim (9,9%), skarżyskim (7,0%), starachowickim (6,6%), sandomierskim i koneckim (po 5,8%), jędrzejowskim (5,4%), buskim (5,2%) oraz staszowskim (4,8%). Najmniej jednostek odnotowano w powiecie: kazimierskim (1,6%) i pińczowskim (2,3%) oraz opatowskim i włoszczowskim (po 3,0%).

**Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze
KRUPGN - REGON w województwie świętokrzyskim**
stan na koniec grudnia 2010 i 2011 roku

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2010 rok</i>	<i>2011 rok</i>	<i>Wzrost/ spadek do 2010r.</i>	<i>Udział w % 2011r.</i>
RAZEM	108.715	105.906	-2.809	100,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.716*	1.807*	91	1,7
Górnictwo i wydobywanie	118	121	3	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	9.865	9.698	-167	9,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	99	95	-4	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	353	363	10	0,3
Budownictwo	14.478	14.209	-269	13,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	37.297	35.211	-2.086	33,2
Transport i gospodarka magazynowa	7.631	7.161	-470	6,8
Zakwaterowanie i gastronomia	2.908	2.868	-40	2,7
Informacja i komunikacja	1.714	1.767	53	1,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3.454	3.234	-220	3,1
Obsługa rynku nieruchomości	2.875	2.949	74	2,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7.294	7.245	-49	6,8
Administrowanie i działalność wspierająca	1.669	1.739	70	1,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1.281	1.289	8	1,2
Edukacja	3.091	3.154	63	3,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4.760	4.866	106	4,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1.599	1.602	3	1,5
Pozostała działalność usługowa	6.510	6.525	15	6,2
Pozostałe	3	3	-	-

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Statystycznego w Kielcach, *bez rolników indywidualnych.

Podmioty gospodarki narodowej według liczby pracujących

Ogółem	105.906
z tego:	
• małe do 9 osób	100.470 (94,9%),
• średnie od 10 - 49	4.477 (4,2%),
• duże od 50 - 249	833 (0,8%),
• powyżej 249	126 (0,1%).

O potencjale gospodarczym regionu decyduje liczba działających na jego terenie podmiotów. Na rozwój przedsiębiorczości, tak w kraju jak i w województwie, znaczny wpływ wywiera Sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Wśród jednostek małych o liczbie pracujących do 9 osób, dominują podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą⁹.

Szczegółowe dane dotyczące podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON przedstawiają **Tablice Nr 3 i 4 Aneksu Statystycznego**.

1.3.2. Pracujący

W kraju w 2010 roku liczba pracujących w gospodarce narodowej, z uwzględnieniem jednostek małych oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych, wyniosła **13.778.253 osoby** i była wyższa o 329.166 osób (o 2,4%) od notowanej w 2009 roku.

Przeszło trzykrotnie więcej osób pracowało w prywatnym sektorze gospodarki - 10.536.201 (76,5%), w publicznym zaś - 3.242.052 (23,5%). Ponad połowę (62,1%) stanowili pracujący w czterech sekcjach PKD: przemyśle (21,1%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (17,3%), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (15,8%) oraz edukacji (7,9%).

W województwie liczba pracujących w 2010 roku wyniosła **458.414 osób** i była wyższa o 6.701 osób (o 1,5%) w porównaniu do 2009 roku.

Z ogólnej liczby pracujących większość zatrudniona była **w sektorze prywatnym - 360.429 osób (78,6%)**, w mniejszości zaś pozostawali pracownicy **sektora publicznego - 97.985 osób (21,4%)**.

Najwięcej pracujących pozostaje nadal w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie (32,7%), następnie w: przemyśle (17,8%), handlu i naprawach pojazdów samochodowych (12,9%), edukacji (7,1%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (5,9%), budownictwie (5,8%), administracji publicznej

⁹ Na podstawie materiałów Urzędu Statystycznego w Kielcach - „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2011”, styczeń 2012 oraz „Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie świętokrzyskim, Stan na koniec 2011r.”, luty 2012.

i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (4,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (4,2%).

Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili **90,8%** ogólnej ich liczby.

W strukturze pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki występują dysproporcje pomiędzy województwem a krajem.

W sektorze I gospodarki (głównie w rolnictwie) pracowało 32,7% ogółu pracujących (w kraju 17,3%), w sektorze II (przemysł i budownictwo) - 23,6% (w kraju 27,4%), zaś w sektorze III (usługi) - 43,7% (w kraju 55,3%).

Udział pracujących w rolniczym sektorze gospodarki w województwie jest prawie dwukrotnie wyższy niż w kraju, natomiast sektory produkcyjny i usługowy mają mniejszą reprezentację pracujących (odpowiednio o: 3,8 i 11,6 pkt. proc.).

W odniesieniu do 2009 roku zwiększył się udział pracujących w rolnictwie (w województwie - o 1 pkt. proc., w kraju - o 1,5 pkt. proc.), natomiast zmniejszył się udział pracujących w przemyśle (odpowiednio o: 0,1 pkt. proc. i 0,7 pkt. proc.) oraz usługach (odpowiednio o: 0,9 pkt. proc. i 0,8 pkt. proc.).

Dynamika pracujących w 2010 roku

Sekcje i Działy PKD	Świętokrzyskie	Polska
	koniec 2009=100	
Ogółem	101,5	102,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	104,4	111,7
Przemysł	101,8	99,9
Budownictwo	98,1	99,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	99,6	100,9
Transport i gospodarka magazynowa	99,1	100,6
Zakwaterowanie i gastronomia	89,6	93,4
Informacja i komunikacja	98,1	99,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	100,3	101,1
Obsługa rynku nieruchomości	96,0	102,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	96,9	101,3
Administrowanie i działalność wspierająca	91,8	108,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	104,6	102,7
Edukacja	99,2	100,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	102,8	102,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	105,4	101,8
Pozostała działalność usługowa	98,8	97,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach.

1. W 2010 roku nastąpił wzrost dynamiki liczby pracujących, przy czym nieco wyższy wzrost odnotowano w kraju (o 2,4%) niż w województwie (o 1,5 %).

2. Liczba pracujących w kraju w przeważającej większości sekcji PKD zwiększyła się w porównaniu do 2009 roku, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,2%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 2,7%), obsłudze rynku nieruchomości oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (po 2,3%). W województwie zdecydowanie dominowały trendy spadkowe w dynamice pracujących, dotknęły one aż 10 sekcji PKD (na 16 ogółem), a najgłębsze wystąpiły w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,2%), obsłudze rynku nieruchomości (o 4,0%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,1%).

3. W kraju w wybranych 6 sekcjach PKD miał miejsce wzrost zatrudnienia, podczas gdy w województwie nastąpiły redukcje. Należały do nich: handel i naprawa pojazdów samochodowych (w kraju wzrost o 0,9%, w województwie spadek o 0,4%), transport i gospodarka magazynowa (w kraju wzrost o 0,6%, w Świętokrzyskim spadek o 0,9%), obsługa rynku nieruchomości (w kraju wzrost o 2,3%, w województwie spadek o 4,0%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (odpowiednio: wzrost o 1,3% i spadek o 3,1%), administrowanie i działalność wspierająca (w kraju wzrost o 8,2%, a w województwie spadek o 8,2%) oraz edukacja (odpowiednio: wzrost o 0,6% i spadek o 0,8%).

1.3.3. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2011 roku w kraju ukształtowało się na poziomie 5.544,1 tys. osób, tj. o 3,2% wyższym niż w 2010r. (wobec wzrostu o 0,8% przed rokiem). Wzrost notowano w większości sekcji, a największy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 9,6%), budownictwie (o 7,6%), zakwaterowaniu i gastronomii oraz obsłudze rynku nieruchomości (po 7,5%). Obniżyło się zatrudnienie w górnictwie i wydobywaniu (o 4,5%)¹⁰.

W okresie styczeń-grudzień 2011r. **przeciętne zatrudnienie w Świętokrzyskim** było **o 1,5% wyższe** niż w okresie 12 miesięcy 2010 roku i osiągnęło poziom **116.552 osoby**. Na przestrzeni roku zatrudnienie zwiększyło się jedynie w sektorze prywatnym o 3,9% (do 104.666 osób), natomiast w publicznym zmniejszyło się o 15,9% (do 11.886 osób). W okresie czterech kwartałów 2011r. znaczący wzrost odnotowano w: zakwaterowaniu i gastronomii

¹⁰ „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Rok 2011”. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 26 stycznia 2012.

(o 22,6%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 18,0%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,0%). Sekcje związane z przemysłem zwiększyły zatrudnienie średnio o 2,0%, w tym najbardziej w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 7,0%) i przetwórstwie przemysłowym (o 5,4%). W skali roku zmniejszenie zatrudnienia dotknęło pracowników informacji i komunikacji (o 7,4%), budownictwa (o 3,4%), handlu i napraw pojazdów samochodowych (o 1,5%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 0,2%)¹¹.

1.3.4. Bezrobocie

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2011 roku wyniosła **83.217 osób** i była wyższa o 1.076 osób (1,3%) w porównaniu do końca grudnia 2010 roku.

Na przestrzeni 2011 roku zarejestrowano 103.265 bezrobotnych, tj. o 21.765 osób mniej (o 17,4%) niż w 2010 roku. Liczba wyrejestrowanych wyniosła 102.189 osób i w porównaniu do 2010 roku była niższa o 24.519 osób (o 19,4%).

W odniesieniu do grudnia 2010r. zwiększyła się populacja bezrobotnych kobiet o 1.702 osoby (o 4,1%), a zmniejszyła mężczyzn - o 626 (o 1,5%). Notowana w latach 2007-2009 tendencja malejącego udziału pozostających bez pracy kobiet (z 55,2% do 50,0%), została załamana w 2010 roku, kiedy to zanotowano niewielki wzrost odsetka bezrobotnych kobiet (do 50,2%). W 2011 roku odsetek ten uległ dalszemu podwyższeniu do 51,6%, natomiast udział bezrobotnych mężczyzn obniżył się do poziomu 48,4%.

Z ogólnej liczby bezrobotnych 55,6%, tj. 46.231 osób mieszkało na wsi.

Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które poprzednio pracowały - 76,1% ogółu (63.310 osób).

Odsetek bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2011 roku wyniósł 21,9% (wobec 22,3% w 2010 roku). Osoby w wieku 25-34 lata stanowiły 31,1% ogółu pozostających bez pracy (w 2010 roku - 31,2%). Łącznie osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 53,0% ogółu, tj. o 0,5 punktu proc. mniej niż rok wcześniej.

Zwiększyła się liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 570 osób). Na koniec 2011 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 16.739 osób (20,1% ogółu) należących do tej kategorii bezrobotnych, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,4 punktu proc.

Charakterystyczną cechą struktury bezrobocia pozostaje niski poziom wykształcenia zarejestrowanych oraz długotrwałe pozostawanie bez pracy. Najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (28,2%) oraz gimnazjalne i niższe (21,1%). Łącznie obie grupy stanowiły 49,3% ogółu.

¹¹ „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego. Grudzień 2011”,
Urząd Statystyczny w Kielcach, styczeń 2012.

W rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 35,1% ogółu bezrobotnych, wśród których 56,4% stanowiły kobiety. W porównaniu do grudnia 2010 roku populacja ta zwiększyła się o 15,7%.

Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony, jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w okresie 12 miesięcy 2011 roku do nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie, wyniósł 42,9%.

1.3.5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na tle innych województw

Podstawowe dane liczbowe dotyczące bezrobocia w latach 2010 - 2011

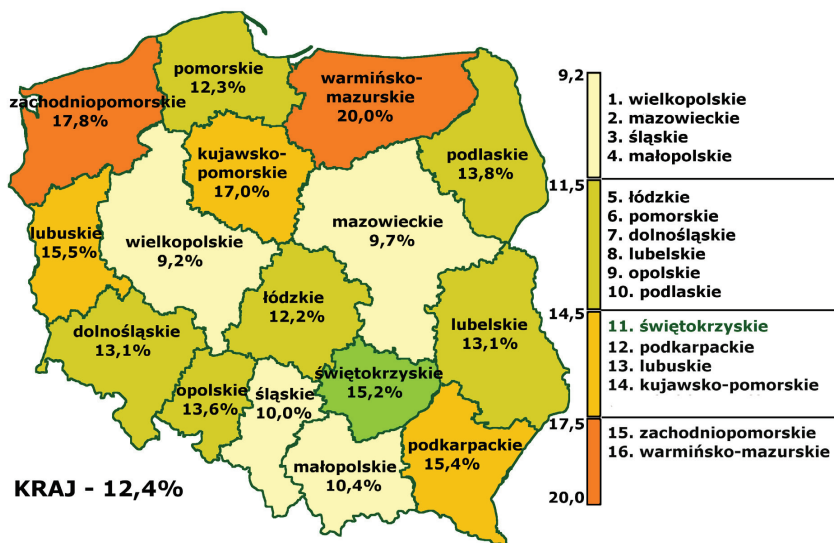
Lp.	Wyszczególnienie	GRUDZIEŃ 2010r.		GRUDZIEŃ 2011r.	
		Województwa	liczba	Województwa	liczba
1	Liczba bezrobotnych	POLSKA	1.954.706	POLSKA	1.982.676
		Świętokrzyskie	82.141	Świętokrzyskie	83.217
		Mazowieckie	238.341	Mazowieckie	246.739
		Śląskie	181.198	Śląskie	186.187
		Dolnośląskie	150.282	Podkarpackie	146.208
		Podkarpackie	142.263	Małopolskie	145.094
2	Stopa bezrobocia*	Małopolskie	142.221	Dolnośląskie	143.575
		POLSKA	12,4	POLSKA	12,5
		Świętokrzyskie	15,2	Świętokrzyskie	15,3
		Warmińsko-Mazurskie	20,0	Warmińsko-Mazurskie	20,1
		Zachodniopomorskie	17,8	Zachodniopomorskie	17,5
		Kujawsko-Pomorskie	17,0	Kujawsko-Pomorskie	16,9
3	Liczba bezrobotnych kobiet	Lubuskie	15,5	Podkarpackie	15,7
		Podkarpackie	15,4	Lubuskie	15,4
		POLSKA	1.014.792	POLSKA	1.060.204
		Świętokrzyskie	41.199	Świętokrzyskie	42.901
		Mazowieckie	115.079	Mazowieckie	122.204
		Śląskie	98.169	Śląskie	104.370
4	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	Dolnośląskie	77.700	Małopolskie	78.803
		Wielkopolskie	75.711	Wielkopolskie	78.369
		Kujawsko-Pomorskie	75.696	Kujawsko-Pomorskie	78.254
		POLSKA	856.432	POLSKA	874.488
		Świętokrzyskie	44.948	Świętokrzyskie	46.231
		Mazowieckie	105.153	Mazowieckie	108.992
		Podkarpackie	88.651	Podkarpackie	91.186
		Małopolskie	78.758	Małopolskie	80.494
		Lubelskie	64.095	Lubelskie	66.638
		Wielkopolskie	63.521	Wielkopolskie	64.085

* Stopa bezrobocia w 2010 roku po korekcie GUS.

Bezrobotni zamieszkałi na wsi w Świętokrzyskim stanowili 55,6% ogółu zarejestrowanych (w kraju 44,1%), co oznacza drugie miejsce po woj. podkarpackim (62,4%).

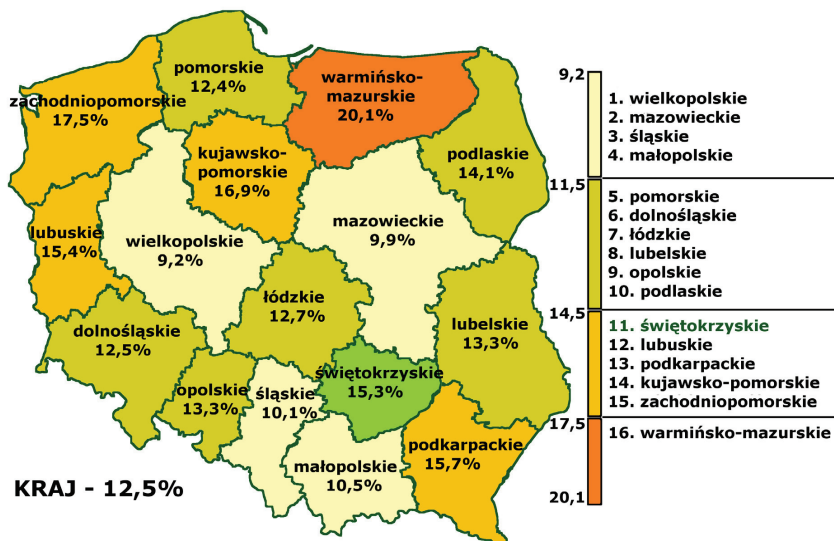
Stopa bezrobocia według województw

stan na 31.12.2010r.*

* Stopa bezrobocia na koniec 2010r. po korekcie GUS.

stan na 31.12.2011r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (bezrobotnych i pracujących).

W kraju stopa bezrobocia na koniec 2010 roku wyniosła 12,4%, a **w 2011 roku 12,5%**. **W województwie** odpowiednio: 15,2% i **15,3%**.

W kraju stopa bezrobocia jest bardzo zróżnicowana w zależności od województwa. Najwyższa dla warmińsko-mazurskiego 20,1%, natomiast najniższa dla wielkopolskiego 9,2%. Sytuacja taka jest spowodowana m.in. nierównomiernym stopniem rozwoju gospodarczego i infrastruktury w poszczególnych regionach kraju, a także wysokością inwestycji przeznaczonych na ich rozwój.

Stopa bezrobocia w Unii Europejskiej¹² (UE-27) w grudniu 2011 roku była najwyższa od sierpnia 1998 roku i wyniosła **10,0%**. Stopa bezrobocia dla Polski, obliczana według metodologii Eurostatu, wyniosła w grudniu 2011 roku również 10,0% (w grudniu 2010 roku - 9,6%). Wśród krajów UE-27 najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w Hiszpanii - 23,2%, Grecji - 21,2% oraz Irlandii - 14,7%. Najniższe bezrobocie odnotowano w Austrii - 4,1%, Holandii - 4,9% i Luksemburgu - 5,1%¹³.

Ze względu na różnice w poziomie rozwoju poszczególnych województw oraz ilość podmiotów gospodarczych działających na regionalnych rynkach pracy występują znaczne dysproporcje pod względem liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W 2011 roku w woj. świętokrzyskim pracodawcy zgłosili do urzędów pracy **22.415 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, tj. o 16.998 mniej (43,1%) w porównaniu do 2010 roku¹⁴.

W kraju na przestrzeni 2011 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 743,1 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 278,1 tys. (o 27,2%) mniej niż w okresie styczeń-grudzień 2010 roku¹⁵.

¹² Zharmonizowana stopa bezrobocia w Unii Europejskiej dotyczy grupy bezrobotnych w wieku 15-74 lata. Obliczana jest przez EUROSTAT na podstawie kwartalnych wyników badania siły roboczej (w Polsce BAEL) oraz miesięcznych danych z bezrobocia rejestrowanego.

¹³ Źródło: dane EUROSTAT z maja 2012r.

¹⁴ Jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne).

¹⁵ „Informacja o bezrobotnych i poszukujących pracy w grudniu 2011 roku”, Departament Rynku Pracy MPiPS, Warszawa, styczeń 2012.

2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

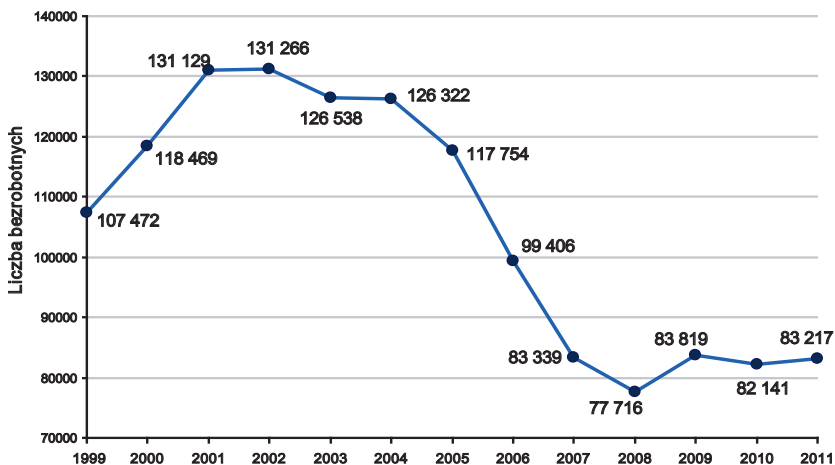
2.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia

Utrzymującą się tendencją w poziomie bezrobocia jest jego sezonowy wzrost, który najczęściej dotyczy miesięcy rozpoczynających i kończących rok. W okresie styczeń-luty 2011 roku liczba bezrobotnych w województwie zwiększyła się o 8,7 tys. osób. Kolejne osiem miesięcy charakteryzowało się systematycznym spadkiem poziomu bezrobocia (o 13,3 tys.). W kraju sytuacja kształtowała się podobnie, przy czym wzrost liczby bezrobotnych miał miejsce począwszy od miesiąca września (w województwie od listopada).

Na koniec 2011 roku liczba bezrobotnych wyniosła **83.217 osób** i była wyższa o 1.076, tj. o 1,3% w odniesieniu do 2010 roku (w kraju - wzrost o 1,4%).

Liczba bezrobotnych w latach 1999 - 2010

Liczba bezrobotnych na koniec 2010 roku oraz w poszczególnych kwartałach 2011 roku przedstawiała się następująco:

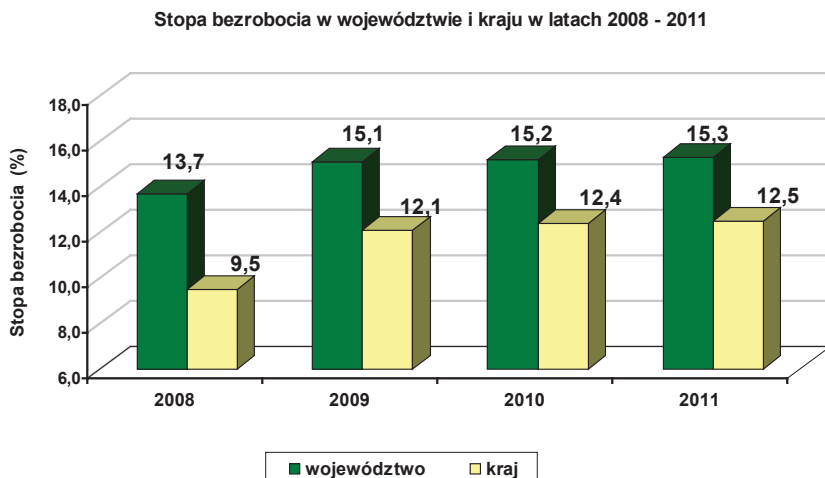
Kwartał	Liczba bezrobotnych na koniec kwartału	Wzrost / spadek bezrobocia w liczbach bezwzględnych	Dynamika wzrostu / spadku bezrobocia w %
IV 2010	82.141		
I 2011	89.483	7.342	8,9
II 2011	79.617	- 9.866	- 11,0
III 2011	78.345	- 1.272	- 1,6
IV 2011	83.217	4.872	6,2

Główne czynniki kształtujące sytuację na rynku pracy:

- wyższa dynamika wzrostu gospodarczego, plasująca Polskę wśród krajów Unii Europejskiej o najszybszym tempie wzrostu,
- wyższy poziom i stopa bezrobocia, przy jednoczesnej poprawie wskaźnika zatrudnienia,
- utrzymujący się wzrost, w kraju i województwie, przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw,
- napływ środków unijnych na inwestycje i infrastrukturę, rozwój przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego oraz rozwój obszarów wiejskich i ochronę środowiska,
- znacznie zmniejszone środki Funduszu Pracy na aktywne programy rynku pracy oraz spadek liczby ofert pracy,
- nieprzedłużanie umów o pracę zawartych na czas określony,
- powroty osób po okresie zatrudnienia poza granicami kraju,
- słabnące tempo wzrostu gospodarczego na świecie, obserwowane w II połowie 2011 roku.

2.1.2. Stopa bezrobocia

Na koniec grudnia 2011 roku **stopa bezrobocia w województwie** wyniosła **15,3%**, a **w kraju 12,5%**. Analizowany wskaźnik w obydwu przypadkach **zwiększył się o 0,1 punktu procentowego** w odniesieniu do 2010 roku.

2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach

Na przestrzeni 2011 roku w większości powiatów województwa odnotowano zwiększenie zarówno liczby bezrobotnych osób, jak i stopy bezrobocia.

Na koniec grudnia 2011 roku **najwięcej** osób pozostających bez pracy zarejestrowanych było w powiatach:

- kieleckim	13.214 osób,	- skarżyskim	7.400,
- m. Kielce	10.804,	- koneckim	7.380,
- ostrowieckim	8.859,	- starachowickim	6.751.

Najmniej bezrobotnych odnotowano w powiatach:

- pińczowskim	1.665 osób,	- włoszczowskim	2.930,
- kazimierskim	2.109,	- buskim	3.129.

W porównaniu do grudnia 2010 roku zanotowano **spadek** liczby bezrobotnych w m. Kielce o 634 osoby (5,5%) oraz powiatach: buskim o 176 (5,3%), włoszczowskim o 119 (3,9%) i kieleckim o 47 (0,4%).

Natomiast w pozostałych powiatach miał miejsce **wzrost** liczby bezrobotnych, przy czym najwyższy w powiatach: opatowskim o 551 osób (11,6%), sandomierskim o 409 (9,5%) i koneckim o 310 (4,4%).

Stopa bezrobocia na koniec 2011 roku w **podregionie kieleckim** ukształtowała się na poziomie **16,9%**, a dla **podregionu sandomiersko-jędrzejowskiego** wyniosła **12,9%** (w 2010r. odpowiednio: 17,0% i 12,5%).

Terytorialne zróżnicowanie wysokości stopy bezrobocia na koniec 2011 roku:

- **najniższa** na południu województwa w: wzrost/spadek w pkt. proc. do 2010r.

▪ buskim	8,6%,	(- 0,4),
▪ pińczowskim	9,4%,	(0,0),
oraz m. Kielce	10,0%,	(- 0,6),

- **najwyższa** na północy województwa w:

▪ skarżyskim	25,7%,	(+ 0,1),
▪ koneckim	22,7%,	(+ 0,6),
▪ opatowskim	21,2%,	(+ 1,7),
▪ ostrowieckim	20,8%	(+ 0,2).

W pozostałych powiatach stopa bezrobocia wyniosła: 18,7% w kieleckim, 17,2% w starachowickim, 14,0% we włoszczowskim, 13,6% w jędrzejowskim, 12,7 w sandomierskim oraz po 12,5% w kazimierskim i staszowskim.

Spadek stopy bezrobocia odnotowano w m. Kielce i powiecie włoszczowskim (po 0,6 punktu proc.) oraz w powiatach buskim (o 0,4), kieleckim i starachowickim (po 0,1). W powiecie pińczowskim analizowany wskaźnik nie uległ zmianie, natomiast **wzrost** miał miejsce w pozostałych ośmiu powiatach, w tym najwyższy w: opatowskim (o 1,7 punktu proc.), kazimierskim (o 1 punkt) i sandomierskim (o 0,9).

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w powiatach na koniec 2009 i 2010 roku przedstawiono w **Tablicy Nr 9 Aneksu Statystycznego**.

2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych

I. Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływ”

W 2011 roku w powiatowych urzędach pracy województwa **zarejestrowano 103.265 bezrobotnych**. W porównaniu do 2010 roku „napływ” był niższy o 21.765 osób, tj. o 17,4%.

Wśród nowo zarejestrowanych:

- 17,4% stanowili rejestrujący się po raz pierwszy, tj. 17.984 osoby, (w 2010 roku - 17,9%, tj. 22.348 osób),
- 82,6% powracający do rejestracji po raz drugi i kolejny, tj. 85.281 osób, (w 2010 roku - 82,1%, tj. 102.682 osoby).

Jednocześnie z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 76.592 to osoby poprzednio pracujące (74,2%),
- 48.541 osób zamieszkiwało w mieście (47,0%),
- 54.724 osoby zamieszkiwały na wsi (53,0%),
- 49.280 osób to kobiety (47,7%), a 53.985 to mężczyźni (52,3%),
- 22.216 osób posiadało prawo do zasiłku (21,5%),
- 14.154 to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (13,7%), w tym 4.338 to osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (4,2%),

wybrane grupy osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- 32.094 to bezrobotni do 25 roku życia (31,1%),
- 47.921 to długotrwale bezrobotni (46,4%),

- 16.777 to bezrobotni powyżej 50 roku życia (16,2%),
- 24.322 to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (23,6%),
- 35.468 to bezrobotni bez doświadczenia zawodowego (34,3%).

Z analizy „napływu” bezrobotnych w 2011 roku wynika, iż **zmniejszyła się** grupa osób powracających do rejestrów bezrobocia (o 17,4 tys.), jak i osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 4,4 tys.). Mniej zarejestrowało się mieszkańców wsi (o 12,8 tys.) i mieszkańców miast (o 9,0 tys.) oraz kobiet (o 11,0 tys.) i mężczyzn (o 10,8 tys.).

W wybranych grupach osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy również odnotowano zmniejszenie „napływu”, w tym zwłaszcza wśród bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 13,9 tys.) i osób do 25 roku życia (o 12,5 tys.).

Najwięcej nowo zarejestrowanych zanotowano w powiatach: kieleckim - 17.055 osób, m. Kielce - 14.318, ostrowieckim - 11.392, skarżyskim - 9.090, starachowickim - 9.019 i koneckim - 8.988.

Najmniej osób zarejestrowano w powiatach: kazimierskim - 2.005 oraz pińczowskim - 2.020.

W porównaniu do 2010 roku liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych **zmniejszyła się** we wszystkich powiatach, w tym najwięcej w powiecie kieleckim (o 6.856 osób), w pozostałych spadek był mniejszy i kształtował się od 170 osób w powiecie pińczowskim do 2.353 osób w m. Kielce.

II. Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”

Na przestrzeni 2011 roku **wyłączono** z ewidencji urzędów pracy **102.189 bezrobotnych**, tj. o 24.519 osób mniej (o 19,4%) niż w 2010 roku.

Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy przez 44.326 osób, tj. **43,4%** wyrejestrowanych (o 5.272 osoby mniej niż w 2010r.), z tego:

- zatrudnienie niesubsydiowane podjęły - 38.163 osoby, tj. 86,1% ogółu podejmujących pracę (o 1.770 osób więcej w odniesieniu do 2010r.), w tym: pracę sezonową - 624 osoby,
- zatrudnienie subsydiowane podjęły - 6.163 osoby, tj. 13,9% (o 7.042 osoby mniej w odniesieniu do 2010r.).

Drugą co do wielkości składową odpływu stanowili wyłączeni z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy - 24.990 osób, tj. **24,4%** (o 386 osób więcej niż w 2010 roku).

Ponadto 32.873 bezrobotnych (32,2%) wyłączonych zostało z powodu:

- rozpoczęcia stażu - 5.537 osób, tj. 5,4% wyłączeń,
- rozpoczęcia szkolenia - 1.330 osób, tj. 1,3%,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej - 1.197 osób, tj. 1,2%,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego - 7.287 osób, tj. 7,1%,
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy - 4.390 osób, tj. 4,3%,
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych, uprawnień do świadczenia przedemerytalnego, ukończenia 60/65 lat - 3.156 osób, tj. 3,1%,
- podjęcia nauki - 673 osoby, tj. 0,7%,
- pozostałych przyczyn - 9.303 osoby, tj. 9,1%.

Z uwagi na zmniejszenie środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych odnotowano znaczny **spadek** liczby osób objętych aktywnymi programami rynku pracy, w tym w ramach zatrudnienia subsydiowanego (o 7,0 tys.), stażu (o 13,6 tys.) czy szkoleń (o 4,2 tys.) w odniesieniu do 2010 roku. Zmniejszyła się również liczba osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

Wzrosła natomiast liczba osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej, więcej osób nie potwierdziło gotowości do pracy, dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego, nabyło prawa emerytalne lub rentowe, uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego oraz ukończyło 60/65 lat.

Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani w latach 1999 - 2011

Lata	„Napływ”	„Odplyw”	Wzrost / spadek bezrobocia	
			w liczbach	w %
1999	108.716	86.068	22.648	-
2000	94.206	83.209	10.997	10,2
2001	92.872	80.212	12.660	10,7
2002	95.158	95.021	137	0,1
2003	95.477	100.205	- 4.728	- 3,6
2004	102.670	102.886	- 216	- 0,2
2005	104.700	113.268	- 8.568	- 6,8
2006	100.891	119.239	-18.348	- 15,6
2007	96.371	112.438	-16.067	- 16,2
2008	99.710	105.333	-5.623	- 6,7
2009	121.195	115.092	6.103	7,9
2010	125.030	126.708	- 1.678	- 2,0
2011	103.265	102.189	1.076	1,3

Na przestrzeni lat 1999 - 2002 wyższy napływ do bezrobocia niż odpływ był odzwierciedleniem pogarszającej się sytuacji na rynku pracy. Poprawa wskaźników rynku pracy obserwowana od 2003 roku została wyhamowana w 2008 roku. Począwszy od IV kwartału 2008r. sytuacja ulegała stopniowemu pogorszeniu, w wyniku globalnego spowolnienia gospodarczego. W 2011 roku, po spadkowej tendencji poziomu bezrobocia w 2010 roku (wobec wzrostu w kraju), liczba bezrobotnych ponownie zwiększyła się o 1,3% (w kraju o 1,4%).

Zarówno w kraju, jak i w województwie utrzymał się wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw: odpowiednio o 1,5% i 3,2% w odniesieniu do 2010 roku.

Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w powiatach: kieleckim - 17.102 osoby, m. Kielce - 14.952, ostrowieckim - 11.241, starachowickim - 9.009 i skarżyskim 9.006, natomiast **najmniej** w kazimierskim - 1.807 osób i pińczowskim - 2.012.

Szczegółowe dane dotyczące nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w 2011 roku, w podziale na kwartały oraz wg powiatowych urzędów pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 13 i 16 Aneksu Statystycznego**.

2.2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA

2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Prawo do zasiłku na koniec 2011 roku posiadało 14.280 osób, tj. **17,2%** ogółu bezrobotnych, **bez prawa do zasiłku** pozostawało zarejestrowanych 68.937 osób, tj. **82,8%** (w kraju odpowiednio: 16,5% i 83,5%).

W porównaniu do 2010 roku nastąpiło zwiększenie liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku o 587 osób i ich udziału w strukturze bezrobotnych o 0,5 punktu procentowego. Grupa osób bez prawa do zasiłku zwiększyła się o 489 osób.

Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku był:

- najwyższy w powiatach: starachowickim - 28,5%, koneckim - 26,2%, kieleckim - 21,7%, skarżyskim 19,9% oraz ostrowieckim - 18,9%,
- najniższy w powiatach: kazimierskim - 5,1%, sandomierskim - 8,4%, jędrzejowskim - 8,7% i opatowskim- 8,8%.

Wysoki udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku (powyżej średniej wojewódzkiej - 82,8%) posiadały powiaty: kazimierski- 94,9%, sandomierski - 91,6%, jędrzejowski - 91,3%, opatowski - 91,2%, włoszczowski i pińczowski - po 90,2%, buski - 87,4%, m. Kielce - 86,2% oraz staszowski - 83,3%.

W 2011 roku **wśród nowo zarejestrowanych** bezrobotnych udział osób z prawem do zasiłku wyniósł 21,5% (w 2010r. - 19,2%), natomiast bez prawa do zasiłku - 78,5% (w 2010r. - 80,8%).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku i bez prawa do zasiłku wg powiatowych urzędów pracy przedstawiają **Tablice Nr 18 i 49 Aneksu Statystycznego**.

2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia

I. Według wieku

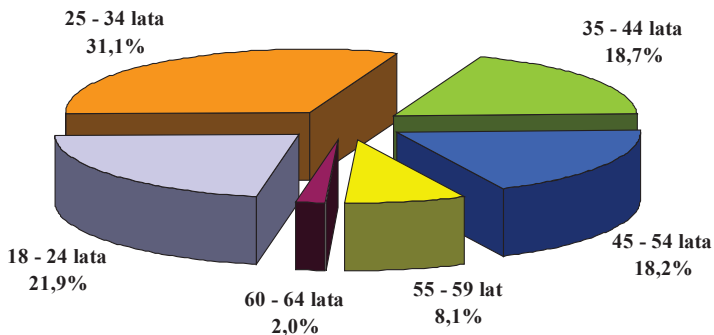
W końcu grudnia 2011 roku najliczniejszą grupą byli bezrobotni **w wieku 25-34 lata - 25.858 osób**, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł **31,1%** (w kraju - 29,4%).

Bezrobotni **w wieku 18-24 lata** stanowili grupę **18.196 osób**, tj. **21,9%** (w kraju - 21,0%).

Łącznie osoby **w wieku 18-34 lata** stanowiły **53,0%** ogółu bezrobotnych (w kraju - 50,4%). Odnotowano zmniejszenie odsetka tej grupy wiekowej w strukturze bezrobotnych o 0,5 punktu proc. w porównaniu do 2010 roku.

Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił: 35-44 lata - 18,7% (15.576 osób), **45-54 lata - 18,2%** (15.178), **55-59 lat - 8,1%** (6.708), **60-64 lata - 2,0%** (1.701).

Struktura bezrobotnych według wieku
stan na koniec 2011 roku

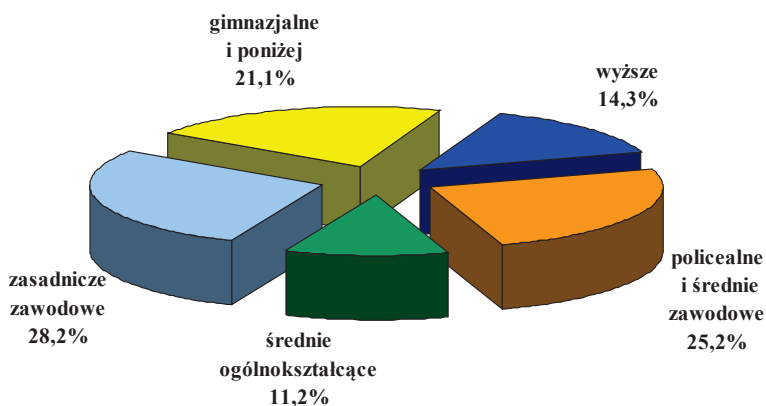
W porównaniu do 2010 roku zanotowano znaczne **zmniejszenie** liczby bezrobotnych w przedziale wiekowym 45-54 lata (o 544 osoby) i ich udziału w strukturze bezrobotnych (o 0,9 punktu proc.). **Więcej** zarejestrowanych pozostawało natomiast w grupie wiekowej 35-44 lata (wzrost liczby o 688 osób i udziału o 0,6 punktu proc.) oraz w grupie powyżej 55 lat (wzrost liczby o 781 osób i udziału o 0,8 punktu proc.).

II. Według poziomu wykształcenia

Utrzymującą się cechą bezrobocia pozostaje **niski poziom wykształcenia** bezrobotnych. Na koniec 2011 roku osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym stanowiły łącznie **49,3%** ogółu bezrobotnych (*w kraju - 55,6%*). Najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 23.434 osoby**, tj. **28,2%** (*w kraju - 28,1%*), natomiast **gimnazjalne i niższe - 17.565 osób**, tj. **21,1%** (*w kraju - 27,5%*).

Świadectwo ukończenia **szkół policealnych i średnich zawodowych** posiadało **20.938 osób - 25,2%** (*w kraju - 22,2%*) ogółu bezrobotnych, natomiast dyplomami **wyższych uczelni** legitymowało się **11.916 osób - 14,3%** (*w kraju - 11,4%*). Najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie **średnie ogólnokształcące - 9.364 osoby**, tj. **11,2%** (*w kraju - 10,8%*).

Struktura bezrobotnych według wykształcenia
stan na koniec 2011 roku

W porównaniu do 2010 roku odnotowano **zmniejszenie** liczby zarejestrowanych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 339 osób) oraz zasadniczym zawodowym (o 228 osób), a udział obydwu grup obniżył się o 1,3 punktu proc. **Zwiększyła się** natomiast liczba (o 1.010 osób) i odsetek (o 1 punkt proc.) bezrobotnych z wykształceniem wyższym. Więcej było również bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 504 osoby), jak również średnim ogólnokształcącym (o 129 osób).

W zależności **od poziomu wykształcenia** zróżnicowany był **udział długotrwale bezrobotnych**. **Najniższy** wśród osób z wykształceniem wyższym (30,3%), natomiast **najwyższy** wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (39,3%).

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg wieku i poziomu wykształcenia zawierają **Tablice Nr 19, 20, 22, 23, 24 Aneksu Statystycznego**.

2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

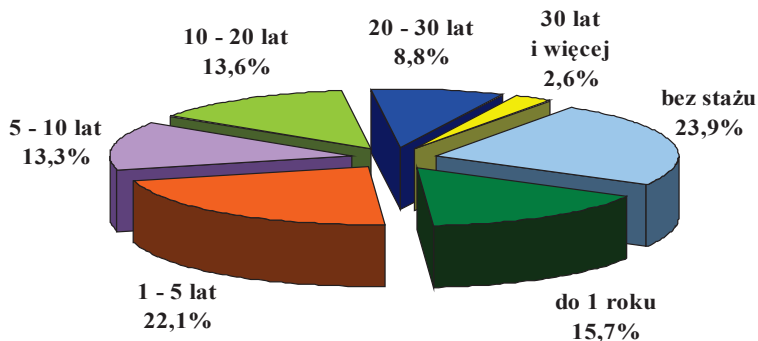
I. Według stażu pracy

W końcu grudnia 2011 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły **osoby bez stażu pracy - 19.907**, tj. **23,9%** (w kraju - 19,9%). W odniesieniu do końca 2010 roku analizowana grupa zmniejszyła się o 543 osoby, tj. 2,6%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej osób posiadało staż pracy: od **1 do 5 lat - 18.412** (22,1% ogółu), **do 1 roku - 13.038** (15,7%), od **10 do 20 lat - 11.304** (13,6%) oraz od **5 do 10 lat - 11.090** (13,3%).

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy od **20 do 30 lat - 7.322 osoby** (8,8%) oraz **30 lat i więcej - 2.144 osoby** (2,6%).

**Struktura bezrobotnych według stażu pracy
stan na koniec 2011 roku**

W odniesieniu do końca grudnia 2010 roku **zmniejszyła się** liczba bezrobotnych w grupie ze stażem pracy od 20 do 30 lat (o 204 osoby), natomiast zwiększyła się w pozostałych grupach, w tym najwięcej wśród osób posiadających staż: do 1 roku (o 603 osoby), od 5 do 10 lat (o 525 osób) oraz od 1 do 5 lat (o 447 osób).

Udział długotrwałe bezrobotnych był **najwyższy** wśród osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat (37,5%) oraz od 20 do 30 lat (37,1%), a **najniższy** ze stażem 30 lat i więcej (25,7%).

II. Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2011 roku **29.198** zarejestrowanych osób **oczekiwało na pracę ponad rok**, tj. **35,1%** ogółu (w kraju - 34,7%), z tego:

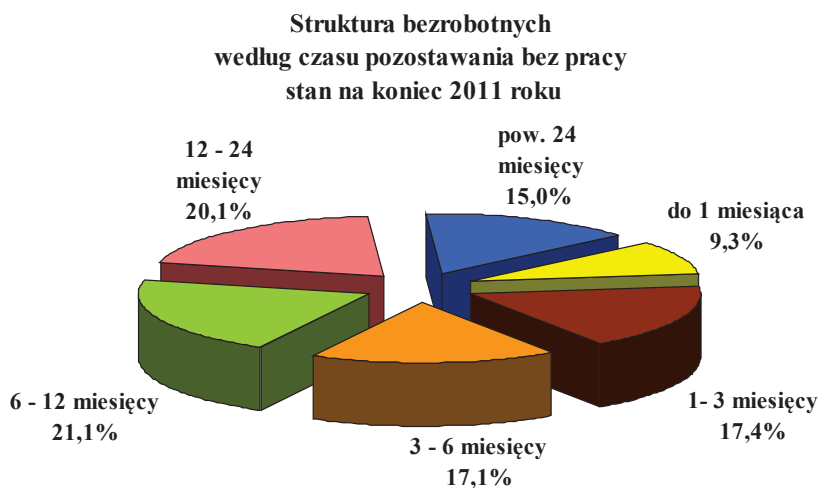
- **16.731 osób**, tj. **20,1%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **12.467 osób**, tj. **15,0%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Liczba długotrwale bezrobotnych zwiększyła się o 3.971 osób (o 15,7%) w porównaniu do grudnia 2010 roku, a udział tej grupy wzrósł o 4,4 punktu procentowego.

Wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej było osób:

- w wieku: **25-34 lata** (30,5%) oraz **45-54 lata** (20,9%),
- z wykształceniem: **zasadniczym zawodowym** (29,6%), oraz **policealnym i średnim zawodowym** (23,8%),
- **bez stażu pracy** (25,2%) oraz **ze stażem pracy od 1 do 5 lat** (21,2%).

Udział bezrobotnych z pozostałych grup według czasu pozostawania bez pracy kształtował się następująco: od 6 do 12 miesięcy - **21,1%** (17.568 osób), od 1 do 3 miesięcy - **17,4%** (14.504), od 3 do 6 miesięcy - **17,1%** (14.248). Najmniej osób pozostawało bez pracy do 1 miesiąca - 7.699, tj. **9,3%**.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 21, 22, 25, 26 i 49** **Aneksu Statystycznego**.

2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Populacja bezrobotnych, którzy pracowali przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy wyniosła - **63.310 osób**, tj. **76,1%** ogółu (przed rokiem 75,1%). W porównaniu do 2010 roku grupa ta zwiększyła się o 1.619 osób, tj. o 2,6%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 40.746 osób, tj. 64,4% pracowało w zakładach sektora prywatnego,
- 9.332 osoby, tj. 14,7% w zakładach sektora publicznego,
- 13.232 osoby, tj. 20,9% w zakładach o niezidentyfikowanej działalności.

Bezrobotni poprzednio pracujący według Polskiej Klasyfikacji Działalności*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni poprzednio pracujący stan na 31.12.2011r.	w tym: zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011 roku
Ogółem	63.310	1.448	20.784**
w tym sekcje:	46.705	1.175	19.136
- przetwórstwo przemysłowe	11.465	517	3.421
- handel i naprawy	9.663	258	3.248
- budownictwo	6.260	60	2.017
- administracja publiczna i obrona narodowa	5.570	30	4.142
- pozostała działalność usługowa	4.876	69	1.417
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1.550	25	629
- edukacja	1.449	39	799
- transport i gospodarka magazynowa	1.303	76	858
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1.215	36	1.092
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.166	13	172
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1.160	41	667
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1.028	11	674

* Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności z 2007 roku.

** Według załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01 w 2011 roku zgłoszono 20.784 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, podana liczba nie uwzględnia 1.631 miejsc, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

Większość bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do sekcji: **przetwórstwo przemysłowe (18,1%)**, **handel i naprawy (15,3%)**, **budownictwo (9,9%)**, **administracja publiczna i obrona narodowa (8,8%)**

oraz **pozostała działalność usługowa (7,7%)**. W zakładach pracy wymienionych sekcji pracowało **59,8%** bezrobotnych poprzednio pracujących.

Jednocześnie większość **wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłoszonych w 2011 roku do urzędów pracy (**68,5%**) wpłynęła od pracodawców prowadzących działalność w powyższych sekcjach. Ponadto zgłoszono 1.092 miejsca pracy z opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, 858 - z sekcji transport i gospodarka magazynowa oraz 799 - z edukacji.

2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Spośród 63.310 osób poprzednio pracujących, które zarejestrowane były na koniec grudnia 2011 roku, liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy wyniosła **1.448 osób**, tj. **2,3%**. Najwięcej zwolnionych w tym trybie pochodziło z zakładów należących do przetwórstwa przemysłowego (35,7%) oraz handlu i napraw (17,8%).

W 2011 roku z **19 zakładów pracy zwolniono 498 pracowników**, w tym z sektora prywatnego - 62,9% (313), a z sektora publicznego - 37,1% (185). Najliczniejsze zwolnienia miały miejsce w **przetwórstwie przemysłowym (30,7% ogółu zwolnionych)**, **handlu (25,5%)** oraz **transporcie (22,3%)**.

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2011 roku według powiatów

Powiat	Liczba zakładów	Liczba osób
Buski	3	29
Jędrzejowski	2	37
Kazimierski	1	46
m. Kielce	6	127
Konecki	3	12
Opatowski	3	3
Ostrowiecki	3	14
Pińczowski	1	2
Sandomierski	5	10
Skarżyski	5	162
Starachowicki	2	26
Staszowski	2	30
Województwo	19*	498

*Liczba zakładów pracy zwalniających w województwie nie jest sumą ilości zakładów zwalniających w poszczególnych powiatach (ten sam zakład pracy może dokonać zwolnień w kilku powiatach).

Liczba osób, które utraciły pracę w ramach zwolnień grupowych była nieznacznie wyższa niż w 2010 roku. Wówczas z 15 zakładów pracy zwolniono w tym trybie 431 pracowników.

2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

W populacji bezrobotnych przeważają osoby posiadające zawód. **Wśród 83.217 bezrobotnych** zarejestrowanych na koniec grudnia 2011 roku w powiatowych urzędach pracy pozostawało:

- **63.158 bezrobotnych posiadających zawód, tj. 75,9%,**
- **20.059 bezrobotnych bez zawodu, tj. 24,1% ogółu.**

W porównaniu do 2010 roku zwiększyła się zarówno populacja bezrobotnych posiadających zawód (o 133 osoby), jak i bezrobotnych bez zawodu (o 943 osoby).

W grupach zawodowych najwyższy wzrost liczby bezrobotnych dotyczył pracowników usług i sprzedawców (o 601 osób więcej), pracowników biurowych (o 201) oraz specjalistów (o 162). Natomiast znaczne zmniejszenie liczby bezrobotnych zanotowano wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (o 801 osób mniej) oraz techników i innego średniego personelu (o 139).

Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów

Symbol grupy	Nazwa grupy	Bezrobotni zarejestrowani na 31.12.2011r.		Miejsca pracy zgłoszone w 2011r.	Udział grup zawodów w %	Udział kobiet w %
		Ogółem	kobiety			
	OGÓLEM	83.217	42.901	20.784	100,0	51,6
	Bez zawodu	20.059	10.582	0	24,1	52,8
	Bezrobotni posiadający zawód	63.158	32.319	20.784	75,9	51,2
„0”	Siły zbrojne	2	0	0	0,0	0,0
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	181	76	181	0,2	42,0
"2"	Specjaliści	8.363	6.040	1.202	10,1	72,2
"3"	Technicy i inny średni personel	13.422	7.447	1.961	16,1	55,5
"4"	Pracownicy biurowi	2.182	1.604	2.573	2,6	73,5
"5"	Pracownicy usług i sprzedawcy	10.689	8.762	6.621	12,9	82,0
"6"	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	951	566	257	1,1	59,5
"7"	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	21.101	5.570	4.129	25,4	26,4
"8"	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.283	459	1.755	2,7	20,1
"9"	Pracownicy przy pracach prostych	3.984	1.795	2.105	4,8	45,1

Bezrobocie w grupach zawodowych kształtowało się następująco:

W grupie „0” - siły zbrojne zarejestrowanych było **2 bezrobotnych**.

W grupie „1” - przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy zarejestrowanych było **181 bezrobotnych**. Grupa ta stanowiła **0,2%** populacji bezrobotnych. Wśród zarejestrowanych najwięcej było kierowników w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji - 52 osoby, kierowników do spraw obsługi biznesu i zarządzania - 35 oraz kierowników do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju - 32.

W grupie „2” - specjaliści bez pracy pozostawały **8.363 osoby**, tj. **10,1%** ogółu bezrobotnych. Najwyższe bezrobocie dotyczyło:

- **specjalistów nauczania i wychowania - 2.084 osoby**, tj. **24,9%**, wśród bezrobotnych **nauczycieli i wychowawców** przeważali inni specjaliści nauczania i wychowania - 998 osób oraz nauczyciele: gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - 713, szkół podstawowych i specjaliści ds. wychowania małego dziecka - 340,
- **specjalistów z dziedzin społecznych i religijnych - 1.936 osób**, tj. **23,1%** ogółu grupy (w tym: 1.303 ekonomistów, 412 filozofów, historyków i politologów oraz 112 archeologów i socjologów),

Ponadto wśród specjalistów bez pracy pozostawali: specjaliści ds. administracji i zarządzania - 954 osoby, inżynierowie - 800, specjaliści ds. sprzedaży, marketingu i public relations - 396, inni specjaliści ochrony zdrowia - 346, specjaliści nauk biologicznych - 301, specjaliści ds. finansowych - 290, literaci, dziennikarze i filolodzy - 248, specjaliści z dziedziny prawa - 202, pielęgniarki - 179, fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi - 165 oraz analitycy systemowi i programiści - 100. W grupie specjalistów udział długotrwale bezrobotnych wyniósł 22,9% i był niższy niż w większości grup zawodowych.

W 2011 roku dla specjalistów pracodawcy zgłosili **1.202 miejsca pracy**.

Grupa „3” - technicy i inny średni personel liczyła **13.422 osoby**, tj. **16,1%** ogółu.

Najwięcej bezrobotnych pochodziło z grupy technicy nauk fizycznych i technicznych - 5.146 osób (38,3%) oraz średni personel ds. finansowych - 3.280 (24,4%). Ponadto wysokie bezrobocie odnotowano wśród: techników nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności (1.691 osób), dietetyków i żywieniowców (773), innego średniego personelu ds. zdrowia (552), pracowników administracyjnych i sekretarzy wyspecjalizowanych (420), techników ds. technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych (406), średniego personelu w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej (269), agentów i pośredników handlowych (232), średniego personelu z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii (191), techników medycznych i farmaceutycznych (190) oraz pośredników usług biznesowych (100).

W 2011 roku wpłynęło **1.961 miejsc pracy** skierowanych do analizowanej grupy zawodowej, w tym najwięcej dla pracowników administracyjnych i sekretarzy wyspecjalizowanych (501).

W grupie „4” - pracownicy biurowi w ewidencji urzędów pracy pozostawały **2.182 osoby (2,6% ogółu)**. Wśród pracowników biurowych przeważały kobiety - 73,5% ogółu bezrobotnych.

Najwyższe bezrobocie dotyczyło pracowników: obsługi biurowej - 790 osób (36,2%), ds. ewidencji materiałowej i transportu - 530 (24,3%), ds. informowania klientów - 472 (21,6%) oraz ds. finansowo-statystycznych - 160 (7,3%).

W 2011 roku pracodawcy zgłosili **2.573 miejsca pracy**, w większości dotyczyły one zatrudnienia pracowników obsługi biurowej (1.501).

W grupie „5” - pracownicy usług i sprzedawcy zarejestrowanych było **10.689 osób, tj. 12,9% ogółu**. Grupa ta charakteryzuje się najwyższym współczynnikiem feminizacji - 82,0%.

W analizowanej grupie najwięcej było pracowników sprzedaży w sklepach - 4.804 osoby (44,9%), bezrobotni w zawodach związanych ze sprzedażą zajmują pierwsze miejsce w rankingu zawodów bezrobotnych. Ponadto w rejestrze bezrobocia pozostają: kucharze - 1.909 osób (17,9%), fryzjerzy i kosmetyczki - 1.419 (13,3%), gospodarze obiektów - 1.040 (9,7%), kelnerzy i barmani - 536 (5,0%), inni pracownicy sprzedaży - 341 (3,2%) oraz pracownicy usług ochrony - 280 (2,6%).

W 2011 roku pracownikom usług i sprzedawcom zaproponowano **6.621 miejsc pracy**, w tym 3.203 gospodarzom obiektów i 1.702 pracownikom sprzedaży w sklepach.

W grupie „6” - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zarejestrowanych było **951 osób, tj. 1,1% ogółu bezrobotnych**.

W grupie tej przeważali (60,6%) rolnicy produkcji roślinnej - 576 osób. Ponadto bez pracy pozostawali rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej - 186 osób (19,6%) oraz robotnicy leśni i pokrewni - 111 (11,7%).

Do urzędów pracy wpływa niewiele propozycji zatrudnienia dla osób związanych z rolnictwem. W 2011 roku zgłoszono **257 miejsc pracy** dla tej grupy zawodowej.

W grupie „7” - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy zarejestrowanych było **21.101 bezrobotnych, tj. 25,4% ogółu** i była to najliczniejsza grupa zawodowa. W grupie tej większość stanowili mężczyźni, których udział na koniec 2011 roku wyniósł 73,6%.

Wśród oczekujących na pracę najwięcej pozostawało: mechaników maszyn i urządzeń - 3.753 osoby (17,8%), kowali i ślusarzy - 3.482 (16,5%), robotników produkcji odzieży - 3.120 (14,8%), robotników budowlanych robót stanu surowego - 2.685 (12,7%), robotników w przetwórstwie spożywczym

- 1.834 (8,7%), eklektyków budowlanych, elektromechaników i elektromonterów
- 1.480 (7,0%), robotników budowlanych robót wykończeniowych - 1.426 (6,8%)
oraz formierzy odlewniczych, spawaczy, blacharzy, monterów konstrukcji metalowych - 905 (4,3%).

Pracodawcy zgłosili w 2011 roku **4.129 miejsc pracy** dla bezrobotnych **robotników przemysłowych i rzemieślników**, w tym 754 dla robotników budowlanych robót stanu surowego i 600 dla formierzy odlewniczych, spawaczy, blacharzy, monterów konstrukcji metalowych.

W grupie „8” - operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń zarejestrowano **2.283 bezrobotnych (2,7%)**, w tym: 395 operatorów pojazdów wolnobieżnych (17,3%), 354 kierowców ciężarówek i autobusów (15,5%), 279 monterów (12,2%), 237 operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych (10,4%), 221 operatorów maszyn i urządzeń górniczych (9,7%), 214 kierowców samochodów osobowych, dostawczych i motocykli (9,4%). W grupie tej wystąpił najwyższy udział mężczyzn - 79,9%.

W 2011 roku dla danej grupy pracodawcy zgłosili **1.755 miejsc pracy**, w tym 802 dla kierowców ciężarówek i autobusów.

Grupa „9” - pracownicy przy pracach prostych liczyła **3.984 osoby**, tj. **4,8%** ogółu. Najwięcej było bezrobotnych: robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie - 1.231 osób (30,9%), pomocy i sprzątaczek domowych, biurowych i hotelowych - 936 (23,5%) oraz robotników przy pracach prostych w przemyśle - 885 (22,2%).

W 2011 roku dla tej grupy zawodowej zgłoszono **2.105 miejsc pracy**, w tym 746 dla robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie.

W grupie tej bezrobotni mają największe trudności z podjęciem pracy, gdyż są to przede wszystkim osoby o niskim poziomie wykształcenia. Potwierdza to wskaźnik długotrwałego bezrobocia (39,6%), który był najwyższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

Wnioski z analizy struktury bezrobotnych i miejsc pracy według zawodów:

- **Największy udział** wśród bezrobotnych stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,4%)* oraz *technicy i inny średni personel (16,1%)*.
- **Najwięcej miejsc pracy** pracodawcy zgłosili dla bezrobotnych z grupy zawodowej *pracownicy usług i sprzedawcy - 6.621 (31,9%)*, *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 4.129 (19,9%)* oraz *pracownicy biurowi - 2.573 (12,4% ogółu miejsc zgłoszonych w 2011 roku)*.
- **Najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił wśród bezrobotnych:
 - *pracowników usług i sprzedawców (82,0%)*,
 - *pracowników biurowych (73,5%)*,
 - *specjalistów (72,2%)*.

- **Bezrobotni mężczyźni przeważali** wśród:
 - operatorów i monterów maszyn i urządzeń (79,9%),
 - robotników przemysłowych i rzemieślników (73,6%),
 - przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (58,0%),
 - pracowników przy pracach prostych (54,9%).
- **Udział długotrwale bezrobotnych** w grupach zawodowych był zróżnicowany, przy czym **najwyższy** pozostał w grupie *pracowników przy pracach prostych* (39,6%), a **najniższy** wśród *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* (22,7%) oraz *specjalistów* (22,9%).

Z rankingu zawodów bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2011 roku wynika, że spośród 63.158 osób z określonym zawodem najbardziej liczną grupą byli bezrobotni:

◆ sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4.784,
◆ średni personel do spraw statystyki (w tym 2.971 techników ekonomistów)	3.080,
◆ technicy mechanicy	2.229,
◆ mechanicy pojazdów samochodowych	2.109,
◆ ślusarze i pokrewni	1.944,
◆ kucharze	1.909,
◆ krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1.696,
◆ mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1.616,
◆ murarze i pokrewni	1.558,
◆ ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1.506,
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.440,
◆ ekonomiści	1.303,
◆ fryzjerzy	1.233,
◆ elektromechanicy i elektrycy	1.156,
◆ gospodarze budynków	1.022 osoby.

Łącznie osoby z zawodami obejmującymi 15 pierwszych pozycji w rankingu zawodów bezrobotnych (grupy powyżej 1,0 tysiąca) stanowiły **45,3%** ogółu zarejestrowanych posiadających zawód.

Dane dotyczące zawodów bezrobotnych opracowano wg 3 i 4-cyfrowych kodów grup zawodów. W **Tablicach Nr 27, 28, 29 i 30 Aneksu Statystycznego** przedstawiono bezrobotnych oraz miejsca pracy wg grup wielkich (1-cyfrowych) oraz średnich (3-cyfrowych).

2.3. PODSUMOWANIE

- Poziom bezrobocia na przestrzeni 2011 roku, po spadkowej tendencji liczby bezrobotnych w 2010 roku, wzrósł o 1.076 osób, tj. o 1,3% (*w kraju o 1,4%*).
- Stopa bezrobocia w województwie na koniec grudnia 2011 roku wyniosła 15,3%, *w kraju 12,5%*, i była w obydwu przypadkach wyższa o 0,1 punktu procentowego w odniesieniu do 2010 roku.
- „Napływ” do bezrobocia był niższy o 21.765 osób (o 17,4%), natomiast „odpływ” o 24.519 osób (o 19,4%) w porównaniu do 2010 roku.
- Z ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych 43,4% podjęło pracę, głównie niesubsydiowaną - 38.163 osoby (wzrost o 1,8 tys.), natomiast subsydiowaną - 6.163 osoby (spadek o 7,0 tys.).
- Zwiększył się udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku z 16,7% na 17,2% (*w kraju spadek z 16,7% na 16,5%*).
- W strukturze bezrobotnych zmniejszył się udział osób w wieku 18-34 lata (z 53,5% na 53,0%) oraz 45-54 lata (z 19,1% na 18,2%), natomiast zwiększył się odsetek osób w wieku 35-44 lata (z 18,1% na 18,7%) oraz 55 lat i więcej (z 9,3% na 10,1%).
- Populację bezrobotnych charakteryzuje niski poziom wykształcenia. Na koniec 2011r. najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź gimnazjalne i niższe (49,3%). Odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim wyniósł 36,4%, natomiast z wyższym - 14,3%.
- Znaczny udział wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy (23,9%) oraz bez zawodu (24,1%).
- Z ogółu bezrobotnych 35,1% oczekiwało na pracę ponad rok (*w kraju 34,7%*). Wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 25-34 lata, z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz bez stażu pracy.
- Bezrobotni, przed zarejestrowaniem, pracowali najczęściej w zakładach pracy należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy oraz budownictwo (łącznie 43,3%).
- Z przyczyn leżących po stronie pracodawcy zwolnionych zostało 498 pracowników z 19 zakładów pracy (w 2010r. - 431 osób z 15 zakładów).
- W strukturze zawodowej bezrobotnych najwyższy udział stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,4%) oraz technicy i inny średni personel (16,1%).
- Najwięcej bezrobotnych kobiet to *pracownicy usług i sprzedawcy* - 8,8 tys. (jednocześnie jest to grupa z najwyższym współczynnikiem feminizacji - 82,0%), natomiast mężczyźni to w większości *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* - 15,5 tys. (natomiast najwyższy odsetek mężczyzn odnotowano w grupie *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* - 79,9%).

3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. BEZROBOCIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WSI

3.1.1. Poziom bezrobocia

W końcu grudnia 2011 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się **46.231 osób zamieszkałych na wsi**, tj. **55,6%** ogółu (*w kraju - 44,1%*). Liczba zarejestrowanych w analizowanej grupie zwiększyła się o 1.283 osoby, (o 2,9%), a udział wzrósł o 0,9 punktu proc. w porównaniu do 2010 roku.

Gospodarstwa rolne posiadało 7.051 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 15,3%.

Bezrobocie na wsi charakteryzuje znaczne zróżnicowanie terytorialne:

najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi zanotowano w powiatach: kieleckim - 93,1%, włoszczowskim - 79,9% i opatowskim - 79,0%,

najniższy w: ostrowieckim - 32,5%, skarżyskim - 33,6% i starachowickim - 41,6%.

W odniesieniu do 2010 roku udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w większości powiatów zwiększył się, spadek natomiast odnotowano w pięciu powiatach.

Wysokość analizowanego wskaźnika wynika ze struktury demograficznej ludności. Najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi występuje w powiatach, w których dominuje ludność wiejska.

3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia

W 2011 roku zarejestrowano **54.724 bezrobotnych** zamieszkałych na wsi, tj. **53,0%** ogółu nowo zarejestrowanych. Napływ tej kategorii bezrobotnych był o 12.795 osób niższy w porównaniu do 2010 roku.

Na przestrzeni 2011 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 53.441 bezrobotnych** omawianej populacji (**52,3%** ogółu wyrejestrowanych), tj. o 14.428 mniej niż przed rokiem.

Najważniejszymi przyczynami odpływu z bezrobocia było podjęcie pracy przez 23.366 osób (43,7% odpływu) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy - 13.157 osób (24,6%). Staż rozpoczęło 3.099 osób (5,8%), szkolenie - 571 (1,1%), a pracę społecznie użyteczną - 566. Ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 4.168 osób (7,8%), a przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy odmówiły 2.772 osoby (5,2%).

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2011 roku wyniósł 42,7% (38,7% w 2010r.). Najwięcej osób podjęło pracę w II kwartale - 7.566 bezrobotnych. W okresie tym odnotowano najwyższy wskaźnik płynności rynku pracy - 64,2% (w II kw. 2010r. - 57,7%). Najtrudniejsza sytuacja wystąpiła w IV kwartale, pracę podjęło wówczas 4.569 osób, a wskaźnik płynności rynku pracy był najniższy i wynosił 33,1%.

Dla porównania analogiczny wskaźnik w 2011 roku dla bezrobotnych zamieszkałych w miastach był nieznacznie wyższy i wyniósł 43,2%.

Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej mieszkańców wsi i miast, uzyskało zatrudnienie w II i III kwartale. Zjawisko to wynika ze zwiększonego, w tym okresie, zapotrzebowania na siłę roboczą w rolnictwie, leśnictwie, budownictwie oraz innych sekcjach gospodarki związanych z sezonowością produkcji.

3.1.3. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi

Według stanu na koniec 2011 roku liczba bezrobotnych **kobiet zamieszkałych na wsi** wyniosła **24.023 osoby**, tj. **52,0%**, natomiast **mężczyźni** stanowili **48,0%** (22.208 osób) ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi. W odniesieniu do grudnia 2010 roku populacja kobiet zwiększyła się o 1.419 osób, a mężczyzn zmniejszyła się o 136.

W 2011 roku **zarejestrowano 26.335 kobiet**, tj. **48,1%** „napływu” bezrobotnych zamieszkałych na wsi, natomiast **wyrejestrowano 24.916 kobiet** tj. **46,6%** „odpływu”. W grupie zarejestrowanych, jak i wyłączonych z rejestrów więcej było mężczyzn (odpowiednio 51,9% i 53,4%).

Kobiety przeważały wśród zaktywizowanych mieszkańców wsi: rozpoczynających staż (71,8%), wykonujących pracę społecznie użyteczną (65,0%), prace interwencyjne (56,4%) oraz roboty publiczne (53,6%). Częściej też podejmowały naukę (69,5%), jak i dobrowolnie rezygnowały ze statusu bezrobotnego (63,8%).

Niższy udział kobiet niż mężczyzn odnotowano wśród aktywnizowanych w ramach szkoleń (24,0%), rozpoczynających działalność gospodarczą (30,0%), podejmujących pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (33,7%), jak również w grupie osób, które odmówiły przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (37,4%) oraz nie potwierdzających gotowości do pracy (37,5%).

3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2011 roku **bezrobotnych zamieszkałych na wsi prawo do zasiłku posiadało 7.805 osób**, tj. **16,9%**. Odnotowano wyższy udział uprawnionych do zasiłku wśród mężczyzn - 19,1% (4.231 osób) niż kobiet - 14,9% (3.574 osoby).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 38.426 osób, tj. 83,1% ogółu zarejestrowanych na wsi, w tym 20.449 kobiet oraz 17.977 mężczyzn.

Dla porównania, **wśród bezrobotnych zamieszkałych w miastach prawo do zasiłku posiadało 6.475 osób, tj. 17,5%**. Wśród kobiet udział zasiłkobiorców wyniósł 17,8%, a wśród mężczyzn - 17,3%.

3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Według wieku

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, jak i w mieście, znaczny udział stanowią ludzie młodzi. **W końcu grudnia 2011 roku zarejestrowanych było 14.467 osób w wieku 25-34 lata, tj. 31,3% ogółu zamieszkałych na wsi** (analogiczny udział wśród zamieszkałych w mieście wynosił 30,8%). W analizowanej grupie wiekowej długotrwale bezrobotni, oczekujący na pracę powyżej roku, stanowili 36,7%.

Drugą pod względem liczebności grupą pozostawali bezrobotni w wieku **18-24 lata - 12.242 osoby (26,5%)**.

Łącznie udział osób **w wieku 18-34 lata** wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł **57,8%** (w mieście 46,9%).

Bezrobotni w wieku: **35-44 lata** stanowili **18,1%** (8.377 osób), **45-54 lata - 16,0%** (7.373 osoby), **55-59 lat - 6,4%** (2.969 osób), **60-64 lata - 1,7%** (803 osoby).

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, kobiety przeważały w grupach wiekowych: 25-34 lata (59,1%), 35-44 lata (54,0%) oraz 18-24 lata (53,5%), mężczyźni natomiast stanowili większość w grupach wiekowych 55-59 lat (67,4%) oraz 45-54 lata (53,4%).

Według poziomu wykształcenia

Znaczny udział w populacji bezrobotnych stanowią osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwięcej pozostających bez pracy mieszkańców wsi posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 30,6%** (14.155 osób), natomiast **gimnazjalne i niższe - 22,3%** (10.292 osoby). Łącznie udział analizowanych grup wynosił **52,9%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 11.505 osób (24,9%), średnich ogólnokształcących - 4.835 osób (10,4%). Studia wyższe ukończyło 5.444 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (11,8%).

W porównaniu do 2010 roku zmniejszyła się liczba osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 208), natomiast w pozostałych grupach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych, w tym z wykształceniem: wyższym (o 821), policealnym i średnim zawodowym (o 434), średnim ogólnokształcącym (o 156), zasadniczym zawodowym (o 80).

Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych wśród zamieszkałych na wsi wystąpił w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (41,1%) oraz zasadniczym zawodowym (37,1%), natomiast najniższy wśród osób z wykształceniem wyższym (30,2%).

Bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do zamieszkałych w mieście. W grupie osób zamieszkałych na wsi odnotowano wyższy udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 52,9% (w mieście 44,8%), natomiast niższy z wykształceniem wyższym i średnim - 47,1% (w mieście 55,2%).

Według stażu pracy

W końcu grudnia 2011 roku z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi najliczniej reprezentowane były **osoby bez stażu pracy - 12.825**, tj. **27,7%** (w mieście 19,2%).

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących najczęściej osób posiadało krótki staż pracy od **1 do 5 lat - 10.561 (22,8%)**. Liczną grupę stanowili zarejestrowani legitymujący się bardzo krótkim stażem pracy **do 1 roku - 7.157 osób**, tj. **15,5%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Kolejne grupy bezrobotnych posiadały staż pracy od **5 do 10 lat - 5.962 osoby**, tj. **12,9%** i od **10 do 20 lat - 5.757 osób**, tj. **12,5%**.

Znacznie mniej zarejestrowanych było osób ze stażem pracy od **20 do 30 lat - 3.133 bezrobotnych (6,8%)** oraz **30 lat i więcej - 836 (1,8%)**. W mieście udział bezrobotnych z długim stażem pracy wyniósł 14,8% (na wsi 8,6%).

Według czasu pozostawania bez pracy

Z ogólnej liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi - **16.433 osoby**, tj. **35,6%** pozostawało bez pracy ponad rok, z tego:

- **9.453 osoby**, tj. **20,5%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **6.980 osób**, tj. **15,1%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Populacja długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi zwiększyła się o **2.834 osoby**, tj. o 20,8% w porównaniu do 2010 roku.

Największy udział wśród długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (32,3%), o niskim poziomie wykształcenia - zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (57,7%), bez stażu pracy (29,7%) lub posiadający krótki staż od 1 do 5 lat (21,8%).

Wśród zamieszkałych w mieście **udział długotrwale bezrobotnych był niższy** i wynosił **34,5%**.

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w **Tablicach od 31 do 38 Aneksu Statystycznego**.

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Na koniec grudnia 2011 roku zarejestrowanych było 42.901 kobiet, które stanowiły 51,6% ogółu bezrobotnych (w kraju 53,5%).

W porównaniu do grudnia 2010 roku zwiększyła się populacja bezrobotnych kobiet o 1.702 osoby (o 4,1%), a zmniejszyła się mężczyźni o 626 (o 1,5%).

Udział bezrobotnych kobiet pozostawał zróżnicowany terytorialnie, najwyższy odsetek zanotowano w powiecie włoszczowskim (57,6%) i jędrzejowskim (56,8%), natomiast najniższy w m. Kielce (47,2%) oraz powiatach kazimierskim (48,1%) i buskim (49,0%).

Bezrobotne kobiety w województwie w latach 1999 - 2011

Stan na koniec roku	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	kobiety	udział %
1999	107.472	56.982	53,0
2000	118.469	62.820	53,0
2001	131.129	67.047	51,1
2002	131.266	64.740	49,3
2003	126.538	61.699	48,8
2004	126.322	62.839	49,7
2005	117.754	60.387	51,3
2006	99.406	53.421	53,7
2007	83.339	45.985	55,2
2008	77.716	42.663	54,9
2009	83.819	41.888	50,0
2010	82.141	41.199	50,2
2011	83.217	42.901	51,6

Na przestrzeni lat 2005-2010 liczba bezrobotnych kobiet w województwie zmniejszała się systematycznie, ale ich odsetek w populacji bezrobotnych pozostawał wyższy od udziału mężczyzn (wyjątek stanowił 2009r., w którym nastąpiło zrównanie udziałów). W 2011 roku odnotowano wzrost liczebny grupy kobiet i ich udziału w strukturze bezrobotnych.

Większość bezrobotnych kobiet (73,5%) i mężczyzn (78,8%) pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego. Udział bezrobotnych kobiet posiadających prawo do zasiłku wyniósł 16,1% i był niższy niż wśród mężczyzn (18,2%).

W ewidencji urzędów pracy pozostawało 9.017 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 21,0%.

Zarejestrowane kobiety, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 2,0% ogółu bezrobotnych kobiet.

Liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej roku wynosiła **16.465 osób**, tj. **38,4%** ogółu kobiet, z tego:

- **9.314 osób**, tj. **21,7%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **7.151 osób**, tj. **16,7%** pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące.

W porównaniu do stanu z końca 2010 roku liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zwiększyła się o **2.673 osoby**, tj. o **19,4%**.

Odsetek kobiet długotrwale pozostających bez pracy był wyższy od analogicznego wskaźnika wśród mężczyzn (31,6%).

Więcej kobiet niż mężczyzn zarejestrowanych było w grupach wiekowych: **25-34 lata** (58,0%), **35-44 lata** (54,0%), **18-24 lata** (52,5%). Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z **wykształceniem wyższym** (70,6%), **średnim ogólnokształcącym** (68,1%) oraz **policealnym i średnim zawodowym** (55,3%). Bezrobotne kobiety częściej niż mężczyźni **nie posiadały stażu pracy** (57,1%) lub posiadały **krótki staż do 1 roku** (56,6%), od 5 do 10 lat (51,2%) oraz od 1 do 5 lat (50,9%).

W 2011 roku zarejestrowano **49.280 kobiet** i **53.985 mężczyzn**, tj. odpowiednio **47,7%** i **52,3%** nowo zarejestrowanych.

Kobiety rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 17,2% ogółu nowo zarejestrowanych kobiet, natomiast po raz drugi i kolejny 82,8%.

Wyłączono z ewidencji bezrobotnych **47.578 kobiet** i **54.611 mężczyzn**, tj. odpowiednio: **46,6%** i **53,4%** ogółu wyłączonych bezrobotnych.

Do najczęstszych przyczyn wyłączenia z rejestrów należało: podjęcie pracy przez **20.154 kobiety** (45,5%) i **24.172 mężczyzn** (54,5%) oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy przez **9.255 kobiet** (37,0%) i **15.735 mężczyzn** (63,0%). Na staż skierowano **3.887 kobiet** (70,2%) i **1.650 mężczyzn** (29,8%), na szkolenia - **354 kobiety** (26,6%) i **976 mężczyzn** (73,4%), natomiast pracę społecznie użyteczną rozpoczęły **732 kobiety** (61,2%) i **465 mężczyzn** (38,8%). Przyczynami wyrejestrowania znacznej grupy osób były dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego bądź odmowa przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy przez **6.274 kobiety** (53,7%) i **5.403 mężczyzn** (46,3%).

Sytuacja kobiet na rynku pracy pozostaje nadal trudna. Kobiety mają większe trudności z ponownym podjęciem pracy niż mężczyźni, również problem długotrwałego bezrobocia częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Odsetek kobiet w wieku mobilnym 18-44 lata pozostających bez pracy był znacznie wyższy niż analogiczny udział w grupie mężczyzn.

Dane dotyczące udziału kobiet w strukturze bezrobocia przedstawiono w **Tablicach Nr 10, 17 i 49 Aneksu Statystycznego**.

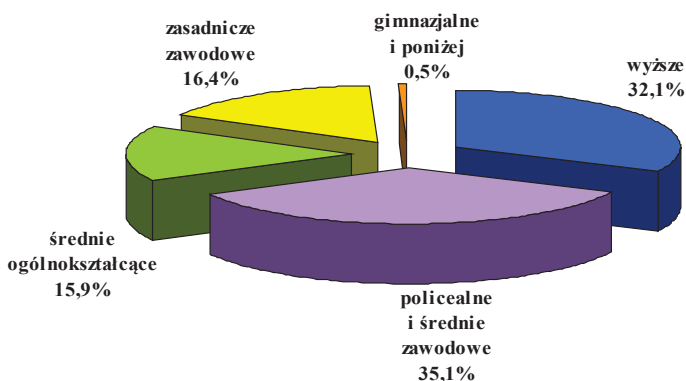
3.3. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

Na koniec 2011 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawały **5.654 osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (6,8% ogółu bezrobotnych)**. Analizowana grupa bezrobotnych zwiększyła się o 72 osoby (o 1,3%) w odniesieniu do 2010 roku. Większość zarejestrowanych stanowiły kobiety (55,9%) oraz mieszkańcy wsi (65,6%).

W omawianej populacji pracy poszukiwały 2.973 osoby posiadające zawód (52,6% ogółu grupy) oraz 2.681 osób bez zawodu (47,4%).

Najwięcej zarejestrowanych to osoby młode w wieku 18-24 lata (83,5%) i 25-34 lata (14,4%), z wykształceniem średnim (51,0%) i wyższym (32,1%), nie posiadające stażu pracy (71,5%).

Struktura osób w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia stan na koniec 2011 roku

W 2011 roku zarejestrowano 14.154 osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (13,7% napływu), tj. o 4.881 osób mniej niż przed rokiem. Z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 3.637 osób (o 239 więcej), w tym 2.045 kobiet, tj. 56,2%.

Ponadto, na koniec 2011 roku, wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, zarejestrowanych było **1.535 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia**. Stanowiły one **1,8% ogółu bezrobotnych**, a udział kobiet w tej grupie wyniósł 70,6%. W porównaniu do 2010 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 118 osób (o 7,1%).

W 2011 roku **zarejestrowano 4.338 osób** z analizowanej populacji osób do 27 roku życia (4,2% napływu), w tym 3.071 kobiet (70,8%). Z tytułu podjęcia pracy wyłączono 1.560 osób (35,9%), w tym 1.082 kobiety, czyli 69,4% analizowanej populacji.

3.4. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

3.4.1. Bezrobotni do 25 roku życia

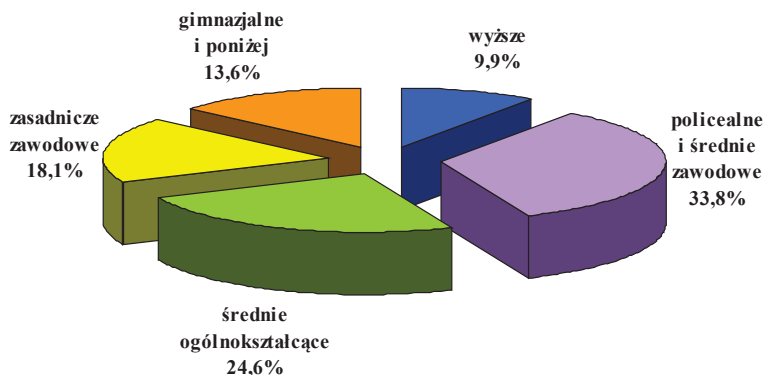
Na koniec grudnia 2011 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało **18.196 osób do 25 roku życia**, czyli **21,9%** ogółu bezrobotnych (w kraju 21,0%), w tym 9.561 kobiet, tj. 52,5%.

Odnotowano nieznaczne zmniejszenie liczby zarejestrowanych w tej grupie wiekowej (o 84 osoby) oraz zmniejszenie udziału w strukturze bezrobotnych (o 0,4 punktu procentowego) w porównaniu do 2010 roku.

Większość analizowanej grupy stanowili zamieszkali na wsi (67,3%). Prawo do zasiłku posiadało 1.169 bezrobotnych, tj. 6,4%.

W populacji bezrobotnej młodzieży najwyższy udział dotyczył osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (33,8%) oraz średnim ogólnokształcącym (24,6%) - łącznie 58,4%. Analogiczny odsetek wśród bezrobotnych ogółem wyniósł 36,4%. Niższy był udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej - 31,7% (49,3% wśród bezrobotnych ogółem). Najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe (9,9%).

**Struktura bezrobotnych do 25 roku życia
według wykształcenia
stan na koniec 2011 roku**

Najwięcej osób do 25 roku życia pozostawało bez pracy od 3 do 6 miesięcy - 4.182 osoby (23,0%) oraz od 1 do 3 miesięcy - 4.019 (22,1%).

Zdecydowana większość bezrobotnej młodzieży to osoby, które wcześniej nie pracowały. Na koniec 2011 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 11.050 osób bez stażu pracy (60,7% tej kategorii wiekowej).

W 2011 roku **zarejestrowano 32.094 osoby bezrobotne** w wieku do 25 roku życia (**31,1%** napływu), w tym 15.714 kobiet (49,0%). „Napływ” do bezrobocia był niższy o 12.544 osoby w porównaniu do 2010 roku.

W grupie młodych bezrobotnych 11.256 osób rejestrowało się po raz pierwszy (35,1%), natomiast 20.838 to osoby powracające do rejestrów po raz kolejny (64,9%).

W 2011 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 29.045 osób w wieku do 25 roku życia (28,4% odpływu)**, tj. o 12.664 mniej niż w 2010 roku. Kobiety stanowiły 47,3% wszystkich wyłączeń.

Przyczyny wyłączeń:

- **podjęcie pracy przez 10.902 osoby**, co stanowiło **37,5%** ogółu wyłączonych (o 1.090 osób mniej niż w 2010r.), z tego:
 - praca niesubsydiowana - 9.748 osób, tj. 33,5%,
 - praca subsydiowana - 1.154 osoby, tj. 4,0%.w tym:
 - podejmujący pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 431 osób,
 - zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych 338 osób,
 - podejmujący działalność gospodarczą 223 osoby,
- **rozpoczęcie stażu 3.013 osób, tj. 10,4%,**
- **nie potwierdzenie gotowości do pracy 8.551, tj. 29,5%,**
- **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy 1.363, tj. 4,7%,**
- **rozpoczęcie szkolenia 385, tj. 1,3%,**
- **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego 1.724, tj. 5,9%,**
- **podjęcie nauki 636, tj. 2,2%,**
- **inne 2.471, tj. 8,5%.**

Szczegółowe dane dotyczące bezrobotnych do 25 roku życia przedstawiono w **Tablicach Nr 19, 22, 23 i 39 Aneksu Statystycznego.**

3.4.2. Długotrwale bezrobotni

Według stanu na koniec grudnia 2011 roku zarejestrowanych było **44.440 długotrwale bezrobotnych (53,4% ogółu)** pozostających w rejestrach urzędów pracy ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat¹⁶. Większość stanowiły kobiety (55,6%). W odniesieniu do 2010 roku analizowana populacja **zwiększyła się o 2.976 osób**.

W 2011 roku **zarejestrowano 47.921 osób**, tj. 46,4% napływu (o 2.701 osób mniej niż przed rokiem), w tym 52,3% stanowiły kobiety. Z ewidencji **wyłączono 44.945 osób**, tj. 44,0% odpływu (o 5.295 osób mniej), w tym 50,9% to kobiety. Najważniejszymi przyczynami wyłączenia z rejestrów było podjęcie pracy przez 15.853 osoby (35,3%), nie potwierdzenie gotowości do pracy bądź odmowa przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy przez 13.828 osób (30,8%), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego przez 4.143 osoby (9,2%) oraz rozpoczęcie stażu lub szkolenia przez 2.619 osób (5,8%).

3.4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Liczba **osób powyżej 50 roku życia** zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec grudnia 2011 roku wyniosła **16.739**, tj. **20,1%**, w tym 6.500 kobiet (38,8%). W porównaniu do 2010 roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 570 osób (3,5%).

W 2011 roku **zarejestrowano 16.777 osób**, w tym 6.623 kobiety (39,5%), a **wyłączono 16.207 osób**, w tym 6.267 kobiet (38,7%). Napływ był niższy o 482 osoby, a odpływ o 1.224 osoby w odniesieniu do 2010 roku.

Spośród wyrejestrowanych bezrobotnych - 5.938 osób podjęło pracę, czyli 36,6% odpływu, a 3.704 osoby (22,9%) nie potwierdziły gotowości do pracy bądź odmówiły przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Staż lub szkolenie rozpoczęło 407 osób (2,5%).

3.4.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

W końcu grudnia 2011 roku liczba bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych wyniosła 20.620 osób**, tj. **24,8%** ogółu, w tym 10.915 kobiet (52,9%). W odniesieniu do 2010 roku populacja ta zwiększyła się o 3.887 osób, tj. o 23,2%.

W 2011 roku zarejestrowano **24.322 osoby** z tej kategorii, tj. 23,6% napływu, w tym 12.165 kobiet (50,0%). Pracę podjęło 7.616 bezrobotnych.

¹⁶ Art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

3.4.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Na koniec grudnia 2011 roku zarejestrowanych było **25.750 osób bez doświadczenia zawodowego (30,9% ogółu)**, tzn. dotychczas niepracujących lub wykonujących zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub prowadzących działalność gospodarczą przez łączny okres poniżej 6 miesięcy. Udział kobiet wyniósł 56,4% (14.522 osoby).

W 2011 roku **zarejestrowano 35.468 osób**, tj. 34,3% napływu, w tym 18.288 kobiet (51,6%). Pracę podjęło 11.700 bezrobotnych.

3.4.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Na koniec grudnia 2011 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawały **5.304 osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia**, tj. **6,4%** ogółu bezrobotnych, w tym 4.311 kobiet (81,3%).

Na przestrzeni 2011 roku **zarejestrowano 5.605 osób** (5,4% napływu), w tym większość stanowiły kobiety - 4.308 osób (76,9%).

3.4.7. Bezrobotni niepełnosprawni¹⁷

➤ Poziom bezrobocia

Na koniec grudnia 2011 roku w rejestrach pozostawało **4.233 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **5,1%** ogółu bezrobotnych (*w kraju - 5,3%*).

W porównaniu do grudnia 2010 roku omawiana grupa bezrobotnych zwiększyła się o 256 osób (o 6,4%), a ich udział wzrósł o 0,3 punktu procentowego.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych było 1.712 mieszkańców wsi (40,4%) i 2.521 mieszkańców miast (59,6%).

Prawo do zasiłku posiadało 888 osób (21,0%), natomiast bez prawa do zasiłku pozostawało 3.345 osób (79,0%).

W 2011 roku **włączono do ewidencji osób niepełnosprawnych 5.952 bezrobotnych**. Udział kobiet wyniósł 49,5% (2.944 osoby), a mężczyzn 50,5% (3.008 osób).

W tym samym okresie **wyłączono z ewidencji 6.165 bezrobotnych niepełnosprawnych**, w tym z powodu podjęcia pracy 2.362 (38,3% odpływu). Staż lub szkolenie rozpoczęło 341 osób, natomiast do prac społecznie użytecznych skierowano 81 osób. Z powodu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy wyrejestrowano 1.112 osób (18,0%).

¹⁷ Na podstawie danych ze sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy oraz sprawozdania MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

W ewidencji urzędów pracy, na koniec 2011 roku, poza osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne niepełnosprawne, znajdowały się **663 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu**.

➤ **Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**

Na przestrzeni 2011 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **932 propozycje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** dla osób niepełnosprawnych, zgłoszono również **3 miejsca aktywizacji zawodowej** w ramach odbywania stażu. Stanowiły one 4,2% ogółu ofert pracy w województwie.

Z sektora prywatnego pochodziły **904 miejsca** tj. **96,7%** wszystkich ofert. Pracy subsydiowanej dotyczyło 275 propozycji zatrudnienia (29,4% ogółu).

➤ **Podjęcia pracy**

W 2011 roku **pracę podjęło 2.362** niepełnosprawnych bezrobotnych (w 2010 roku - 2.143 osoby). Większość podjęła zatrudnienie niesubsydiowane - 1.894 osoby, tj. 80,2%, natomiast z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 468 osób (19,8%).

Pracę podjęło 1.239 mężczyzn (52,5%) i 1.123 kobiety (47,5%). W analizowanej grupie znacznie więcej było mieszkańców miast - 1.478 osób (62,6%) niż wsi - 884 osoby (37,4%).

➤ **Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności**

Według wieku

W końcu 2011 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najwięcej było osób w wieku **45-54 lata** - **1.464**, tj. **34,6%** ogółu. Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni w wieku **55-59 lat**, tj. **821 osób (19,4%)**.

Udział bezrobotnych w wieku **35-44 lata** wyniósł **18,0%** (761 osób), w wieku **25-34 lata** - **14,6%** (618 osób), w wieku **18-24 lata** - **8,7%** (369 osób).

Według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym** - **33,3%** (1.411 osób) oraz **podstawowym i podstawowym nieukończonym** bądź **gimnazjalnym** - **27,7%** (1.171 osób). Łącznie udział tych grup wyniósł **61,0%** ogółu zarejestrowanych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**24,1%**), a następnie średnim ogólnokształcącym (**8,4%**). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem wyższym (**6,5%**).

Według stażu pracy

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej osób posiadało długi staż pracy od **10 do 20 lat (21,6%)** oraz od **20 do 30 lat (19,9%)**. Od **1 do 5 lat** pracowało **16,9%** ogółu.

Stażu pracy nie posiadało **12,3%** bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2011 roku **1.637 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **38,7%** oczekiwało na pracę ponad rok, z tego:

- **826 osób**, tj. **19,5%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **811 osób**, tj. **19,2%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Bez pracy od **6 do 12 miesięcy** pozostawało **21,2%**, od **3 do 6 miesięcy** - **15,8%**, do **3 miesięcy** - **23,3%** ogółu.

Według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

W końcu 2011 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

- znaczny - 84 osoby, tj. 2,0%,
- umiarkowany - 1.576, tj. 37,2%,
- lekki - 2.573, tj. 60,8%.

W porównaniu do 2010 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych z lekkim stopniem niepełnosprawności (o 131 osób) i umiarkowanym (o 126 osób), zmniejszyła się natomiast ze stopniem znacznym (o 1 osobę).

Największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby:

- w wieku 45-54 lata (**34,6%**) i 55-59 lat (**19,4%**),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**33,3%**) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym bądź gimnazjalnym (**27,7%**),
- pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (**38,7%**) oraz od 6 do 12 miesięcy (**21,2%**),
- z lekkim stopniem niepełnosprawności (**60,8%**).

Szczegółowe dane na temat bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym według wieku, wykształcenia, stażu i czasu pozostawania bez pracy, przedstawiono w **Tablicach Nr 40, 41, 42, 43 i 44 Aneksu Statystycznego**.

3.5. PODSUMOWANIE

- Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi - 55,6% (w kraju - 44,1%), co wynika głównie ze struktury demograficznej województwa (55,0% ogółu ludności to mieszkańcy wsi).
- Populację bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje odmienna struktura ze względu na wiek, poziom wykształcenia oraz staż pracy, w porównaniu do mieszkańców miast:
 - osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 57,8% (w mieście 46,9%),
 - wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 52,9% (w mieście 44,8%),
 - stażu pracy nie posiadało 27,7% (w mieście 19,2%), natomiast ponad 20-letnim stażem pracy legitymowało się 8,6% (w mieście 14,8%).
- Sytuacja kobiet na rynku pracy pozostaje nadal trudna. Stanowiły one 51,6% ogółu bezrobotnych (w kraju - 53,5%). Kobiety mają większe trudności z ponownym podjęciem zatrudnienia niż mężczyźni. Również problem długotrwałego bezrobocia częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Odsetek kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy był wyższy (38,4%) od analogicznego udziału wśród mężczyzn (31,6%). W grupie kobiet udział osób w wieku mobilnym 18-44 lata wynosił 76,9% i był wyższy niż wśród mężczyzn (66,1%).
- Spośród ogółu bezrobotnych kobiet prawo do zasiłku posiadało 16,1%, zaś w grupie mężczyzn udział ten wynosił 18,2%. Niższy odsetek kobiet uprawnionych do pobierania zasiłku odnotowano w populacji zamieszkałych na wsi - 14,9% (wśród mężczyzn - 19,1%), natomiast wyższy wśród mieszkańców miast - 17,8% (wśród mężczyzn - 17,3%).
- Osoby młode do 25 roku życia stanowiły 21,9% ogółu bezrobotnych (w kraju 21,0%). Bezrobotna młodzież to najczęściej osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (33,8%) oraz średnim ogólnokształcącym (24,6%), nie posiadające stażu pracy (60,7%).
- Wśród nowo zarejestrowanych, jak i wyłączonych z ewidencji bezrobotnych ponad 1/4 stanowiły osoby, które nie ukończyły 25 lat (odpowiednio: 31,1% napływu i 28,4% odpływu).
- Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły 13,7% (14.154) „napływu” do bezrobocia oraz 6,8% (5.654) ogółu pozostających bez pracy na koniec grudnia 2011 roku.
- Populacja bezrobotnych niepełnosprawnych liczyła 4.233 osoby (5,1%).
- Najwyższy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata (34,6%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym bądź gimnazjalnym (61,0%), posiadające lekki stopień niepełnosprawności (60,8%).

4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Realizując zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wynikające z **art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) urzędy pracy podejmowały szereg działań służących promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym m.in.:

- ✓ udzielały pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy a pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników,
- ✓ inicjowały, organizowały oraz finansowały usługi i instrumenty rynku pracy.

4.1. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2011 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy z terenu województwa **22.415 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**¹⁸, tj. **o 16.998 mniej (o 43,1%)** niż w 2010 roku.

Wśród wolnych miejsc pracy, zgłoszonych do urzędów pracy, **52,9% (11.857) stanowiły miejsca pracy subsydiowanej** finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS. Subsydiowanych miejsc pracy było o 19.068 (o 61,7%) mniej niż w 2010 roku. Natomiast **47,1%**, czyli **10.558 to miejsca pracy niesubsydiowanej**, tj. o 2.070 (o 24,4%) więcej niż w 2010 roku.

W ogólnej liczbie oferowanych przez zakłady wolnych miejsc pracy:

- **15.287**, tj. **68,2%** stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- **7.128**, tj. **31,8%** to miejsca aktywizacji zawodowej, z tego:
 - 5.712 miejsc dotyczyło staży,
 - 1.416 to miejsca pracy społecznie użytecznej.

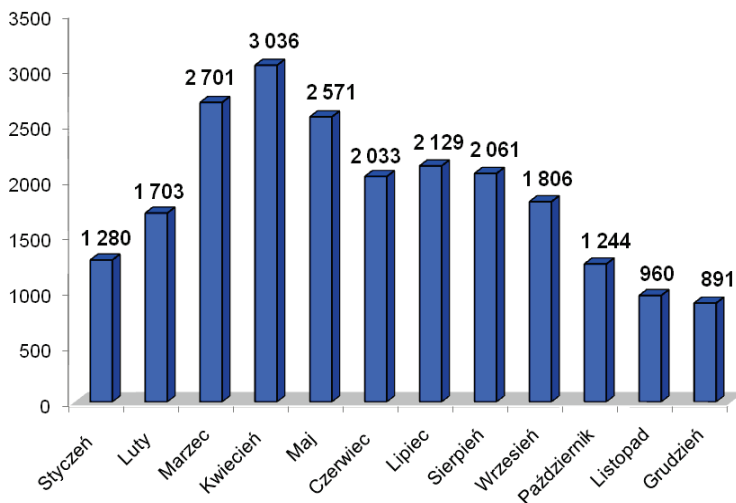
¹⁸ Jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne). Powyższe nazewnictwo wprowadzone zostało do sprawozdawczości począwszy od stycznia 2010r. i jest zgodne z zapisami ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6 poz. 33).

Do osób niepełnosprawnych skierowano 935 ofert (tj. 4,2% wszystkich wolnych miejsc pracy), natomiast dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przeznaczono 570 miejsc pracy (tj. 2,5%).

Zakłady pracy z sektora prywatnego zgłosiły 69,8% wszystkich wolnych miejsc pracy (15.650), natomiast z publicznego - 30,2% (6.765).

Pod względem ilości wolnych miejsc pracy Świętokrzyskie uplasowało się na 15 miejscu, wyprzedzając jedynie województwo podlaskie.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w poszczególnych miesiącach 2011 roku

W 2011 roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w II kwartale - 7.640 (34,1%), natomiast najmniej w IV kwartale - 3.095 (13,8%).

W porównaniu do 2010 roku spadek popytu na pracę miał miejsce we wszystkich kwartałach, odpowiednio w: I kw. - o 5.413 (o 48,8%), II kw. - o 3.892 (o 33,7%), w III kw. - o 3.828 (o 39,0%) i w IV kw. - o 3.865 (o 55,5%) propozycji zatrudnienia mniej.

Najwięcej miejsc pracy pracodawcy zgłosili do urzędów pracy obejmujących zasięgiem działania powiaty: kielecki - 3.626, m. Kielce - 3.089, ostrowiecki - 2.461, konecki - 1.972, starachowicki - 1.940, skarżyski - 1.905, staszowski - 1.522, sandomierski - 1.271 i jędrzejowski - 1.105.

Najmniej miejsc pracy pracodawcy zgłosili do PUP w: Kazimierzy Wielkiej - 392 i Pińczowie - 592.

W 2011 roku na 1 wolne miejsce pracy będące w dyspozycji urzędów przypadało średniomiesięcznie 36 bezrobotnych (w kraju - 23).

Najwięcej bezrobotnych oczekujących na 1 ofertę pracy odnotowano w powiatach: opatowskim - 67, kazimierskim - 45, skarżyskim i włoszczowskim - po 44, jędrzejowskim - 43, ostrowieckim - 41, m. Kielce - 39, koneckim - 38, starachowickim - 35, sandomierskim - 34 oraz buskim - 33, **najmniej** zaś w powiatach: pińczowskim - 22, staszowskim - 24 i kieleckim - 27.

W 2011 roku pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na: *

- **pracowników usług i sprzedawców - 6.621 miejsc pracy (31,9%),** w tym dla: gospodarzy obiektów - 3.203 miejsca, pracowników sprzedaży w sklepach - 1.702, kucharzy - 314, kelnerów i barmanów - 284, fryzjerów i kosmetyczek - 258, innych pracowników sprzedaży - 238, pracowników usług ochrony - 231, opiekunów dziecięcych i asystentów nauczycieli - 154, pracowników opieki osobistej w ochronie zdrowia - 108 oraz kasjerów i sprzedawców biletów - 106.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **2** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **robotników przemysłowych i rzemieślników - 4.129 miejsc pracy (19,9%),** w tym dla: robotników budowlanych robót stanu surowego, robót wykończeniowych, malarzy i pracowników czyszczących konstrukcje budowlane - 1.451 miejsc, formierzy odlewniczych, spawaczy, blacharzy, monterów konstrukcji metalowych - 600, kowali i ślusarzy - 421, mechaników maszyn i urządzeń - 383, robotników w przetwórstwie spożywczym - 373, robotników produkcji odzieży - 335, robotników obróbki drewna i stolarzy meblowych - 270, elektryków budowlanych, elektromechaników i elektromonterów - 181.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **6** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **pracowników biurowych - 2.573 miejsca pracy (12,4%),** w tym dla: pracowników obsługi biurowej - 1.501 miejsc, pracowników ds. ewidencji materiałowej i transportu - 363, pozostałych pracowników obsługi biura - 270, pracowników ds. informowania klientów - 131, sekretarek - 126 oraz pracowników ds. finansowo-statystycznych - 111.

Na 1 miejsce pracy oczekiwał **1** nowo zarejestrowany bezrobotny.

* Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o określonych zawodach opracowano na podstawie półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy Załącznik Nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”. Występujące różnice w liczbie miejsc pracy pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPIPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali. Według omawianego załącznika liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy w 2011 roku wyniosła - **20.784**.

- **pracowników przy pracach prostych - 2.105 miejsc pracy (10,1% ogółu)**, w tym: dla robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie - 746 miejsc, robotników przy pracach prostych w przemyśle - 426, pomocy i sprzątaczek domowych, biurowych i hotelowych - 397, pozostałych pracowników przy pracach prostych - 202 oraz pracowników pomocniczych przygotowujących posiłki - 160.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **2** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **techników i inny średni personel - 1.961 miejsc pracy (9,4%)**, w tym dla: pracowników administracyjnych i sekretarzy wyspecjalizowanych - 501 miejsc, agentów i pośredników handlowych - 422, techników nauk fizycznych i technicznych - 207, średniego personelu ds. finansowych - 184, innego średniego personelu ds. zdrowia - 166, średniego personelu w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej - 109 oraz średniego personelu z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii - 94.

W grupie techników na 1 miejsce pracy przypadało **8** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 1.755 miejsc pracy (8,4%)**, w tym dla: kierowców ciężarówek i autobusów oraz samochodów osobowych, dostawczych i motocykli - 958 miejsc, operatorów maszyn i urządzeń górniczych - 209, operatorów pojazdów wolnobieżnych - 163, operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych - 93, monterów - 92 oraz operatorów innych maszyn i urządzeń przetwórczych - 73.

Na 1 miejsce pracy oczekiwało **2** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **specjalistów - 1.202 miejsca pracy (5,8%)**, w tym dla: nauczycieli i specjalistów wychowania małego dziecka - 167 miejsc, inżynierów - 152, innych specjalistów nauczania i wychowania - 139, innych specjalistów ochrony zdrowia - 124, specjalistów ds. sprzedaży, marketingu i public relations - 112, specjalistów ds. administracji i zarządzania - 82, specjalistów ds. finansowych - 69, architektów, geodetów i projektantów - 59 oraz pielęgniarek - 54.

Na 1 miejsce pracy przypadało **10** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

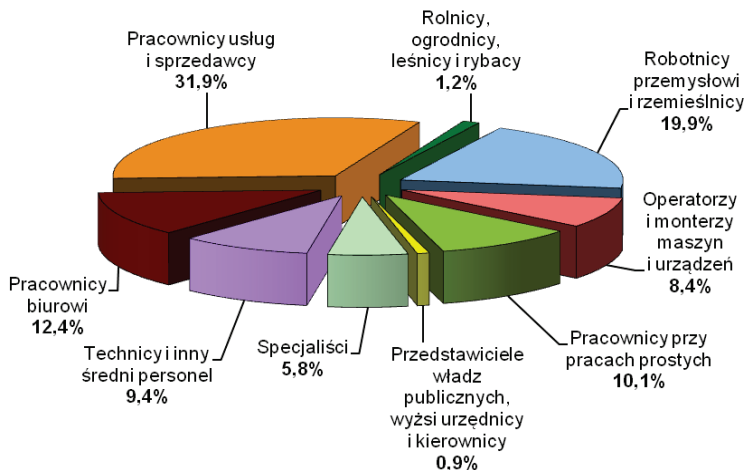
- **rolników, ogrodników, leśników i rybaków - 257 miejsc pracy (1,2%)**, w tym dla rolników produkcji roślinnej - 162 miejsca oraz robotników leśnych - 84.

Na 1 miejsce pracy przypadało **3** nowo zarejestrowanych bezrobotnych.

- **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 181 miejsc pracy (0,9%)**.

Na 1 miejsce pracy oczekiwał **1** nowo zarejestrowanych bezrobotny.

Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2011 roku

Szczegółowe informacje dotyczące liczby zgłaszanych ofert pracy przedstawiono w **Tablicach Nr 7, 8, 10, 27, 28 i 45 Aneksu Statystycznego**.

4.2. AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W 2011 roku powiatowe urzędy pracy z terenu województwa **aktywnymi programami rynku pracy objęły 14.228 bezrobotnych**, co oznacza **spadek o 24.957 osób**, tj. **o 63,7%** w porównaniu do 2010 roku. Wpływ na taką sytuację miał fakt znacznego ograniczenia środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych. Wśród zaktywizowanych większość stanowiły kobiety - 54,7% (7.784 osoby) oraz bezrobotni zamieszkali na wsi - 52,7% (7.492).

Najwięcej bezrobotnych skierowanych zostało na staż - 5.537 osób, tj. 38,9% ogółu zaktywizowanych. Pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego rozpoczęły 1.594 osoby (11,2%), do prac interwencyjnych skierowano 1.554 bezrobotnych (10,9%), a działalność gospodarczą podjęło 1.498 osób (10,5%). Przy robotach publicznych zatrudniono 1.375 osób (9,7%), szkolenia rozpoczęło 1.330 bezrobotnych (9,4%), a do prac społecznie użytecznych skierowano 1.197 osób (8,4%).

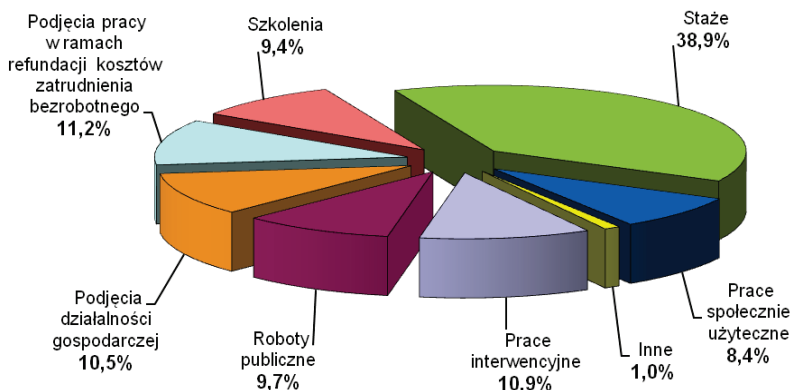
Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiecie: kieleckim - 2.097 osób, ostrowieckim - 1.959, m. Kielce - 1.547, koneckim - 1.528, skarżyskim - 1.229, starachowickim - 1.072, staszowskim - 927 i jędrzejowskim - 897, zaś **najmniej** w powiecie kazimierskim - 303 osoby i pińczowskim - 310.

4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy

Forma aktywizacji	2010r.	2011r.		Wzrost / spadek
		Liczba osób	Udział %	
0	1	2	3	4
Ogółem, z tego:	39.185	14.228	100,0	-24.957
Prace interwencyjne	2.768	1.554	10,9	-1.214
Roboty publiczne	3.674	1.375	9,7	-2.299
Podjęcia działalności gospodarczej	3.637	1.498	10,5	-2.139
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3.035	1.594	11,2	-1.441
Szkolenia	5.510	1.330	9,4	-4.180
Stáže	19.139	5.537	38,9	-13.602
Przygotowanie zawodowe dorosłych	0	1	0,0	+1
Prace społecznie użyteczne	1.331	1.197	8,4	-134
Inne	91	142	1,0	+51

Uwaga: Dane wykazane w tabeli są zgodne ze sprawozdaniem MPiPS-01 o rynku pracy, nie uwzględniają osób kontynuujących daną formę aktywizacji z roku poprzedzającego sprawozdanie.

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2011 roku

Ponadto, w **2011 roku**, urzędy pracy zrefundowały ze środków Funduszu Pracy kwotę wypłaconych **świadczeń integracyjnych** w wysokości **1.886,8 tys. zł** dla **374 osób**, które rozpoczęły realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisały kontrakt socjalny.

4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych

- **W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 1.554 osoby**, tj. **10,9%** ogółu objętych aktywnymi programami w województwie, w tym 935 kobiet (60,2%) oraz 890 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (57,3%). W porównaniu do 2010 roku zanotowano spadek liczby zaktywizowanych w ramach analizowanej formy o 1.214 osób (tj. o 43,9%).

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiatach: ostrowieckim - 274 osoby, sandomierskim - 192, koneckim - 179, jędrzejowskim i kieleckim - po 156, starachowickim - 125, skarżyskim - 118 i staszowskim - 116, a **najmniej** w kazimierskim i włoszczowskim - po 10, m. Kielce - 17 oraz buskim - 50.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach prac interwencyjnych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 14.092,8 tys. zł**, tj. o 28,5% więcej niż w 2010 roku.

- **W ramach robót publicznych zatrudniono 1.375 osób**, tj. **9,7%** ogółu zaktywizowanych, czyli o 2.299 osób (o 62,6%) mniej w odniesieniu do 2010 roku. Udział kobiet rozpoczynających roboty publiczne wyniósł 55,3% (761 osób), zaś bezrobotnych mieszkańców wsi - 59,9% (823).

Najwięcej bezrobotnych zatrudnionych zostało z terenu powiatów: koneckiego - 408 osób, staszowskiego - 347, kieleckiego - 148, ostrowieckiego - 116, włoszczowskiego - 103 i skarżyskiego - 99. Na terenie powiatu buskiego, opatowskiego i starachowickiego nie odnotowano podjęć pracy w ramach tej formy aktywizacji.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach robót publicznych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 6.797,5 tys. zł**, tj. o 65,1% mniej niż w 2010 roku.

4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej

- W 2011 roku dofinansowanie w postaci przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **1.498 bezrobotnych (10,5%** ogółu zaktywizowanych), w tym 475 kobiet (31,7%) oraz 637 bezrobotnych mieszkańców wsi (42,5%). Liczba bezrobotnych podejmujących samozatrudnienie zmniejszyła się 2.139 osób (o 58,8%).

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z tej formy pomocy w m. Kielce - 370 osób oraz w powiatach: kieleckim - 198 osób, ostrowieckim - 194, skarżyskim - 165, koneckim - 160 i starachowickim - 121, a **najmniej** w: opatowskim - 12, kazimierskim - 17, sandomierskim - 23, pińczowskim - 30 i buskim - 39.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **21.151,3 tys. zł** i były o 66,4% niższe niż w 2010 roku.

4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego

- Pracodawcy otrzymali refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla **1.594 skierowanych bezrobotnych**, tj. o 1.441 osób (o 47,5%) mniej w odniesieniu do 2010 roku, w łącznej wysokości **9.146,8 tys. zł** (tj. o 77,2% mniej niż w 2010 roku). Kobiety stanowiły 36,3% zaktywizowanych (578 osób), natomiast bezrobotni zamieszkali na wsi - 54,2% (864).

Najwięcej bezrobotnych podjęło pracę z powiatów: kieleckiego - 241 osób, starachowickiego - 234, staszowskiego - 194, skarżyskiego - 185, ostrowieckiego - 163 i koneckiego - 147. **Najmniej** bezrobotnych zatrudniono w powiatach: sandomierskim - 9, kazimierskim - 11, pińczowskim - 27 i opatowskim - 32.

4.2.5. Staż u pracodawcy

- W 2011 roku staż u pracodawcy **odbyło 5.537 bezrobotnych**, tj. **38,9%** ogółu zaktywizowanych, tj. o 13.602 osoby (o 71,1%) mniej niż w 2010 roku. Wśród osób korzystających z analizowanej formy aktywizacji większość stanowiły kobiety - 70,2% (3.887 osób) oraz bezrobotni mieszkańcy wsi - 56,0% (3.099).

Ta forma aktywizacji zawodowej pozwala przeciwdziałać bezrobociu ludzi młodych do 25 roku życia oraz osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia. Wymienionych bezrobotnych starosta może kierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy.

Ponadto starosta może skierować bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (wymienione w pkt. 4 uwag metodycznych), do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Doświadczenie zawodowe zdobywało **najwięcej bezrobotnych** z powiatów: kieleckiego - 965 osób, ostrowieckiego - 813, m. Kielce - 566, koneckiego - 485, skarżyskiego - 390, jędrzejowskiego - 383, starachowickiego - 329, sandomierskiego - 327, opatowskiego - 319. **Najmniej** osób skierowano na staż w powiatach: pińczowskim - 125, staszowskim - 179 i włoszczowskim - 197.

W 2011 roku udział w programie zakończyło **10.107 bezrobotnych**, spośród których pracę podjęło **5.023**, tj. **49,7%**.

Bezrobotni aktywizowani byli najczęściej w następujących obszarach:

- prace sekretarskie i biurowe	1.692, spośród których zatrudniono 770,		
- usługi (głównie gastronomiczne, fryzjerskie i kosmetyczne)	924	- ,, -	435,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	799	- ,, -	513.

Wydatki z Funduszu Pracy na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania stażu wyniosły **43.734,3 tys. zł**, tj. o 64,9% mniej niż w 2010 roku.

4.2.6. Prace społecznie użyteczne

- W 2011 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej **zostało skierowanych 1.197 bezrobotnych (8,4%** ogółu aktywizowanych), w tym 732 kobiety (61,2%) i 566 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (47,3%). Liczba bezrobotnych aktywizowanych w ramach analizowanej formy zmniejszyła się o 134 osoby (o 10,1%).

Najwięcej osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne w powiatach: kieleckim - 238 osób, ostrowieckim - 203, skarżyskim - 180, jędrzejowskim - 155, włoszczowskim - 131, m. Kielce - 111, starachowickim - 99, natomiast najmniej w: sandomierskim - 16, koneckim - 23 i buskim - 41. W pozostałych powiatach ta forma aktywizacji nie była realizowana.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **840,9 tys. zł**, tj. o 21,2% mniej niż w 2010 roku.

4.2.7. Szkolenia i przekwalifikowania

Do jednej z podstawowych usług realizowanych przez powiatowe urzędy pracy należy **organizacja szkoleń**. Szkolenia to pozaszkolne zajęcia, które mają na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W 2011 roku na szkolenia zawodowe skierowano ogółem **1.361 osób**, w tym 363 kobiety. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami wyniosła 1.353, zaś osób którym przyznano rentę szkoleniową - 7.

Szkolenia ukończyło **1.310 osób**, w tym 1.303 bezrobotnych i poszukujących pracy. W trakcie lub po ukończeniu szkolenia **pracę podjęło 518 osób**, w tym 111 kobiet. Efektywność szkoleń zawodowych w powiatowych urzędach pracy w 2011 roku wyniosła **39,5%**.

Liczba korzystających ze szkoleń zmniejszyła się o 4.184 osoby (o 75,5%) w porównaniu do 2010 roku.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych w 2011 roku

Lp.	Powiat	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia	Efektywność szkoleń w %
1	Buski	101	101	40	39,6
2	Jędrzejowski	25	25	5	20,0
3	Kazimierski	26	26	11	42,3
4	Kielecki	159	159	53	33,3
5	Miasto Kielce	357	312	84	26,9
6	Konecki	129	128	73	57,0
7	Opatowski	0	0	6*	-
8	Ostrowiecki	127	127	86	67,7
9	Pińczowski	56	56	6	10,7
10	Sandomierski	99	99	33	33,3
11	Skarżyski	83	84	44	52,4
12	Starachowicki	121	119	43	36,1
13	Staszowski	39	39	30	76,9
14	Włoszczowski	39	35	4	11,4
Ogółem:		1.361	1.310	518	39,5

Dane: Załącznik nr 4 do sprawozdania MPiPS-01 za 2011 rok.

**Dotyczy osób, które ukończyły szkolenie w 2010 roku.*

Wydatki z Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów szkoleń oraz składek na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania szkoleń wyniosły **3.214,1 tys. zł**, tj. o 78,5% mniej niż w 2010 roku.

Najwięcej osób ukończyło kursy kierunkowe w następujących obszarach:

- usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	347,	wśród których zatrudniono	133,
- architektura i budownictwo	93,	- ,, -	42,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	78,	- ,, -	12,
- technika i handel artykułami technicznymi	59,	- ,, -	43,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	55,	- ,, -	13,
- nauka aktywnego poszukiwania pracy	31,	- ,, -	3,
- usługi gastronomiczne	23,	- ,, -	3,
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne	22,	- ,, -	6.

Efektywność zatrudnienia w wybranych obszarach szkoleń:

- technika i handel artykułami technicznymi	72,9%,
- informatyka i wykorzystanie komputerów	53,8%,
- architektura i budownictwo	45,2%,
- ochrona własności i osób	41,7%,
- usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	38,3%,
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne	27,3%,
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	23,6%,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	15,4%,
- usługi gastronomiczne	13,0%.

4.2.8. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polega na udzielaniu:

- bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, w szczególności na:
 - udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
 - udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
 - kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
 - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy,
- pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy oraz we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

W 2011 roku z **usług poradnictwa zawodowego** prowadzonego przez doradców zawodowych powiatowych urzędów pracy **skorzystały ogółem 3.874 osoby**, w tym 3.847 bezrobotnych i poszukujących pracy. Kobiety stanowiły 55,4% ogółu (2.145 osób). Grupa osób objętych poradnictwem zawodowym zmniejszyła się o 61,0% w porównaniu do 2010 roku.

Ze wszystkimi osobami przeprowadzono indywidualne rozmowy doradcze. **Poradnictwem grupowym objęto 3.151 osób**, w tym 2.227 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy wyniosła 3.114, w tym 2.205 kobiet. W odniesieniu do 2010 roku grupa osób, które skorzystały z porady grupowej zmniejszyła się o 4,5%.

W 2011 roku **pracodawcy i przedsiębiorcy** złożyli **47 wniosków** o pomoc w doborze kandydatów do pracy oraz **5 wniosków** o pomoc w określeniu wymagań dotyczących stanowiska pracy (wszystkie z sektora prywatnego). Natomiast w złożonych **39 wnioskach** o udzielenie pomocy w rozwoju zawodowym zgłoszono ogółem **182 osoby**, spośród których **146** skorzystało z pomocy.

Z **badania testowych** skorzystały ogółem **552 osoby**, w tym 550 bezrobotnych i poszukujących pracy. W porównaniu do 2010 roku grupa badanych zwiększyła się o 136 osób, tj. o 32,7%.

Liczba osób bezrobotnych korzystających z **poradnictwa zawodowego** według czasu pozostawania bez pracy przedstawia się następująco:

- do 6 miesięcy	952,
- od 6 do 12 miesięcy	897,
- powyżej 12 miesięcy	1.967 osób.

Z **indywidualnej informacji zawodowej** udzielanej przez doradców zawodowych skorzystało łącznie **3.335 osób**, w tym 1.827 kobiet. Natomiast usługami **grupowej informacji zawodowej** objęto łącznie **3.953 osoby**, w tym 2.035 kobiet.

4.2.9. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest usługą świadczoną przez publiczne służby zatrudnienia od 2005 roku. Polega na przygotowaniu osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:

- 1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy według programu „Klub Pracy”,
- 2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych,
- 3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

W strukturach organizacyjnych powiatowych urzędów pracy funkcjonują kluby pracy, które prowadzą zajęcia aktywizacyjne oraz szkolenia według programu określonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

W 2011 roku w **szkoleniach prowadzonych przez liderów klubów pracy** uczestniczyło **412 osób** bezrobotnych i poszukujących pracy.

Uczestnicy szkoleń według:

1) poziomu wykształcenia:

- wyższe 34,
- policealne i średnie zawodowe 102,
- średnie ogólnokształcące 44,
- zasadnicze zawodowe 123,
- gimnazjalne i poniżej 109 osób,

2) wieku:

- 18-24 lata 72,
- 25-34 lata 106,
- 35-44 lata 93,
- 45 lat i więcej 141 osób,

3) czasu pozostawania bez pracy:

- do 6 miesięcy 56,
- od 6 do 12 miesięcy 57,
- powyżej 12 miesięcy 299 osób,

4) stażu pracy:

- do 1 roku 69,
- 1 - 5 lat 79,
- 5 - 10 lat 38,
- 10 - 20 lat 61,
- 20 lat i więcej 39,
- bez stażu 126 osób.

W zajęciach aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy łącznie udział wzięło **6.530 osób**, w tym **6.365 bezrobotnych**.

Zajęcia aktywizacyjne to krótkie, przeważnie 1-2 dniowe, zajęcia prowadzone w formie warsztatowej. Zakres tematyczny, forma i czas uzależnione są od potrzeb uczestników. Dotyczą szczegółowych zagadnień przydatnych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzupełnieniu wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia. Najczęściej poruszane tematy związane są z zasadami przygotowania dokumentów aplikacyjnych, technikami rekrutacji i selekcji, metodami poszukiwania pracy w kraju i za granicą. Poza tym w trakcie zajęć

uczestnicy mają możliwość wykonywania praktycznych ćwiczeń doskonalących umiejętności interpersonalne.

Uczestnicy zajęć aktywizacyjnych według:

1) poziomu wykształcenia:

- wyższe 707,
- policealne i średnie zawodowe 1.726,
- średnie ogólnokształcące 892,
- zasadnicze zawodowe 1.820,
- gimnazjalne i poniżej 1.385 osób,

2) wieku:

- 18-24 lata 1.910,
- 25-34 lata 1.852,
- 35-44 lata 1.234,
- 45 lat i więcej 1.534 osoby,

3) czasu pozostawania bez pracy:

- do 6 miesięcy 1.861,
- od 6 do 12 miesięcy 1.724,
- powyżej 12 miesięcy 2.945 osób,

4) stażu pracy:

- do 1 roku 978,
- 1 - 5 lat 1.151,
- 5 - 10 lat 686,
- 10 - 20 lat 758,
- 20 lat i więcej 527,
- bez stażu 2.430 osób.

4.3. PODSUMOWANIE

- Na przestrzeni 2011 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 22,4 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 43,1% mniej niż w 2010r.).
- Z sektora prywatnego pochodziło 69,8% miejsc pracy, a z publicznego 30,2% (w kraju odpowiednio: 80,4% i 19,6%).
- Prawie 53% ogółu ofert stanowiły miejsca pracy subsydiowanej finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS (w kraju - 32,5%).
- Na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów pracy przypadało średniomiesięcznie 36 bezrobotnych (w kraju - 23).
- Wśród miejsc pracy zgłoszonych w 2011 roku najwięcej propozycji zatrudnienia skierowano do pracowników usług i sprzedawców (31,9%), robotników przemysłowych i rzemieślników (19,9%) oraz pracowników biurowych (12,4%). Dla wymienionych grup zawodowych zgłoszono łącznie 64,2% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Aktywnymi programami rynku pracy objęto 14.228 bezrobotnych, tj. o 63,7% mniej niż w 2010 roku.
- Najwięcej osób zaktywizowano w ramach stażu - 5.537 (38,9%). Do pracodawców, którzy otrzymali refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowano 1.594 bezrobotnych (11,2%), natomiast przy pracach interwencyjnych zatrudniono 1.554 osoby (10,9%).
- Na szkolenia zawodowe skierowano łącznie 1.361 osób, w tym 1.353 bezrobotnych i poszukujących pracy. Szkolenia ukończyło 1.310 osób, w tym 1.303 bezrobotnych i poszukujących pracy. Efektywność szkoleń wyniosła 39,5%, co oznacza iż pracę podjęło 518 osób.
- Najwięcej osób ukończyło kursy związane z usługami transportowymi (w tym kursy prawa jazdy), natomiast najwyższą efektywność zatrudnienia osiągnięto po szkoleniach w obszarze technika i handel artykułami technicznymi oraz informatyka i wykorzystanie komputerów.
- Z usług poradnictwa zawodowego skorzystały ogółem 3.874 osoby, przy czym wszystkie objęte zostały poradnictwem indywidualnym, a 3.151 poradnictwem grupowym. Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 3.335 osób, natomiast usługami grupowej informacji zawodowej objęto łącznie 3.953 osoby.

5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY

Na mocy **art. 8 ust. 3** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), **Wojewódzki Urząd Pracy** będący jednostką organizacyjną samorządu województwa, realizował zadania **samorządu województwa** w zakresie **polityki rynku pracy** wynikające z **art. 8 ust. 1** i **art. 8 ust. 8** przedmiotowej ustawy.

5.1. WSPÓLPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z SEJMIKIEM, KOMISJAMI PROBLEMOVYMI SEJMIKU I ZARZĄDEM WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy **Wojewódzki Urząd Pracy na bieżąco współpracował z organem stanowiącym i kontrolnym, stałymi komisjami problemowymi Sejmiku oraz organem wykonawczym samorządu województwa.**

Stosownie do potrzeb **organów statutowych samorządu województwa** oraz tematyki posiedzeń Sejmiku, Komisji i Zarządu **Wojewódzki Urząd Pracy przedkładał** informacje, analizy, oceny, opracowania, projekty programów, propozycje podziału środków finansowych i sprawozdania dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie.

Pracownicy Urzędu uczestniczący w posiedzeniach prezentowali opracowane materiały oraz stosownie do potrzeb udzielali informacji i wyjaśnień.

5.1.1. Współpraca z Sejmikiem Województwa Świętokrzyskiego

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 14 listopada 2011r. podjął Uchwałę Nr XIII/244/11 w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego**, w której:

- przyjął przedłożoną przez Zarząd Województwa *Informację o realizacji Uchwały Nr XXXIX/682/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2010r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego* oraz zadań w zakresie polityki rynku pracy,
- zobowiązał Zarząd m.in. do podejmowania działań służących promocji zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich, łagodzeniu problemów związanych z planowanymi zwolnieniami pracowników i skutków

bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa, w szczególności poprzez programowanie zadań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i realizowanie Działań:

6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie:*

6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy,

6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie.

6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.*

8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie:*

8.1.1 Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw,

8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie,

8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności.

Ponadto, Sejmik zobowiązał Zarząd Województwa do koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w ramach zadań zawartych w *Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia* oraz określenia kierunków działań na rok 2012, opracowywania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, podziału posiadanych środków Funduszu Pracy na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych oraz koordynowania realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z „rezerwy” Funduszu Pracy, pozostającej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Sejmik zobligował również Zarząd do organizowania, koordynowania oraz świadczenia usług z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, jak również realizowania zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii oraz z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw w zakresie świadczeń dla bezrobotnych. Po raz pierwszy w ubiegłym roku zobligowano Zarząd do wykonywania zadań z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych określonych w ustawie z dnia 13 lipca 2006r. *o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* oraz wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych.

- *Uchwała Nr 759/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 listopada 2011r. /akceptacja przedłożonego przez WUP projektu zmian oraz decyzja o przedstawieniu zmian na sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego/.*
- *Uchwała Nr XIV/270/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 grudnia 2011r.*

Zmiana Statutu WUP wynikała ze zmian legislacyjnych w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Na mocy art. 70 w związku z art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych* (Dz. U. z 2009r. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.), z dniem 1 stycznia 2012r. dotychczasowe struktury Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zostały zlikwidowane, a zadania Biur Terenowych Funduszu, określone w ustawie z dnia 13 lipca 2006r. *o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* (Dz. U. z 2006r. Nr 158 poz. 1121 z późn. zm.), przejęli marszałkowie województw, którzy wykonują je przy pomocy Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Dostosowano wskazany w Statucie katalog zadań Urzędu do nowego stanu prawnego, poprzez włączenie zapisów o realizacji, w imieniu Marszałka Województwa nowych zadań. Przedstawiona modyfikacja Statutu obejmowała ponadto redakcyjne rozdzielanie zadań z zakresu polityki rynku pracy przypisanych samorządowi województwa - realizowanych przez WUP, które wynikają wprost z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, od zadań wynikających z ustaw odrębnych, umów, porozumień etc.

- *Zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy.*
 - *Uchwała Nr 835/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2011r.*

Podstawowe zmiany w stosunku do poprzednio obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego WUP polegały na umiejscowieniu w strukturach Urzędu komórek organizacyjnych realizujących merytorycznie zadania związane z ochroną roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Dokonano również uzasadnionej modyfikacji o charakterze systematyzującym, poprzez określenie nowych katalogów czynności dla pozostałych komórek organizacyjnych, wiążących się przede wszystkim z obsługą administracyjną, księgową, kadrową i informatyczną nowych zadań. Doprecyzowano także literalne brzmienie niektórych zapisów i wskazano aktualnie obowiązujące przepisy prawne.

- *Ustalenia podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2011r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań.*

Uchwała została przekazana do realizacji Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego i Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy.

5.1.2. Współpraca z komisjami problemowymi Sejmiku

- **Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą** w dniu 19 stycznia 2011 roku pozytywnie zaopiniowała projekt Uchwały Sejmiku Województwa w sprawie ustalenia *Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2011 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*.
- Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu uczestniczył w dniu 21 czerwca 2011r. w posiedzeniu **Komisji Samorządu Terytorialnego**, natomiast 22 czerwca w obradach **Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą**. Jednym z wiodących tematów obu spotkań było przedstawienie *Informacji o realizacji działań prowadzonych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Kielcach w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*.
- 14 listopada 2011r. **Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą** zapoznała się z treścią przedłożonej *Informacji o realizacji Uchwały Nr XXXIX/682/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2010r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego oraz zadań w zakresie polityki rynku pracy* oraz pozytywnie zaopiniowała projekt Uchwały Sejmiku Województwa w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego.

5.1.3. Współpraca z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego

1. W 2011 roku Wojewódzki Urząd Pracy opracował i złożył 20 wniosków do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, m.in. w sprawach:

- Określenia Wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.
 - *Uchwała Nr 448/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 lipca 2011r.*
- Zmiany Uchwały Nr 448/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 lipca 2011r. w sprawie określenia Wykazu zawodów (...).
 - *Uchwała Nr 610/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 października 2011r.*
- Wprowadzenia zmian w statucie Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

- *Uchwała Nr XIII/244/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2011r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego.*
- Ustalenia podziału dodatkowych kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2011 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.
 - *Uchwała Nr 776/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 grudnia 2011r.*

Ponadto 7 wniosków w sprawie dokonania zmian w budżecie województwa lub Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na bieżąco dokonywał oceny sytuacji na rynku pracy i koordynował realizację zadań ustawowych. Podejmowane **Uchwały przekazywał do wykonania Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy.**

2. Przygotowano *Informację o sposobie realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy uchwał Zarządu Województwa Świętokrzyskiego podjętych w okresie od 1 września 2010r. do 30 września 2011r.*

W dniu 17 października 2011 roku Dyrektor WUP, w odpowiedzi na pismo Sekretarza Województwa Świętokrzyskiego, przedłożył powyższe opracowanie. Zawierało ono informacje o sposobie przebiegu realizacji 14 uchwał, w tym m.in. dotyczących:

- zmian w budżecie województwa na rok 2010 oraz 2011,
- przyjęcia projektu uchwały budżetowej województwa na 2011 rok wraz z uzasadnieniem i materiałami informacyjnymi,
- projektów Planów Finansowych na 2011 rok,
- sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych realizujących budżet województwa,
- zasad, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu uchwały budżetowej i projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na 2012r.,
- ustalenia podziału kwot:
 - a) środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2011r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań,
 - b) środków pozostających w dyspozycji samorządu województwa w wysokości 22.903,6 tys. zł na realizację przez samorządy powiatowe w 2011r. projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3

Ustalania podziału kwot środków pozostających w dyspozycji samorządu województwa w wysokości 22.903,6 tys. zł na realizację przez samorządy powiatowe w 2011r. projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

- *Uchwała Nr 106/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2011r.*
- 2 wnioski dotyczące wprowadzenia zmian w dokumencie pn. „Zasady Realizacji Projektu pt. Skuteczna Aktywizacja w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”. Projekt realizowany przez Wydział Badań i Analiz Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach”.
 - *Uchwała Nr 175/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 marca 2011r.*
 - *Uchwała Nr 299/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 maja 2011r.*
- Przyjęcia Sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2010 oraz Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011.
 - *Uchwała Nr 203/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 marca 2011r.*
- Udzielenia pełnomocnictwa Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach do realizacji Porozumienia Nr 13/grant EURES/2011 zawartego pomiędzy Samorządem Województwa Świętokrzyskiego a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej w sprawie realizacji na terenie województwa świętokrzyskiego działań związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia - EURES.
 - *Uchwała Nr 609/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 października 2011r.*
- Przyjęcia informacji o realizacji Uchwały Nr XXXIX/682/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2010r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego i zadań w zakresie polityki rynku pracy.
 - *Uchwała Nr 669/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 3 listopada 2011r. /przyjęcie informacji (...) i decyzja o przedłożeniu sprawy na sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego/.*

„Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,

- przekazania uprawnień kierownikom wojewódzkich jednostek budżetowych,
- przyjęcia sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2010 oraz Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011,
- zatwierdzenia dokumentu pn. „Zasady Realizacji Projektu pt. Skuteczna Aktywizacja (...)” oraz jego zmian.

Analogiczną informację, ograniczoną jednak do uchwał dotyczących realizacji komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, przekazano do Departamentu Nieruchomości, Geodezji i Planowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego w dniu 17 października 2011r.

5.2. WSPÓŁDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Zgodnie z **art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), Wojewódzka Rada Zatrudnienia jest **organem opiniodawco - doradcym Marszałka Województwa** w sprawach **polityki rynku pracy**.

Realizując dyspozycję **art. 8 ust. 1 pkt 4** wyżej cytowanej ustawy **Wojewódzki Urząd Pracy** na posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia przedkładał m.in.: informacje, sprawozdania, analizy statystyczne, projekty programów, propozycje podziału środków, propozycje stanowisk, postulatów i wystąpień do władz centralnych.

W 2011 roku odbyły się **4 posiedzenia** Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia III kadencji, podczas których zapadło **9 Uchwał**, wydano **2 Opinie** w sprawach kierunków kształcenia oraz **3 Stanowiska** dotyczące polityki rynku pracy.

Posiedzenia WRZ odbyły się w dniach:

- **16 marca 2011r.**

Tematyka obrad dotyczyła:

1. Zatwierdzenia planu pracy Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia na rok 2011.
2. Oceny realizacji *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2010* oraz przyjęcia *projektu Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011*.

3. Informacji:
 - a) na temat środków Funduszu Pracy przyznanych dla województwa algorytmem na finansowanie w 2011 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych,
 - b) o zamierzeniach na rok 2011 w zakresie Działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
 - c) o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w 2010 roku oraz w styczniu 2011r.
4. Podsumowania wyników badań projektu „*Od diagnozy do prognozy – potrzeby gospodarki a jakość kapitału ludzkiego w województwie świętokrzyskim*” realizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Poddziałania 8.1.4 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
5. Rozpatrzenia wniosku w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie *opiekun osoby starszej*, przedstawionego przez Dyrektora Policealnej Szkoły Pracowników Służb Społecznych w Skarżysku-Kamiennej.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia:

- podjęła Uchwałę Nr III/20/2011 w sprawie *oceny sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2010 oraz projektu Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011*,
- przyjęła Stanowisko Nr III/3/2011 w sprawie *drastycznego zmniejszenia środków Funduszu Pracy na finansowanie w 2011 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych*,
- wyraziła Opinię Nr III/19/2011 w sprawie *utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie opiekun osoby starszej w Policealnej Szkole Pracowników Służb Społecznych w Skarżysku – Kamiennej*.

• **28 czerwca 2011r.**

W trakcie obrad:

1. Wręczono akt powołania do składu Rady Panu Robertowi Fatydze – Członkowi Zarządu Świętokrzyskiej Izby Rolniczej.
2. Przedstawiono sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy za rok 2010.

• **14 września 2011r.**

Obrady dotyczyły następujących zagadnień:

1. Sprawozdania z realizacji zadań samorządu województwa w zakresie prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia i rejestru instytucji szkoleniowych.
2. Sprawozdania z realizacji grantu EURES 2010-2011.
3. Informacji nt.:
 - a) poziomu i struktury bezrobocia w województwie świętokrzyskim w I półroczu 2011r.,
 - b) efektywności poszczególnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2010r. (na podstawie danych przekazanych przez MPiPS).
4. Zaopiniowania rozszerzenia *Wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów(...)*.

WRZ podjęła następujące Uchwały:

- Uchwałę Nr III/24/2011 w sprawie *oceny sprawozdania z realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach zadań samorządu województwa w zakresie prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia i rejestru instytucji szkoleniowych,*
- Uchwałę Nr III/25/2011 w sprawie *oceny sprawozdania z realizacji grantu EURES 2010-2011,*
- Uchwałę Nr III/26/2011 *zmieniającą Uchwałę Nr III/23/2011 Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia z dnia 28 czerwca 2011r. w sprawie zaopiniowania Wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników (...).*

• **13 grudnia 2011r.**

W trakcie obrad:

1. Wręczono akt powołania do składu Rady Panu Tomaszowi Tworowskiemu - Prezesowi Zarządu Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych.
2. Rozpatrzono wniosek Dyrektora Zespołu Szkół Elektrycznych w Kielcach w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie *elektromechanik*.

3. Przedstawiono informacje:

- a) o gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację w 2010r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyznanych algorytmem oraz będących w dyspozycji samorządu województwa,
 - b) dotyczącą gospodarowania środkami Funduszu Pracy w roku 2010 oraz wydatków przewidywanych do realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy na rok 2011 w zakresie realizacji zadań fakultatywnych, umowy w sprawie refundacji kosztów wynagrodzeń oraz porozumienia nr 13/grant EURES,
 - c) o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim za maj 2011 roku.
4. Zaopiniowano Wykaz zawodów, w których może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.

WRZ podjęła na czerwcowym posiedzeniu następujące uchwały:

- Uchwałę Nr III/21/2011 w sprawie *oceny sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy za 2010r.*,
- Uchwałę Nr III/22/2011 w sprawie *oceny racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy oraz zaopiniowania opracowanej przez Wojewódzki Urząd Pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy na 2011 rok,*
- Uchwałę Nr III/23/2011 w sprawie *zaopiniowania Wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w województwie świętokrzyskim.*

Przyjęto również 2 stanowiska:

- Stanowisko Nr III/4/2011 w sprawie *wydawania opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego przez Wojewódzkie i Powiatowe Rady Zatrudnienia,*
- Stanowisko Nr III/5/2011 w sprawie *środków Funduszu Pracy na finansowanie w 2011 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych.*

5.3. REALIZACJA WOJEWÓDZKICH PROGRAMÓW MAJĄCYCH NA CELU TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY I LIKWIDACJĘ NEGATYWNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA

5.3.1. Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia

Wojewódzki Urząd Pracy podsumował działania zrealizowane na rzecz promocji zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie w 2010 roku w *Sprawozdaniu z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2010*, które zostało przyjęte Uchwałą Nr 203/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 marca 2011r. We wdrażanie działań ujętych w Planie, obok publicznych służb zatrudnienia, zaangażowały się najważniejsze podmioty i instytucje działające w obszarze rynku pracy, w tym m.in. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, Świętokrzyski Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty oraz Beneficjenci realizujący projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Najważniejsze rezultaty *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2010* to m.in.:

- Wojewódzki Urząd Pracy zawarł w 2010 roku 43 umowy na realizację projektów w ramach Działania 8.1 „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Kwota, jaką zakontraktowano to prawie 36 mln zł, dzięki czemu swoje **kwalifikacje i umiejętności zawodowe podniosło ponad 11 tys. pracujących mieszkańców województwa.**
- Dzięki środkom Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Wojewódzki Urząd Pracy kontynuował wdrażanie Poddziałania 6.1.1, będącego odpowiedzią na potrzeby osób pozostających bez zatrudnienia. W wyniku zawartych w 2010 roku umów wsparcie otrzymało 4,5 tys. mieszkańców regionu, wśród których znaczący udział mały osoby niezarejestrowane w urzędach pracy, które nie mogły być aktywizowane poprzez działania powiatowych urzędów pracy. Poddziałanie 6.1.1 stanowi ważny krok w kierunku modernizacji oferty wsparcia na rzecz zatrudnienia i uelastyczenia stosowanych instrumentów aktywizacyjnych. Od początku wdrażania PO KL wsparcie otrzymało już blisko 8,4 tys. osób pozostających bez zatrudnienia (nie uwzględniając osób bezrobotnych aktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach odrębnych projektów).

3. Przedstawiono informacje:
 - a) o stanie realizacji PO KL w zakresie Działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy,
 - b) o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w listopadzie 2011 roku.
4. Zaopiniowano *Kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w roku 2012 programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych.*
5. Poddano ocenie okresowe sprawozdanie z wykonywania zadań ustawowych w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii.
6. Zaprezentowano wyniki badania przeprowadzonego w ramach projektu WUP z Poddziałania 6.1.2 PO KL „Skuteczna aktywizacja – badanie i analiza skuteczności oddziaływania na rynek pracy wybranych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych, finansowanych z Funduszu Pracy, w województwie świętokrzyskim w latach 2008-2009”.

WRZ podjęła następujące Uchwały:

- Uchwałę Nr III/27/2011 w sprawie *zaopiniowania Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w roku 2012 programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań,*
- Uchwałę Nr III/28/2011 w sprawie *oceny okresowego sprawozdania z wykonywania zadań ustawowych w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii.*

Ponadto członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali wniosek w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia, wydając Opinię Nr III/19/2011 w sprawie *utworzenia nowego kierunku kształcenia w zawodzie elektromechanik w Zasadniczej Szkole Zawodowej im. Ryszarda Kaczorowskiego w Zespole Szkół Elektrycznych w Kielcach.*

- Działalność Młodzieżowych Biur i Klubów Pracy, Młodzieżowego Centrum Kariery i Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej skutkowałą powstaniem 2.250 miejsc pracy dla młodzieży aktywizowanej przez Ochotnicze Hufce Pracy. OHP wydały 1.680 skierowań do pracy, udzieliły blisko 950 porad indywidualnych, 2.900 indywidualnych informacji zawodowych, ponad 420 porad i warsztatów grupowych. Programem refundacji wynagrodzeń pracowników młodocianych zostało objętych 990 pracodawców, którzy otrzymali refundację wynagrodzeń 3.180 pracowników na łączną kwotę 6 mln zł.
- W ramach działalności Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego dofinansowano funkcjonowanie Zakładów Aktywności Zawodowej w regionie, dzięki czemu zatrudnienie otrzymało 120 osób, w tym 83 ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W wyniku realizacji przez Samorząd Województwa projektu systemowego kwalifikacje zawodowe podwyższyło 2.450 pracowników kadr pomocy społecznej, co miało znaczący wpływ na podniesienie efektywności służb społecznych oraz standardu oferowanych usług w tym zakresie.
- Projekty realizowane w roku 2010 znacząco wzmocniły sektor ekonomii społecznej w regionie. Wsparcia ze środków PO KL udzielono 134 inicjatywom z zakresu ekonomii społecznej, co oznacza ponad ośmiokrotne przekroczenie pierwotnie zakładanej wartości docelowej. W ramach działających instytucji ekonomii społecznej wsparcie otrzymało blisko 4,3 tys. osób.
- Od początku wdrażania przez Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego Działania 8.2 udział w projektach rozpoczęło 1.070 osób. Wskaźnik osób objętych wsparciem w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej typu spin off lub spin out ponad 10-krotnie przekroczył już zakładaną wartość wskaźnika na koniec okresu programowania, tj. 2013 rok. Świadczy to m.in. o dużym postępie w zakresie praktycznego wykorzystywania rezultatów prowadzonych badań w zakresie innowacyjności (m.in. w ramach RSI Świętokrzyskie).

Zgodnie z **art. 3 ust. 4** i w związku z **art. 8 ust. 1 pkt 1** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy opracował **Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011**, określający kierunki i priorytety regionalnej polityki rynku pracy oraz zamierzenia służące promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa. Zadania uwzględnione w *Planie...* były zgodne z *Krajowym Planem Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011*.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 został zaopiniowany przez jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty wskazane w *Planie...* jako realizatorzy poszczególnych zadań, które pozytywnie odniosły się do jego założeń.

Kompleksowy system wsparcia obejmował realizację **zadań i inicjatyw** zbudowanych wokół pięciu priorytetów wypełniających najważniejsze **założenia regionalnej polityki rynku pracy na rok 2011:**

Priorytet 1 - Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz wzmocnienie potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw koncentrujący się na zadaniach dotyczących podnoszenia kompetencji pracowników oraz udzielenia im pomocy w sytuacji zarządzania zmianą oraz w procesie budowania gospodarki opartej na wiedzy.

Priorytet 2 - Łagodzenie skutków spowolnienia gospodarczego w obszarze rynku pracy obejmujący działania mające na celu ochronę stanu zatrudnienia w przedsiębiorstwach dotkniętych skutkami dekonjunktury oraz wsparcie dla pracowników zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy, prowadzące do zminimalizowania skutków utraty zatrudnienia.

Priorytet 3 - Kompleksowe wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem grup doświadczających największych trudności na rynku pracy wyróżniający się działaniami skierowanymi do zróżnicowanych kategorii odbiorców, których cechą wspólną jest przynależność do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Priorytet 4 - Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia opisujący zaplanowane formy wsparcia szkoleniowego, doradczego i finansowego służącego poprawie kondycji MMŚP w regionie oraz prowadzącego do przyrostu liczby nowych podmiotów gospodarczych.

Priorytet 5 - Wzmocnienie potencjału organizacyjno-kadrowego instytucji rynku pracy i dostosowanie oferty edukacyjnej szkół do potrzeb rynku pracy określający najważniejsze zadania na rzecz podniesienia jakości usług rynku pracy, zmiany modelu informacji o rynku pracy oraz budowy systemu edukacji otwartej - reagującej na zachodzące wokół niej zmiany, przygotowującej odbiorców usług edukacyjnych do sprawnego funkcjonowania na rynku pracy.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 przyjęty został Uchwałą Nr 203/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 marca 2011r.

5.3.2. Pozyskiwanie dla województwa środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych

Wydatki z Funduszu Pracy w 2011 roku wyniosły ogółem 244.439,7 tys. zł, w tym na:

- formy aktywne 107.158,7 tys. zł, tj. 43,8%,
- formy pasywne 137.281,0 tys. zł, tj. 56,2%.

Struktura wydatków z Funduszu Pracy w 2011 roku

(w tys. zł)

Wyszczególnienie wydatków	2011 rok	Struktura wydatków (%)
0	1	2
1. Aktywne formy	107.158,7	43,8
z tego:		
- szkolenia	1.842,9	0,8
- prace interwencyjne	14.092,8	5,8
- roboty publiczne	6.797,5	2,8
- prace społecznie użyteczne	840,9	0,3
- zatrudnienie wspierane	3,2	0,0
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	9.146,8	3,7
- środki na podjęcie działalności gospodarczej	21.151,3	8,6
- stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	45.515,2	18,6
z tego za okres: <i>szkolenia</i>	<i>1.371,2</i>	<i>0,5</i>
<i>studiów podyplomowych</i>	<i>176,4</i>	<i>0,1</i>
<i>stażu</i>	<i>43.734,3</i>	<i>17,9</i>
<i>przygotowania zawodowego dorosłych</i>	<i>11,1</i>	<i>0,0</i>
<i>kontynuowania nauki</i>	<i>222,2</i>	<i>0,1</i>
- koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	259,2	0,1
- opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	3,9	0,0
- przygotowanie zawodowe dorosłych	7,4	0,0
- koszty badań bezrobotnych	194,1	0,1
- składki na ubezpieczenie społeczne rolników	13,2	0,0
- świadczenia związane z usuwaniem skutków powodzi	2.599,7	1,1
- programy specjalne	4.690,6	1,9
2. Pasywne formy	137.281,0	56,2
z tego:		
- zasiłki dla bezrobotnych	122.308,9	50,1
- dodatki aktywizacyjne	3.499,7	1,4
- świadczenia integracyjne	1.886,8	0,8
- pozostałe wydatki	9.585,6	3,9
OGÓŁEM	244.439,7	100,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02.

Odnotowano zmniejszenie środków wydatkowanych z FP o 42,8% w odniesieniu do 2010 roku. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu były niższe o 61,4%, natomiast na formy pasywne - o 8,3%.

Podział środków Funduszu Pracy

Dokonany podział środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie działań na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, uwzględniał kierunki i priorytety określone w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia.

- Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 roku *w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie*, **Minister Pracy i Polityki Społecznej** decyzjami z dnia 27 grudnia 2010 roku, 22 lutego oraz 30 listopada 2011 roku przyznał województwu świętokrzyskiemu na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w roku 2011 środki Funduszu Pracy w wysokości 85.721,1 tys. zł. W wielkości tej ujęta została kwota 29.492,8 tys. zł będąca w dyspozycji samorządu województwa na finansowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Na podstawie opracowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy i przyjętych przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego w dniu 27 stycznia 2011r. *Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2011 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych* Zarząd Województwa, Uchwałami Nr 106/11 z dnia 16 lutego 2011 roku, 169/11 z dnia 2 marca 2011 roku oraz 776/11 z dnia 7 grudnia 2011 roku dokonał, podziału kwot dla samorządów powiatowych na 2011 rok, a Marszałek Województwa wystąpił do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o przydział środków Funduszu Pracy dla poszczególnych samorządów powiatowych.

Kryteria podziału... uwzględniały skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia, udział bezrobotnych do 25 oraz powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych, udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi, wskaźnik efektywności instrumentów rynku pracy oraz kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kwoty otrzymane na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2011 były **niższe o 140.751,1 tys. zł, tj. o 62,0%** w porównaniu z wysokością środków Funduszu Pracy przyznanym algorytmem w roku 2010.

5.3.3. Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy

W roku 2011, zgodnie z wytycznymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej, samorzady powiatowe mogły ubiegać się o dodatkowe środki Funduszu Pracy z 10% „rezerwy” Ministra na realizację:

- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia,
- programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus,
- programów aktywizacji bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, w tym w ramach programów współfinansowanych z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG),
- programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe,
- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach,
- programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy,
- programów specjalnych, na podstawie art. 66a ust. 7 ustawy.

Wnioski składane przez powiatowe urzędy pracy każdorazowo były opiniowane przez Wojewódzki Urząd Pracy i przekazywane do MPiPS. Pozyskano w ten sposób dodatkowe środki Funduszu Pracy w łącznej wysokości **10.053,2 tys. zł.**

Kwota środków Funduszu Pracy przyznana algorytmem na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu obejmowała:

- A** - w 65% środki przeznaczone na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- B** - w 35% środki pozostające w dyspozycji samorządu województwa przeznaczone na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (projektów realizowanych w trybie systemowym przez powiatowe urzędy pracy w ramach Poddziałania 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”).

Dodatkowo na wniosek Starostów Powiatowych w dniu 5 sierpnia 2011r. Minister dokonał zmian planu finansowego Funduszu Pracy przesuując zaoszczędzone środki w ramach przyznanych powiatowym urzędem pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań na finansowanie aktywnych form w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w ogólnej kwocie 1.230,7 tys. zł.

Wysokość przyznanych kwot w podziale na poszczególne samorządy powiatowe w roku 2011 kształtowała się następująco (w tys. zł):

Lp.	Powiat	A	B	Razem
		Środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Środki przeznaczone na realizację Działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	
1.	Busko - Zdrój	2 198,2	1 108,4	3 306,6
2.	Jędrzejów	3 475,4	1 699,1	5 174,5
3.	Kazimierza Wielka	1 430,2	750,2	2 180,4
4.	Kielce - miasto	6 516,8	3 418,2	9 935,0
5.	Kielce - powiat ziemski	10 598,5	5 559,1	16 157,6
6.	Końskie	5 842,5	3 029,9	8 872,4
7.	Opatów	2 871,6	1 411,8	4 283,4
8.	Ostrowiec Świętokrzyski	5 839,2	2 905,4	8 744,6
9.	Pińczów	1 014,5	514,5	1 529,0
10.	Sandomierz	2 400,4	1 259,0	3 659,4
11.	Skarżysko - Kamienna	4 897,3	2 568,7	7 466,0
12.	Starachowice	5 629,8	2 821,9	8 451,7
13.	Staszów	2 416,9	1 251,9	3 668,8
14.	Włoszczowa	2 327,7	1 194,7	3 522,4
RAZEM		57 459,0	29 492,8	86 951,8

Ogółem województwo świętokrzyskie w roku 2011 w ramach środków na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, środków przeznaczonych na realizację Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz dodatkowo pozyskanych środków z „rezerwy” Ministra **dysponowało kwotą 97 005,0 tys. zł, tj. niższą w stosunku do 2010 roku o 181.121,9 tys. zł (o 65,1 %).**

Wykorzystując środki Funduszu Pracy samorządy powiatowe w 2011 roku objęły wszystkimi formami wsparcia **14.228 osób bezrobotnych.**

5.3.4. Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

- Na mocy uchwały nr 285/07 Zarządu Województwa z dnia 16 maja 2007r. Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:
 - **6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”.** Działanie to obejmuje następujące Poddziałania:
 - ✓ 6.1.1 „*Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*”,
 - ✓ 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*”,
 - ✓ 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”.
 - **6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”.**
 - **8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”** obejmujące Poddziałania:
 - ✓ 8.1.1 „*Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*”,
 - ✓ 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*”,
 - ✓ 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”.

Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działań w latach 2007 - 2013 wynosi **156.369.030,00 Euro**, w tym **81.636.960,00 Euro** na Działanie 6.1, **17.920.310,00 Euro** na Działanie 6.2 oraz **56.811.760,00 Euro** na Działanie 8.1.

Podział dodatkowo pozyskanych kwot według poszczególnych powiatów przedstawiał się następująco:

Lp.	Powiat	Dodatkowe środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację w 2011r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz programów specjalnych (w tys. zł)
1.	Kielce - miasto	1 804,5
2.	Kielce - powiat ziemski	900,0
3.	Końskie	1 694,3
4.	Ostrowiec Świętokrzyski	35,2
5.	Pińczów	666,4
6.	Sandomierz	1 320,0
7.	Skarżysko - Kamienna	1 159,2
8.	Staszów	2 473,6
RAZEM		10 053,2

Łączne kwoty środków Funduszu Pracy, będących w dyspozycji samorządów powiatowych w roku 2011, kształtowały się następująco:

Lp.	Powiat	Środki Funduszu Pracy (w tys. zł):			Razem
		na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	na realizację Działania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej	
1.	Busko - Zdrój	2 198,2	1 108,4	-	3 306,6
2.	Jędrzejów	3 475,4	1 699,1	-	5 174,5
3.	Kazimierza Wlk.	1 430,2	750,2	-	2 180,4
4.	Kielce - miasto	6 516,8	3 418,2	1 804,5	11 739,5
5.	Kielce - powiat ziemski	10 598,5	5 559,1	900,0	17 057,6
6.	Końskie	5 842,5	3 029,9	1 694,3	10 566,7
7.	Opatów	2 871,6	1 411,8	-	4 283,4
8.	Ostrowiec Św.	5 839,2	2 905,4	35,2	8 779,8
9.	Pińczów	1 014,5	514,5	666,4	2 195,4
10.	Sandomierz	2 400,4	1 259,0	1 320,0	4 979,4
11.	Skarżysko-Kam.	4 897,3	2 568,7	1 159,2	8 625,2
12.	Starachowice	5 629,8	2 821,9	-	8 451,7
13.	Staszów	2 416,9	1 251,9	2 473,6	6 142,4
14.	Włoszczowa	2 327,7	1 194,7	-	3 522,4
RAZEM		57 459,0	29 492,8	10 053,2	97 005,0

- **W dniu 17 lutego 2011 roku Wojewódzki Urząd Pracy ogłosił konkursy naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Poddziałania:**
 - ✓ 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*”,
 - ✓ 8.1.1 „*Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*”,
 - ✓ 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*”,
 - ✓ 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”.

- **Ponadto w dniu 27 września 2011 roku Wojewódzki Urząd Pracy ogłosił konkursy zamknięte na realizację projektów innowacyjnych testujących:**
 - ✓ **w ramach Priorytetu VI** „*Rynek pracy otwarty dla wszystkich*”: „*Poszukiwanie nowych, skutecznych metod aktywizacji zawodowej i społecznej grup docelowych wymagających szczególnego wsparcia*”,
 - ✓ **w ramach Priorytetu VIII** „*Regionalne kadry gospodarki*”: „*Metody i mechanizmy zapewnienia udziału w podwyższaniu kwalifikacji w formach pozaszkolnych pracowników przedsiębiorstw nieposiadających wykształcenia ponadgimnazjalnego/pracowników przedsiębiorstw z zasadniczym wykształceniem zawodowym*”.

Nabór wniosków prowadzony był w okresie od 2 listopada do 2 grudnia 2011 roku.

Liczba wniosków, jakie wpłynęły do WUP w odpowiedzi na ogłoszone konkursy wyniosła 359, w tym:

- 12 wniosków dotyczących Poddziałania 6.1.2,
- 267 wniosków na Poddziałanie 8.1.1,
- 41 wniosków w ramach Poddziałania 8.1.2,
- 5 wniosków dotyczących Poddziałania 8.1.3,
- 27 wniosków na realizację projektów innowacyjnych w ramach Priorytetu VI,
- 7 wniosków na realizację projektów innowacyjnych w ramach Priorytetu VIII.

- **Wojewódzki Urząd Pracy w roku 2011 podpisał 84 umowy o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym o łącznej wartości 58.498.229,13 zł, w tym:**
 - **11 umów** na realizację projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 o łącznej wartości **5.236.874,32 zł**,
 - **57 umów** na dofinansowanie projektów w Poddziałaniu 8.1.1 na łączną kwotę **39.877.858,48 zł**, z których:
 - **30 projektów** o łącznej wartości **22.738.882,55 zł** adresowanych jest do pracujących osób dorosłych zainteresowanych podniesieniem kwalifikacji,
 - **27 umów** ukierunkowanych jest na wzmocnienie konkurencyjności pracowników przedsiębiorstw, a przeznaczona na ten cel kwota wynosi **17.138.975,93 zł**,
 - **14 umów** na wsparcie w ramach Poddziałania 8.1.2 dla rolników i pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi oraz pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne o wartości **11.861.499,33 zł**,
 - **2 umowy** na realizację Poddziałania 8.1.3 na kwotę **1.521.997,00 zł**.
- **Równoległe wszystkie powiatowe urzędy pracy realizowały projekty systemowe w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”.** Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z 14 urzędami aneksy do umów na łączną wartość **30.088.350,00 zł**.
- **Projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy w trybie systemowym obejmowały realizację usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj.:**
 - *szkoleń,*
 - *staży,*
 - *przygotowania zawodowego dorosłych,*
 - *prac interwencyjnych,*
 - *przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pomocy prawnej i konsultacji w tym zakresie),*
 - *doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych do pracodawców.*

➤ **Wsparcie w ramach realizowanych w roku 2011 projektów otrzymało ponad 16,1 tys. mieszkańców regionu, w tym w szczególności:**

- **4.150** osób zarejestrowanych jako bezrobotne, zwłaszcza znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w ramach projektów systemowych realizowanych przez Miejski i Powiatowe Urzędy Pracy,
- **5,2 tys.** pracujących osób dorosłych, chcących podwyższyć kwalifikacje,
- **4,5 tys.** pracowników przedsiębiorstw,
- **1 tys.** osób odchodzących z rolnictwa,
- **215** pracowników objętych zwolnieniami przez pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne,
- **1 tys.** osób w ramach projektów zakładających wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności.

➤ **W ramach podpisanych umów realizowanych było szereg kursów i szkoleń dostosowujących kwalifikacje mieszkańców regionu do potrzeb rynku pracy.** Największym zainteresowaniem osób pozostających bez zatrudnienia oraz pracujących cieszyły się:

a) Szkolenia i kursy dające kwalifikacje w atrakcyjnych, poszukiwanych na rynku zawodach wytwórczo - usługowych:

- szkolenia branży spożywczo - gastronomicznej: cukiernik, rzeźnik, wędliniarz, piekarz, kelner,
- szkolenia dla spawaczy, obejmujące znajomość różnorodnych, nowoczesnych technik spawalniczych stosowanych w tym zawodzie,
- kursy dla operatorów maszyn i urządzeń budowlanych: koparko - ładowarek, maszyn drogowych, suwnic, żurawi przenośnych, wózków widłowych z uprawnieniami europejskimi,
- kursy branży kosmetycznej, wizażu, fryzjerskie,
- kursy w branży turystyczno - hotelarskiej,
- kurs prawa jazdy kat. C, prawo jazdy kat. C+E, kwalifikacje wstępne,
- ADR – kurs przewozu materiałów niebezpiecznych,
- kurs prawo jazdy kat. D, kwalifikacje wstępne,
- kurs operator ciężkich maszyn i urządzeń budowlanych oraz maszyn do robót drogowych, rusztowania budowlano montażowe,
- kurs obsługi wózków podnośnikowych z dodatkowymi uprawnieniami do wymiany butli z gazem,
- kursy dla opiekunów osób starszych, w tym połączone z animacją czasu wolnego,

- kursy w zakresie nowoczesnych technologii wykończeniowych w budownictwie, dla dekarzy, monterów instalacji i urządzeń sanitarnych,
- szkolenia dla sprzedawców, magazynierów, obsługi kas fiskalnych etc.,
- chirurgia dróg żółciowych, laparoskopowe techniki w leczeniu otyłości, techniki laparoskopowe w leczeniu choroby refluksowej przełyku i przepukliny rozworu przełykowego przepony, techniki laparoskopowe w chirurgii jelita grubego, techniki małoinwazyjne w chirurgii gruczołów dokrewnych,
- nowe technologie – sterowniki PLC,
- kurs specjalistyczny z zakresu resuscytacji krążeniowo - oddechowej,

b) Projekty w zakresie doskonalenia zawodowego, rozszerzające kompetencje i uprawnienia w ramach posiadanych zawodów:

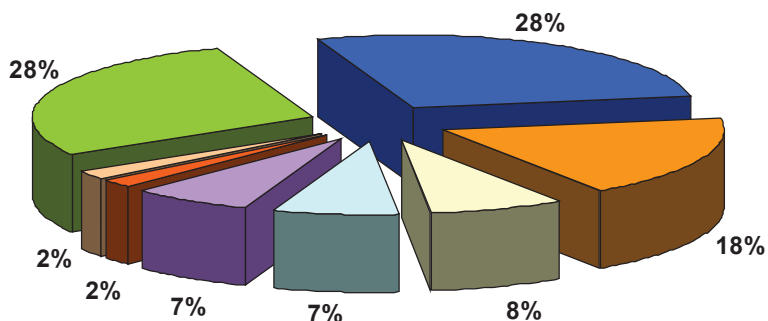
- specjalista ds. ubezpieczeń,
- kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków ochotniczych straży pożarnych,
- szkolenia w zakresie energetyki odnawialnej,
- zaawansowane szkolenia dla księgowych, pracowników działów kadr i rozwoju zasobów ludzkich, specjalistów w zakresie rozliczania ubezpieczeń ZUS itp.,
- marketing turystyczny i obsługa ruchu turystycznego,
- specjalistyczne szkolenia dla inżynierów w zakresie m.in. obsługi programu AUTOCAD,
- kurs Administratora REDHAT Linux,
- kurs oligofrenopedagogika, terapia pedagogiczna,
- szkolenia: G1, G2, G3 z BHP,
- kurs masażu WELLNESS & SPA,
- szkolenia cpr - kurs resuscytacji krążeniowo - oddechowej, dry suit - wykorzystanie skafandra suchego, wreck diving nurkowanie na zatopionych obiektach, night diving - nurkowanie nocne i w ograniczonej widoczności, navi diving - nawigacja podwodna, deep diving - adaptacja do wysokich ciśnień panujących na znacznych głębokościach, ice diving - nurkowanie pod lodem, rescue - rozszerzony kurs ratowniczy i autoratownictwa wodnego, instruktor - kurs dający uprawnienia do prowadzenia komercyjnych nurkowań szkoleniowych,
- zarządzanie finansami przedsiębiorstw, szkolenia dla menadżerów, specjalistów ds. zarządzania zmianą gospodarczą w zakresie efektywnych form pracy i wynagradzania,

- szkolenia dla windykatorów, pracowników działów egzekucji i controllingu,
- sanitariusz i opieka medyczna,
- profesjonalne szkolenia informatyczne, w tym dla administratorów sieci komputerowych i grafików komputerowych,
- szkolenia dla kosztorysantów budowlanych oraz w zakresie zarządzania jakością, audytu cieplnego budynków, wydawania świadectw energetycznych,
- szkolenia dla specjalistów w zakresie zamówień publicznych.

Wykaz zawartych umów wraz z charakterystyką oferowanego wsparcia w ramach poszczególnych projektów został zamieszczony na stronie internetowej www.wup.kielce.pl/pokl.

- Wysoki poziom kontraktacji i efektywności dotychczas zrealizowanych działań, sprawne wydatkowanie i rozliczanie płatności w ramach umów podpisanych przez Wojewódzki Urząd Pracy i Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego przyczyniły się do tego, iż **województwo świętokrzyskie znalazło się w grupie 8 regionów, którym przyznano w roku 2011 dodatkowe środki z puli krajowej rezerwy wykonania w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.** Kwota, jaką otrzymało województwo w ramach krajowej rezerwy wykonania wynosi ponad 34 mln euro, z której 20 mln zostanie przeznaczony na działania wdrażane przez Wojewódzki Urząd Pracy. Dodatkowo z danych udostępnionych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wynika m.in., iż **świętokrzyskie osiągnęło najwyższy w kraju wskaźnik liczby pracujących osób dorosłych, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych (18.936 osób) – stawia to nasz region na I miejscu pod względem efektywności w obszarze „Adaptacyjność”.** Również w Priorytecie VI PO KL województwo zajmuje I miejsce w kraju w aktywizacji osób młodych do 25 roku życia.
- **Wojewódzki Urząd Pracy realizuje bieżące zadania w zakresie kontroli prawidłowości realizacji podpisanych umów, rozliczania wniosków o płatność, monitorowania oraz promocji i informacji.** Ogółem w roku 2011 przeprowadzono 111 kontroli projektów na miejscu ich realizacji oraz 95 wizyt monitoringowych. Oznacza to pełne osiągnięcie wskaźników dotyczących liczby projektów poddawanych kontroli, ujętych w Rocznym Planie Kontroli na rok 2011.
W ramach ww. kontroli Zespoły kontrolujące stwierdziły **ponad 300 uchybień i/lub nieprawidłowości.**

NAJCZĘŚCIEJ STWIERDZANE NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Niezgodność danych zawartych w załącznikach do wniosków o płatność z danymi zamieszczonymi w dokumentach źródłowych	28%
Brak wymaganych opisów na dokumentach potwierdzających poniesione wydatki	18%
Nieuprawnione zapisy w regulaminie rekrutacji do projektu i/lub umowie zawieranej z uczestnikami	8%
Niewywiązanie się z obowiązku dostarczenia do IP2 harmonogramów lub zmian w realizowanych formach wsparcia	7%
Nieprawidłowe oznakowanie miejsc realizacji projektu i materiałów promocyjnych	7%
Niezgodność formy zatrudnienia personelu projektu z zapisami zawartymi we wniosku o dofinansowanie projektu	2%
Nieprawidłowości w realizacji postępowań zgodnie z zasadą konkurencyjności	2%
Inne	28%

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje ponadto zadania związane z rozliczeniem wniosków Beneficjentów o płatność w ramach podpisanych umów. **W 2011 roku do WUP wpłynęło łącznie 1.236 wniosków o płatność. Kwota rozliczonych środków w 2011 roku w zatwierdzonych wnioskach o płatność wyniosła 146 mln zł.**

- **Zgodnie z obowiązującym systemem realizacji PO KL Wojewódzki Urząd Pracy w roku 2011 opracował Plany Działań 6.1, 6.2 oraz 8.1 na rok 2012, które zostały zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą - Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.**

5.3.5. Inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Proces wsparcia dla osób zwalnianych lub zagrożonych utratą pracy z przyczyn niedotyczących pracowników **kontynuowany był w ramach Poddziałania 8.1.2 „Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie” PO KL**, którego trzon stanowiły działania outplacementowe. W ramach **3 zawartych umów**, których koszt wyniósł ponad **5,1 mln zł**, wsparcie w postaci szkoleń, subsydiowanego zatrudnienia, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego otrzymało **215 osób**.

5.4. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ORAZ ŚWIADCZENIE USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ, A TAKŻE ICH ROZWIJANIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA

Na mocy **art. 8, ust. 1, pkt 11 i 12** oraz **ust. 8** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy usługi poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy świadczone są przez **Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (Centrum)**.

W 2011r. realizacja ich odbywała się zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2010r. Nr 177, poz. 1193)*.

5.4.1. Wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej

Z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2011 roku skorzystało 2.146 osób. Informacji zawodowej udzielono 1.851 osobom, a poradnictwem zawodowym objęto 119.

Osoby zainteresowane miały możliwość skorzystania z fachowej pomocy doradcy zawodowego i psychologa w zakresie rozwiązania problemu zawodowego, prowadzonej w formie rozmowy doradczej lub poprzez uczestnictwo w zajęciach grupowych.

W ramach poradnictwa grupowego Centrum współpracowało z Powiatowymi Urzędami Pracy w Końskich, Sandomierzu oraz we Włoszczowie. Tematyka prowadzonych zajęć dotyczyła określenia osobistych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem, szczególnie w procesie poszukiwania pracy.

Dla osób bezrobotnych z powiatu buskiego, jędrzejowskiego oraz włoszczowskiego zorganizowane zostały spotkania informacyjne na temat sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy oraz wyjazdów do pracy za granicą.

Najczęściej poszukiwane były informacje o możliwościach bezpłatnego kształcenia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz uzyskania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Doradcy zawodowi udzielali wskazówek dotyczących właściwego przygotowania się do wejścia na rynek pracy, w tym przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Do dyspozycji klientów Centrum była sala informacyjna ze stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu. Dzięki temu mieli możliwość korzystania z poczty elektronicznej oraz baz danych, służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Centrum współdziałało również z powiatowymi urzędami pracy w opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych planów działania (IPD). W ramach IPD przeprowadzono dla klientów diagnozę psychologiczną w zakresie określenia przydatności do wykonywania danego zawodu.

Podczas giełd i targów pracy (szerzej omówionych na str. 126-127) oraz innych przedsięwzięć organizowanych przez instytucje i partnerów rynku pracy pracownicy Wydziału udzielali informacji zawodowych. W ramach prowadzonego stoiska promocyjno - informacyjnego prezentowane były publikacje dotyczące bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy, informatory i broszury na temat możliwości kształcenia w systemie szkolnym i kursowym oraz ulotki promujące usługi publicznych służb zatrudnienia. Doradcy zawodowi udzielali informacji o poszukiwanych w województwie zawodach i specjalnościach, wymaganiach i oczekiwaniach pracodawców.

- **Ogólnopolski Tydzień Kariery**

Wojewódzki Urząd Pracy już po raz trzeci zaangażował się w organizację Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, ogłoszonego w dniach 17-23 października 2011r., pod hasłem przewodnim „**Poradnictwo kariery dla każdego ucznia**”.

W dniu 18 października 2011r. odbyła się w Kielcach **konferencja naukowa** pn. „*Szkola – zawód – praca – znaczenie poradnictwa w planowaniu kariery zawodowej*”, zorganizowana przez WUP we współpracy z Kuratorium Oświaty w Kielcach oraz Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele szkół, placówek oświatowych, uczelni i akademickich biur karier, publicznych służb zatrudnienia, instytucji i partnerów rynku pracy. W spotkaniu wzięło udział **290 osób**. Swoimi doświadczeniami i refleksjami podzielili się zaproszeni goście - autorytety w zakresie psychologii, poradnictwa zawodowego i rynku pracy.

W siedzibie Centrum Kształcenia Praktycznego w Starachowicach 20 października 2011r. przeprowadzone zostały **zajęcia warsztatowe dla 29 uczniów** technikum o profilu budowlanym pn. „**Szukam, planuję, wybieram**”. Młodzież miała okazję m.in. zapoznać się z sytuacją na lokalnym rynku pracy, źródłami informacji o wolnych miejscach pracy, a także dowiedzieć się, z jakich metod należy korzystać, aby efektywnie poszukiwać zatrudnienia.

Dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z Centrum Kształcenia „AWANS” w Kielcach w dniu 21 października 2011r. zorganizowana została **debata oksfordzka** pn. „**Wszyscy młodzi ludzie, którzy chcą, znajdują pracę**”. Jej celem było zachęcenie młodzieży do prezentowania swoich opinii, nauczenie jasnej i rzeczowej argumentacji podczas dyskusji, nabycie umiejętności uważnego słuchania oraz przekonującego przedstawiania swojego stanowiska. Przed planowanym przedsięwzięciem doradcy zawodowi zorganizowali dwa spotkania przygotowujące zadeklarowane osoby do udziału w dyskusji. W debacie wzięło udział **51 uczniów**.

- **Światowy Tydzień Przedsiębiorczości**

W ramach **Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości** w dniu 18 listopada 2011r. w siedzibie VII Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach odbyła się **debata oksfordzka** pn. „**Własna działalność gospodarcza szansą dla młodych**”. Przytoczone argumenty skłoniły uczestników do refleksji na temat zalet i wad prowadzenia własnej firmy przez młode osoby. Wzięło w niej udział **51 uczniów klas III**. Przed planowanym przedsięwzięciem doradcy zawodowi zorganizowali **dwa spotkania instruktażowe**, podczas których przedstawione zostały zasady i scenariusz debaty oraz przećwiczone poszczególne wystąpienia.

- **Szkolenie kadry powiatowych urzędów pracy**

Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował i przeprowadził dla doradców zawodowych i liderów klubu pracy powiatowych urzędów pracy:

- w czerwcu 2011r. spotkanie informacyjne dotyczące m.in. realizacji usług informacji i poradnictwa zawodowego. Ponadto zaproszeni byli autorzy książki pt. „**Jak znaleźć pracę i nie zgubić po drodze siebie**”, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami w pracy z osobami poszukującymi pracy,

- we wrześniu 2011r. 40-godzinne szkolenie dla **10 osób** w oparciu o nowy podręcznik **Szukam Pracy**. Prowadzącymi szkolenie byli pracownicy Centrum. Wszyscy uczestnicy otrzymali zaświadczenia o ukończeniu kursu, uprawniające do prowadzenia szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy z zakresu aktywnego poszukiwania pracy z wykorzystaniem nowego programu,
- w listopadzie 2011r. spotkanie poświęcone problematyce wypalenia zawodowego. Prowadzącym był pracownik naukowy kieleckiej uczelni, psycholog z wieloletnim doświadczeniem zawodowym.

- **Zespół ds. Poradnictwa Zawodowego**

Przy Konwencie Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy utworzony został Zespół ds. Poradnictwa Zawodowego, w ramach którego funkcjonują trzy grupy robocze składające się z przedstawicieli Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Pracownik Wydziału uczestniczył w pracach grupy zajmującej się promowaniem poradnictwa zawodowego oraz wymianą dobrych praktyk w tym zakresie.

5.4.2. Opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa

W związku z oczekiwaniami klientów zgłaszanymi przez kadrę powiatowych urzędów pracy Wydział opracował i wydał publikacje:

- **„Kształcenie ustawiczne i jego rola w rozwoju zawodowym człowieka”**. Celem poradnika jest zachęcenie odbiorców do podejmowania działań zmierzających do podniesienia lub uzupełnienia swojej wiedzy ogólnej oraz umiejętności zawodowych,
- **„Aktywny na rynku pracy. Poradnik dla poszukujących pracy”**. W związku z dużym zainteresowaniem, jakim cieszyła się publikacja wśród osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz młodzieży zostało przygotowane jej drugie wydanie. Uaktualniony został rozdział dotyczący zakładania działalności gospodarczej oraz wykazy instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy.

Publikacje te stanowią także cenny materiał merytoryczny dla pracowników publicznych służb zatrudnienia. Przekazano je m.in. do powiatowych urzędów pracy naszego województwa, uczelni, szkół i placówek oświatowych, bibliotek, instytucji i partnerów rynku pracy oraz organów samorządu terytorialnego.

5.4.3. Prowadzenie zajęć aktywizacyjnych na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób powyżej 18 roku życia niezarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy

W 2011 roku z zajęć aktywizacyjnych skorzystało 176 osób. Ich celem ich było przygotowanie uczestników do samodzielnego poszukiwania zatrudnienia. Omawiano zagadnienia dot. m.in.: metod poszukiwania pracy, właściwego przygotowania dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji podczas rozmowy z pracodawcą oraz zakładania własnej działalności gospodarczej.

Ponadto w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Końskich doradcy zawodowi dla 35 osób bezrobotnych z powiatu przeprowadzili zajęcia pn. „Nowa praca – zaprezentuj się z najlepszej strony”.

5.4.4. Udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy świadczonej przez urzędy pracy oraz popularyzacja idei uczenia się przez całe życie

Realizacja niniejszego zadania odbywa się w trakcie indywidualnych kontaktów z klientami oraz usług świadczonych w formie grupowej, a także podczas uczestnictwa w giełdach i targach pracy i innych przedsięwzięciach organizowanych przez instytucje i partnerów rynku pracy.

Ponadto informacje dotyczące możliwości skorzystania z pomocy doradcy zawodowego oraz uczestnictwa w zajęciach aktywizacyjnych i poradach grupowych wraz z aktualnym terminarzem spotkań zamieszczone są na stronie internetowej www.wup.kielce.pl w zakładce Centrum oraz tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu.

Usługi świadczone przez publiczne służby zatrudnienia promowane były za pośrednictwem lokalnych stacji radiowych poprzez udział w audycjach i dyżury telefoniczne dla słuchaczy. Informacje o planowanych przez Urząd przedsięwzięciach publikowane były również w prasie.

W dniu 22 grudnia 2011r. w dzienniku „Gazeta Wyborcza” opublikowany został artykuł tematyczny pt. „Kształcenie ustawiczne - realizacja zainteresowań, potrzeba chwili czy warunek funkcjonowania na rynku pracy?”.

5.4.5. Prowadzenie dialogu społecznego w zakresie świadczonych usług oraz kształcenia ustawicznego

- **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**

Realizując zawarte w 2010 roku porozumienie o współpracy i realizacji wspólnych projektów z przedsiębiorczości oraz doskonalenia zawodowego

Ponadto w Centrum na bieżąco gromadzono i aktualizowano zasoby informacji zawodowych pomocne w aktywnym poszukiwaniu pracy określone w § 37 ust. 1 *Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2010 r. Nr 177, poz. 1193)*. Do dyspozycji klientów dostępne były informacje o:

- zawodach i specjalnościach, w tym o zadaniach, czynnościach zawodowych i wymaganiach psychofizycznych oraz szansach zatrudnienia w poszczególnych zawodach i specjalnościach,
- rynku pracy, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności,
- zakresie i formach działania instytucji publicznych i niepublicznych, które mogą być przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych, w poszukiwaniu pracy lub podejmowaniu działalności gospodarczej,
- szkołach i instytucjach szkoleniowych,
- stowarzyszeniach zawodowych i formach ich działania,
- metodach i sposobach poszukiwania pracy w kraju i za granicą, w tym przez sieć EURES,
- sposobach i metodach rekrutacji oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych,
- zasadach przygotowania, rodzajach i wzorach dokumentów aplikacyjnych,
- stronach internetowych, na których znajdują się informacje przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy,
- warunkach świadczenia pracy,
- warunkach podejmowania działalności gospodarczej, w tym o przepisach prawnych, procedurach postępowania i wzorach dokumentów,
- projektach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 26a ustawy, w ramach których można uzyskać pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Wśród pracowników powiatowych urzędów pracy Centrum przeprowadziło badanie ankietowe, które miało na celu zebranie informacji na temat realizowanych zadań w zakresie tworzenia i aktualizacji zasobów informacji zawodowych. Uzyskane dane pomogły określić zakres współpracy w tym zakresie.

W ramach realizacji tego zadania Wojewódzki Urząd Pracy na bieżąco rozpowszechnia w regionie pozyskane i opracowane informacje zawodowe. Odbywa się to poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej i na tablicach informacyjnych Urzędu, a także w trakcie spotkań indywidualnych i grupowych z klientami.

pracownicy CliPKZ brali udział w przedsięwzięciach edukacyjnych adresowanych do uczniów i nauczycieli.

W ramach projektu pn. „**Poznaj swój wybrany zawód**” dla uczniów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych pracownicy Centrum 12-13 kwietnia wzięli udział w pracach Komisji Konkursowej oraz 29 kwietnia uczestniczyli w uroczystym finale przedmiotowego projektu.

W ramach **VIII edycji konkursu „Moje wymarzone miejsce pracy”** organizowanego przez ŚCDN w dniach 4-5 oraz 25 maja pracownicy Centrum uczestniczyli w pracach Komisji Konkursowej oceniającej projekty uczniowskie.

W dniu 28 listopada doradca zawodowy wziął udział w konferencji otwierającej **IX edycję Konkursu „Moje wymarzone miejsce pracy”** i wygłosił prezentację pn. „Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim”. Następnie dla uczestników Konkursu w siedzibie WUP przeprowadzone zostały zajęcia pn. „**Świadomie czy we mgle, czyli jak zaplanować karierę zawodową**”, z których skorzystało **59 uczniów** szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz nauczyciele i pedagodzy.

• **Szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne**

W ramach współpracy z placówkami oświatowymi pracownicy Centrum prowadzili w formie grupowej orientację zawodową dla młodzieży uczącej się ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych naszego województwa. Warsztaty miały na celu zapoznanie młodzieży z oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami, jakie stawia przed młodymi ludźmi rynek pracy. Uczniowie mieli okazję poznać swoje preferencje i predyspozycje zawodowe przy wykorzystaniu testów, zapoznać się z zasadami przygotowania dokumentów aplikacyjnych i wstępnie przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą. Zajęcia prowadzone były w atrakcyjnej formie z wykorzystaniem ćwiczeń i zabaw edukacyjnych.

Łącznie orientacją zawodową objęto **339 uczniów** z następujących placówek oświatowych:

- Niepublicznego Technikum Zawodowego „Awans” w Kielcach,
- VII Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach,
- Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Chęcinach,
- Centrum Kształcenia Praktycznego w Starachowicach,
- Zespołu Szkół Informatycznych im. J. Hauke Bosaka w Kielcach,
- Zespołu Szkół Elektrycznych w Kielcach.

- **Współpraca z wyższymi uczelniami i Akademickimi biurami Karier oraz innymi organizacjami w zakresie aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów**

Podczas Targów Pracy zorganizowanych przez Komitet Lokalny AIESEC Kielce w dniu 7 marca 2011r. dla **21 studentów i absolwentów** doradcy zawodowi poprowadzili zajęcia aktywizacyjne pn. „**Profesjonalne i niepowtarzalne – moje dokumenty aplikacyjne**” oraz udzielali informacji zawodowych na stanowisku Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Kontynuując współpracę ze Studenckim Forum Business Centre Club, w ramach konkursu pn. „Najlepsze Zajęcia z Przedsiębiorczości” w dniu 29 marca 2011r. przeprowadzono warsztaty pn. „**Czy nadają się na przedsiębiorcę?**”, w których wzięło udział **15 osób**.

W dniu 11 kwietnia 2011r. na zaproszenie ww. organizacji studenckiej podczas Festiwalu Przedsiębiorczości BOSS przeprowadzone zostały dla **25 osób** zajęcia pn. „**Co powinien wiedzieć przyszły przedsiębiorca - potencjał osobisty i źródła finansowania**”.

W ramach projektu pn. „**Świętokrzyskie forum młodych – Nam zależy!**” w dniu 8 grudnia 2011r. pracownik Centrum uczestniczył w debacie pt. „**Bezrobocie czy zatrudnienie młodych osób, czyli jakie cechy powinien posiadać dobry kandydat do pracy**”.

5.4.6. Realizacja przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Przedstawiciele Urzędu wzięli udział w spotkaniu z pracownikami kieleckiego PKS zwalnianymi z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Przedstawione zostały formy pomocy świadczonej przez urzędy pracy w ramach działań outplacementowych.

Nawiązana została także współpraca z Przedsiębiorstwem Zaopatrzenia Farmaceutycznego „Cefarm-Kielce” S.A. W dniu 20 czerwca 2011r. z inicjatywy naszego Urzędu odbyło się spotkanie z przedstawicielami firmy poświęcone ocenie bieżącej sytuacji związanej z restrukturyzacją przedsiębiorstwa. Ponadto 7 lipca w siedzibie firmy odbyło się spotkanie informacyjne dotyczące pomocy oferowanej przez Wojewódzki Urząd Pracy zwolnionym pracownikom. W ramach konsultacji indywidualnych zainteresowane osoby zapoznały się z aktualnymi ofertami pracy przygotowanymi przez pośredników pracy z Powiatowego i Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach, a także miejscami pracy za granicą udostępnionymi przez doradcę EURES z WUP. Do dyspozycji uczestników byli także doradcy zawodowi, którzy udzielali indywidualnych informacji na temat usług i instrumentów rynku pracy.

- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009** z dnia 16 września 2009r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 284/1 z dnia 30.10.2009r.),

oraz w stosunku do spraw rozpoczętych **przed 01.05.2010r.** oraz dotyczących państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandii, Liechtensteinu, Norwegii) i Szwajcarii:

- **rozporządzenie Rady EWG nr 1408/71** z 14.06.1971r. *w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się w granicach Wspólnoty* (Dz. Urz. WE L. 149 z 5.07.1971 z późn. zm.),
- **rozporządzenie (wykonawcze) Rady EWG Nr 574/72** z dnia 21.03.1972r. ustalające sposób wykonywania rozporządzenia Nr 1408/71.

Natomiast **krajowe przepisy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** określają przede wszystkim:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009r. *w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego* (Dz. U. z 2009r., Nr 136, poz.1118, z późn. zm.).

Kwestią bezpośrednio związaną ze **swobodnym przepływem osób**, którą przyjęła Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej, jest przestrzeganie i realizacja zadań dotyczących **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** w zakresie świadczeń dla bezrobotnych z państw Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG).

1. Podstawowe zasady koordynacji

Celem przepisów wspólnotowych jest skoordynowanie krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek bezrobocia. Oznacza to, iż w ramach krajów Wspólnoty funkcjonują przepisy, których zasadniczym celem jest umożliwienie obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej oraz EOG korzystanie z podstawowej swobody, tj. prawa do wolnego przepływu osób w obrębie Wspólnoty.

Koordynacja systemów zabezpieczeń społecznych opiera się na czterech głównych zasadach:

- równego traktowania,
- stosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego,

5.4.7. Współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży

W ramach realizacji zadań ustawowych dotyczących *popularyzacji idei uczenia się przez całe życie, upowszechniania dobrych praktyk oraz wspierania metodycznego powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży* zebrany został materiał informacyjny prezentujący doświadczenia powiatowych urzędów pracy z województwa związane z inicjowaniem, organizowaniem i finansowaniem ww. usług i instrumentów rynku pracy. Materiał ten zamieszczony został w wydanej przez Wojewódzki Urząd Pracy publikacji pn. „*Raport o szkoleniach organizowanych w województwie świętokrzyskim z wykorzystaniem środków publicznych*”.

Ponadto z powiatowych urzędów pracy zebrano informacje nt. przyczyn niestosowania przygotowania zawodowego dorosłych oraz określenia barier utrudniających jego realizację. Zbiorczy materiał został przekazany Przewodniczącemu Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy, a następnie do Departamentu Rynku Pracy MPiPS.

W dniu 14 grudnia Centrum zorganizowało dla specjalistów ds. rozwoju zawodowego powiatowych urzędów pracy spotkanie informacyjne, którego celem była wymiana doświadczeń z zakresu szkoleń, przygotowania zawodowego i staży. Ponadto została przekazana informacja zwrotna z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej nt. barier w stosowaniu przygotowania zawodowego dorosłych.

5.5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Realizacja działań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego **wynika z art. 8 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** oraz postanowień **Uchwały Nr XIII/244/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2011 roku.**

Podstawowymi aktami prawnymi koordynującymi sferę zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej są od dnia 01.05.2010r.:

- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 166/1 z dnia 30.04.2004r. z późn. zm.),**

- sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania,
- zachowania praw nabytych.

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje zadania Samorządu Województwa wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, a **w szczególności:**

- pełni funkcję instytucji właściwej,
- przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia (formularze E 301, E 302, E 303, a **od 01.05.2010r.** także dokumenty PD U1, PD U2, PD U3 oraz dokumenty z serii SED),
- wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia dla osób bezrobotnych z krajów Unii Europejskiej,
- udziela informacji w zakresie świadczeń wynikających z koordynacji.

2. Ubieganie się w Polsce o zasiłek dla bezrobotnych po zakończeniu pracy w jednym z państw Unii Europejskiej

Osoby, które utraciły pracę na terenie państw Unii Europejskiej powinny ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych w państwie ostatniego zatrudnienia.

Wyjątek: Zasiłek dla bezrobotnych po pracy za granicą w Polsce.

W przypadku osób, które nie spełniły warunków do nabycia zasiłku w kraju ostatniego zatrudnienia i powróciły do Polski, prawo do zasiłku dla bezrobotnych z zaliczeniem okresów pracy za granicą ustalane jest na podstawie polskiego ustawodawstwa, wyłącznie w przypadku **uznania za osobę powracającą do swojego stałego miejsca zamieszkania.**

Okres pracy przebyty w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej potwierdzany jest na **dokumencie PD U1** przez instytucję właściwą państwa, w którym dana osoba była ubezpieczona, zatrudniona, prowadziła działalność na własny rachunek.

W przypadku, gdy osoba zainteresowana nie posiada dokumentu **PD U1**, Wojewódzki Urząd Pracy występuje na wniosku **SED U 001** do zagranicznej instytucji właściwej o potwierdzenie przebytych tam okresów zatrudnienia, ubezpieczenia lub pracy na własny rachunek (dokument **SED U 002**).

W związku z tym osoba zainteresowana musi przedłożyć dokumenty potwierdzające zatrudnienie/ubezpieczenie/pracę na własny rachunek (świadczenia pracy, umowy o pracę, rozliczenia podatkowe, odcinki wypłat, itp.). Dokument U 002 jest dokumentem równoważnym z dokumentem PD U1, jednakże pozostaje wyłącznie w dyspozycji instytucji właściwej. Nie może być wydawany osobie zainteresowanej.

3. Transfer zasiłku dla osób bezrobotnych z państw Unii Europejskiej do Polski

Osoby, które nabyły prawo do zasiłku w jednym z państw Unii Europejskiej, innym niż Polska, mogą przyjechać do Polski w celu poszukiwania pracy i pobierać świadczenia dla osób bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy w wysokości, jaka została ustalona przez zagraniczną instytucję właściwą. Zasiłek będzie wypłacany przez instytucję bezpośrednio na konto bezrobotnego. Na wniosek bezrobotnego zasiłek ten może zostać przedłużony maksymalnie do 6-ciu miesięcy - **decyduje jednak o tym instytucja właściwa państwa, która przyznała prawo do zasiłku.**

Transfer zasiłku następuje na podstawie dokumentu **PD U2**.

Aby móc kontynuować pobieranie zasiłku za granicą należy powrócić do kraju, w którym ustalono uprawnienia do zasiłku - najpóźniej w ostatnim dniu ważności dokumentu PD U2.

4. Potwierdzanie okresów zatrudnienia/ ubezpieczenia/ pracy na własny rachunek w Polsce dla celów instytucji właściwych w krajach Unii Europejskiej

Dokument **PD U1** stanowi podstawę do zaliczenia okresów ubezpieczenia, zatrudnienia, pracy na własny rachunek nabytych w Polsce w celu ustalenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

5. Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku ma możliwość poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, korzystając jednocześnie z możliwości pobierania w tym kraju zasiłku dla bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy (na wniosek bezrobotnego zasiłek ten może zostać przedłużony maksymalnie do 6-ciu miesięcy).

Transfer zasiłku następuje na podstawie **dokumentu PD U2**.

Aby kontynuować zasiłek w Polsce należy powrócić do kraju najpóźniej w ostatnim dniu ważności formularza PD U2.

6. Ubieganie się w Polsce o zasiłek dla bezrobotnych po zakończeniu pracy w Islandii/ Liechtensteinie/ Norwegii/ Szwajcarii

Osoby, które utraciły pracę na terenie **Islandii, Liechtensteinu, Norwegii** lub **Szwajcarii** powinny ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych w państwie ostatniego zatrudnienia.

9. Potwierdzanie sytuacji członków rodziny osoby bezrobotnej dla celów instytucji właściwych z Islandii/ Liechtensteinu/ Norwegii oraz Szwajcarii

Formularz E 302 - wydawany jest do państw, których ustawodawstwo uzależnia wysokość świadczeń z tytułu bezrobocia od liczby członków rodziny pozostającej na utrzymaniu osoby bezrobotnej.

Zaświadczenie E 302 jest ważne przez okres 12 miesięcy od dnia jego wystawienia.

10. W roku 2011 Wojewódzki Urząd Pracy realizując zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wydał:

- **492 decyzje przyznające zasiłek** dla obywateli polskich, z uwzględnieniem zatrudnienia na formularzu E 301/ dokumentu PD U1/ SED U002 w krajach UE/EOG (dotyczy to Polaków powracających z takich państw jak: Wielka Brytania - 266, Irlandia - 58, Holandia - 49, Niemcy - 38, Włochy - 20, Dania - 10, Hiszpania - 8, Szwajcaria - 8, Belgia - 7, Finlandia - 6, Cypr - 5, Islandia - 4, Austria - 3, Czechy - 3, Norwegia - 3, Szwecja - 2, Słowacja - 1, Słowenia - 1), w roku 2010 wydano 557 decyzji przyznających prawo do zasiłku,
- **232 decyzje odmawiające przyznania prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych powracających z obszaru UE/EOG** w związku z niespełnieniem warunków przewidzianych w ustawie o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Wielka Brytania - 109, Irlandia - 45, Niemcy - 20, Holandia - 15, Hiszpania - 11, Włochy - 10, Francja - 5, Belgia - 4, Szwajcaria - 4, Norwegia - 3, Dania - 2, Czechy - 1, Grecja - 1, Szwecja - 1, Słowacja - 1), w roku 2010 wydano 161 decyzji odmownych,
- **22 decyzje przyznające prawo do zasiłku transferowego** obywatelom Polski na podstawie przedłożonych **formularzy E 303** wystawionych przez zagraniczne instytucje właściwe (Norwegia - 17, Islandia - 5), w roku 2010 wydano 94 decyzje przyznające prawo do transferu zasiłku,
- **61 formularzy E 301/PD U1/ SED U002** dla osób wyjeżdżających do krajów UE/EOG, w roku 2010 wydano 48 formularzy E 301,
- **15 formularzy E 302/ SED U006** dla obywateli polskich starających się o podwyższenie zasiłku dla bezrobotnych w jednym z krajów UE/EOG ze względu na utrzymywanie członków rodziny, w roku 2010 wydano 12 formularzy E 302,
- **3 dokumenty U2** (dawne E 303) uprawniające polskich obywateli do zasiłku transferowego (kraj: Niemcy - 3), w roku 2010 wydano 2 dokumenty U2,

W przypadku osób, które nie spełniły warunków do nabycia zasiłku w kraju ostatniego zatrudnienia i powróciły do Polski, prawo do zasiłku dla bezrobotnych z zaliczeniem okresów pracy za granicą ustalane jest na podstawie polskiego ustawodawstwa, jedynie w przypadku **uznania za powracającą do swojego stałego miejsca zamieszkania**.

Okres pracy przebyty w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii potwierdzany jest na **formularzu E 301**.

W przypadku, gdy osoba zainteresowana nie posiada **formularza E 301**, Wojewódzki Urząd Pracy występuje do zagranicznej instytucji właściwej o potwierdzenie przebytych tam okresów zatrudnienia/ ubezpieczenia na **formularzu E 301**. W tej sytuacji osoba zainteresowana musi przedłożyć dokumenty potwierdzające zatrudnienie/ ubezpieczenie (np. świadectwa pracy, umowy o pracę, rozliczenia podatkowe, odcinki wypłat, itp.).

7. Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Islandii/ Liechtensteinu/ Norwegii/ Szwajcarii do Polski

Osoby, które nabyły prawo do zasiłku w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii, mogą przyjechać do Polski w celu poszukiwania pracy i pobierać świadczenia dla bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy w wysokości, jaka została ustalona za granicą w przeliczeniu na złotówki (zasiłek będzie wypłacany bezpośrednio przez powiatowy urząd pracy, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Wojewódzki Urząd Pracy w sprawie zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych).

Transfer zasiłku następuje na podstawie **formularza E 303**.

Aby kontynuować pobieranie zasiłku za granicą należy powrócić do kraju, w którym ustalono uprawnienia do zasiłku - najpóźniej w ostatnim dniu ważności **formularza E 303**.

8. Potwierdzanie okresów zatrudnienia/ ubezpieczenia/ w Polsce dla celów instytucji właściwych w Islandii/ Liechtensteinie/ Norwegii/ Szwajcarii oraz transfer świadczeń z Polski

Dokumentem potwierdzającym okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia przebyte w Polsce, jest **formularz E 301**. Formularz ten stanowi podstawę do zaliczenia ww. okresów do zasiłku dla bezrobotnych w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii.

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku ma możliwość poszukiwania pracy w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii, korzystając jednocześnie z możliwości pobierania, w tym kraju zasiłku dla bezrobotnych przez okres do 3-ch miesięcy.

Transfer zasiłku następuje na podstawie **formularza E 303**.

- **instytucje właściwe państw członkowskich** - wysyłanie formularzy E 303/2, E 303/4, E 303/5 a także informacji dotyczących uzyskania formularza E 301 oraz wnioskowanie o wydanie SED U 002, U 004 lub interwencje dotyczące wydania PD U1,
- **Miejski i Powiatowe Urzędy Pracy** - przesyłając wydane postanowienia i decyzje celem realizacji,
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** - uzyskanie informacji o okresach ubezpieczenia i opłatach składek na Fundusz Pracy osoby wnioskującej o wydanie formularza E 301/PD U1,
- **pracodawcy** - uzyskanie potwierdzenia okresu zatrudnienia dotyczącego osoby wnioskującej o wydanie formularza E 301/PD U1,
- **Urzędy Skarbowe** - uzyskanie informacji o dochodach członków rodziny osoby wnioskującej o wydanie formularza E 302,
- **wojewódzkie urzędy pracy** - przekazywanie spraw zgodnie z art. 65 § 1 kpa,
- **Solvit** - przekazanie dokumentacji celem ostatecznego załatwienia, w przypadku trudności w uzyskaniu formularza E 301/dokumentów z serii U.

5.6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PRAWA SWOBODNEGO PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI UNII EUROPEJSKIEJ, EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO I SZWAJCARII

Realizacja zadań z zakresu EURES odbywa się na podstawie **art. 8 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** oraz postanowień **Uchwały Nr XIII/244/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2011 roku.**

W ramach powyższego zadania Wojewódzki Urząd Pracy poprzez Europejskie Służby Zatrudnienia EURES podejmował działania promocyjne i doradcze dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej. Realizując założenia ujęte w grantach EURES zatwierdzanych przez Komisję Europejską, Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2011 roku **2 szkolenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia** (pośrednicy pracy z Miejskiego i Powiatowych Urzędów Pracy realizujący zadania sieci EURES):

- w dniu 15 lutego 2011r. pn. „**EURES – realizacja działań w ramach grantu EURES 2010 – 2011**”, w którym wzięło udział 17 osób, w tym przedstawiciele kadry EURES z WUP.
Szkolenie poświęcone było podsumowaniu działań EURES zrealizowanych w 2010 roku, a także omówieniu harmonogramu EURES na rok 2011.

a także przyjął do realizacji:

- **84 dokumenty PD U2/SED U008** uprawniające do pobierania na terenie Polski zasiłku dla bezrobotnych przyznanego przez zagraniczne instytucje właściwe (Irlandia - 60, Niemcy - 6, Wielka Brytania - 4, Francja - 3, Holandia - 3, Belgia - 2, Hiszpania - 2, Austria - 1, Dania - 1, Finlandia - 1, Grecja - 1), w roku 2010 przyjęto do realizacji 79 dokumentów PD U2.

11. Udzielanie informacji w zakresie świadczeń dla bezrobotnych wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Udzielono ponad 6.500 porad indywidualnych - w zakresie uzyskania formularzy E 301, E 302, E 303, dokumentów PD U1 i PD U2, informacji nt. warunków życia i pracy, ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, podatków, instytucji właściwych z zakresu bezrobocia oraz nt. adresów placówek dyplomatycznych w krajach UE/EOG.

Pracownicy zajmujący się koordynacją brali udział w **Targach i Giełdach Pracy**, gdzie udzielali informacji oraz przekazywali opracowane i wydane ulotki, a także publikacje nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W ramach popularyzacji zagadnień z zakresu koordynacji udzielono wywiadów do lokalnej prasy (Echo Dnia), uczestniczono w tematycznych audycjach radiowych (Polskie Radio Kielce, Radio Planeta).

Na bieżąco aktualizowana była strona internetowa Urzędu.

W dniu **25.10.2011r.** zostało zorganizowane spotkanie dla pracowników Miejskiego i Powiatowych Urzędów Pracy z województwa świętokrzyskiego realizujących zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Spotkanie miało na celu przekazanie informacji nt. zagadnień z koordynacji oraz usprawnienie współpracy pomiędzy w/w Urzędami a Wojewódzkim Urzędem Pracy.

12. Wojewódzki Urząd Pracy w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracuje z takimi instytucjami jak:

- **Narodowy Fundusz Zdrowia - Oddział Wojewódzki** - przesyłając informację o osobach z krajów UE/EOG podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania w Polsce zasiłku transferowego (formularz E 303/3),
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej** - Departament Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, **pełniące rolę Instytucji Łącznikowej** - przesyłając rozliczenie pobranego zasiłku transferowego przez osoby bezrobotne - obywateli krajów UE/EOG (formularz E 303/4), a także pisma w przypadku trudności w uzyskaniu formularza E 301/U1 z instytucji właściwych,

- w dniach 11-12 kwietnia 2011r. „**Szkolenie dla pośredników pracy realizujących zadania sieci EURES w woj. świętokrzyskim**”, w którym uczestniczyło 14 osób, a także zaproszeni goście prowadzący prezentacje, Doradcy EURES z zagranicy (Niemcy, Holandia, Norwegia, Finlandia), przedstawiciele Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego i sieci wspierających mobilność zawodową oraz kadra EURES z WUP. Szkolenie dotyczyło kwestii warunków życia i pracy oraz możliwości zatrudnienia w wybranych krajach EOG.

W dniu **30 maja 2011r.** zorganizowano **szkolenie** dla pracowników powiatowych urzędów pracy oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy nie będących kadrą EURES. Miało ono na celu przedstawienie podstawowych informacji dotyczących sieci EURES oraz Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej. W spotkaniu uczestniczyły 23 osoby.

W okresie **styczeń - grudzień 2011 roku** w ramach **294 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępne były **3.133 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **97 podań o pracę**. W przypadku tzw. „ofert otwartych” (które stanowiły **62%** wszystkich nadesłanych ofert pracy EURES) osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Wielkiej Brytanii, Włoch, Austrii, Norwegii i Niemiec. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do osób poszukujących pracy w zawodach: wykwalifikowani inżynierowie, opiekunowie do osób starszych i pielęgniarki, pracownicy hoteli i obsługi gastronomicznej, pracownicy sezonowi, animatorzy czasu wolnego, pracownicy branży maszynowej (spawacze, monterzy, frezerzy) i operatorzy sprzętu. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim lub niemieckim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

W 2011 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **10.200 osób** (w tym: kontakty z klientami w trakcie giełd i targów pracy, poradnictwo indywidualne i „na odległość”/e-mail, telefon/, spotkania grupowe).

Realizując działania informacyjne dotyczące Europejskich Służb Zatrudnienia EURES na rzecz młodych, zorganizowano **3 spotkania nt. pośrednictwa pracy w krajach Unii Europejskiej** dla młodzieży:

- z Zespołu Szkół Informatycznych w Kielcach w dn. **11 marca 2011r.** (w spotkaniu uczestniczyło 37 osób) oraz w dn. **10 października 2011r.** (17 osób),
- z VII Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach w dn. **11 października 2011r.** (w spotkaniu uczestniczyło 30 osób).

Celem ww. spotkań było zapoznanie młodzieży z funkcjonowaniem EURES, a także z zagadnieniem mobilności zawodowej w krajach UE/EOG, koordynacją systemów zabezpieczeń społecznych, warunkami życia i pracy oraz funkcjonującymi portalami prac sezonowych w Europie.

Ponadto w ramach działań informacyjnych dot. Europejskich Służb Zatrudnienia EURES:

- Opublikowano w lokalnej prasie (*Echo Dnia*):
 - artykuł „**Nowe rynki pracy od 1 maja 2011r.**” w dn. 29 marca 2011r.,
 - artykuł „**Bądź mobilnym pracodawcą razem z EURES**” w dn. 27 kwietnia 2011r. nt. wsparcia w zakresie mobilności, rozwoju europejskiego rynku pracy oraz usług EURES skierowanych do pracodawców,
 - dodatkowo ukazał się bezpłatnie **cykl 6 artykułów** o tym, co trzeba wiedzieć o pracy w Niemczech.
- Opracowano i zlecono emisję **spotów radiowych** (maj 2011r.) nt. usług EURES (Radio Kielce).
- Wytworzono **materiały informacyjne i promocyjne** w postaci teczek ofertowych EURES dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Zamieszczono **baner reklamowy** na głównej stronie internetowej lokalnej gazety (*Echo Dnia*). **Baner został wyemitowany ponad 80 000 razy w ciągu 1 miesiąca.** Dzięki działaniu promowano usługi EURES oraz wizerunek sieci wśród różnych grup odbiorców.
- Przeprowadzono **1 spotkanie z udziałowcami na regionalnym rynku pracy** w dniu 27 maja 2011r. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Akademickich Biur Karier, programu Eurodesk oraz programu „*Młodzież w działaniu*”.
- Przeprowadzono **1 spotkanie pn. „Nowe rynki pracy od 1 maja 2011r. (Niemcy, Austria, Szwajcaria)”** z Dyrektorami Miejskiego/ Powiatowych Urzędów Pracy w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w dniu 5 kwietnia 2011r.
- Promując Europejskie Służby Zatrudnienia EURES przesłano **70 kompletów materiałów** reklamowych/informacyjnych dot. usług Europejskich Służb Zatrudnienia **do partnerów i beneficjentów** (fundacje/stowarzyszenia, powiatowe urzędy pracy, ABK, GCI, jednostki samorządu terytorialnego).

- Wspólnie z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej zorganizowano **5 spotkań informacyjnych dla osób poszukujących pracy i bezrobotnych** w powiatowych urzędach pracy w:
 - Jędrzejowie w dniu 29.06.2011r.,
 - Włoszczowie w dniach 06.09.2011r. i 09.11.2011r.,
 - Busku-Zdroju w dniach 21 i 22.06.2011r.

W ramach prowadzenia inicjatyw mających na celu budowanie kreatywnego marketingu społecznego kadra EURES skontaktowała się (poradnictwo na odległość, korespondencja) ponad **415 razy z instytucjami zewnętrznymi** w tym: uczelniami wyższymi i Akademickimi biurami Karier, Gminnymi Centrami Informacji, instytucjami szkoleniowymi, agencjami zatrudnienia oraz Ochotniczym Hufcem Pracy.

Promując **Europejskie Służby Zatrudnienia** oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w:

- **V Ogólnopolskich Targach Pracy dla Studentów i Absolwentów Szkół Wyższych** w Kielcach w dniu 7 marca 2011r.,
- **Powiatowych Targach Pracy** w Zagnańsku w dniu 18 marca 2011r.,
- **XIV Ogólnopolskich Targach Pracy** w Kielcach w dniu 11 kwietnia 2011r. W trakcie trwania Targów Pracy osoby odwiedzające targi brały również udział w prowadzonych przez zagranicznych Doradców EURES prezentacjach na temat warunków życia i pracy w:
 - Holandii (w spotkaniu uczestniczyło 48 osób),
 - Niemczech (80 osób),
 - Norwegii (59 osób),
 - Finlandii (35 osób),
- **III Kieleckich Dniach Przedsiębiorczości Akademickiej** w Kielcach w dniu 10 maja 2011r.,
- **V Powiatowych Targach Pracy** w Nowej Słupi w dniu 12 maja 2011r.,
- **Targach Pracy** w Skarżysku-Kamiennej w dniu 18 maja 2011r.,
- **Parafialnej Gieldzie Pracy** w Kielcach w dniu 27 maja 2011r.,
- **Powiatowych Targach Pracy** w Daleszycach w dniu 30 czerwca 2011r.,
- **Powiatowych Targach Pracy** w Miedzianej Górze w dniu 29.09.2011r.,

- **VIII Internetowej Gieldzie Pracy** zorganizowanej wspólnie przez Wyższą Szkołę Handlową w Kielcach, Wojewódzki Urząd Pracy oraz Powiatowy i Miejski Urząd Pracy w Kielcach w dniach 3-5 października 2011r. Efektem VIII IGP było zgromadzenie **515 ofert**, obejmujących **1.155 miejsc pracy**. Internetową stronę w czasie trwania giełdy odwiedziło **20.690 osób**,
- **Jesiennych Targach Pracy** w Kielcach w dniu 18 października 2011r.,
- **Akademickich Targach Pracy** w Kielcach w dniu 21.10.2011r.

W ramach tych działań zorganizowano stanowisko EURES, na którym przedstawiono i udostępniano zagraniczne oferty pracy.

Ponadto Kadra EURES udzielała informacji o ofertach pracy oraz rozdawała pakiety informacyjne, z których osoby zainteresowane mogły dowiedzieć się nt. warunków życia i pracy w krajach UE, koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w krajach UE, sposobów i metod poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej oraz planowania własnej kariery zawodowej.

W wymienionych lokalnych inicjatywach brało udział blisko **11 tys. osób**, w tym osoby poszukujące pracy, bezrobotni oraz młodzież i studenci.

Doradca EURES wziął również udział w dniu 29 marca 2011r. w **Międzynarodowych Targach Pracy w Toruniu** oraz w **Międzynarodowych Targach Pracy „Explore Europe” w Bremie** (Niemcy) w dniu 25 maja 2011r. W trakcie tych Targów m.in. udzielał informacji na temat poszukiwania pracy w ramach EURES, warunków życia i pracy oraz pomagał w tłumaczeniach w trakcie rozmów osób poszukujących z pracodawcami.

Oprócz ww. działań promujących kadra EURES na bieżąco aktualizowała tablice informacyjne w siedzibie Urzędu oraz stronę internetową, na której zamieszczane są relacje z udziału w różnych przedsięwzięciach, oferty pracy, a także materiały promocyjne dotyczące EURES.

5.7. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z MIĘDZYNARODOWYM PRZEPLYWEM PRACOWNIKÓW, WYNIKAJĄCYCH Z ODREBNYCH PRZEPISÓW PRAWA, UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH I INNYCH POROZUMIEŃ ZAWARTYCH Z PARTNERAMI ZAGRANICZNYMI

Podstawą prawną do realizacji ww. zadania jest **art. 8 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**

Wakacyjne zatrudnienie studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych

W ramach powyższego zadania **Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził nabór do pracy wakacyjnej w Niemczech w 2012 roku.** Informację dotyczącą naboru przekazano do uczelni wyższych oraz starostw powiatowych województwa świętokrzyskiego, a także zamieszczono w siedzibie Urzędu i na stronie internetowej (www.wup.kielce.pl).

Kolejnym etapem działania było dokonanie wstępnej kwalifikacji **studentów studiów dziennych oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół ogólnokształcących).** Do pracy wakacyjnej w Niemczech zakwalifikowano **64 osoby.**

Nabór ten przeprowadzony został pod koniec 2011 roku, natomiast zatrudnienie przypada na okres wakacyjny roku następnego. Osoby zainteresowane tego typu pracą znajdują zatrudnienie głównie w rolnictwie, hotelarstwie, gastronomii, przy sprzątaniu budynków oraz w niewielkim stopniu w przemyśle. Ze względu na **otwarcie niemieckiego rynku pracy od dnia 1 maja 2011r.**, oferta nie posiadała limitu podań.

Zaliczenie zatrudnienia za granicą

Podstawę prawną do wydawania zaświadczeń potwierdzających okresy zatrudnienia obywateli polskich (przypadające przed dniem 1 grudnia 1991r.) w byłej Niemieckiej Republice Demokratycznej i w byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych, stanowi zapis **art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**

Wojewódzki Urząd Pracy, na podstawie posiadanej lub otrzymanej od zainteresowanych dokumentacji, **w 2011 roku wydał 21 zaświadczeń** zaliczających okres pracy za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w Polsce w zakresie uprawnień pracowniczych.

Ponadto informowano o możliwości zwrócenia się o dokument potwierdzający zatrudnienie do archiwum zakładowego danego kraju (CSRS, NRD).

Pracownik wykonujący to zadanie udzielał przedmiotowych informacji, jak również odszukiwał dokumenty w archiwum Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego lub Urzędu Marszałkowskiego.

5.8. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy, działając w imieniu Marszałka Województwa, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 17** oraz **art. 18** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, **przepisów** Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 stycznia 2009r. w sprawie *agencji zatrudnienia* (Dz. U. z 2009r. Nr 17, poz. 91) **prowadzi od dnia 1 listopada 2005r. rejestr agencji zatrudnienia.**

Podstawę prawną do prowadzenia agencji zatrudnienia, jako **regulowanej działalności gospodarczej**, stanowią przepisy *ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej* (t.j. Dz.U. z 2007r., Nr 155, poz. 1095 z późn. zm.) oraz *ustawy z dnia 9 lipca 2003r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych* (Dz. U. z 2003r. Nr 166 poz. 1608 z późn. zm.).

Wpisowi do Rejestru podlega działalność gospodarcza polegająca na świadczeniu usług w zakresie:

- pośrednictwa pracy,
- doradztwa personalnego,
- poradnictwa zawodowego,
- pracy tymczasowej.

Rodzaje agencji zatrudnienia i zakres ich działania

- **Agencje pośrednictwa pracy:**
 - zajmują się pośrednictwem pracy na terenie Polski oraz pośrednictwem do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
 - udzielają pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy, w tym również nie zarejestrowanym w urzędzie pracy, w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia a pracodawcom w znalezieniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
 - pozyskują i upowszechniają oferty pracy.
- **Agencje doradztwa personalnego** świadczą dla pracodawców usługi w zakresie:
 - prowadzenia analizy zatrudnienia,
 - określania kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji zawodowych oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy,

- wskazywania źródeł i metod pozyskania kandydatów na określone stanowiska pracy,
- weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji.
- **Agencje poradnictwa zawodowego** świadczą usługi polegające w szczególności na:
 - udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
 - udzielaniu informacji zawodowych,
 - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizujących w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
 - udzielaniu pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie.
- **Agencje pracy tymczasowej** zatrudniają pracowników tymczasowych i kierują ich oraz osoby niebędące pracownikami do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika.

Zgodnie z **art. 85 ust. 2 pkt 7** ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* agencja zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia:

- **może pobierać opłaty z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicę**, tj. kosztów poniesionych na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenia dokumentów (pod warunkiem wyszczególnienia tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą). Z tytułu prowadzonej przez agencje działalności dozwolone jest również pobieranie opłat od pracodawców.
- **nie może, m.in. pobierać opłat od osób poszukujących zatrudnienia z tytułu: przedpłat, kaucji, wynajmu lokalu, opłat eksploatacyjnych, wynagrodzenia pracowników, wyjazdów pracowników agencji, rekrutacji, usług pocztowo-telekomunikacyjnych, druków, reklam i ogłoszeń prasowych.**

Podstawą legalnej działalności agencji zatrudnienia jest uzyskanie wpisu do rejestru prowadzonego przez Marszałka Województwa. Podmiot ubiegający się o wpis do rejestru otrzymuje **certyfiikat**.

Agencja zatrudnienia ma również obowiązek przedstawić do dnia 31 stycznia każdego roku informację o działalności agencji za rok poprzedni.

Marszałek Województwa przekazuje w formie elektronicznej ministrowi właściwemu ds. pracy **zbiorną informację** o działalności agencji zatrudnienia w terminie **do 31 marca**.

Wojewódzki Urząd Pracy wykreśla agencję zatrudnienia z rejestru na wniosek bądź na skutek likwidacji podmiotu, nie wykazania działalności w nadesłanej do dnia 31 stycznia każdego roku informacji o funkcjonowaniu agencji, naruszenia przepisów o prowadzeniu agencji zatrudnienia, bądź nieusunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie oraz w przypadku złożenia przez podmiot oświadczenia lub informacji niezgodnych ze stanem faktycznym.

W 2011 roku **wpisano** do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ) **12 nowych agencji** (uwzględniając formę prawną: 9 to osoby fizyczne, 2 - spółki z o.o. oraz 1 - spółka cywilna), **wykreślono** natomiast - **9**. Akta sprawy **1 agencji** przekazano do WUP w Warszawie (zmiana adresu siedziby).

Na koniec 2011r. do KRAZ wpisane były **43 agencje zatrudnienia** (w tym 2 agencje zgłosiły zawieszenie działalności) z terenu województwa świętokrzyskiego.

**Agencje zatrudnienia wg powiatów
stan na 31.12.2011r.**

POWIAT	Liczba agencji zatrudnienia
Buski	2
Jędrzejowski	1
Kazimierski	0
Kielecki	5
m. Kielce	21
Konecki	1
Opatowski	1
Ostrowiecki	2
Pińczowski	1
Sandomierski	5
Skarżyski	0
Starachowicki	3
Staszowski	0
Włoszczowski	1
OGÓLEM:	43

W 2011 roku za pośrednictwem agencji zatrudnienia **773 osoby** (w tym 396 kobiet) **podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową** na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w tym 229 (125 kobiet) na podstawie stosunku pracy.

Z przedłożonych sprawozdań dot. działalności w 2011r. wynika, że **agencje pośrednictwa pracy za granicą skierowały najwięcej osób do pracy**: we Włoszech - 255 osób (w tym 126 kobiet), do Niemiec - 247 osób (w tym 136 kobiet), Francji - 85 osób oraz Holandii - 70 osób (w tym 1 kobieta).

Łącznie do pracy za granicą agencje zatrudnienia skierowały 685 osób, w tym 264 kobiety.

W 2011 roku pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach przysługujących im uprawnień kontrolnych przeprowadzili **12 kontroli** przestrzegania obowiązków określonych w **art.19, art. 19a, art. 19e i art. 19f ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**

W dniu 30 czerwca 2011r. odbyło się szkolenie dotyczące funkcjonowania Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS) oraz działalności agencji zatrudnienia w 2010 roku. Uczestnikami szkolenia byli pracownicy miejskiego/powiatowych urzędów pracy województwa świętokrzyskiego oraz przedstawiciele agencji zatrudnienia, a także przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy w Kielcach.

W trakcie spotkania inspektor pracy przedstawił zagadnienia dotyczące kontroli legalności zatrudnienia w zakładach pracy oraz zasady nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy.

Ze strony WUP omówiono zmiany ustawowe dotyczące agencji zatrudnienia, zagadnienia z zakresu przestrzegania przez agencje prawa pracy, w szczególności przepisów dotyczących stosunku pracy i innych świadczeń z niego wynikających. Zwrócono także uwagę na przestrzeganie przez agencje terminu składania sprawozdań z działalności za rok ubiegły, pobierania kwot należnych agencji zatrudnienia z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą oraz na przestrzeganie obowiązku informowania podejmujących zatrudnienie o fakcie, iż udokumentowane okresy zatrudnienia przebyte za granicą u pracodawcy zagranicznego, są zaliczane do okresów pracy w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych.

Celem szkolenia było nabycie przez pracowników urzędów pracy umiejętności w zakresie korzystania z rejestru agencji zatrudnienia i rejestru instytucji szkoleniowych, a także dokonanie analizy ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie.

Wykaz agencji zatrudnienia posiadających wpis do rejestru znajduje się w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia i dostępny jest na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl, a także na stronie www.wup.kielce.pl oraz w gablotach w siedzibie Urzędu. Na bieżąco dokonywana jest aktualizacja danych w rejestrze KRAZ.

Z uwagi na fakt, iż rejestr agencji zatrudnienia jest jawny i dostępny dla wszystkich zainteresowanych Wojewódzki Urząd Pracy udziela wszystkim osobom zainteresowanym informacji o agencjach zatrudnienia, działających zarówno na terenie województwa świętokrzyskiego, jak i całego kraju.

W ramach popularyzacji zagadnień z ww. zakresu pracownik zajmujący się realizacją tych zadań brał udział w różnych przedsięwzięciach (m.in. Piknik Samorządowy, Targi i Giełdy Pracy, Dni Województwa Świętokrzyskiego, itp.) gdzie udzielał przedmiotowych informacji oraz przekazywał opracowane i wydane ulotki.

5.9. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Wojewódzki Urząd Pracy, na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 13b** oraz **art. 20 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przepisów Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych** (Dz. U. Nr 236, poz. 2365, z późn. zm.) **prowadzi od dnia 1 grudnia 2004r. Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS).**

Każda instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy może uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych dopiero po wpisie do RIS prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.

RIS ułatwia służbom zatrudnienia poszukiwanie wykonawców usług szkoleniowych, dostosowywanie ofert programowych instytucji szkoleniowych do potrzeb rynku pracy oraz pozwala na racjonalne wydatkowanie środków publicznych przeznaczonych na szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy. Natomiast osobom, które są zainteresowane podniesieniem swoich kwalifikacji zawodowych umożliwia orientację na rynku ofert szkoleniowych.

Elektroniczna forma rejestru prowadzona na stronie internetowej (www.ris.praca.gov.pl) pozwala na dostęp do informacji z zakresu instytucji szkoleniowych nieograniczonej liczbie odbiorców.

W 2011 roku do Rejestru zostały wpisane **43 nowe instytucje szkoleniowe**, natomiast **wykreślono - 38**. Łącznie w elektronicznym Rejestrze Instytucji Szkoleniowych na dzień **31.12.2011r.** na terenie województwa świętokrzyskiego zarejestrowane były **253 instytucje szkoleniowe**.

Na stronie internetowej (www.wup.kielce.pl) na bieżąco uzupełniano wykaz aktualnie działających instytucji szkoleniowych oraz zamieszczano informacje dotyczące RIS.

W ramach analizy oferty szkoleniowej został opracowany i wydany „Raport o szkoleniach organizowanych w województwie świętokrzyskim z wykorzystaniem środków publicznych” zawierający informacje na temat Rejestru Instytucji Szkoleniowych oraz charakterystykę podmiotów działających

na terenie województwa. Raport prezentuje realizację szkoleń dla bezrobotnych finansowanych ze środków Funduszu Pracy.

Publikację przekazano przedstawicielom Zarządu i Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, Urzędu Marszałkowskiego, Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, jak również wojewódzkim i miejskiemu/powiatowym urzędem pracy, instytucjom szkoleniowym oraz pozostałym partnerom rynku pracy. Raport zamieszczono na stronie internetowej WUP.

* * *

Wojewódzki Urząd Pracy, w zakresie tworzenia rejestrów centralnych o których mowa w art. 4 ust. 4 *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, współpracował z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej.

Podstawą prawną realizacji tego zadania są **art. 4 ust. 5, art. 8 ust. 1 pkt 18, art. 18d** oraz **art. 20 ust. 1a** *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

W ramach wykonywania tego zadania dane dotyczące odpowiednio instytucji szkoleniowych i agencji zatrudnienia wprowadzane były, po uprzednim zalogowaniu się pracownika WUP, do systemów informatycznych (Rejestr Instytucji Szkoleniowych - **RIS** i Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia - **KRAZ**). Rejestry te prowadzone są przez *ministra właściwego ds. pracy*. Powyższe dane były wprowadzane na bieżąco po wpłynięciu kompletnego wniosku. W przypadku rejestru KRAZ po wprowadzeniu danych podmiotu możliwe było generowanie certyfikatu, którego kopię wraz z pismem przewodnim przekazywano do organu rejestrowego.

5.10. OPRACOWYWANIE ANALIZ RYNKU PRACY I BADANIE POPYTU NA PRACĘ ORAZ WSPÓLDZIAŁANIE Z ORGANAMI OŚWIATOWYMI, SZKOŁAMI I SZKOŁAMI WYŻSZYMI W HARMONIZOWANIU KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy na mocy **art. 8 ust. 1 pkt 3, 13 i 16** *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz postanowień **Uchwały Nr XIII/244/11** Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2011 roku:

- opracowuje analizy i informacje o sytuacji na rynku pracy województwa,
- prowadzi badanie popytu na pracę, w tym monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- współpracuje z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży,

- współdziałała z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy,
- upowszechnia opracowania analityczno-statystyczne i bieżące informacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy.

➤ Realizując powyższe zadania Wojewódzki Urząd Pracy **opracował, wydał i upowszechnił następujące materiały i publikacje:**

- *„Informację o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie”* (comiesięczna),
- *„Informację nt. zgłoszeń zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, dokonanych zwolnień oraz zwolnień monitorowanych”* (comiesięczna),
- *„Analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2010 roku”*,
- *„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2010 roku”*,
- *„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim”* w 2010 roku i I półroczu 2011 roku,
- Raport końcowy z badania przeprowadzonego w ramach projektu *„Skuteczna Aktywizacja. Badanie i analiza skuteczności oddziaływania na rynek pracy wybranych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych, finansowanych z Funduszu Pracy, w województwie świętokrzyskim w latach 2008-2009”*,
- *„Raport o szkoleniach organizowanych w województwie świętokrzyskim z wykorzystaniem środków publicznych”*,
- *„Raport z badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w latach 2011-2012 w województwie świętokrzyskim”*,
- *„Bezrobotni 50+ w województwie świętokrzyskim w latach 2005-2010”*,
- *„Kształcenie ustawiczne i jego rola w rozwoju zawodowym człowieka”*

oraz:

- *Biuletyn Informacyjny nr 5* dotyczący realizacji działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- *„Informację o rynku pracy w województwie świętokrzyskim”* (kwartalna ulotka informacyjna).

Opracowane materiały, zawierające analizę zjawisk dotyczących kształtowania podaży zasobów pracy i popytu na pracę oraz charakteru i skali zmian, które mogą mieć miejsce w obszarze zapotrzebowania na określone zawody i kwalifikacje w regionie do końca 2012 roku,

pozwalają na formułowanie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Prognozowanie zmian zachodzących w strukturze zawodów i kwalifikacji na regionalnym rynku pracy oraz badanie oczekiwań pracodawców umożliwia samorządom, uczelniom i instytucjom szkoleniowym planowanie **kierunków kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, jak również określanie obszarów szkoleń i przekwalifikowań** zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Ponadto, w ramach promocji kształcenia ustawicznego, opracowane materiały dostarczają informacji o możliwościach nabywania i podnoszenia kwalifikacji w formach pozaszkolnych, korzystania z bezpłatnych szkoleń w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz ze środków Funduszu Pracy.

Raporty z badań prezentują również analizę oddziaływania na rynek pracy podstawowych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych pozwalającą ocenić trwałość zatrudnienia poszczególnych form wsparcia.

Publikacje są pomocnym źródłem informacji przy wydawaniu opinii przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego i zatrudnienia w regionie oraz w pracach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

Biuletyny promują działania wdrażane przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w realizację których zaangażowane jest szerokie grono partnerów rynku pracy - organizacji pozarządowych, instytucji szkoleniowych, placówek edukacyjnych, uczelni wyższych, instytucji otoczenia biznesu, co zapewnia harmonijny rozwój zasobów ludzkich w regionie.

Publikacje i materiały informacyjne były przekazywane: samorządowi województwa, Wojewodzie Świętokrzyskiemu, samorządom powiatowym (Starostom, Naczelnikom Wydziałów Oświaty, Dyrektorom Powiatowych Urzędów Pracy) oraz Kuratorium Oświaty, szkołom wyższym, instytucjom szkoleniowym, bibliotekom, organizacjom pracodawców, innym partnerom rynku pracy, jak również mediom.

Opracowania oraz informacje o poziomie i strukturze bezrobocia są dostępne na stronie internetowej WUP www.wup.kielce.pl.

Na posiedzenia WRZ przygotowywane były również **prezentacje** dotyczące m.in.:

- informacji o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie i powiatach,
- zmian w strukturze bezrobocia ze względu na wiek, wykształcenie oraz posiadany zawód,

- skuteczności oddziaływania na regionalny rynek pracy poszczególnych form aktywizacji bezrobotnych zrealizowanych w latach 2008-2009,
- efektywności poszczególnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych według powiatowych urzędów pracy w 2010 roku.

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w ramach współpracy z:**

• **samorządami powiatowymi**

- zgromadził informacje z poszczególnych powiatów dotyczące uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2010/2011, które zostały zaprezentowane w materiale analityczno - statystycznym „*Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2010 roku*”. Publikacja zawiera zbiorcze zestawienia dla powiatów i województwa, według szkół i kierunków kształcenia, z określeniem planów uczniów w zakresie dalszej nauki lub podejmowania pracy.

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz materiały dotyczące m.in.: **młodzieży, poziomu i struktury zawodowej bezrobotnych, zawodów deficytowych i nadwyżkowych, szkoleń organizowanych w województwie oraz przewidywanych zmian w obszarze popytu na zawody i kwalifikacje**. Przekazał również raport dot. **skuteczności oddziaływania na rynek pracy wybranych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych**.

Celem opracowań była pomoc samorządom powiatowym w planowaniu kierunków kształcenia zgodnie z potrzebami występującymi na lokalnych rynkach pracy oraz wszystkim, którzy zajmują się kreowaniem efektywnej polityki kształcenia i zatrudnienia.

• **uczelniami wyższymi**

- zebrał dane o studentach rozpoczynających i kończących naukę w roku akademickim 2010/2011 (według kierunków kształcenia) z 15 uczelni wyższych, które zostały ujęte w opracowaniu „*Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2010 roku*”.
- upowszechnił publikacje dotyczące m.in. **sytuacji na rynku pracy w zakresie bezrobocia i monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, szkoleń organizowanych w województwie oraz przewidywanych zmian w obszarze popytu na zawody i kwalifikacje**.

Celem opracowań była pomoc uczelniom w skorelowaniu kształcenia z polityką zatrudnienia.

- **Kuratorium Oświaty**

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, szkoleń organizowanych w województwie** oraz **przewidywanych zmian w obszarze popytu na zawody i kwalifikacje**. Ponadto informował na bieżąco o **stanie i strukturze bezrobocia w województwie**.

Przedstawiona w opracowaniach struktura kształcenia uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne i studentów szkół wyższych, struktura zawodowa bezrobotnych, jak również prognozowane zmiany dot. zapotrzebowania na określone zawody i kwalifikacje w regionie są pomocne w planowaniu kierunków kształcenia.

- **powiatowymi urzędami pracy**

- **opracował i wydał**, na podstawie sporządzanej sprawozdawczości, **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, szkoleń organizowanych w województwie**.

Materiały analityczno - statystyczne przekazane do powiatowych urzędów pracy zawierają dane w układzie terytorialnym w zakresie struktury kształcenia uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów szkół wyższych, struktury zawodowej bezrobotnych i zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

- **zrealizował badanie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w woj. świętokrzyskim**. Celem badania było poznanie charakteru zjawisk, które mogą mieć miejsce na rynku pracy w regionie do końca 2012 roku, ze szczególnym uwzględnieniem zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w przedsiębiorstwach zatrudniających 50 i więcej pracowników. Badanie zostało przygotowane przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP, we współpracy z pracownikami powiatowych urzędów pracy. Poprzedził je pilotaż przeprowadzony rok wcześniej w trzech wybranych powiatach województwa: pińczowskim, skarżyskim i m. Kielce. Pozwolił on na przetestowanie i dopracowanie narzędzia badawczego oraz na sprawdzenie możliwości współpracy WUP z pośrednikami pracy w MUP/PUP w zakresie pozyskiwania informacji od pracodawców. Badanie zostało przeprowadzone w maju i czerwcu 2011r. Realizatorami badania w terenie byli pracownicy urzędów pracy odpowiedzialni za pośrednictwo pracy i kontakty z pracodawcami w powiatach. Informacje zgromadzone w trakcie procesu badawczego zostały opracowane przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP i wydane w formie raportu, który został przekazany do wszystkich urzędów pracy w województwie.

- **samorządami gminnymi**
 - przekazał dla Gminnych Centrów Informacji **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz materiały dotyczące **młodzieży, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, jak również raport dot. **skuteczności oddziaływania na rynek pracy wybranych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych**. Prezentowane w opracowaniach działania powiatowych urzędów pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia i zadania realizowane przez samorząd województwa w zakresie polityki rynku pracy służą rozwijaniu działalności informacyjnej na rzecz aktywizacji zawodowej społeczności lokalnych.
- **W ramach prowadzenia analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych, staży i innych form aktywizacji zawodowej:**
 - opracowana została przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP **„Analiza efektywności poszczególnych form aktywizacji w 2010”** wraz ze stosowną prezentacją pokazującą zmiany wskaźników efektywności w poszczególnych powiatowych urzędach pracy w odniesieniu do roku 2009, z uwzględnieniem danych dla województwa i kraju.
 - zrealizowano **projekt badawczy „Skuteczna Aktywizacja”**, mający na celu zbadanie efektywności form aktywizacji zawodowej bezrobotnych, zrealizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2008-2009. Badanie pozwoliło na określenie trwałości zatrudnienia, będącego efektem aktywizacji, po upływie 6 i 12 miesięcy od zakończenia udziału w programie. Koncepcja badawcza projektu została stworzona w Obserwatorium Rynku Pracy WUP, przy współpracy z dr Anną Dybałą z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Środki na realizację projektu zostały pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich*, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*. Realizację badania oraz opracowanie i prezentację jego wyników powierzono wykonawcy wyłonionemu w trakcie postępowania przetargowego - EPRD Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. Zespół badawczy opracował narzędzia badawcze, przeprowadził wywiady z respondentami oraz stworzył raport, który po zaakceptowaniu przez pracowników WUP został opublikowany i przekazany władzom samorządowym oraz instytucjom i partnerom rynku pracy w regionie. Wyniki badania zostały również zaprezentowane przez Wykonawcę na konferencji podsumowującej projekt w dn. 23.11.2011r.

- zebrany został materiał informacyjny prezentujący doświadczenia powiatowych urzędów pracy związane z inicjowaniem, organizowaniem i finansowaniem szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, który po opracowaniu wydany został pn. **„Raport o szkoleniach organizowanych w województwie świętokrzyskim z wykorzystaniem środków publicznych”**. Publikacja zawiera wiele cennych przykładów w ramach tzw. **dobrych praktyk** przygotowanych przez powiatowe urzędy pracy (dot. m.in. staży, szkoleń, zakładania własnej działalności gospodarczej). Ideą opracowania *Raportu* było metodyczne wsparcie powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji ww. usług i instrumentów rynku pracy, jak również popularyzowanie idei uczenia się przez całe życie i upowszechnianie dobrych praktyk. Zawarte w *Raporcie* dane ułatwią przede wszystkim prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania szkoleń na rynek pracy oraz przyczynią się do podwyższania ich jakości i efektywności oraz do racjonalnego gospodarowania środkami Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.

➤ **Ponadto:**

- **Wojewódzki Urząd Pracy** wspólnie z **Kuratorium Oświaty** oraz **Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli** zorganizował konferencję naukową pn. **„Szkoła - zawód - praca - znaczenie poradnictwa w planowaniu kariery zawodowej”**, która odbyła się w dniu 18 października 2011r. w Kielcach. Honorowy patronat objęli **Adam Jarubas - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego** oraz **Bożentyna Palka-Koruba - Wojewoda Świętokrzyski**. Celem konferencji było ukazanie znaczenia poradnictwa zawodowego w kontekście całozyciowego planowania drogi edukacyjnej i zawodowej (wybór szkoły, zawodu oraz efektywne i samodzielne kierowanie swoją drogą edukacji i kariery). Od trafnego bowiem dopasowania zdolności, zainteresowań, cech psychicznych i możliwości fizycznych jednostki do wykonywanego przez nią zawodu zależy jej powodzenie w życiu, zarówno zawodowym, jak i społecznym. Przedsięwzięcie adresowane było do środowisk zajmujących się zagadnieniami poradnictwa na każdym szczeblu rozwoju zawodowego, tj.: przedstawicieli placówek oświatowych, uczelni i akademickich biur karier, publicznych służb zatrudnienia, instytucji i partnerów rynku pracy. Uroczystego otwarcia konferencji dokonał **Andrzej Lato - Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy**. W imieniu organizatorów powitał zaproszonych ekspertów ds. rynku pracy i doradztwa zawodowego, przybyłych gości, m.in. Piotra Żołądka - Członka Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Annę Bąkiewicz - Głównego Specjalistę Departamentu Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Ministerstwa Edukacji Narodowej, Jana Korczyńskiego - Dyrektora Kieleckiej Delegatury Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

w Łodzi, przedstawiciele Wojewódzkiej i Powiatowych Rad Zatrudnienia oraz samorządu powiatów i gmin. Wśród uczestników konferencji byli także: dyrektorzy publicznych i niepublicznych szkół, nauczyciele i szkolni doradcy zawodowi, pracownicy poradni psychologiczno - pedagogicznych, przedstawiciele Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, rektorzy i wykładowcy uczelni i szkół wyższych, pracownicy publicznych służb zatrudnienia, akademickich biur karier i gminnych centrów informacji, przedstawiciele organizacji pracodawców oraz stowarzyszeń zajmujących się tematyką rynku pracy i poradnictwa zawodowego.

W imieniu władz samorządowych głos zabrał **Piotr Żołądek, Członek Zarządu Województwa**. Podkreślił, iż Urząd Marszałkowski kładzie szczególny nacisk na przygotowanie bogatej oferty dla tych, którzy chcą inwestować i tym samym tworzyć kolejne miejsca pracy. Stwierdził, iż ważne jest nie tylko wzbogacanie oferty edukacyjnej, ale również dydaktycznej, aby szkolnictwo zawodowe, które kształci młodego człowieka, nie opierało się na przestarzałym zapleczu dydaktycznym.

O wyzwaniach polskiego rynku, stających przed uczniami mówił **prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski, Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk**. We wszystkich krajach Unii Europejskiej funkcjonują instytucje, które bacznie przyglądają się rynkowi pracy i na tej podstawie przygotowują prognozy dotyczące zapotrzebowania na pracę. Te prognozy mówią o konkretnych kierunkach rozwoju i ważne jest, żeby każdy uczeń i jego rodzice mieli do nich dostęp, i aby swoją drogę zawodową mogli na podstawie tych dokumentów projektować. - „Jesteśmy w globalnym świecie, jest swobodny przepływ pracowników, kapitału, usług (...). W związku z tym polskie szkoły, uczelnie powinny przygotowywać uczniów patrząc na globalny rynek pracy” - stwierdził prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski.

Prof. dr hab. Elżbieta Karney, Kierownik Ekumenicznego Instytutu Pedagogicznego Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie podkreśliła, iż zacierają się różnice między zawodami i nie tylko ważne są kwalifikacje, ale i kompetencje, na które coraz większą uwagę zwracają również pracodawcy. Doradztwo jest rozumiane nie tylko jako pomoc w podjęciu decyzji w wyborze kierunku kształcenia, zawodu, ale także jako pomoc w wyborze grupy zawodów, która ma podobne kwalifikacje i kompetencje. W każdym miejscu pracy jest inna jej jakość, a kandydat powinien być przygotowany do wielokrotnej zmiany pracy, a więc mobilności zawodowej polegającej na wykonywaniu różnego rodzaju zadań i czynności.

Swoimi doświadczenia w pracy z młodzieżą podzieliła się **dr Danuta Kossak, Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich Wyższej Szkoły Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych w Kielcach**, która stwierdziła

iż wybór zawodu musi być poprzedzony gruntowną autodiagnozą i bardzo rzetelną poradą zawodową. Powinno się dostarczać młodzieży jak najszerszej wiedzy o zawodach, gdyż młodzi ludzie mają często mgliste wyobrażenie o tym, jakie wymagania stawiają poszczególne zawody. Z kolei doradca zawodowy powinien stymulować rozwój zdolności, w tym zdolności poznawczych osoby, której doradza, tak aby właściwie interpretowała informacje płynące z ekonomii, polityki czy wszelkie informacje społeczne.

Pani Beata Balińska, Ekspert wiodący w ramach projektu Krajowe Ramy Kwalifikacji, Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie przedstawiła cele i zadania prowadzone w ramach ww. projektu. Krajowy system kwalifikacji to ogół działań państwa związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się dla potrzeb rynku pracy, społeczeństwa obywatelskiego oraz indywidualnego rozwoju uczących się, oparty na krajowej ramie kwalifikacji. Obejmuje on w szczególności nadawanie i uznawanie kwalifikacji, a także zapewnianie jakości kwalifikacji. Istotne jest uznanie w równym stopniu różnych ścieżek zdobywania kwalifikacji, zarówno podczas edukacji formalnej (szkoły, uczelnie, inne instytucje kształcące), edukacji pozaformalnej (szkolenia, staże, kursy) oraz w drodze uczenia się nieformalnego (w pracy, życiu codziennym, z książek, Internetu).

Temat „*Determinanty decyzji o zmianie zawodu*” omówiła **Agnieszka Kalbarczyk, Wykładowca na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego**. Zaprezentowała szeroką definicję zawodu - nie jako wyłącznie wewnątrznie spójnego zestawu czynności i zadań zawodowych, ale jako roli zawodowej, czyli zespołu oczekiwań związanych m.in. z danym stanowiskiem, a dotyczących zachowań i postaw w relacjach z osobami na innych stanowiskach, reprezentowania określonych wartości w zamian za zachowania, postawy i wartości - ze strony osób pełniących inne role. Praca wykonywana w obrębie zawodu różni się ze względu na miejsce pracy: kulturę i klimat organizacyjny, organizację stanowiska, jakość relacji z konkretnymi ludźmi, procedury współpracy, stopień rutynizacji a stopień swobody i innowacyjności. Każda zmiana pracy z psychologicznego punktu widzenia jest zmianą roli zawodowej.

Podsumowując konferencję **Małgorzata Muzoł - Świętokrzyski Kurator Oświaty** podkreśliła, iż najważniejszymi czynnikami mającymi wpływ na planowanie kariery zawodowej i możliwość zaistnienia na bardzo dynamicznym w dzisiejszych czasach rynku pracy ma proces kształcenia i dobrze zaplanowane doradztwo zawodowe.

- Dyrekcja i pracownicy WUP, w dniu 22 listopada 2011r., wzięli udział w konferencji „*Stan i perspektywy rozwoju szkolnictwa zawodowego w województwie świętokrzyskim*” zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Politechnikę Świętokrzyską i Kuratorium Oświaty w Kielcach.

5.11. WSPÓLDZIAŁANIE Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy współdziałał z szeregiem instytucji i organizacji realizujących zadania w obszarze rynku pracy.

1. Udział w pracach Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy. Na przestrzeni 2011r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczył w czterech spotkaniach tego gremium:

- **10-11 marca w Ożarowie Mazowieckim**, obrady dotyczyły między innymi:
 - strategii działań na lokalnych rynkach pracy w sytuacji znacznego obniżenia dostępnych środków Funduszu Pracy na programy promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
 - przejęcia zadań Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przez marszałków województw od 1 stycznia 2012r.,
 - kosztów ponoszonych przez samorządy województw wynikających z realizacji zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z tytułu bezrobocia,
 - warunków uzyskania wymaganego wskaźnika efektywności zatrudnienia w Poddziałaniach PO KL w roku 2011 i w następnych latach.
- **13-14 czerwca w Gdańsku**, gdzie dyskutowano przede wszystkim na temat projektów aktów wykonawczych do właściwych przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych* (Dz. U. z 2009r. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) stanowiących o przejęciu przez marszałków województwa zadań Biur Terenowych FGŚP.
- **3-4 października w Łagowie Lubuskim**, tematami wiodącymi spotkania były:
 - kwestie dotyczące przygotowań do przejęcia zadań Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przez marszałków województw od 1 stycznia 2012r.,
 - postępy prac Zespołu zadaniowego ds. poradnictwa zawodowego,
 - aspekty związane ze zwiększeniem efektywności Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

➤ **15-16 listopada w Zegrzu k. Warszawy**, które dotyczyło:

- problematyki przejęcia zadań BT FGŚP przez marszałków województw, szczególnie w aspekcie spraw kadrowych, przekazania mienia oraz dokumentacji finansowo – księgowej i spraw będących w toku, w obradach uczestniczyła Zastępca Głównego Księgowego WUP – Pani Kamila Wolska,
- gospodarki Finansowej Funduszu Pracy,
- Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2012,
- kryteriów oceny wniosków Powiatowych Urzędów Pracy składanych do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

2. Kierownictwo i pracownicy Urzędu uczestniczyli w wielu posiedzeniach, naradach i spotkaniach organizowanych m.in. przez:

➤ **Ministerstwo Rozwoju Regionalnego**

- IV Forum Funduszy Europejskich w dniach 5-7 maja 2011r.,

➤ **Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego we współpracy z Kuratorium Oświaty w Kielcach oraz Politechniką Świętokrzyską**

- konferencja pn. „*Stan i perspektywy rozwoju szkolnictwa zawodowego w województwie świętokrzyskim*”, 22 listopada 2011r.,

➤ **Miejski Urząd Pracy w Kielcach**

- XIV Ogólnopolskie Targi Pracy pod patronatem: Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Wojewody Świętokrzyskiego, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, Prezydenta Miasta Kielce oraz Starosty Kieleckiego, 11 kwietnia 2011r.,

➤ **Radę OPZZ Województwa Świętokrzyskiego**

- statutowe posiedzenie Rady OPZZ Województwa Świętokrzyskiego z udziałem Przewodniczących Rad Powiatowych OPZZ, 15 kwietnia 2011r.,

➤ **Politechnikę Świętokrzyską oraz Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii**

- Świętokrzyskie Forum Gospodarcze pn. „*Rola i znaczenie partnerstwa publiczno-prywatnego w rozwoju gospodarczym Regionu Świętokrzyskiego – szanse i bariery*”, 27 czerwca 2011r.,

- **Zakład Doskonalenia Zawodowego**
 - uroczyste Ślubowanie uczniów klas pierwszych mundurowych ZDZ w Kielcach, 28 września 2011r.,
 - międzynarodowa konferencja podsumowująca projekt pn. „*Profesjonalny nauczyciel zawodu*”, 7 grudnia 2011r.,
- **Świętokrzyską Wojewódzką Komendę OHP**
 - posiedzenie Wojewódzkiej Rady Programowej Ochotniczych Hufców Pracy, 1 grudnia 2011r.,
- **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**
 - konferencja podsumowująca projekt pn. „*Poznaj swój wybrany zawód*”, 29 kwietnia 2011r.,
- **Świętokrzyską Izbę Rolniczą**
 - uroczyste obchody XV-lecia działalności Samorządu Rolniczego połączonego z konferencją pn. „*Rola samorządu rolniczego w zmieniającym się podejściu do produkcji i dystrybucji żywności w świetle postępującej globalizacji*”, 16 grudnia 2011 r.,
- **Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (do 1 października 2011r. Uniwersytet Humanistyczny - Przyrodniczy Jana Kochanowskiego), Targi Kielce S.A. oraz AIESEC Polska Komitet Lokalny Kielce**
 - Targi „Praca, Kariera, Rozwój”, 7 marca 2011r.

oraz wielu innych spotkaniach, powiatowych targach pracy, inauguracjach roku akademickiego, panelach dyskusyjnych etc.

3. Współpraca z Winnickim Obwodowym Centrum Pracy

W ramach Deklaracji o Współpracy, podpisanej 24 września 2008r., pomiędzy Winnickim Obwodowym Centrum Pracy a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Kielcach miała miejsce wizyta studyjna delegacji ukraińskiej w dniach 4-9 grudnia 2011r.

Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Zakładem Doskonalenia Zawodowego oraz samorządami powiatów ostrowieckiego, kieleckiego oraz buskiego umożliwiła stworzenie i realizację bogatego programu, obejmującego prezentację wielu różnorodnych zagadnień z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

W dniu 5 grudnia delegacja przebywała w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, gdzie przedstawiony został zakres usług rynku pracy dla bezrobotnych, które Urząd świadczy we współpracy z pracodawcami.

Na przykładzie Gminy Bałtów uczestników wizyty studyjnej zapoznano z działaniami w sektorze turystyki służącymi rozwojowi obszarów wiejskich, takimi jak Jura Park w Bałtowie, będący przykładem inicjatywy lokalnej Stowarzyszenia Delta oraz rezerwat archeologiczny w Krzemionkach Opatowskich. Ponadto przedstawiciele Winnickiego Obwodowego Centrum Pracy spotkali się w siedzibie Starostwa Ostrowieckiego z władzami powiatu, które reprezentował Wicestarosta Ostrowiecki – Pan Eligiusz Mich.

6 grudnia delegacja złożyła wizytę w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach, gdzie została przyjęta przez Dyrektora PUP – Panią Małgorzatę Stanioch. Zaprezentowano jak przebiega współpraca Centrum Aktywizacji Zawodowej z samorządami gmin. Przedstawione zostały podstawowe usługi rynku pracy świadczone dla pracodawców i bezrobotnych przez CAZ. Gości z Winnicy najbardziej zainteresowały programy specjalne przygotowywane przez kielecki PUP, gdyż na Ukrainie nie ma takiej formy wsparcia bezrobotnych.

Na zaproszenie Wójta Gminy Bieliny - Pana Sławomira Kopacza - uczestnicy zwiedzili zespół klasztorny na Świętym Krzyżu. Ponadto na spotkaniu z władzami Gminy omówiono możliwości zatrudnienia osób do zbioru truskawek.

Przedstawiciele służb zatrudnienia Obwodu Winnickiego wraz ze Starostą Powiatu Kieleckiego - Panem Zdzisławem Wrzałką - oraz Wicestarostą Powiatu Kieleckiego - Panem Zenonem Janusem - przebywali również na terenie Przedsiębiorstwa Wielobranżowego DEFRO Robert Dziubeła, największego w Polsce producenta urządzeń grzewczych na paliwa stałe, laureata XXI edycji Konkursu "Teraz Polska" na Najlepsze Produkty i Usługi.

Następnie delegacja odwiedziła Zakłady Mięsne „WIR” Szproch i Piertusiewicz Sp. Jawna w Łopusznie, wiodącego w regionie wytwórcę w branży mięsno-wędliniarskiej, który w 2006 roku otrzymał nagrodę „Przyjazny Pracodawca”.

W dniu 7 grudnia przedstawiciele Winnickiego Obwodowego Centrum Pracy przebywali w Wojewódzkim Urzędzie Pracy, gdzie miało miejsce spotkanie z dyrekcją i kadrą kierowniczą Urzędu. Kierownicy poszczególnych wydziałów przedstawili członkom delegacji zadania jakie wykonują podległe komórki organizacyjne, w szczególności omówiono realizację zadań samorządu województwa wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Najwięcej uwagi poświęcono roli Instytucji Pośredniczącej II Stopnia,

jaką jest Wojewódzki Urząd Pracy, we wdrażaniu na terenie województwa Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Następnie delegacja uczestniczyła w międzynarodowej konferencji podsumowującej projekt pn. „*Profesjonalny nauczyciel zawodu*”, której organizatorem był Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach. W konferencji udział wzięli przedstawiciele władz województwa – Wicemarszałek Województwa – Pan dr Grzegorz Świercz, Wojewoda Świętokrzyski – Pani Bożentyna Pałka-Koruba, jak również Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy – Pan Andrzej Lato oraz członkowie delegacji zagranicznych zaproszonych przez ZDZ.

8 grudnia delegacja przybywała na terenie powiatu buskiego. Podczas spotkania z pracownikami tamtejszego ZDZ ukazana została, na przykładzie projektów realizowanych dla osób pracujących, współpraca z tamtejszym Powiatowym Urzędem Pracy na rzecz budowania kapitału ludzkiego na obszarach wiejskich. Na zakończenie spotkania uczestnicy zapoznali się z działalnością Uzdrowiska „Włókniarz” w Busku-Zdroju i jego ofertą.

Następnie uczestnicy wizyty studyjnej spotkali się ze Starostą Buskim – Panem Jerzym Kolarzem, Starostą Kazimierskim – Panem Janem Nowakiem oraz Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Busku-Zdroju – Panem Marianem Szostakiem. Goście zostali zapoznani z zasadami współpracy samorządów powiatów i gmin, na przykładzie projektu pn. „*Pokieruj swoim życiem*” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Biorący udział w spotkaniu Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy – Pan Andrzej Lato dokonał podsumowania przebiegu wizyty, jednocześnie nakreślając dalsze kierunki współpracy pomiędzy WUP a Winnickim Obwodowym Centrum Pracy na najbliższy okres.

Zastępca Dyrektora Obwodowego Centrum Pracy w Winnicy - Igor Tsopa, wyraził uznanie za przygotowanie wizyty studyjnej, bogaty jej program oraz szereg praktycznych prezentacji wielu zagadnień z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Nadmieniał ponadto, iż wieloletnia współpraca obu Urzędów przyczyniła się znacząco do efektywnej wymiany doświadczeń i informacji w zakresie poprawy sytuacji na rynku pracy.

4. Spotkanie z partnerami rynku pracy z okazji jubileuszu 90-lecia istnienia publicznych służb zatrudnienia, 20-lecia utworzenia administracji rządowej do spraw zatrudnienia i 10-lecia funkcjonowania urzędów pracy w strukturach samorządu terytorialnego.

Uroczyste spotkanie miało miejsce w dniu 26 stycznia 2011r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. Jubileusz uświetniło swoją obecnością wielu znamienitych gości, wśród nich: Jego Ekscelencja Książdz

Biskup **Kazimierz Ryczan** - Ordynariusz Diecezji Kieleckiej, Krajowy Duszpasterz Ludzi Pracy, Pani **Czesława Ostrowska** - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Pan **Ireneusz Piętaiewicz** - Dyrektor Departamentu Funduszy w MPiPS, Pani **Grażyna Andrzejewska-Sroczyńska** - była Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, a obecnie Prezes Fundacji Ochrony Zdrowia Inwalidów oraz Parlamentarzyści RP Ziemi Świętokrzyskiej, a także liczni przedstawiciele administracji rządowej i władz samorządowych województwa świętokrzyskiego.

Obecni byli również członkowie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, organizacji pracodawców, instytucji rynku pracy i związków zawodowych, m.in.: Stowarzyszenia Forum Pracodawców, Staropolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, Izby Rzemieślników i Przedsiębiorców, Zakładu Doskonalenia Zawodowego, Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych, Świętokrzyskiej Izby Rolniczej, OPZZ Województwa Świętokrzyskiego, Forum Związków Zawodowych oraz Świętokrzyskiego NSZZ Solidarność. Uroczystość uświetnili swoją obecnością przedstawiciele wielu urzędów i instytucji zaangażowanych we wspieranie rozwoju zasobów ludzkich w kraju i województwie, a także pracownicy urzędów pracy naszego regionu, którzy na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat współtworzyli nowoczesny i sprawnie działający system publicznych służb zatrudnienia.

Uroczystość zainauguował Pan **Andrzej Lato** - **Dyrektor WUP**, dziękując zebrany za wspólny wieloletni wysiłek i zaangażowanie w pracę.

Następnie, za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej w służbie Państwa - Medalami za Długoletnią Służbę wręczonymi przez Panią **Bożentynę Palkę-Korubę, Wojewodę Świętokrzyskiego** - uhonorowano 19 pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Zaproszonym Gościom, którzy od wielu lat współpracują z Wojewódzkim Urzędem Pracy w obszarze polityki rynku pracy i mają w tym zakresie szczególne osiągnięcia, Dyrektor Andrzej Lato przekazał puchary i listy z podziękowaniami.

Ksiądz Biskup Kazimierz Ryczan podziękował wszystkim, którzy *„(...) otaczają troską ludzi pracy, zarówno tych bezrobotnych, jak i tych pracujących. To nie jest praca, to jest służba, a jeśli się ta praca w służbę zamieni, to wtedy oby każdy mógł spokojnie spać”*.

Następnie **Marszałek Województwa - Adam Jarubas** składając życzenia z okazji jubileuszu podkreślił, iż od sprawności pracowników WUP *„(...) zależy skuteczność pośrednictwa pracy i pozyskiwania dobrych ofert pracy, które powodują, iż ludzie mają najbardziej pożądane dobro, jakim jest praca”*. Podkreślił, iż *„województwo świętokrzyskie jest jednym z ośmiu regionów, które wywalczyło dodatkowe środki na PO KL - 30 mln euro,*

które trafią do naszego regionu dzięki temu, że WUP jest jedną z najsprawniejszych tego typu jednostek w kraju i ten sukces jest dzisiaj sukcesem naszego województwa i jego mieszkańców”.

W trakcie uroczystości życzenia przekazali również m.in.: **Czesława Ostrowska** – Podsekretarz Stanu w MPiPS, Pani **Bożentyna Pałka-Koruba** - Wojewoda Świętokrzyski, Pani **Grażyna Andrzejewska-Sroczyńska** - była Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Pan **Marek Gos** - Przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego i Posłowie na Sejm RP. W dalszej kolejności okolicznościowe listy i upominki wręczyli m.in. Kurator Oświaty, Starostwie, Dyrektorzy Powiatowych Urzędów Pracy, przedstawiciele organizacji pracodawców, związków zawodowych i partnerów rynku pracy.

Dyrektor Andrzej Lato serdecznie podziękował wszystkim, którzy współpracują z WUP oraz beneficjentom realizującym projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki za czynny udział w inicjatywach służących rozwojowi społeczno - gospodarczemu województwa świętokrzyskiego.

5. Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy brali udział w pracach m.in.:

- Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Świętokrzyskiego.
- Krajowych Grup Roboczych PO KL w zakresie: Informacji i Promocji, Równości Szans Kobiet i Mężczyzn, Obsługi Finansowej, Sprawozdawczości, Kontroli, Pomocy Technicznej.
Udział w pracach ww. grup ma na celu bieżącą weryfikację efektywności obowiązujących procedur jak również koordynowanie działań w zakresie projektowania zmian ze szczebla regionów.
- Świętokrzyskiej Grupy Roboczej ds. Przeciwdziałania i Zwalczenia Nieprawidłowości w Zakresie Wykorzystania Funduszy Unijnych.
- Zespołu ds. Potencjału Ludzkiego w ramach Zespołu ds. Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, działającego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego.
- Grupy Roboczej ds. Koordynacji Konkursów naboru projektów w województwie świętokrzyskim w ramach Świętokrzyskiej Rady Innowacji.
- Zespołu ds. Poradnictwa Zawodowego przy Konwencji Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.
- Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Świętokrzyskiego.

6. W celu promocji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz przedstawienia szczegółowych zasad realizacji projektów WUP zorganizował 3 spotkania informacyjne dla Beneficjentów w ramach Działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy, pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia, w tym:

- dwa spotkania dla potencjalnych beneficjentów działań realizowanych przez WUP w ramach PO KL (26.01.2011r., 11.10.2011r.),
- spotkanie dla Dyrektorów oraz pracowników Miejskiego/Powiatowych Urzędów Pracy (02.02.2011r.).

Tematyka powyższych spotkań dotyczyła między innymi: stanu wdrażania działań realizowanych przez WUP w ramach PO KL, nowych zasad dotyczących wyboru i oceny wniosków o dofinansowanie, finansowania oraz kontroli, a także zasad realizacji projektów innowacyjnych.

7. Kontynuowano współpracę z instytucjami partnerskimi w zakresie włączenia przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki do katalogu działań ujętych w *Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia*.

Aktywne współdziałanie w tym zakresie podjęły m.in. Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Świętokrzyska Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, powiatowe urzędy pracy.

8. W ramach stałych kontaktów z organizacjami związków zawodowych i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i urzędami działającymi w obszarze rynku pracy - Wojewódzki Urząd Pracy współpracował m.in. z:

- Radą OPZZ Województwa Świętokrzyskiego,
- Zarządem Regionalnym NSZZ „Solidarność”,
- Zarządem Wojewódzkim Forum Związków Zawodowych,
- Wojewódzkim Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- ZZR „Samoobrona”,
- Pełnomocnikiem Rady Krajowej NSZZ RI „Solidarność”,
- Zarządem Świętokrzyskiego Związku Pracodawców Prywatnych,
- Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- Izbą Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach,
- Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Świętokrzyskiego,
- Staropolską Izbą Przemysłowo - Handlową,

- Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- Świętokrzyską Izbą Rolniczą,
- Świętokrzyską Wojewódzką Komendą OHP,
- Polskim Związkiem Pracodawców Producentów Kruszyw.

9. Współdziałanie ze środkami społecznej informacji

- Wojewódzki Urząd Pracy współpracował z mediami w zakresie popularyzacji problematyki rynku pracy.

W ramach bieżących kontaktów z dziennikarzami regionalnych i ogólnopolskich gazet, rozgłośni radiowych, oddziału telewizji publicznej i sieci kablowych Wojewódzki Urząd Pracy:

- przekazywał redakcjom okresowe informacje o sytuacji na rynku pracy województwa oraz materiały tematyczne np.: o poziomie bezrobocia wśród geodetów i ofertach zgłaszanych dla tej grupy zawodowej (Miesięcznik „*Geodeta*”), o zgłoszeniach zwolnień z przyczyn dot. zakładu pracy i dokonanych zwolnieniach („*Rzeczpospolita*”),
 - Kierownictwo i pracownicy Urzędu udzielali wywiadów radiowych i wypowiedzi dla potrzeb regionalnych gazet o sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanych działaniach na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - prowadzono stałą popularyzację działań w ramach realizacji doradztwa zawodowego oraz funkcjonowania sieci Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES),
 - informacje o planowanych przez Urząd przedsięwzięciach były emitowane w telewizji regionalnej oraz publikowane w prasie.
- W ramach realizacji zadań mających na celu promocję i informację o Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy, podejmowali następujące inicjatywy i działania:
 - brali udział w pracach **Regionalnej Informacyjnej Grupy Roboczej**;
 - współpracowali z **Regionalnymi Ośrodkami EFS (ROEFS)** w Kielcach i Ostrowcu Świętokrzyskim w zakresie m.in.: przekazywania bieżących potrzeb szkoleniowych dla Beneficjentów Działań wdrażanych przez WUP; redagowania i wzajemnej dystrybucji materiałów promocyjnych – informacyjnych; udziału przedstawicieli ROEFS w konferencjach i spotkaniach informacyjnych organizowanych przez WUP;

- opublikowali **kolejny numer Biuletynu Informacyjnego w ramach PO KL**, na łamach którego m.in. promowano projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dla osób pracujących oraz rolników z terenu woj. świętokrzyskiego, przeprowadzono rozmowę z Wicemarszałkiem Województwa Świętokrzyskiego Grzegorzem Świerczem na temat projektów innowacyjnych w ramach PO KL oraz rozmowę z Członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nadzorującego wdrażanie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Piotrem Żołądkiem na temat projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oferujących wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
 - prowadzili **Punkt Informacyjny PO KL**. Działalność Punktu koncentruje się przede wszystkim na bieżącym informowaniu o aktualnym stanie realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Punkt Informacyjny prowadzi ponadto **bieżącą współpracę z mediami**, czego rezultatem były opublikowane artykuły prasowe oraz informacje w ramach audycji radiowo – telewizyjnych dotyczące wsparcia dla mieszkańców województwa w ramach Działań wdrażanych przez WUP (m.in. na łamach Gazety Prawnej, Gazety Wyborczej, Echa Dnia, Ludowca Świętokrzyskiego, Polskiego Radia Kielce, TVP Kielce). Przeprowadzono również odrębną **kampanię medialną promującą realizowane projekty** w ramach współpracy z Radiem Planeta FM, Polskim Radiem Kielce, Radiem RMF FM, Radiem Fama, Radiem Plus oraz telewizją TVP-3 i telewizją NOWA w okresie czerwiec-grudzień 2011 roku;
 - brali udział w licznych imprezach targowo – wystawienniczych organizowanych w regionie (szerzej omówionych na str. 126-127), na których Wojewódzki Urząd Pracy posiadał **własne stoisko promocyjno – informacyjne**.
- **Wojewódzki Urząd Pracy upowszechniał w regionalnych mediach informacje o:**
- zasadach obowiązujących w zakresie podejmowania pracy przez obywateli polskich poza granicami kraju oraz warunkach życia i pracy w krajach Unii Europejskiej,
 - ofertach pracy za granicą,
 - działalności prowadzonej przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, całorocznej ofercie szkoleń i warsztatów oraz sposobach aktywnego poszukiwania pracy,
 - konkursach dla realizatorów działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

5.12. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SŁUŻBY ZASTĘPCZEJ

Zadania w zakresie służby zastępczej realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 28.11.2003r. *o służbie zastępczej* (Dz. U. z 2003r., Nr 223, poz. 2217 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.

W związku z przyjętym 5 sierpnia 2008r. na posiedzeniu Rady Ministrów „*Programem profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2008–2010*” ostatni poborowi do odbycia służby zastępczej zostali skierowani w grudniu 2008r.

W dniu 30.12.2009r. pozostali poborowi, którzy na ten dzień odbywali służbę zastępczą zostali zwolnieni z jej odbywania. Zwolnienie poborowych wynikało z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2009r. Nr 161, poz. 1278).

Na przestrzeni 2011 roku służba zastępcza nie była odbywana.

W związku z możliwością składania wniosków o przeznaczenie do służby zastępczej w trakcie kwalifikacji wojskowej zarówno w okresie zawieszenia, jak i odwieszenia koniecznym będzie zabezpieczenie funkcjonowania Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej w kolejnych latach.

W 2011 roku do **Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej nie wpłynął żaden wniosek.**

Ponowne kierowanie do służby zastępczej jest możliwe jedynie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Prezydent RP, na wniosek Rady Ministrów, określi w drodze rozporządzenia termin rozpoczęcia i okres trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego. W okresie tym, wraz z odwieszeniem zasadniczej służby wojskowej, powstaje również obowiązek odbywania służby zastępczej.

5.13. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ UZNAJĄCYCH PRZEDSIĘBIORCĘ ZA ZNAJDUJĄCEGO SIĘ W TRUDNYCH WARUNKACH FINANSOWYCH

Zadania z tzw. pakietu anty kryzysowego realizowane były w oparciu o ustawę z dnia 01.07.2009r. *o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców* (Dz. U. z 2009r. Nr 125, poz. 1035 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem wykonawczym.

Zgodnie z ww. ustawą przedsiębiorcy znajdujący się w trudnej sytuacji finansowej mogli skorzystać z bezzwrotnych świadczeń (wyplacanych przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych) na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń za czas przestoju ekonomicznego, na zrekompensowanie obniżenia wymiaru czasu pracy oraz na opłaceniu składek ubezpieczenia

społecznego. Dzięki otrzymanej z Funduszu pomocy finansowej przedsiębiorcy mogli obniżyć koszty pracy i jednocześnie utrzymać dotychczasowy poziom zatrudnienia.

Na podstawie art. 16 ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego (...) **Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy**, z upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, **wydawał zaświadczenia uznające przedsiębiorcę za znajdującego się w trudnych warunkach finansowych** po stwierdzeniu, że przedsiębiorca spełniał warunki określone w ww. ustawie.

Dotyczyło to m.in.: spadku obrotów gospodarczych w sprzedaży, minimum o 25 proc., liczonego w ujęciu ilościowym lub wartościowym w ciągu 3 kolejnych miesięcy po 1 lipca 2008r., w porównaniu do tych samych 3 miesięcy w okresie od 1 lipca 2007r. do 30 czerwca 2008r., nie zalegania w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy, a także czy przedsiębiorca opracował program naprawczy, uprawdopodobniający poprawę kondycji finansowej.

Ustawa z dnia 29.10.2010r. o zmianie ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz. U. z 2010r. Nr 219, poz. 1445) złagodziła **od dnia 08.12.2010r.** warunki, jakie musieli spełniać przedsiębiorcy starający się o uzyskanie pomocy finansowej w ramach ww. ustawy, ustalając wskaźnik spadku obrotów gospodarczych w sprzedaży **na poziomie 15 proc., zamiast 25 proc.** obowiązujących do dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej.

Przedsiębiorca, który spełniał wszystkie wymagania mógł starać się o pomoc finansową z FGŚP po przedłożeniu Kierownikowi Biura Terenowego FGŚP odpowiedniego wniosku wraz z dokumentami. Następnie komplet dokumentów powinien zostać przesłany do Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

W 2011 roku nie wpłynął żaden wniosek przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych, **nie wydano również żadnego zaświadczenia.**

Z nowych form pomocy publicznej przewidzianych w ww. ustawie **przedsiębiorcy mogli skorzystać wyłącznie do dnia 31.12.2011r.**

5.14. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE SYSTEMU AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy audyt wewnętrzny wdrożony został w roku 2004 wraz z powierzeniem Urzędowi roli Instytucji Wdrażającej działania finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Audytor wewnętrzny podlega bezpośrednio Dyrektorowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który zapewnia organizacyjną odrębność wykonywanych przez niego zadań.

System audytu wewnętrznego Urzędu działa na podstawie ustawy o finansach publicznych, zgodnie z ustalonymi normami etyki zawodowej, powszechnie uznawanymi Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa polskiego i wspólnotowego.

Audyt wewnętrzny przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka.

W wyniku przeprowadzonej, na etapie planowania rocznego, analizy ryzyka w zakresie działania Urzędu wyodrębnione zostały jako **obszary audytu** z jednej strony **działania wynikające z realizacji podstawowych zadań Urzędu**, a z drugiej obszary dotyczące **realizacji zadań związanych z wdrażaniem Działań 6.1, 6.2, 8.1 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**.

Do podstawowych zadań zrealizowanych w 2011 roku przez audytora wewnętrznego należały:

- *opracowanie i przedstawienie Dyrektorowi Urzędu rocznego sprawozdania z realizacji zadań audytowych w roku 2010,*
- *przeprowadzenie zadań audytowych w zakresie wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy Działań 6.1, 6.2, 8.1 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 oraz w zakresie pozostałej działalności,*
- *przygotowanie sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych,*
- *realizacja działań wspierających system kontroli zarządczej w WUP, w tym m.in. przeprowadzenie dla pracowników Urzędu szkolenia dotyczącego praktycznych aspektów wdrożenia poszczególnych elementów kontroli zarządczej,*
- *przygotowanie w porozumieniu z Dyrektorem Urzędu planu audytu wewnętrznego na rok 2012.*

5.15. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA, PROWADZENIA I FINANSOWANIA SZKOLEŃ KADRY PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

Realizując postanowienie art. 8 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, Wojewódzki Urząd Pracy organizował i finansował szkolenia dla kadr publicznych służb zatrudnienia województwa świętokrzyskiego.

1. Pracownicy WUP oraz powiatowych urzędów pracy uczestniczyli w szkoleniach obejmujących następującą tematykę:

- realizacja zadań EURES - warunki życia i pracy w UE. EURES dla pracowników urzędów pracy nie będących kadrami EURES (15.02.2011r., 11-12.04.2011r., 30.05.2011r.),
- zadania liderów klubu pracy - „Szukam Pracy. Program szkolenia w klubie pracy” (30.03.2011r.),
- zmiany prawne dotyczące funkcjonowania agencji zatrudnienia oraz prowadzenia Rejestru Instytucji Szkoleniowych (30.06.2011r.),
- koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie transferu zasiłków dla bezrobotnych (25.10.2011r.).

2. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy zostali skierowani:

- **na ponad 100 różnorodnych form podnoszenia kwalifikacji** (szkolenia, narady, konferencje, warsztaty oraz spotkania grup roboczych), których organizatorami były zarówno urzędy administracji publicznej, instytuty i uczelnie, jak również profesjonalne instytucje szkoleniowe.

Obszar tematyczny obejmował zagadnienia bezpośrednio związane z realizacją zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Pracownicy mieli możliwość zdobycia nowych wiadomości, poszerzenia posiadanej wiedzy merytorycznej oraz wymiany doświadczeń zawodowych, m.in. w zakresie:

- przygotowania i realizacji projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL,
- kwalifikowania wydatków w PO KL oraz GWA,
- nowego instrumentu wsparcia w postaci pożyczek oraz poręczeń dla osób fizycznych planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,
- pomocy publicznej w ramach PO KL,
- współpracy sieci informacyjnych funduszy europejskich,
- tematyki migracji dla pracowników publicznych służb zatrudnienia, w ramach projektu systemowego „Szkolenia dla kadry publicznych służb zatrudnienia”,
- koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia,
- standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy,
- budowy systemu IMS,
- tworzenia i administrowania dostępnymi serwisami internetowymi,
- administrowania pakietem ZENworks,
- nowelizacji kodeksu postępowania administracyjnego,
- prawa pracy,

- prawa zamówień publicznych,
- ustawy o finansach publicznych, zmian w sprawozdawczości budżetowej, procedury wnioskowania zmian planu dochodów i wydatków oraz sprawozdań i informacji z realizacji zadań,
- rozliczania delegacji krajowych i zagranicznych,
- archiwizacji dokumentacji z uwzględnieniem dokumentacji z projektów unijnych,
- spraw dot. bezpieczeństwa publicznego, ochrony danych osobowych oraz bezpieczeństwa informacji,
- przepisów BHP i p.poż. (okresowe szkolenie dla osób kierujących pracownikami).

➤ **do udziału w zagranicznym szkoleniu oraz targach pracy**, w których uczestniczył doradca EURES:

- 29 marca 2011r. Międzynarodowe Targi Pracy w Bremie (Niemcy), doradca EURES udzielał informacji na temat poszukiwania pracy w ramach EURES oraz udzielał pomocy w zakresie tłumaczeń,
- 29-30 listopada 2011r. Madryt (Hiszpania) – planowane przez Komisję Europejską, a przeprowadzone przez trenerów z firmy Ernst&Young zaawansowane szkolenie dla doradców EURES: *„EURES Advanced Trainig” nt. koordynacji systemów zabezpieczenia.*

Głównym celem szkolenia było pogłębienie wiedzy na temat koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i systemów podatkowych w UE/EOG oraz ich wpływ na mobilność pracowniczą, zapoznanie się z najważniejszymi problematycznymi sytuacjami związanymi z przyznawaniem i transferem świadczeń w Europie oraz wymiana doświadczeń na temat dobrych praktyk zapobiegających dyskryminacji UE/EOG w kwestiach związanych z mobilnością pracowniczą.

➤ dzięki dofinansowaniu pozyskanemu ze środków **Pomocy Technicznej PO KL** na zamknięte szkolenia (zorganizowane dla pracowników Wydziału Polityki Rynku Pracy):

- Księgowość w projektach PO KL (22-23 września 2011r.),
- Pomoc publiczna w ramach komponentu regionalnego (3-4 listopada 2011r.),
- Prawo zamówień publicznych i zasada konkurencyjności w projektach PO KL (1-2 grudnia 2011r.)

5.16. PODSUMOWANIE

Wydatki z Funduszu Pracy

- Województwo świętokrzyskie na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2011 roku dysponowało kwotą **86.951,8 tys. zł**, przyznaną algorytmem, z czego 29.492,8 tys. zł przeznaczono na finansowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosły **10.053,2 tys. zł**.
- Ogółem w 2011 roku województwo dysponowało środkami Funduszu Pracy w wysokości **97.005,0 tys. zł**, tj. o **181.121,9 tys. zł (o 65,1%) niższymi** w stosunku do 2010 roku.

Wojewódzkie programy rynku pracy

- Wojewódzki Urząd Pracy, pełni rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:
 - 6.1 „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*”,
 - 6.2 „*Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*”,
 - 8.1 „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*”.
- Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działów w latach 2007 - 2013 wynosi **156.369.030,00 Euro**. W 2011 roku podpisano **84 umowy** o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym o łącznej wartości **58.498,2 tys. zł**. Ponadto, wszystkie powiatowe urzędy pracy realizowały projekty systemowe w ramach Poddziałania 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”. Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z 14 urzędami aneksy do umów na łączną wartość **30.088,4 tys. zł**. Wsparcie w ramach realizowanych w 2011 roku projektów otrzymało **16,1 tys. mieszkańców regionu**, w tym: **4,2 tys.** osób zarejestrowanych jako bezrobotne, zwłaszcza znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (w ramach projektów systemowych realizowanych przez Miejski i Powiatowe Urzędy Pracy), **5,2 tys.** pracujących osób dorosłych, chcących podwyższać kwalifikacje, **4,5 tys.** pracowników przedsiębiorstw, **1 tys.** osób odchodzących z rolnictwa, **215** pracowników objętych zwolnieniami przez pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne, **1 tys.** osób w ramach projektów zakładających wzmocnienie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności.

Poradnictwo zawodowe

- Osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w ramach usług informacji zawodowej, poszerzały wiedzę na temat sytuacji na rynku pracy oraz metod skutecznego poszukiwania zatrudnienia. Z zasobów informacyjnych korzystała także młodzież ucząca się, zdobywając w ten sposób wiadomości dotyczące możliwości kontynuacji edukacji oraz rozwoju kariery zawodowej.
- W ramach porad grupowych i indywidualnych wszystkim zainteresowanym osobom doradcy zawodowi udzielali pomocy w określeniu predyspozycji zawodowych, wyborze rodzaju kształcenia oraz podjęciu lub zmianie zatrudnienia, wykorzystując m.in. narzędzia psychometryczne.
- Podczas giełd i targów pracy udzielano informacji o formach pomocy świadczonych przez WUP dla pracodawców i ich pracowników.
- We współpracy z partnerami rynku pracy podejmowano działania wspierające przedsięwzięcia edukacyjne kierowane do nauczycieli i uczniów oraz działania promujące przedsiębiorczość dla osób zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej.
- Dla liderów klubów pracy oraz doradców zawodowych powiatowych urzędów pracy przeprowadzono kolejną edycję szkolenia z zakresu stosowania nowego podręcznika „Szukam pracy”.
- Kontynuowano współpracę w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej z partnerami rynku pracy oraz organizacjami pozarządowymi.

Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

- W ramach Europejskich Służb Zatrudnienia EURES podejmowane były działania promocyjne i doradcze dot. mobilności zawodowej w Unii Europejskiej. Realizując założenia ujęte w grantach EURES, zatwierdzanych przez Komisję Europejską, Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził w 2011 roku dwa szkolenia dla pośredników pracy powiatowych urzędów pracy z woj. świętokrzyskiego. W trakcie szkoleń omówiono realizację działań w ramach grantu EURES 2010-2011, przedstawiono warunki życia, pracy oraz możliwości zatrudnienia w wybranych krajach EOG.
- W 2011 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało **ponad 10 tys. osób** (w tym: kontakty z klientami w trakcie giełd i targów pracy, poradnictwo indywidualne i „na odległość”/e-mail, telefon/ oraz spotkania grupowe).

- Realizując działania informacyjne zorganizowano trzy spotkania dla młodzieży oraz pięć spotkań dla osób poszukujących pracy i bezrobotnych.
- Promując Europejskie Służby Zatrudnienia EURES oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w licznych giełdach i targach pracy.
- W 2011 roku w ramach **294 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępne były **3.133 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty wysłano do pracodawców w krajach Unii Europejskiej 97 podań o pracę. W przypadku tzw. „ofert otwartych” osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Wielkiej Brytanii, Włoch, Austrii, Norwegii i Niemiec. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do: wykwalifikowanych inżynierów, opiekunów osób starszych i pielęgniarek, pracowników hoteli i obsługi gastronomicznej, pracowników sezonowych, animatorów czasu wolnego, pracowników branży maszynowej (spawaczy, monterów, frezerów) i operatorów sprzętu. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim lub niemieckim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Współpraca z partnerami rynku pracy

- Współdziałano z administracją samorządową, rządową, uczelniami wyższymi oraz instytucjami szkoleniowymi w planowaniu i podejmowaniu przedsięwzięć w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.
- Współpracowano z instytucjami i organizacjami (zrzeszeniami pracodawców, związkami zawodowymi, społeczno - zawodowymi organizacjami rolników) realizującymi zadania w obszarze rynku pracy.
- Popularyzowano problematykę rynku pracy na łamach regionalnych gazet, poprzez audycje radiowe, programy emitowane w telewizji publicznej i kablowej oraz podczas licznych konferencji i imprez targowo-wystawienniczych.

6. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ŚWIĘTOKRZYSKĄ WOJEWÓDZKĄ KOMENDĘ OHP¹⁹

W związku z otwarciem niemieckiego rynku pracy dla obywateli polskich z dn. 1 stycznia 2011r. w odniesieniu do pracowników sezonowych oraz z dn. 1 maja 2011r. dla wszystkich pracowników z Polski, a także w nawiązaniu do ustaleń pomiędzy polską i niemiecką siecią EURES, **międzynarodowe pośrednictwo pracy polskich pracowników do Niemiec, prowadzone dotychczas przez OHP** w ramach uzgodnień i umów bilateralnych, **jest obsługiwane przez polską i niemiecką sieć EURES.**

W roku 2011 ŚWK OHP podjęła działania zmierzające do zagwarantowania ciągłości ofert pracy za granicą. Pozyskane zostały oferty pracy od sprawdzonych agencji pracy z terenu województwa, które werbowaly pracowników do pracy w ogrodnictwie i rolnictwie w Holandii. Za pośrednictwem ŚWK OHP do tych prac wyjechało 100 osób.

Ponadto zorganizowane zostało spotkanie z dyrektorem Mario Alcaraz przedstawicielem Stowarzyszenia Cordialca z Hiszpanii, który poszukiwał osób chętnych do pracy przy zbiorach truskawek i owoców cytrusowych. Zostały wówczas podpisane 52 umowy o pracę w Hiszpanii.

6.1. POŚREDNICTWO PRACY NA RZECZ MŁODZIEŻY BEZROBOTNEJ, POSZUKUJĄCEJ PRACY ORAZ UCZĄCEJ SIĘ

Ochotnicze Hufce Pracy są wyspecjalizowaną jednostką w działaniach na rzecz młodzieży, w szczególności zagrożonej wykluczeniem społecznym, oraz bezrobotnych do 25 roku życia.

W zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży Ochotnicze Hufce Pracy prowadzą m.in. pośrednictwo pracy (z wyłączeniem działań przewidzianych dla sieci EURES) dla młodzieży bezrobotnej, poszukującej pracy oraz uczącej się.

Jednostkami odpowiedzialnymi za realizację tych zadań w Świętokrzyskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP są: Młodzieżowe Biuro Pracy w Kielcach, Filia MBP w Busku - Zdroju oraz Punkty Pośrednictwa Pracy w: Ostrowcu Św., Jędrzejowie, Pińczowie, Opatowie, Kazimierzy Wielkiej i Włoszczowie. Punkty Pośrednictwa Pracy utworzone zostały w ramach projektu „*OHP jako realizator usług rynku pracy*”.

Pośrednictwo pracy prowadzone jest na rzecz:

- młodzieży bezrobotnej i poszukującej pracy,
- młodzieży uczącej się, powyżej 16 r.ż.,
- pracodawców.

¹⁹ Źródło: Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP.

Pośrednictwo pracy jest podstawową usługą rynku pracy polegającą na pomocy młodzieży w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

Na przestrzeni 2011 roku w ramach prowadzonego przez ŚWK OHP pośrednictwa pracy:

- 1) zarejestrowano 6.281 osób poszukujących pracy,
- 2) pozyskano 9.731 miejsc pracy,
- 3) pracę podjęło 4.881 młodych osób,
- 4) zorganizowano 10 Targów Pracy i Edukacji, w których wzięło udział 3.500 osób,
- 5) zorganizowano 52 giełdy pracy, w których uczestniczyło 750 osób.

7. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ RZĄDOWĄ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM

7.1. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW²⁰

Zgodnie z **art. 87 i 88** oraz **88a-88k ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, **organem właściwym do wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców jest Wojewoda.**

Istotne znaczenie dla uproszczenia procedury zatrudniania cudzoziemców mają obowiązujące od dnia 1 lutego 2009 roku zmiany polegające, m.in. na zniesieniu dwustopniowej procedury ubiegania się o zezwolenie na pracę, tj. zniesieniu obowiązku uzyskiwania przyrzeczeń wydania zezwolenia na pracę.

W 2011 roku wpłynęły **484 wnioski** o wydanie zezwoleń na pracę cudzoziemców od podmiotów powierzających pracę na terytorium RP.

W ramach zatrudnienia indywidualnego udzielono **512 zezwoleń**. Zatrudnieni obcokrajowcy pochodzili z 29 krajów. Najwięcej wydanych zezwoleń uzyskali obywatele: Ukrainy - 344 osoby, Chin - 44, Bangladeszu - 15, Białorusi - 9, Armenii - 7, Turcji - 7 i Filipin - 6.

W Polsce cudzoziemcy najczęściej podejmowali pracę jako robotnicy wykwalifikowani (355 osób), pracownicy przy pracach prostych (62 osoby) oraz przedstawiciele kadry kierowniczej, doradcy i eksperci (30 osób).

Według sekcji PKD najwięcej cudzoziemców zatrudniono w: budownictwie (153 osoby), transporcie i gospodarce magazynowej (137), następnie

²⁰ Źródło: Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

w przetwórstwie przemysłowym (69), a najmniej w edukacji (3) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (1).

Zezwolenia na pracę wydawane były najczęściej na okres od 3 miesięcy do 1 roku (399) oraz od 1 roku do 2 lat (109).

Ponadto wydano **1 zezwolenie** na pracę dla obywatela Chorwacji oddelegowanego przez pracodawcę zagranicznego **w celu realizacji usługi eksportowej**, na stanowisku kierowniczym w przetwórstwie przemysłowym.

7.2. KONTROLA LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA²¹

Zgodnie z *ustawą z dnia 13 kwietnia 2007r. o Państwowej Inspekcji Pracy* (Dz. U. z 2007r., Nr 89, poz. 589, z późn. zm.) **zadania w zakresie kontroli legalności zatrudnienia, od 1 lipca 2007 roku, realizuje Państwowa Inspekcja Pracy.**

I. Kontrola legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich

W 2011 roku inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach przeprowadzili **794 kontrole** legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych:

- skierowano do pracodawców wystąpienia zawierające 577 wniosków o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- ukarano mandatami 50 pracodawców, przedsiębiorców i osób występujących w imieniu pracodawcy,
- skierowano 27 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego - w stosunku do 17 pracodawców i osób występujących w imieniu pracodawcy oraz 10 w stosunku do bezrobotnych,
- zastosowano środki wychowawcze, w formie ostrzeżeń w stosunku do 16 pracodawców, przedsiębiorców i osób występujących w imieniu pracodawcy oraz 135 bezrobotnych.

W 2011 roku inspektorzy pracy, w ramach realizacji zadań w obszarze legalności zatrudnienia, skierowali 3 zawiadomienia do prokuratury. Dotyczyły one utrudniania wykonywania czynności służbowych osobie uprawnionej do kontroli w zakresie inspekcji pracy oraz uporczywego naruszania praw pracowniczych i przepisów prawa o ubezpieczeniach społecznych.

²¹ Źródło: Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach.

Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Forma współdziałania		
		Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień o zakresie, tematyce i/lub wynikach kontroli dot. kompetencji organu współdziałającego
1	Starosta/Prezydent Miasta (w miastach na prawach powiatu)	-	-	126
2	Powiatowy Urząd Pracy (bez wniosków o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych)	-	6	8
3	ZUS	-	-	17
4	US/UKS	1	2	2
5	Policja	16	2	2
6	Prokuratura	-	-	1
7	Fundusz Pracy - MPiPS	-	-	13
8	Inne	1	1	2

Efekty działań kontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość	Wartość (zł)
1	Legalizacja zatrudnienia ogółem	554	x
2	a) potwierdzenie na piśmie rodzaju i warunków zawartej z pracownikiem umowy o pracę	208	x
	b) zawarcie umowy o pracę (potwierdzenie zawarcia stosunku pracy) w miejsce umowy cywilnoprawnej na podstawie art. 22 KP	54	x
	c) zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego	181	x
3	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	262	206.113,70
4	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenie społeczne	276	406.533,00
5	Decyzje o pozbawieniu statusu bezrobotnego	151	x
	- w tym bezrobotnego z prawem do zasiłku	5	x
6	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków, świadczeń, itp.	5	6.073,20
7	Ogółem	x	618.719,90

II. Kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców

W 2011 roku inspektorzy pracy przeprowadzili **36 kontroli** w zakresie kontroli legalności zatrudnienia oraz wykonywania innej pracy zarobkowej przez cudzoziemców.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych podjęto następujące działania:

- wydano 39 decyzji nakazowych oraz skierowano do pracodawców 129 wniosków o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- ukarano mandatami 4 pracodawców,
- zastosowano 2 środki wychowawcze - ostrzeżenia w stosunku do pracodawców,
- skierowano 8 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego - w stosunku do pracodawców w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zatrudnianiu cudzoziemców.

Stwierdzono nielegalne wykonywanie pracy przez 25 cudzoziemców, w tym 19 obywateli Ukrainy i 6 obywateli Chin.

W związku z zawiadomieniami o stwierdzonym nielegalnym wykonywaniu pracy przez cudzoziemców Wojewoda uchylił 3 zezwolenia na pracę. Funkcjonariusze Straży Granicznej zatrzymali łącznie 10 cudzoziemców – obywateli Ukrainy. Komendant Placówki Straży Granicznej w Kielcach wydał decyzję o zobowiązaniu ich do opuszczenia terytorium RP.

Współdziałanie z innymi organami

Lp.	Wyszczególnienie organu	Forma współdziałania		
		Kontrola wspólna	Kontrola na wniosek organu	Liczba powiadomień
1	Wojewoda	-	-	7
2	ZUS	-	-	4
3	US/UKS	-	-	1
4	Straż Graniczna	9	-	7
5	MPiPS	-	-	2

Efekty działań kontrolnych

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość	Wartość (zł)
1	Zawarcie z cudzoziemcem wymaganej umowy cywilnoprawnej	1	x
2	Zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego	1	x
3	Opłacone zaległe składki na Fundusz Pracy	5	387,00
4	Opłacone zaległe składki na ubezpieczenie społeczne	5	2.600,00
5	Decyzje o uchyleniu zezwolenia na pracę cudzoziemca	3	x
6	Decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium Polski lub o wydaleniu cudzoziemca	10	x
7	Ogółem	x	2.987,00

7.3. OCHRONA ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH W RAZIE NIEWYPŁACALNOŚCI PRACODAWCY²²

Środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych służą zaspokajaniu roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia z powodu niewypłacalności pracodawcy.

Zadania z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych wykonywane są zgodnie z ustawą z dnia 13 lipca 2006r. *o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* (Dz. U. Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.) z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 6 maja 2010r. *o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych* (Dz. U. Nr 106, poz. 674).

Ustawa z dnia 13 lipca 2006r. stwarza możliwość wypłaty z Funduszu świadczeń bieżących, natomiast ustawa z dnia 6 maja 2010r. tzw. świadczeń zaległych, do których uprawnienie powstało przed 1 października 2006r.

Wypłata świadczeń na podstawie cytowanych przepisów odbywa się odpowiednio w oparciu o wnioski indywidualne, wykazy zbiorcze i wykazy uzupełniające oraz tylko na podstawie wniosków indywidualnych w przypadku ustawy z dnia 6 maja 2010r.

²² Źródło: Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Kielcach. Od 1 stycznia 2012r. zadania dotychczasowego Biura Terenowego FGSP w Kielcach realizuje Wojewódzki Urząd Pracy. Na mocy ustawy z dn. 27 sierpnia 2009r. *przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.) zadania szczegółowo określone w ustawie z dn. 13 lipca 2006r. *o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* realizuje minister właściwy ds. pracy oraz marszałkowie województw przy pomocy wojewódzkich urzędów pracy.

Wnioski indywidualne składane są przez pracowników, byłych pracowników, członków rodziny zmarłego pracownika, natomiast wykazy zbiorcze i uzupełniające niezaspokojonych roszczeń pracowniczych mogą złożyć pracodawcy, likwidatorzy, syndycy lub inne osoby zarządzające majątkiem pracodawcy.

W 2011 roku do Biura Terenowego FGŚP w Kielcach wpłynęły łącznie **102 wnioski i wykazy**: zbiorcze (obejmujące roszczenia pracownicze z okresów poprzedzających datę niewypłacalności pracodawcy) oraz uzupełniające (obejmujące roszczenia z okresów następujących po dniu niewypłacalności pracodawcy), z czego 96 stanowiły wnioski złożone przez wnioskodawców indywidualnych, pozostałe to wykazy zbiorcze i uzupełniające złożone przez pracodawców i syndyków.

Z 96 wniosków indywidualnych 73 dotyczyło świadczeń bieżących, natomiast 23 - świadczeń zaległych, należnych za okres do 30.09.2006r.

Rodzaj i ilość złożonych wniosków i wykazów w latach 2010 - 2011

Rodzaj wniosków	2010 rok	2011 rok
Wnioski indywidualne	107	96
- dot. roszczeń bieżących	77	73
- dot. roszczeń zaległych	30	23
Wykazy, w tym:	7	6
- zbiorcze	6	3
- uzupełniające	1	3
Razem	114	102

W roku 2011 zaobserwowano spadek liczby składanych wniosków i wykazów, przy czym dotyczył on głównie wniosków indywidualnych (spadek o 10,3% w porównaniu do 2010r.).

Mniej było wniosków o świadczenia zaległe (o 23,3%), co może wskazywać, że wnioskodawcy indywidualni, którzy posiadali wcześniej niezaspokojone roszczenia przez syndyków, likwidatorów, byłych niewypłacalnych pracodawców z lat ubiegłych zostali już zaspokojeni, w związku z obowiązywaniem od 1 lipca 2010r. ustawy z dnia 6 maja 2010r. *o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych (...)*, stwarzającej taką możliwość.

Z kolei mniejsze zainteresowanie wypłatami z FGSP świadczeń bieżących, może sugerować, że mniej było pracodawców, dla których Sąd Rejonowy ogłosił upadłość (lub inną formę niewypłacalności pracodawcy), lub sytuacja finansowa tych podmiotów była na tyle dobra, że zaspokoili oni roszczenia swoich pracowników i nie musieli korzystać z pomocy Funduszu.

W 2011 roku ze 102 złożonych wniosków i wykazów rozpatrzono pozytywnie:

- 56 wniosków indywidualnych (58,3%),
- 6 wykazów (wszystkie jakie wpłynęły).

Dodatkowo w 2011r. z 4 wniosków indywidualnych złożonych w 2010r. rozpatrzono pozytywnie 3 wnioski.

Z pozostałych wniosków indywidualnych:

- 21 rozpatrzono negatywnie (21,9%),
- 12 przesłano wg właściwości miejscowej do innych Biur Terenowych (12,5%),
- 3 rozpatrzono w 2012r.,
- 4 pozostawiono bez rozpatrzenia.

Na podstawie złożonych wniosków indywidualnych w 2011r. łącznie udzielono **21 odmów** wypłaty świadczeń ze środków Funduszu na ogólną kwotę **ponad 81 tys. zł.**

Przyczyny udzielonych odmów

Lp.	Przyczyny udzielonych odmów	Ilość wniosków	Łączna wartość udzielonych odmów (w tys. zł)
1.	brak przesłanek niewypłacalności pracodawcy w świetle przepisów ustawy z dnia 13 lipca 2006r. oraz ustawy z dnia 6 maja 2010r.	11	52,7
2.	przekroczenie okresów referencyjnych określonych w art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1993r. i art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń (...).	2	4,7
3.	upływ terminu wskazanego w art. 6 ustawy z dnia 6 maja 2010r. o przywróceniu terminu (...) – minęło ponad 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia stwierdzającego roszczenie	1	3,9
4.	brak uprawnień do świadczeń pracowniczych	7	19,9
5.	RAZEM	21	81,2

W roku 2011 **pozytywnie rozpatrzono 59 wniosków indywidualnych** (w tym trzy, które wpłynęły w 2010r.) oraz **6 wykazów**, dokonując na ich podstawie wypłaty na łączną kwotę **1.257,7 tys. zł**, dla **271 osób**, które były zatrudnione u 11 pracodawców.

Ilość pracodawców i osób, którym wypłacono świadczenia

Lata	Ilość pracodawców	Ilość osób, którym wypłacono świadczenia	Liczba świadczeń objętych wypłatą	Kwota wypłacona (w tys. zł)
2010	12	220	517	1.013,0
2011	11	271	752	1.257,7

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy wypłacono bieżące świadczenia na kwotę 91,3 tys. zł dla 41 wnioskodawców indywidualnych, natomiast ustawa z dnia 6 maja 2010r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych była podstawą wypłat tzw. świadczeń zaległych, dla 18 indywidualnych wnioskodawców na łączną kwotę 110,4 tys. zł.

Na podstawie 6 wykazów złożonych przez podmioty uprawnione (pracodawca, syndyk) wypłacono kwotę 1.056,0 tys. zł (dla 212 pracowników - 598 świadczeń).

W roku 2011 wypłacono świadczenia dla jednego pracodawcy mniej niż w 2010r., ale za to dla większej liczby pracowników i na większą liczbę świadczeń.

Większość pracodawców (8), których pracownicy otrzymali świadczenia ze środków Funduszu, należała do tzw. firm małych zatrudniających do 20 osób.

Przedsiębiorstwa korzystające ze środków FGŚP wg wielkości

Lata	Firmy małe zatrudniające do 20 osób	Firmy średnie zatrudniające od 21 do 100 osób	Firmy duże zatrudniające pow. 100 osób	Łącznie
2010	8	4	0	12
2011	8	2	1	11

Podstawą wypłaty świadczeń z FGŚP jest zawsze zaistnienie niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych (...).

Wpłaty świadczeń pracowniczych w podziale na rodzaje niewypłacalności pracodawcy

Lp.	Rodzaj niewypłacalności na podstawie:	Ilość pracodawców	Wartość wypłaconych świadczeń (w tys. zł)	% udział do ogólnie wypłaconych świadczeń
	ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy j.n.			
1.	Ogłoszenie upadłości pracodawcy obejmującej likwidację majątku dłużnika	3	118,6	9,4%
2	Ogłoszenie upadłości pracodawcy z możliwością zawarcia układu	2*	22,5	1,8%
3	Zmiana postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku	1*	49,8	4,0%
4	Oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy w razie stwierdzenia, że jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania	1	937,5	74,5%
5	Wykreślenie pracodawcy z Ewidencji Działalności Gospodarczej	2	14,9	1,2%
6	Faktyczne zaprzestanie działalności trwające dłużej niż dwa miesiące	1	4,0	0,3%
	ustawy z dnia 29 grudnia 1993r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (w odniesieniu do świadczeń zaległych) j.n.			
1	Wykreślenie z Ewidencji Działalności Gospodarczej wpisu o podjęciu takiej działalności przez osobę fizyczną	1	5,2	0,4%
2	Faktyczne zaprzestanie działalności przez pracodawcę	1	105,2	8,4%
	Łącznie	12	1.257,7	100,0%

* W przypadku jednego pracodawcy wystąpiły dwa rodzaje niewypłacalności pracodawcy, pracownicy tego pracodawcy skorzystali ze środków Funduszu w oparciu o dwa rodzaje niewypłacalności (roszczenia ich podlegały zaspokojeniu łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące).

Biorąc pod uwagę rodzaj niewypłacalności pracodawcy, która była podstawą wypłaty świadczeń pracowniczych, najczęstszą przesłanką niewypłacalności jaka wystąpiła w 2011r., było ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika (3), w dalszej kolejności ogłoszenie upadłości pracodawcy z możliwością zawarcia układu (2) oraz wykreślenie z Ewidencji Działalności Gospodarczej (2).

Z kolei największą kwotę świadczeń jaką wypłacono z FGŚP w 2011r., stanowiły wypłaty dla 182 pracowników pracodawcy, któremu sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości, ze względu na fakt, iż jego majątek obciążony był hipoteką, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu,

że pozostały majątek nie wystarczał na zaspokojenie nawet kosztów postępowania (rodzaj niewypłacalności na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006r.) w wysokości - 937,5 tys. zł. Wyplata ta stanowiła aż 74,5% ogółu wypłaconych świadczeń.

Ogłoszenie upadłości pracodawcy obejmujące likwidację majątku (również z ustawy z dnia 13 lipca 2006r.) było podstawą do wypłaty świadczeń w wysokości 118,6 tys. zł i stanowiło 9,4% ogółu wypłaconych kwot. Nieco mniej, bo 8,4% stanowiły wypłaty w oparciu o ustalone faktyczne zaprzestanie działalności przez pracodawcę /ustawa z dnia 29 grudnia 1993r. w powiązaniu z ustawą z dnia 6 maja 2010r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych (...)/.

Wypłaty świadczeń pracowniczych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dotyczą ściśle określonego katalogu świadczeń.

Kwoty wypłaconych świadczeń w podziale na rodzaj zaspokojonego roszczenia

Rodzaj zaspokojonego roszczenia pracowniczego	2010 rok		2011 rok		
	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń	Struktura wypłat (%)
Wynagrodzenie za pracę	382,7	147	423,5	212	33,7
Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby	20,5	24	36,5	61	2,9
Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego	28,5	49	15,9	11	1,3
Odprawa pieniężna	295,3	64	499,9	112	39,7
Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy	21,6	26	86,5	105	6,9
Odszkodowanie z art. 36 ¹ § 1 KP	195,3	55	112,6	24	8,9
Wynagrodzenie za czas niezawinionego roszczenia pracowniczego	0,1	1	0,0	0	0,0
Składki ZUS	69,0	151	82,8	227	6,6
RAZEM	1.013,0	517	1.257,7	752	100,0

Z wypłaconych ogółem w 2011r. świadczeń na kwotę 1.257,7 tys. zł największy procent stanowiły **odprawy pieniężne** przysługujące na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków

pracy z przyczyn niedotyczących pracowników - 39,7%, oraz **wynagrodzenia za pracę** około 34%. Kwota odszkodowań, o których mowa w art. 36¹ §1 KP stanowiła prawie 9% całej wypłaconej kwoty.

Podobnie było w 2010r., z tą różnicą, że największy procent w ogólnej kwocie wypłaconych świadczeń stanowiły wypłaty z tytułu wynagrodzenia za pracę (prawie 38%), a odprawy pieniężne trochę mniejszy udział (około 30%).

7.4. ŁAGODZENIE SKUTKÓW KRYZYSU EKONOMICZNEGO DLA PRACOWNIKÓW I PRZEDSIĘBIORCÓW²³

W ustawie z dnia 1 lipca 2009r. *o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 125, poz. 1035, z późn. zm.) zawarte były rozwiązania łagodzące skutki kryzysu, który w Polsce spowodował spowolnienie gospodarki. Takim rozwiązaniem była m.in. możliwość otrzymania przez przedsiębiorcę będącego w przejściowych trudnościach finansowych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych bezzwrotnej pomocy na częściowe sfinansowanie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego lub na częściowe zrekompensowanie obniżenia wymiaru czasu pracy oraz świadczenie na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne od przyznanych świadczeń, a należnych od pracodawcy.

Pomimo kryzysu, w 2011 roku do BT FGŚP w Kielcach nie wpłynął żaden wniosek przedsiębiorcy o uznanie go za przedsiębiorcę w przejściowych trudnościach finansowych. Powodem braku zainteresowania tego typu pomocą były zbyt rygorystyczne (nawet po znacznym ich złagodzeniu) kryteria wymagane do przyznania statusu przedsiębiorcy w przejściowych trudnościach finansowych, np. obowiązek zatrudnienia pracowników po okresie pobierania świadczeń (nie dłużej jednak niż przez łączny okres 6 miesięcy).

Ustawa z dnia 1 lipca 2009r. *o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców* obowiązywała do dnia 31.12.2011r., i tylko do tego okresu przedsiębiorcy mogli ubiegać się o wypłatę bezzwrotnej pomocy na sfinansowanie wynagrodzeń pracowniczych.

7.5. ZADANIA ZWIĄZANE Z USUWANIEM SKUTKÓW POWODZI²⁴

Poza ochroną roszeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych może wypłacać również pożyczki dla pracodawców, którzy na skutek powodzi przejściowo zaprzestali prowadzenia działalności lub istotnie ograniczyli jej

²³ Źródło: BT FGŚP w Kielcach.

²⁴ Źródło: BT FGŚP w Kielcach.

prowadzenie na podstawie tzw. ustawy powodziowej, tj. ustawy z dnia 24 czerwca 2010r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010r.* (Dz. U. Nr 123, poz. 835 z późn. zm.), a następnie ustawy z dnia 16 września 2011r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi* (Dz. U. Nr 234, poz. 1385).

W stosunku do wcześniejszych przepisów ustawa z dnia 16 września 2011r. ma charakter bardziej uniwersalny, pozwala bowiem na sprawniejsze i szybsze udzielenie pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi, uwzględnia rozwiązania systemowe, nie wymagające każdorazowo w przypadku powodzi przygotowywania nowych przepisów, które obowiązywały okresowo.

Ponadczasowy charakter tych rozwiązań zagwarantowuje poszkodowanym szybką pomoc w razie potrzeby.

Zaspokojeniu ze środków Funduszu może podlegać wynagrodzenie przysługujące: za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za czas niewykonywania pracy, za wykonaną pracę, polegającą na ochronie zakładu pracy przed powodzią lub na usuwaniu skutków powodzi, mającą na celu utrzymanie lub przywrócenie prowadzenia przez pracodawcę działalności gospodarczej.

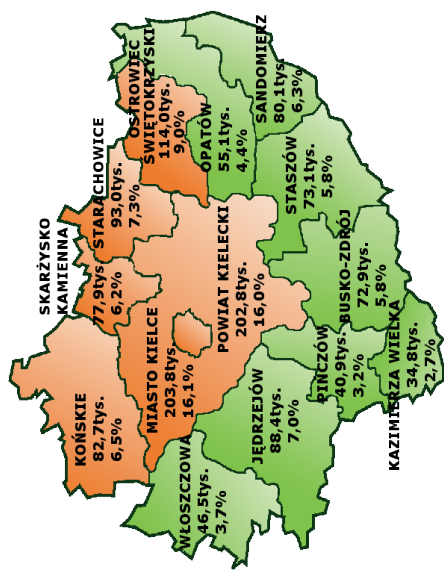
Wynagrodzenie, o którym mowa powyżej, może podlegać zaspokojeniu miesięcznie do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału.

Udzielona pożyczka podlega zwrotowi w terminie wskazanym we wniosku pracodawcy, nie później niż do dnia 31 grudnia roku następującego po roku wystąpienia powodzi.

Pracodawca może ubiegać się po ww. terminie o umorzenie pożyczki w całości lub części na wniosek złożony do marszałka województwa.

W 2011 roku, podobnie jak w roku 2010, żaden przedsiębiorca z terenu województwa świętokrzyskiego nie był zainteresowany tego typu pomocą.

Charakterystyka województwa świętokrzyskiego Ludność (w tys.) według stanu na 31.12.2010 roku

Terytorium: 13 powiatów ziemskich
i 1 powiat grodzki (Kielce);
102 gminy

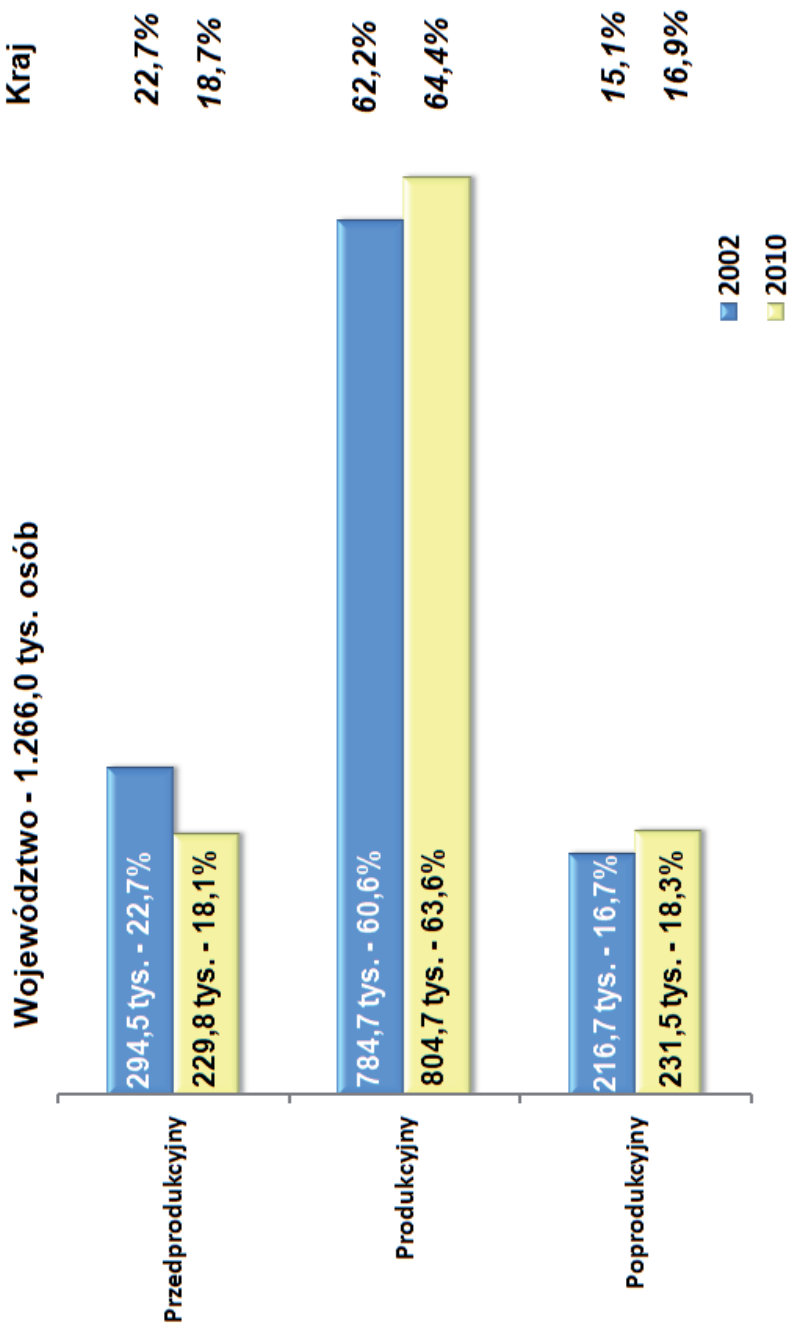
• powierzchnia	11.711 km ²	3,7%	15 miejsce w kraju
• liczba ludności	1.266,0 tys.	3,3%	13 miejsce w kraju
• ludność miejska	570,2 tys.	45,0%	w kraju 60,9%
• ludność wiejska	695,8 tys.	55,0%	w kraju 39,1%
• kobiety	649,5 tys.	51,3%	w kraju 51,7%

Podział na podregiony dla potrzeb rynku pracy obowiązujący od stycznia 2008 roku

Podregion kielecki (powiaty: kielecki, konecki, ostrowiecki, skarżyski, starachowicki oraz m. Kielce)

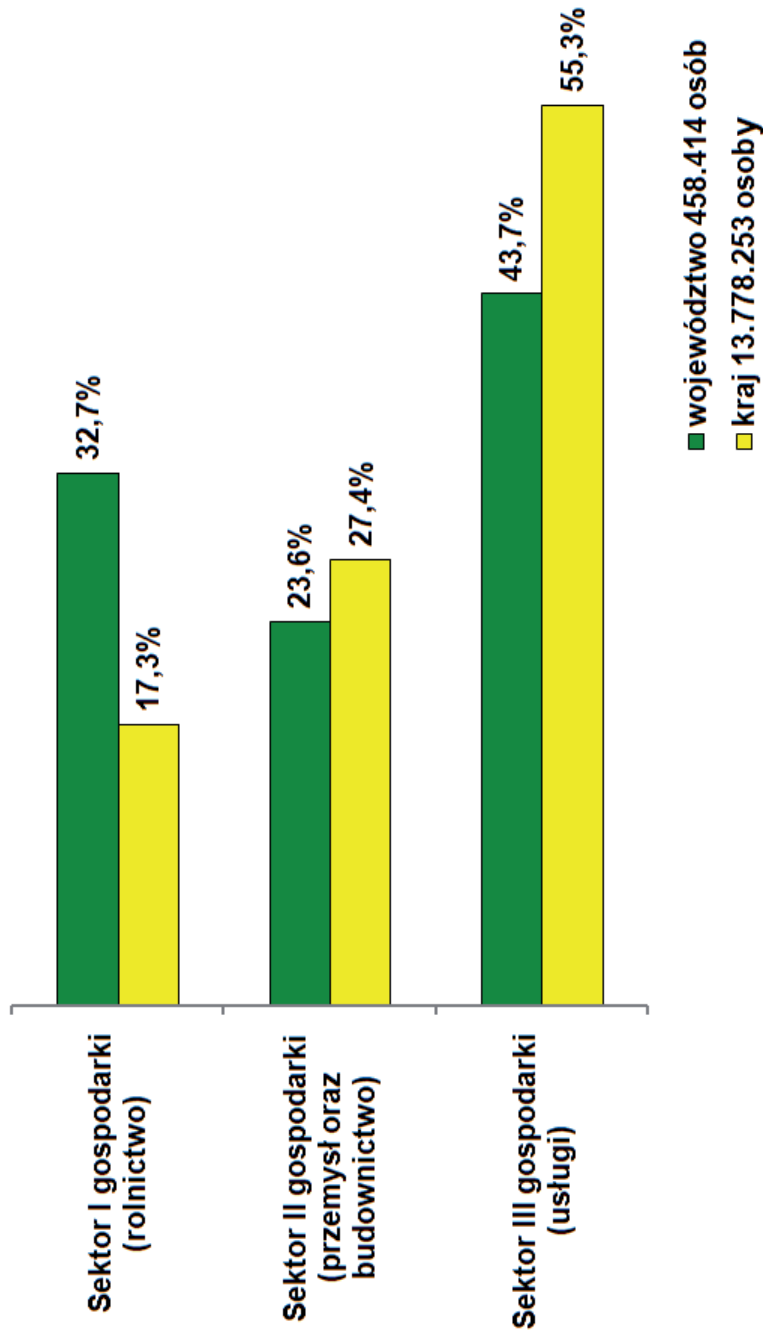
Podregion sandomiersko-jędrzejowski (powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski, opatowski, pińczowski, sandomierski, staszowski oraz włoszczowski)

Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku

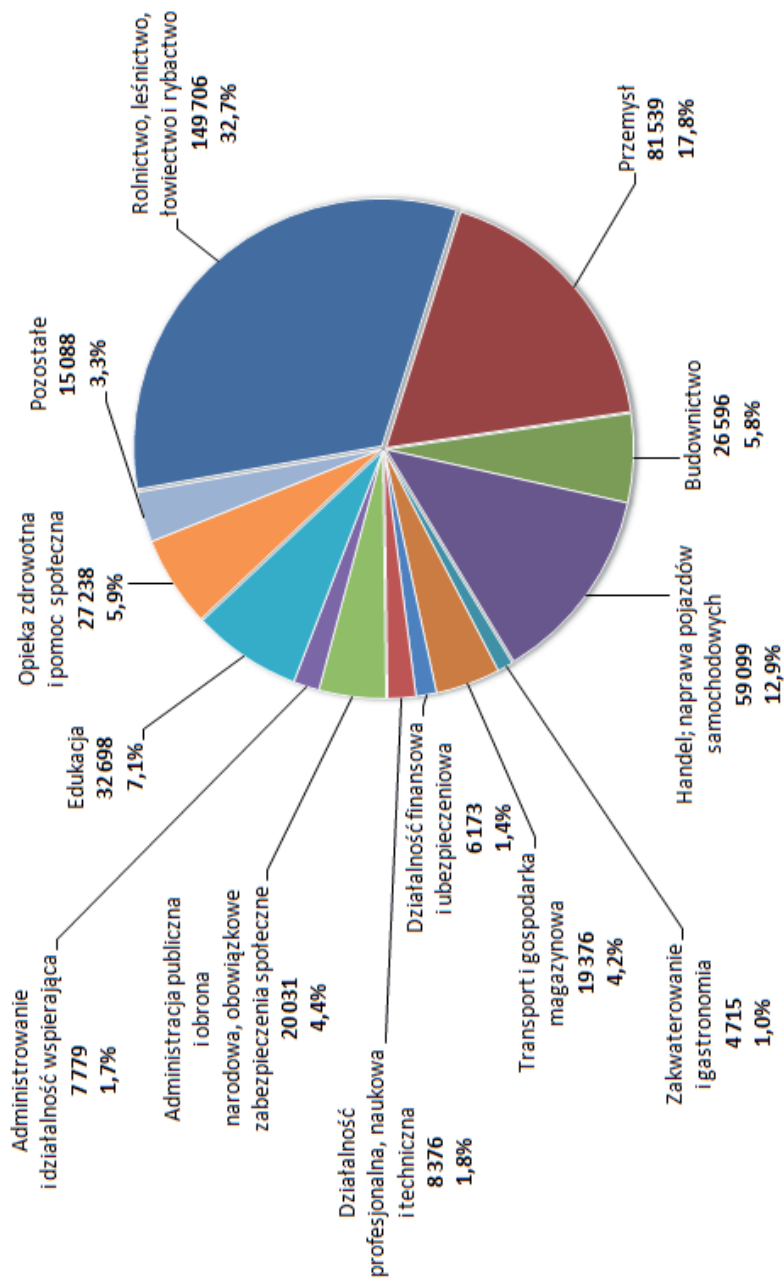
Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

Wykres 2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2010 roku

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

Wykres 3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2010 roku

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

**Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2011**

Rok	Ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
1999	143 902	33 965	109 937
2000	129 859	29 579	100 280
2001	122 724	26 124	96 600
2002	108 065	23 209	84 856
2003	103 220	20 415	82 805
2004	101 791	17 678	84 113
2005	103 267	17 159	86 108
2006	106 100	15 036	91 064
2007	111 772	14 961	96 811
2008	116 637	14 999	101 638
2009	113 340	15 722	97 618
2010	114 850	14 128	100 722
2011	116 552	11 886	104 666
Spadek 2011 do 1999	-27 350	-22 079	-5 271
%	-19,0%	-65,0%	-4,8%
Wzrost / Spadek do 2010	1 702	-2 242	3 944
%	1,5%	-15,9%	3,9%

* Źródło: „Komunikat o sytuacji społeczno - gospodarczej województwa świętokrzyskiego”,
Grudzień 1999 - 2011, Urząd Statystyczny w Kielcach.

**TABLICA 2. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2011**

- 1999 rok	88 zakładów pracy zwolniło	5.940 osób,
z tego:	43 zakłady z sektora publicznego zwolniły	3.978 osób,
	45 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.962 osoby.
- 2000 rok	102 zakłady pracy zwolniły	4.333 osoby,
z tego:	35 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.613 osób,
	67 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.720 osób.
- 2001 rok	146 zakładów pracy zwolniło	6.126 osób,
z tego:	42 zakłady z sektora publicznego zwolniły	2.674 osoby,
	104 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	3.452 osoby,
- 2002 rok	101 zakładów pracy zwolniło	5.476 osób,
z tego:	28 zakładów z sektora publicznego zwolniło	3.180 osób,
	73 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	2.296 osób.
- 2003 rok	99 zakładów pracy zwolniło	3.144 osoby,
z tego:	48 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.174 osoby,
	51 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.970 osób.
- 2004 rok	44 zakłady pracy zwolniły	1.161 osób,
z tego:	18 zakładów z sektora publicznego zwolniło	348 osób,
	26 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	813 osób.
- 2005 rok	25 zakładów pracy zwolniło	1.170 osób,
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	69 osób,
	19 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.101 osób.
- 2006 rok	14 zakładów pracy zwolniło	511 osób,
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	32 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	479 osób.
- 2007 rok	14 zakładów pracy zwolniło	733 osoby,
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	52 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	681 osób.
- 2008 rok	19 zakładów pracy zwolniło	806 osób,
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	29 osób,
	13 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	777 osób.
- 2009 rok	43 zakłady pracy zwolniły	2.356 osób,
z tego:	12 zakładów z sektora publicznego zwolniło	162 osoby,
	31 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.194 osoby.
- 2010 rok	15 zakładów pracy zwolniło	431 osób,
z tego:	3 zakłady z sektora publicznego zwolniły	125 osób,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	306 osób.
- 2011 rok	19 zakładów pracy zwolniło	498 osób
z tego:	5 zakładów z sektora publicznego zwolniło	185 osób,
	14 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	313 osób.

TABLICA 3. JEDNOSTKI OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ I POZOSTAŁE JEDNOSTKI GOSPODARKI NARODOWEJ

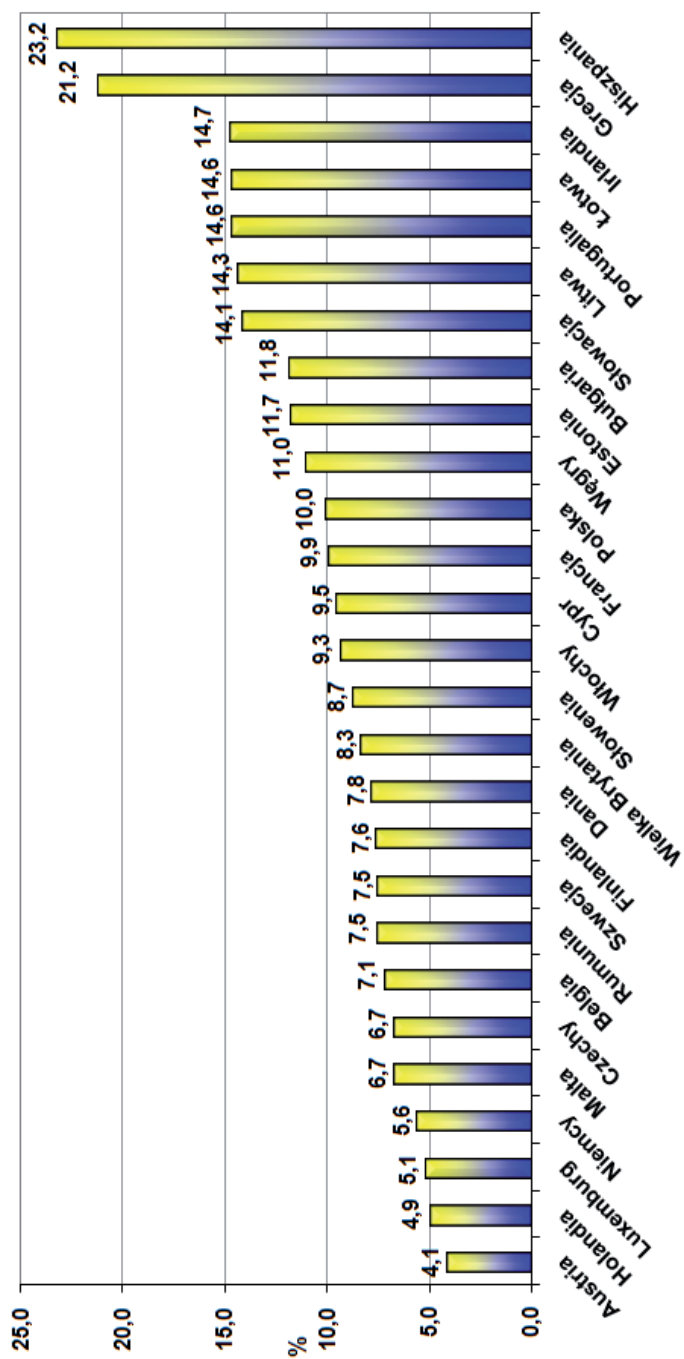
Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności	Ogółem	z tego:	
		jednostki osób fizycznych	pozostałe jednostki*
		31.12.2011r.	
OGÓŁEM	105 906	83 411	22 495
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1 807	1 403	404
Górnictwo i wydobywanie	121	67	54
Przetwórstwo przemysłowe	9 698	7 709	1 989
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	95	44	51
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	363	203	160
Budownictwo	14 209	12 715	1 494
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	35 211	30 180	5 031
Transport i gospodarka magazynowa	7 161	6 625	536
Zakwaterowanie i gastronomia	2 868	2 309	559
Informacja i komunikacja	1 767	1 438	329
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 234	3 005	229
Obsługa rynku nieruchomości	2 949	566	2 383
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7 245	6 347	898
Administrowanie i działalność wspierająca	1 739	1 507	232
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia	1 289	1	1 288
Edukacja	3 154	1 358	1 796
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4 866	4 222	644
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 602	675	927
Pozostała działalność usługowa	6 525	3 036	3 489
Pozostałe	3	1	2

* Pozostałe jednostki - osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej.

TABLICA 4. JEDNOSTKI OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIE MAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

Wyszczególnienie	31.12.2011r.
Ogółem	22 495
z tego	
Sektor publiczny	3 312
własność państwowa	255
własność samorządowa	2 648
własność mieszana	409
Sektor prywatny	19 183
własność krajowa	17 650
własność zagraniczna	409
własność mieszana	1 124

Wykres 4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej
za grudzień 2011 roku

Dane Eurostatu z maja 2012r.

Unia Europejska (27 państw) - 10,0%

Stopa bezrobocia po wejściu Polski do UE
- stan na koniec maja 2004r. - **19,5%**

**TABLICA 5. LICZBA BEZROBOTNYCH W LATACH 2010-2011
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Liczba bezrobotnych w tys. osób	
	31 grudnia 2010r.	31 grudnia 2011r.
Dolnośląskie	150,3	143,6
Kujawsko - Pomorskie	139,4	139,6
Lubelskie	119,7	122,4
Lubuskie	59,2	59,1
Łódzkie	131,6	138,7
Małopolskie	142,2	145,1
Mazowieckie	238,3	246,7
Opolskie	48,8	48,0
Podkarpackie	142,3	146,2
Podlaskie	63,8	65,9
Pomorskie	104,7	106,7
Śląskie	181,2	186,2
Świętokrzyskie	82,1	83,2
Warmińsko - Mazurskie	105,9	107,3
Wielkopolskie	135,2	135,0
Zachodniopomorskie	110,0	108,9
KRAJ	1 954,7 *	1 982,7 *

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach mogą nie zachodzić zgodności matematyczne.

**TABLICA 6. STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2009 - 2011
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Stopa bezrobocia na koniec grudnia:			Wzrost / spadek w porównaniu do:	
	2009r.*	2010r.*	2011r.	2009r.	2010r.
0	2	3	3	4	5
Dolnośląskie	12,8	13,1	12,5	-0,3	-0,6
Kujawsko - Pomorskie	16,2	17,0	16,9	0,7	-0,1
Lubelskie	12,9	13,1	13,3	0,4	0,2
Lubuskie	16,2	15,5	15,4	-0,8	-0,1
Łódzkie	11,9	12,2	12,7	0,8	0,5
Małopolskie	9,7	10,4	10,5	0,8	0,1
Mazowieckie	9,0	9,7	9,9	0,9	0,2
Opolskie	12,9	13,6	13,3	0,4	-0,3
Podkarpackie	15,9	15,4	15,7	-0,2	0,3
Podlaskie	12,8	13,8	14,1	1,3	0,3
Pomorskie	11,9	12,3	12,4	0,5	0,1
Śląskie	9,4	10,0	10,1	0,7	0,1
Świętokrzyskie	15,1	15,2	15,3	0,2	0,1
Warmińsko - Mazurskie	20,7	20,0	20,1	-0,6	0,1
Wielkopolskie	9,2	9,2	9,2	0,0	0,0
Zachodniopomorskie	17,1	17,8	17,5	0,4	-0,3
KRAJ	12,1	12,4	12,5	0,4	0,1

* Stopa bezrobocia po korekcie GUS.

**TABLICA 7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W LATACH 2010 - 2011 WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

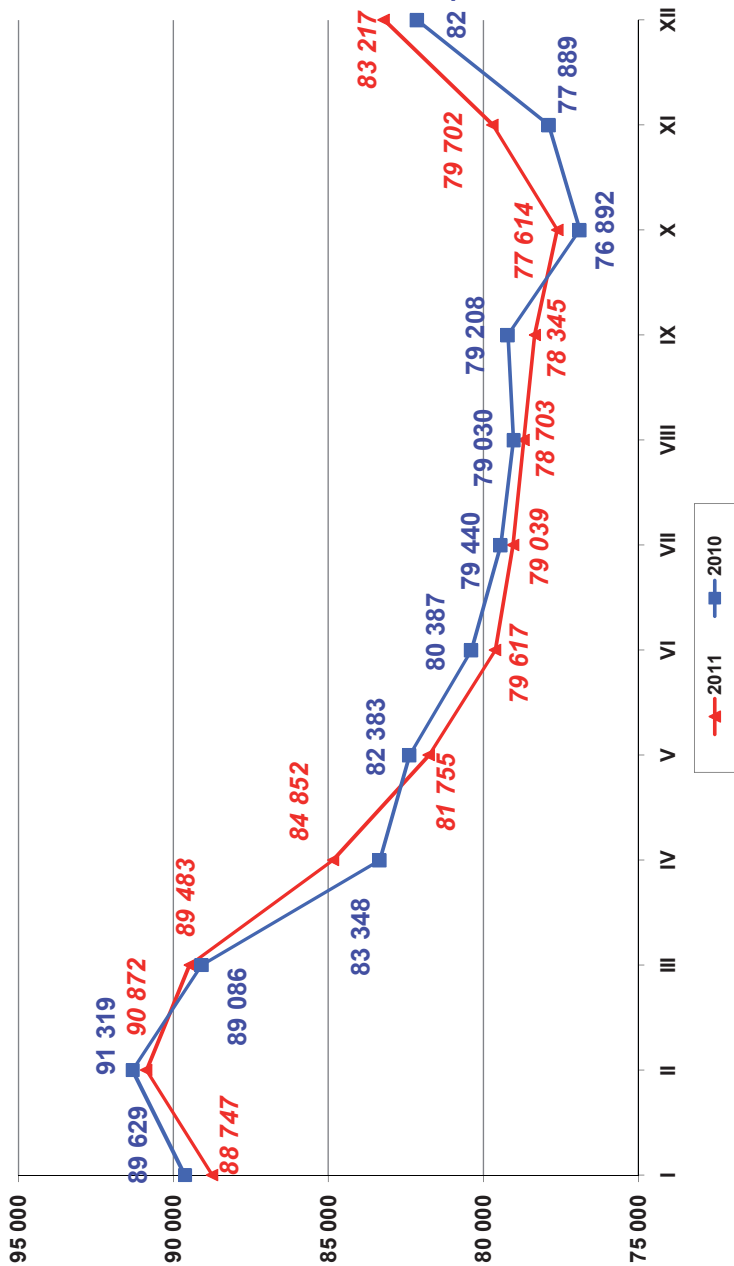
Województwa	Wolne miejsca pracy zgłoszone w roku: (w tys.)	
	2010r.	2011r.
Dolnośląskie	81,9	68,3
Kujawsko - Pomorskie	67,1	47,3
Lubelskie	55,0	31,6
Lubuskie	51,4	35,3
Łódzkie	67,5	45,5
Małopolskie	75,8	55,8
Mazowieckie	101,9	74,1
Opolskie	38,6	30,6
Podkarpackie	57,5	42,6
Podlaskie	25,7	16,7
Pomorskie	61,5	49,0
Śląskie	115,2	92,0
Świętokrzyskie	39,4	22,4
Warmińsko - Mazurskie	52,6	33,8
Wielkopolskie	76,7	61,6
Zachodniopomorskie	53,4	36,5
KRAJ	1 021,2	743,1

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach mogą nie zachodzić zgodności matematyczne

**TABLICA 8. ŚREDNIA LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 WOLNE MIEJSCE PRACY W LATACH 2002 - 2011
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 wolne miejsce pracy									
	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
Dolnośląskie	69	48	41	31	20	12	8	12	16	17
Kujawsko - Pomorskie	61	48	46	36	25	16	18	21	20	28
Lubelskie	70	52	49	40	32	24	21	24	23	36
Lubuskie	45	35	32	28	17	12	10	12	12	16
Łódzkie	46	38	38	31	21	14	12	15	19	26
Małopolskie	62	45	36	32	20	12	10	16	15	22
Mazowieckie	63	53	49	42	28	19	13	19	23	29
Opolskie	62	42	45	41	24	12	9	9	12	13
Podkarpackie	75	51	48	44	35	27	24	28	25	32
Podlaskie	72	47	45	38	27	21	19	24	26	40
Pomorskie	46	39	36	28	17	11	7	13	15	18
Śląskie	68	44	31	24	18	10	6	9	13	16
Świętokrzyskie	92	58	68	56	46	33	28	22	22	36
Warmińsko - Mazurskie	68	47	47	38	29	23	20	24	22	33
Wielkopolskie	52	40	33	29	19	12	10	16	17	18
Zachodniopomorskie	68	51	40	32	23	16	13	19	21	26
KRAJ	61	46	40	33	23	15	12	16	18	23

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 2010 - 2011

**TABLICA 9. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
W LATACH 2010-2011 WEDŁUG POWIATÓW**

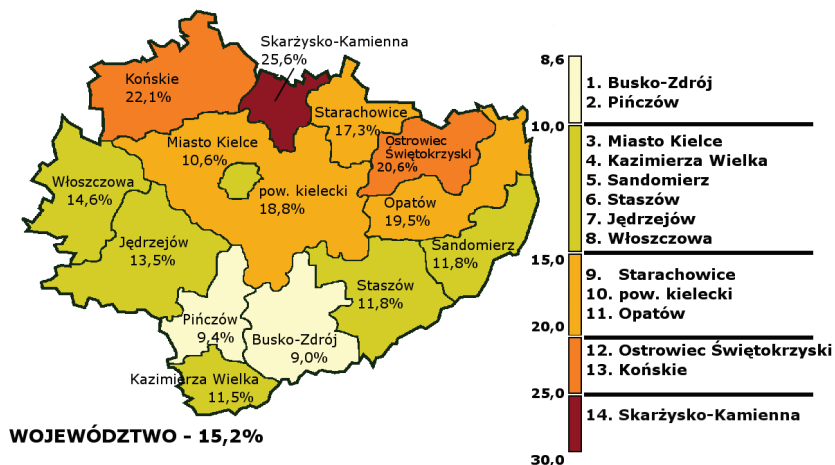
Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby czynnych zawodowo)		
	2010 rok	2011 rok	Wzrost / spadek	2010 rok*	2011 rok	Wzrost / spadek
WOJEWÓDZTWO	82 141	83 217	1 076	15,2	15,3	0,1
Buski	3 305	3 129	-176	9,0	8,6	-0,4
Jędrzejowski	4 871	4 939	68	13,5	13,6	0,1
Kazimierski	1 911	2 109	198	11,5	12,5	1,0
Kielecki	13 261	13 214	-47	18,8	18,7	-0,1
m. Kielce	11 438	10 804	-634	10,6	10,0	-0,6
Konecki	7 070	7 380	310	22,1	22,7	0,6
Opatowski	4 746	5 297	551	19,5	21,2	1,7
Ostrowiecki	8 708	8 859	151	20,6	20,8	0,2
Pińczowski	1 657	1 665	8	9,4	9,4	0,0
Sandomierski	4 295	4 704	409	11,8	12,7	0,9
Skarżyski	7 316	7 400	84	25,6	25,7	0,1
Starachowicki	6 741	6 751	10	17,3	17,2	-0,1
Staszowski	3 773	4 036	263	11,8	12,5	0,7
Włoszczowski	3 049	2 930	-119	14,6	14,0	-0,6

* Stopa bezrobocia po korekcie GUS.

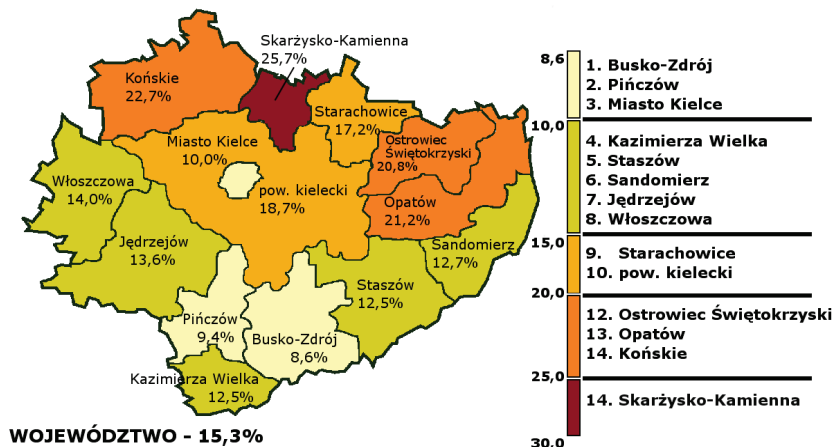
STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW

Stan na 31.12.2010 r.*

* stopa bezrobocia na koniec 2010 r. po korekcie GUS

Stan na 31.12.2011 r.

**TABLICA 10. BEZROBOTNI, WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ, PODJĘCIA PRACY
ORAZ PODMIOTY GOSPODARZE W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2011**

WYSZCZEGÓLNIENIE	01.01. 1999r.	1999r.	2000r.	2001r.	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
0														
Liczba bezrobotnych ogółem: (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	84 824	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217
w tym: kobiety	47 877	56 982	62 820	67 047	64 740	61 699	62 839	60 387	53 421	45 985	42 663	41 888	41 199	42 901
(% udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,4	53,0	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3	53,7	55,2	54,9	50,0	50,2	51,6
zamieszkalni na wsi	47 960	59 636	65 319	71 466	71 310	69 086	69 190	64 856	55 190	46 792	43 725	45 298	44 948	46 231
(% udział zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych)	56,5	55,5	55,1	54,5	54,3	54,6	54,8	55,1	55,5	56,1	56,3	54,0	54,7	55,6
Miejsca pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym		19 664	19 183	13 398	16 445	25 762	20 988	24 318	27 251	29 052	32 753	39 753	39 413	22 415
Podjęcia pracy		41 970	42 315	40 283	46 606	48 724	49 782	49 704	53 428	48 678	41 958	39 796	49 598	44 326
Podmioty gospodarcze	73 870	81 112	89 129	95 598	99 538	103 652	103 116	104 416	106 312	106 904	108 399	105 678	108 715	105 906

TABLICA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2011

rok miesiąc		Liczba bezrobotnych												
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	styczeń	93 121	112 296	123 558	136 224	135 216	131 608	128 989	121 149	101 465	85 876	83 318	89 629	88 747
	luty	97 419	114 382	125 406	137 604	135 798	132 192	128 934	120 623	100 418	84 567	85 248	91 319	90 872
	marzec	99 616	114 377	126 162	136 734	135 386	131 996	127 432	118 672	96 699	81 766	84 790	89 086	89 483
	kwiecień	97 917	112 638	125 258	133 782	131 095	128 914	122 601	113 496	92 001	77 902	80 756	83 348	84 852
	maj	95 664	110 667	123 236	126 533	126 948	126 413	119 417	109 048	87 776	76 485	78 876	82 383	81 755
	czerwiec	96 434	109 753	122 761	127 788	125 043	125 481	117 449	104 870	85 083	74 337	78 001	80 387	79 617
	lipiec	98 387	110 797	123 152	128 326	125 299	124 587	116 095	103 286	84 133	74 024	78 463	79 440	79 039
	sierpień	98 109	111 160	123 593	127 800	123 949	124 038	116 439	102 652	83 671	74 263	78 624	79 030	78 703
	wrzesień	100 120	111 651	123 347	127 532	121 970	122 969	115 322	101 243	82 427	73 370	78 902	79 208	78 345
	październik	99 591	111 957	123 162	127 362	121 276	121 292	112 967	98 120	80 108	71 702	78 564	76 892	77 614
	listopad	102 911	114 392	127 061	128 852	123 473	122 720	114 503	97 530	80 504	74 096	80 126	77 889	79 702
	grudzień	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217

TABLICA 12. POZIOM BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999 - 2011

Powiaty	Liczba bezrobotnych w roku:												
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Buski	4 056	4 600	4 904	4 573	4 488	4 446	4 327	3 808	3 219	3 212	3 213	3 305	3 129
Jędrzejowski	5 857	6 531	7 410	7 540	6 962	6 953	6 948	5 713	4 532	4 285	4 637	4 871	4 939
Kazimierski	1 655	1 878	2 133	2 234	2 290	2 394	2 188	2 079	1 819	1 684	1 918	1 911	2 109
Kielce z tego:	30 341	33 947	38 489	39 732	38 140	38 105	35 487	29 484	25 037	24 767			
- kielecki	-	19 515	21 868	22 440	21 574	21 378	20 132	16 797	14 296	14 298	13 612	13 261	13 214
- m. Kielce	-	14 432	16 621	17 292	16 566	16 727	15 355	12 687	10 741	10 469	11 285	11 438	10 804
Konecki	10 679	11 882	12 847	12 911	12 553	12 428	11 401	9 794	8 326	7 973	7 074	7 070	7 380
Opatowski	4 797	5 094	5 495	5 440	5 500	5 634	5 461	5 103	4 546	4 490	5 458	4 746	5 297
Ostrowiecki	10 876	12 384	14 316	14 260	14 075	13 551	12 132	10 446	8 645	7 331	9 454	8 708	8 859
Pińczowski	2 621	2 927	3 335	3 146	3 167	3 186	3 048	2 351	1 776	1 576	1 622	1 657	1 665
Sandomierski	6 422	6 723	7 034	6 942	6 772	6 722	6 446	5 467	4 826	3 875	4 356	4 295	4 704
Skarżyski	7 424	8 671	9 849	10 331	10 394	10 717	9 962	8 789	7 844	6 567	7 267	7 316	7 400
Starachowicki	11 491	11 809	12 120	11 461	10 455	10 291	9 459	7 099	5 268	5 357	6 974	6 741	6 751
Staszowski	6 557	6 978	7 439	6 951	6 089	6 375	5 906	5 237	4 328	3 586	3 924	3 773	4 036
Włoszczowski	4 696	5 045	5 758	5 745	5 653	5 520	4 989	4 036	3 173	3 013	3 025	3 049	2 930
WOJEWÓDZTWO	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217

TABLICA 13. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI W 2011 ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
2011r.						
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	103 265	30 473	21 862	25 029	25 901	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	17 984	3 923	4 825	5 201	4 035	17,4
- po raz kolejny (od 1990r.)	85 281	26 550	17 037	19 828	21 866	82,6
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	921	310	214	228	169	0,9
- po robotach publicznych	869	387	97	136	249	0,8
- po stażu	10 800	4 731	1 913	2 130	2 026	10,5
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	0	0	0	1	0,0
- po szkoleniu	1 297	71	505	367	354	1,3
- po pracach społecznie użytecznych	1 027	171	321	286	249	1,0
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub kontraktu socialnego	315	96	28	89	102	0,3
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	102 189	23 131	31 728	26 301	21 029	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	44 326	10 393	13 472	11 410	9 051	43,4
z tego :						
- <i>pracy niesubsydowanej</i>	38 163	9 470	11 218	9 744	7 731	37,4
w tym: pracy sezonowej	624	118	262	163	81	0,6
- <i>pracy subsydowanej</i>	6 163	923	2 254	1 666	1 320	6,0
w tym:						
- prac interwencyjnych	1 554	282	719	337	216	1,5
- robót publicznych	1 375	260	465	504	146	1,3
- podjęcia działalności gospodarczej	1 498	88	523	336	551	1,5
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 594	253	509	454	378	1,6
- inne	142	40	38	35	29	0,1
- rozpoczęcia szkolenia	1 330	122	534	410	264	1,3
- rozpoczęcia stażu	5 537	1 205	2 580	1 186	566	5,4
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	1	1	0	0	0	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 197	264	670	201	62	1,2
- rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub podpisania kontraktu socialnego	374	89	135	112	38	0,4
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	4 390	1 011	1 313	1 226	840	4,3
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	24 990	4 958	7 491	6 694	5 847	24,4
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	7 287	1 781	2 233	1 768	1 505	7,1
- podjęcia nauki	673	19	10	170	474	0,7
- ukończenia 60/65 lat	296	75	82	77	62	0,3
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2 174	878	567	437	292	2,1
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	686	230	156	160	140	0,7
- z innych przyczyn	8 928	2 105	2 485	2 450	1 888	8,7

TABLICA 14. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011r.				
	ogółem	kwartały			
		I	II	III	IV
Ogółem	44 326	10 393	13 472	11 410	9 051
kobiety	20 154	4 707	5 164	5 714	4 569
mężczyźni	24 172	5 686	8 308	5 696	4 482
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	36 261	8 403	11 369	9 311	7 178
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	690	203	197	165	125
- osoby dotychczas niepracujące	8 065	1 990	2 103	2 099	1 873
		w %			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
kobiety	45,5	45,3	38,3	50,1	50,5
mężczyźni	54,5	54,7	61,7	49,9	49,5
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	81,8	80,9	84,4	81,6	79,3
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1,6	2,0	1,5	1,4	1,4
- osoby dotychczas niepracujące	18,2	19,1	15,6	18,4	20,7

Tablica 15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej

Podjęcia pracy	2011 rok	Udział %
Praca subsydiowana	6 163	13,9
z tego:		
<i>prace interwencyjne</i>	1 554	3,5
<i>roboty publiczne</i>	1 375	3,1
<i>podjęcie działalności gospodarczej</i>	1 498	3,4
<i>podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	1 594	3,6
<i>inne</i>	142	0,3
Praca niesubsydiowana	38 163	86,1
Ogółem	44 326	100,0

TABLICA 16. "NAPŁYW" I "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH, W TYM OSOBY KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ)	Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ)	w tym osoby, które podjęły pracę	Wskaźnik płynności rynku pracy (3:1)* 100%
	2011r.			
0	1	2	3	4
WOJEWÓDZTWO	103 265	102 189	44 326	42,9
Buski	3 960	4 136	1 770	44,7
Jędrzejowski	5 241	5 173	2 478	47,3
Kazimierski	2 005	1 807	527	26,3
Kielecki	17 055	17 102	7 021	41,2
m. Kielce	14 318	14 952	5 193	36,3
Konecki	8 988	8 678	4 315	48,0
Opatowski	4 867	4 316	1 525	31,3
Ostrowiecki	11 392	11 241	4 939	43,4
Pińczowski	2 020	2 012	774	38,3
Sandomierski	5 324	4 915	1 801	33,8
Skarżyski	9 090	9 006	4 251	46,8
Starachowicki	9 019	9 009	5 154	57,1
Staszowski	6 408	6 145	2 968	46,3
Włoszczowski	3 578	3 697	1 610	45,0

TABLICA 17. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 rok	2011 rok	Wzrost / spadek w 2011r.	w % 2011=100
Ogółem	82 141	83 217	1 076	1,3
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	61 691	63 310	1 619	2,6
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 608	1 448	-160	-10,0
- osoby dotychczas niepracujące	20 450	19 907	-543	-2,7
Kobiety	41 199	42 901	1 702	4,1
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	29 638	31 537	1 899	6,4
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	932	858	-74	-7,9
- osoby dotychczas niepracujące	11 561	11 364	-197	-1,7
Mężczyźni	40 942	40 316	-626	-1,5
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	32 053	31 773	-280	-0,9
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	676	590	-86	-12,7
- osoby dotychczas niepracujące	8 889	8 543	-346	-3,9

TABLICA 18. BEZROBOTNI Z PRAWEM I BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	Powiat	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2011r.	Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2011r.
		2010 roku	2011 roku		2010 roku	2011 roku	
		1	2		4	5	
0				3			
1	Buski	414	394	12,6		2 891	2 735
2	Jędrzejowski	468	432	8,7		4 403	4 507
3	Kazimierski	125	108	5,1		1 786	2 001
4	Kielecki	2 759	2 868	21,7		10 502	10 346
5	m.Kielce	1 358	1 489	13,8		10 080	9 315
6	Konecki	1 836	1 931	26,2		5 234	5 449
7	Opatowski	265	465	8,8		4 481	4 832
8	Ostrowiecki	1 767	1 677	18,9		6 941	7 182
9	Pińczowski	187	164	9,8		1 470	1 501
10	Sandomierski	301	394	8,4		3 994	4 310
11	Skarżyski	1 587	1 475	19,9		5 729	5 925
12	Starachowicki	1 698	1 922	28,5		5 043	4 829
13	Staszowski	624	675	16,7		3 149	3 361
14	Włoszczowski	304	286	9,8		2 745	2 644
	Woj. świętokrzyskie	13 693	14 280	17,2		68 448	68 937
	Kraj	326 582	326 471	16,5		1 628 124	1 656 205

TABLICA 19. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2010r.		stan na 31.12.2011r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	82 141	100,0	83 217	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	18 280	22,3	18 196	21,9
25 - 34	25 623	31,2	25 858	31,1
35 - 44	14 888	18,1	15 576	18,7
45 - 54	15 722	19,1	15 178	18,2
55 - 59	6 197	7,6	6 708	8,1
60 lat i więcej	1 431	1,7	1 701	2,0

TABLICA 20. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2010r.		stan na 31.12.2011r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	82 141	100,0	83 217	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	10 906	13,3	11 916	14,3
- policealnym i średnim zawodowym	20 434	24,9	20 938	25,2
- średnim ogólnokształcącym	9 235	11,2	9 364	11,2
- zasadniczym zawodowym	23 662	28,8	23 434	28,2
- gimnazjalnym i poniżej	17 904	21,8	17 565	21,1

TABLICA 21. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2010r.		stan na 31.12.2011r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	82 141	100,0	83 217	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	12 435	15,1	13 038	15,7
1 - 5	17 965	21,9	18 412	22,1
5 - 10	10 565	12,9	11 090	13,3
10 - 20	11 137	13,5	11 304	13,6
20 - 30	7 526	9,2	7 322	8,8
30 lat i więcej	2 063	2,5	2 144	2,6
bez stażu	20 450	24,9	19 907	23,9

TABLICA 22. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2011 roku							
Ogółem	83 217	7 699	14 504	14 248	17 568	16 731	12 467
Wiek w latach							
18 - 24	18 196	1 863	4 019	4 182	3 835	3 294	1 003
25 - 34	25 858	2 520	4 441	4 386	5 614	5 414	3 483
35 - 44	15 576	1 421	2 552	2 388	3 193	3 280	2 742
45 - 54	15 178	1 307	2 329	2 245	3 200	3 088	3 009
55 - 59	6 708	489	984	871	1 374	1 304	1 686
60 i więcej	1 701	99	179	176	352	351	544
Wykształcenie							
- wyższe	11 916	1 094	2 198	2 382	2 628	2 344	1 270
- policealne i średnie zawod.	20 938	1 890	3 635	3 850	4 621	4 167	2 775
- średnie ogólnokształcące	9 364	855	1 661	1 646	2 119	2 002	1 081
- zasadnicze zawodowe	23 434	2 275	4 099	3 724	4 679	4 651	4 006
- gimnazjalne i poniżej	17 565	1 585	2 911	2 646	3 521	3 567	3 335
Staż pracy							
do 1 roku	13 038	1 283	2 446	2 421	2 626	2 556	1 706
1 - 5	18 412	1 923	3 348	3 135	3 819	3 710	2 477
5 - 10	11 090	1 125	1 908	1 765	2 407	2 218	1 667
10 - 20	11 304	1 140	1 858	1 645	2 417	2 240	2 004
20 - 30	7 322	684	1 247	1 074	1 598	1 378	1 341
30 lat i więcej	2 144	227	408	425	532	315	237
bez stażu	19 907	1 317	3 289	3 783	4 169	4 314	3 035

TABLICA 23. STRUKTURA "WIEKOWA" BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wiek w latach	Powiaty										Województwo RAZEM				
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski		Skarżyski	Starażewicki	Staszowski	Włoszczowski
RAZEM	2010r.	3 305	4 871	1 911	13 261	11 438	7 070	4 746	8 708	1 657	4 295	7 316	6 741	3 773	3 049
	2011r.	3 129	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	6 751	4 036	2 930
	Udział % w bezrobot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
18 - 24	2010r.	992	1 292	663	3 393	1 713	1 339	1 288	1 654	532	1 134	1 191	1 306	1 047	736
	2011r.	935	1 256	736	3 225	1 414	1 443	1 451	1 694	507	1 256	1 165	1 242	1 099	773
	Udział % w bezrobot. ogółem	29,9	25,4	34,9	24,4	13,1	19,6	27,4	19,1	30,5	26,7	15,7	18,4	27,2	26,4
25 - 34	2010r.	1 157	1 566	636	4 275	3 586	2 013	1 492	2 694	507	1 552	2 079	1 906	1 233	927
	2011r.	1 062	1 587	682	4 231	3 317	2 093	1 677	2 824	530	1 668	2 110	1 956	1 273	848
	Udział % w bezrobot. ogółem	31,1	32,1	32,3	32,0	30,7	28,4	31,7	31,9	31,8	35,5	28,5	29,0	31,6	28,9
35 - 44	2010r.	473	810	239	2 380	2 165	1 501	783	1 673	220	687	1 484	1 265	674	534
	2011r.	468	857	280	2 486	2 149	1 587	922	1 691	237	755	1 491	1 354	764	535
	Udział % w bezrobot. ogółem	15,0	17,4	13,3	18,8	19,9	21,5	17,4	19,1	14,2	16,0	20,1	20,1	18,9	18,3
45 - 54	2010r.	452	790	237	2 287	2 527	1 531	781	1 878	248	632	1 718	1 536	560	545
	2011r.	390	753	237	2 204	2 379	1 509	802	1 779	234	658	1 707	1 441	606	479
	Udział % w bezrobot. ogółem	18,2	12,5	11,2	16,7	22,0	20,4	15,1	20,1	14,1	14,0	23,1	21,3	15,0	16,3
55 - 59	2010r.	178	326	103	744	1 151	555	331	678	122	235	704	611	211	248
	2011r.	217	378	130	821	1 201	621	360	719	127	288	759	611	239	237
	Udział % w bezrobot. ogółem	8,1	6,9	7,7	6,2	11,1	8,4	6,8	8,1	7,6	6,1	10,3	9,0	5,9	8,1
60 lat i więcej	2010r.	53	87	33	182	296	131	71	131	28	55	140	117	48	59
	2011r.	57	108	44	247	344	127	85	152	30	79	168	147	55	58
	Udział % w bezrobot. ogółem	1,8	2,2	2,1	1,9	3,2	1,7	1,6	1,7	1,8	1,7	2,3	2,2	1,4	2,0

TABLICA 24. POZIOM WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wykształcenie	Powiaty										WOJEWÓDZTWO RAZEM		
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opato-wski	Ostro-wiecki	Pińczo-wski	Sandomie-rski		Staracho-wicki	Staszo-wski
RAZEM	2010r. 3 305	4 871	1 911	13 261	11 438	7 070	4 746	8 708	1 657	4 295	6 741	3 773	3 049
	2011r. 3 129	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	4 036	2 930
	Udział % w bezrobot. ogółem												
	2010r. 100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
wyższe	2010r. 10 906	678	160	1 596	2 580	696	346	1 051	261	672	812	717	499
	2011r. 11 916	736	197	1 895	2 328	816	474	1 226	258	801	846	628	376
	Udział % w bezrobot. ogółem												
	2010r. 14,3	14,9	9,3	14,4	21,6	11,0	9,0	13,8	15,5	17,0	11,4	12,6	12,8
policealne i średnie zawodowe	2010r. 20 434	1 364	637	3 373	2 747	1 651	881	2 059	493	1 057	1 974	1 657	901
	2011r. 20 938	1 372	717	3 424	2 655	1 777	998	2 169	480	1 213	2 023	1 562	954
	Udział % w bezrobot. ogółem												
	2010r. 25,2	27,8	34,0	25,9	24,6	24,1	18,8	24,5	28,8	25,8	27,3	23,1	23,6
średnie ogólno- kształcące	2010r. 9 235	539	230	1 414	1 359	682	686	1 000	237	420	755	702	484
	2011r. 9 364	518	246	1 348	1 214	750	798	1 001	251	435	790	775	522
	Udział % w bezrobot. ogółem												
	2010r. 11,2	10,4	10,5	11,7	11,2	10,2	15,1	11,3	15,1	9,2	10,7	11,5	12,9
zasadnicze zawodowe	2010r. 23 682	1 190	497	3 876	2 515	2 305	1 655	2 579	395	1 241	2 290	2 158	1 189
	2011r. 23 434	877	1 238	524	2 402	2 288	1 792	2 478	411	1 287	2 280	2 122	1 223
	Udział % w bezrobot. ogółem												
	2010r. 28,2	28,0	25,0	24,8	22,2	31,0	33,8	28,0	24,7	27,4	30,8	31,4	30,3
gimnazjalne i poniżej	2010r. 17 904	616	1 100	387	3 002	2 237	1 736	1 178	2 019	271	1 485	1 507	700
	2011r. 17 565	590	1 075	425	2 776	2 205	1 749	1 235	1 985	265	1 461	1 444	709
	Udział % w bezrobot. ogółem												
	2010r. 21,1	18,8	21,8	20,2	20,4	23,7	23,3	22,4	15,9	20,6	19,8	21,4	17,6

TABLICA 25. STAŻ PRACY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Staż pracy w latach	WOJEWÓDZTWO										Włoszczowski				
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielece	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski		Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	
RAZEM	2010r.	3 305	4 871	1 911	13 261	11 438	7 070	4 746	8 708	1 657	4 295	7 316	6 741	3 773	3 049
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	3 129	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	6 751	4 036	2 930
do 1 roku	2010r.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	449	855	223	2 065	1 990	926	591	1 276	295	743	1 082	825	602	513
1 - 5	2010r.	13 038	436	863	2 449	2 112	1 932	1 057	3 368	294	821	1 105	860	695	553
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	15,7	13,9	17,5	11,8	16,0	17,9	14,3	15,4	17,8	17,5	14,9	12,7	17,2	18,9
5 - 10	2010r.	17 965	748	1 157	331	2 929	2 193	1 699	1 028	1 997	847	1 563	1 509	963	650
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	18 412	700	1 222	375	2 978	2 066	1 754	1 172	2 044	847	1 563	1 509	963	650
10 - 20	2010r.	22,1	24,7	17,8	22,5	19,1	23,8	22,1	23,0	21,9	19,5	22,0	22,9	24,7	22,1
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	330	509	162	1 764	1 421	1 221	421	1 085	131	367	998	1 233	546	377
20 - 30	2010r.	11 090	341	547	1 777	1 859	1 475	1 290	503	1 121	425	1 004	1 279	562	349
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	13,3	11,0	11,1	8,4	14,1	13,7	17,5	9,5	12,7	9,5	13,6	19,0	13,9	11,9
30 lat i więcej	2010r.	11 137	355	578	136	1 693	1 532	1 205	475	1 333	402	1 247	1 199	453	347
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	11 304	325	570	145	1 753	1 511	1 223	482	1 291	456	1 304	1 225	502	345
bez stażu	2010r.	13,6	10,4	11,5	6,9	13,3	14,0	16,6	9,1	14,6	10,3	9,7	17,6	18,2	11,8
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	207	340	73	1 022	1 324	688	308	980	123	222	872	850	276	241
20 - 30	2010r.	7 526	186	362	89	972	1 257	688	295	940	112	227	863	839	288
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	7 322	189	362	89	972	1 257	688	295	940	112	227	863	839	288
30 lat i więcej	2010r.	8,8	5,9	7,3	4,2	7,4	11,6	9,3	5,6	10,6	6,7	4,8	11,7	12,4	7,1
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	74	89	34	246	379	154	62	276	40	52	300	196	78	83
bez stażu	2010r.	2 144	70	86	35	290	445	157	82	256	34	69	283	195	79
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	2,6	2,2	1,7	1,7	2,1	4,1	2,1	1,5	2,9	2,0	1,5	3,8	2,9	2,0
RAZEM	2010r.	20 450	1 142	1 343	952	3 542	2 599	1 177	1 861	1 761	1 662	1 254	929	855	838
	2011r. Udział % w bezrobot. ogólnym	19 907	1 071	1 289	1 039	3 250	2 118	1 211	2 070	1 839	1 788	1 212	806	915	769
		23,9	34,2	26,2	49,2	24,6	16,4	39,1	20,8	31,8	33,0	16,4	11,9	22,7	26,2

TABLICA 26. CZAS OCZEKIWANIA BEZROBOTNYCH NA PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

Czas pozostawiania bez pracy w miesiącach		Powiaty											WŁOSZCZOWSKI	RAZEM	
		Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielece	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski			Starachowicki
RAZEM	2010r.	3 305	4 871	1 911	13 261	11 438	7 070	4 746	8 708	1 657	4 295	7 316	6 741	3 773	3 049
	2011r.	3 129	4 939	2 109	13 214	10 804	7 380	5 297	8 859	1 665	4 704	7 400	6 751	4 036	2 930
	Udział % w bezrobot. ogóln.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
do 1 miesiąca	2010r.	487	473	148	1 499	1 084	711	374	1 053	170	495	728	704	744	287
	2011r.	386	350	130	1 274	979	615	260	908	191	325	614	863	594	210
	Udział % w bezrobot. ogóln.	12,3	7,1	6,2	9,6	9,1	8,3	4,9	10,3	11,5	6,9	8,3	12,8	14,7	7,2
1 - 3	2010r.	841	800	336	2 852	2 020	1 288	1 244	1 554	373	890	1 493	1 263	826	592
	2011r.	754	699	285	2 306	1 852	1 232	678	1 568	314	835	1 387	1 296	838	460
	Udział % w bezrobot. ogóln.	24,1	14,2	13,5	17,5	17,1	16,7	12,8	17,7	18,9	17,8	18,7	19,2	20,8	15,7
3 - 6	2010r.	748	830	386	3 079	2 243	1 275	504	1 485	318	737	1 370	1 124	787	540
	2011r.	543	785	346	2 441	2 092	1 270	589	1 483	295	837	1 145	1 099	812	511
	Udział % w bezrobot. ogóln.	17,1	17,4	15,9	18,5	19,4	17,2	11,1	16,7	17,7	17,8	15,5	16,3	20,1	17,4
6 - 12	2010r.	530	831	327	2 758	2 510	1 544	523	1 737	254	747	1 576	1 458	780	584
	2011r.	477	950	464	3 249	2 191	1 670	1 183	1 780	288	936	1 564	1 336	870	640
	Udział % w bezrobot. ogóln.	15,2	19,2	22,0	24,6	20,3	22,6	22,3	20,1	15,5	19,9	21,1	19,8	21,6	21,9
12 - 24	2010r.	397	874	282	1 814	1 981	1 363	772	1 814	254	802	1 271	1 248	471	518
	2011r.	638	1 000	447	2 688	2 111	1 601	1 106	1 713	308	965	1 634	1 205	667	648
	Udział % w bezrobot. ogóln.	20,1	20,4	21,2	20,3	19,5	21,7	20,9	19,3	18,5	20,5	22,1	17,8	16,5	22,1
powyżej 24 miesięcy	2010r.	302	1 063	432	1 259	1 600	889	1 329	1 065	288	624	878	944	165	528
	2011r.	331	1 155	437	1 256	1 879	992	1 481	1 407	299	806	1 056	952	255	461
	Udział % w bezrobot. ogóln.	15,0	10,6	23,4	9,5	14,6	13,5	28,0	15,9	17,9	17,1	14,3	14,1	6,3	15,7

TABLICA 27. BEZROBOTNI ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2011 ROKU

symbol grupy	nazwa grupy	Zarejestrowani bezrobotni										na koniec grudnia 2011 roku				Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej			
		w 2011 roku					na koniec grudnia 2011 roku					zgłoszone w 2011r.*		na koniec grudnia 2011r.					
		ogółem	kobiety	osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		ogółem	kobiety	osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach				razem	kobiety				
				razem	kobiety			razem	kobiety	do 1	1-12	11	12			13	14		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
0																			
OGÓLEM		103 265	49 280	14 154	8 023	83 217	42 901	5 654	3 161	6 382	2 349	35 079	17 423	21 849	11 765	20 784	390		
Bez zawodu		27 174	13 135	6 865	3 735	20 059	10 582	2 681	1 425	908	321	5 372	2 622	2 729	1 419	0	0		
Bezrobotni posiadający zawód		76 091	36 145	7 289	4 288	63 158	32 319	2 973	1 736	5 474	2 028	29 707	14 801	19 120	10 346	20 784	390		
0	Sily zbrojne	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0		
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	256	109	0	0	181	76	0	0	24	10	116	51	41	15	181	11		
2	Specjaliści	12 334	8 568	3 250	2 278	8 363	6 040	1 079	750	557	358	3 342	2 399	1 911	1 453	1 202	37		
3	Technicy i inny średni personel	16 402	8 046	1 649	774	13 422	7 447	781	395	1 026	425	5 859	3 203	3 630	2 269	1 961	39		
4	Pracownicy biurowi	2 759	1 948	303	244	2 182	1 604	134	114	183	114	1 110	783	666	510	2 573	29		
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	12 033	9 414	1 080	853	10 689	8 762	485	392	788	569	5 437	4 400	3 369	2 855	6 621	119		
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	859	473	17	9	951	566	5	4	61	33	399	226	338	209	257	1		
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	24 530	5 454	939	122	21 101	5 570	462	76	2 177	363	10 363	2 676	6 814	2 075	4 129	93		
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2 680	407	51	8	2 283	459	27	5	256	40	1 119	190	773	180	1 755	35		
9	Pracownicy przy pracach prostych	4 235	1 726	0	0	3 984	1 795	0	0	402	116	1 961	873	1 578	780	2 105	26		

(* Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2011r. wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MP/PS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2011 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2011 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
	Ogółem	103 265	49 280	20 784
	Bez zawodu	27 174	13 135	0
	Bezrobotni posiadający zawód	76 091	36 145	20 784
"0"	SIŁY ZBROJNE	3	0	0
031	Żołnierze szeregowi	3	0	0
"4"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	256	109	181
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	3	3	2
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	34	9	3
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	49	33	29
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	51	27	52
131	Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	3	0	0
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji	61	15	68
133	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	4	0	1
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych	23	9	3
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	8	6	2
142	Kierownicy do spraw handlu detalicznego i hurtowego	3	3	16
143	Kierownicy do spraw innych typów usług	17	4	5
"2"	SPECJALIŚCI	12 334	8 568	1 202
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	255	195	14
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	45	36	1
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	463	325	13
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	1 241	500	141
215	Inżynierowie elektrotechnologii	167	21	11
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	146	78	59
221	Lekarze	42	23	6
222	Pielęgniarki	278	276	54
223	Położne	51	50	8
224	Specjaliści ratownictwa medycznego	3	2	0
225	Lekarze weterynarii	40	26	11
226	Lekarze dentyści	8	6	0
227	Diagności laboratoryjni	16	16	5
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	618	495	124
231	Nauczyciele akademicy	8	4	2
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	31	16	12
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	1 091	792	47
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	438	403	106
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	1 347	1 183	139
241	Specjaliści do spraw finansowych	393	307	69
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	1 385	930	82

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2011 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2011 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	517	331	112
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	5	4	12
251	Analitycy systemowi i programiści	192	41	20
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	117	23	7
261	Specjaliści z dziedziny prawa	316	180	33
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	116	93	44
263	Specjaliści z dziedziny społecznych i religijnych	2 544	1 841	42
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	414	343	24
265	Twórcy i artyści	47	28	4
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	16 402	8 046	1 961
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	6 692	1 298	207
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie	15	2	9
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	65	7	14
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	1 717	1 104	21
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	12	2	0
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	286	253	48
322	Dietetycy i żywieniowcy	948	682	4
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	11	10	0
324	Technicy weterynarii	14	4	2
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	668	484	166
331	Średni personel do spraw finansowych	3 739	3 073	184
332	Agenci i pośrednicy handlowi	323	134	422
333	Pośrednicy usług biznesowych	150	76	32
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	485	391	501
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	30	10	49
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	211	180	94
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	9	5	25
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	343	211	109
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	594	110	61
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	90	10	13
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	2 759	1 948	2 573
411	Pracownicy obsługi biurowej	971	815	1 501
412	Sekretarki (ogólne)	82	82	126
413	Operatorzy urządzeń biurowych	14	13	43
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	100	80	28
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	635	533	131
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	168	151	111
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	715	224	363
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	74	50	270

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2011 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2011 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011r.*
		ogółem	kobiety	
	0	1	2	3
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	12 033	9 414	6 621
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	51	17	13
512	Kucharze	2 055	1 491	314
513	Kelnerzy i barmani	622	488	284
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 604	1 529	258
515	Gospodarze obiektów	1 157	500	3 203
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	23	7	9
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	4	1	1
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	5 434	4 735	1 702
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	170	148	106
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	383	294	238
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	31	27	154
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	143	125	108
541	Pracownicy usług ochrony	356	52	231
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	859	473	257
611	Rolnicy produkcji roślinnej	516	310	162
612	Hodowcy zwierząt	26	20	6
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	161	93	3
621	Robotnicy leśni i pokrewni	106	23	84
622	Rybacy	5	0	1
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	45	27	1
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	24 530	5 454	4 129
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	3 140	37	754
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 805	43	518
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	786	64	179
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1 181	56	600
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 938	444	421
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	4 549	183	383
731	Rzemieślnicy	671	477	30
732	Robotnicy poligraficzni	164	64	42
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektromonterzy	1 824	92	181
742	Monterzy elektronicy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	230	12	36
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	2 138	910	373
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	989	104	270
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	3 110	2 966	335
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	5	2	7
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 680	407	1 755
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	269	10	209
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	224	33	62
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	29	14	7

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2011 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2011 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papirniczych	81	28	93
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	20	17	8
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	191	133	19
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	77	26	64
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	193	28	73
821	Monterzy	374	66	92
831	Maszyniści kolejowi, dźwurni ruchu i pokrewni	90	25	7
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	262	2	156
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	455	1	802
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	406	24	163
835	Marynarze i pokrewni	9	0	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	4 235	1 726	2 105
911	Pomoce i sprzątaczkę domowe, biurowe, hotelowe	929	791	397
912	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze	80	69	49
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	24	13	43
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1 432	56	746
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	965	491	426
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych	240	47	53
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	125	112	160
951	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	4	1	3
952	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	0	0	0
961	Ładownicze nieczystości i pokrewni	223	76	26
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	213	70	202

(*) Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2011 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPIPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2010 i 2011 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2010 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
	Ogółem	82 141	41 199	83 217	42 901
	Bez zawodu	19 116	10 012	20 059	10 582
	Bezrobotni posiadający zawód	63 025	31 187	63 158	32 319
"0"	SIŁY ZBROJNE	3	0	2	0
011	Oficerowie sił zbrojnych	2	0	0	0
031	Żołnierze szeregowi	1	0	2	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	145	57	181	76
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	0	1	1
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	21	4	21	5
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	26	14	35	27
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	31	14	32	16
131	Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0	0	2	0
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji	34	9	52	13
133	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	2	1	1	0
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych	7	1	13	3
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	3	3	5	4
142	Kierownicy do spraw handlu detalicznego i hurtowego	0	0	2	2
143	Kierownicy do spraw innych typów usług	20	11	17	5
"2"	SPECJALIŚCI	8 201	5 762	8 363	6 040
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	154	113	165	122
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	22	16	30	23
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	264	184	301	202
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	725	276	703	266
215	Inżynierowie elektrotechnologii	120	13	97	12
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	71	43	70	43
221	Lekarze	8	7	11	7
222	Pielęgniarki	183	177	179	175
223	Położne	35	35	35	35
224	Specjaliści ratownictwa medycznego	1	1	1	1
225	Lekarze weterynarii	12	6	12	8
226	Lekarze dentyści	4	2	4	2
227	Diagności laboratoryjni	7	7	10	10
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	288	242	346	290
231	Nauczyciele akademickcy	3	2	5	3
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	30	16	28	16
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	711	507	713	525
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	318	290	340	311
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	970	840	998	888

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW/
NA KONIEC GRUDNIA 2010 i 2011 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2010 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
241	Specjaliści do spraw finansowych	315	248	290	235
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	890	612	954	651
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	413	279	396	276
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	9	5	10	7
251	Analitycy systemowi i programiści	94	15	100	19
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	82	19	66	17
261	Specjaliści z dziedziny prawa	193	103	202	120
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	70	61	78	67
263	Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych	1 959	1 452	1 936	1 476
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	214	168	248	210
265	Twórcy i artyści	36	23	35	23
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	13 561	7 235	13 422	7 447
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	5 549	1 313	5 146	1267
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie	4	2	8	3
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	58	10	48	7
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	1 663	1 094	1 691	1 163
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	10	1	10	2
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	178	161	190	165
322	Dietetycy i żywieniowcy	733	559	773	614
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	8	6	7	6
324	Technicy weterynarii	11	5	10	3
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	529	410	552	441
331	Średni personel do spraw finansowych	3 239	2 775	3 280	2 800
332	Agenci i pośrednicy handlowi	218	97	232	105
333	Pośrednicy usług biznesowych	79	45	100	57
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	387	317	420	339
335	Urzednicy państwowi do spraw nadzoru	20	8	21	9
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	176	155	191	171
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	6	5	6	4
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	258	146	269	166
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	360	118	406	118
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	75	8	62	7
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	1 981	1 486	2 182	1 604
411	Pracownicy obsługi biurowej	793	693	790	680
412	Sekretarki (ogólne)	58	58	59	59
413	Operatorzy urządzeń biurowych	18	17	18	17
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	50	42	76	60
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	396	332	472	405
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	132	123	160	149
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	463	186	530	192
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	71	35	77	42

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2010 i 2011 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2010 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	10 088	8 164	10 689	8 762
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	41	17	41	17
512	Kucharze	1 857	1 448	1 909	1 544
513	Kelnerzy i barmani	499	426	536	454
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 263	1 234	1 419	1 366
515	Gospodarze obiektów	1 013	427	1 040	443
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	19	5	14	4
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	5	4	5	2
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	4 527	4 054	4 804	4 326
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	113	102	124	114
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	308	252	341	280
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	11	10	21	20
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	157	138	155	140
541	Pracownicy usług ochrony	275	47	280	52
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	958	583	951	566
611	Rolnicy produkcji roślinnej	564	389	576	379
612	Hodowcy zwierząt	33	21	29	17
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	186	112	186	115
621	Robotnicy leśni i pokrewni	121	26	111	24
622	Rybacy	7	0	6	0
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	47	35	43	31
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	21 902	5 595	21 101	5 570
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2 775	34	2 685	37
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 421	37	1 426	31
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	754	90	720	92
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	961	51	905	55
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 735	489	3 482	461
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	3 909	184	3 753	183
731	Rzemieślnicy	654	482	638	485
732	Robotnicy poligraficzni	131	46	142	61
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektrycy monterzy	1 543	100	1 480	113
742	Monterzy elektroniki i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	188	8	180	10
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	1 839	897	1 834	931
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	809	121	730	114
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	3 178	3 053	3 120	2 993
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	5	3	6	4

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2010 i 2011 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2010 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2011 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 266	471	2 283	459
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	204	10	221	9
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	152	24	165	28
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	37	15	26	10
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	76	33	65	29
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	40	32	29	24
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	229	198	237	195
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	42	14	47	19
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	142	23	161	23
821	Monterzy	235	51	279	58
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	89	23	86	26
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	193	3	214	3
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	384	1	354	2
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	440	44	395	33
835	Marynarze i pokrewni	3	0	4	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	3 920	1 834	3 984	1 795
911	Pomoce i sprzątaczkę domowe, biurowe, hotelowe	947	847	936	831
912	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze	76	73	78	74
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	17	8	18	10
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1 155	77	1 231	68
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	878	507	885	495
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych	196	43	201	38
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	110	104	121	115
951	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	2	0	2	0
952	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	1	0	1	0
961	Ładowacze nieczystości i pokrewni	299	84	280	73
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	239	91	231	91

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2011 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2011r.		na koniec grudnia 2011 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
OGÓŁEM		14 154	8 023	5 654	3 161
BEZ ZAWODU		6 865	3 735	2 681	1 425
BEZROBOTNI POSIADAJĄCY ZAWÓD		7 289	4 288	2 973	1 736
"2"	SPECJALIŚCI	3 250	2 278	1 079	750
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	97	74	30	24
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	17	12	7	5
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	186	135	68	49
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	412	171	127	53
215	Inżynierowie elektrotechnologii	50	1	17	0
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	46	29	10	8
221	Lekarze	3	1	1	0
222	Pielegniarki	69	68	15	14
223	Położne	18	18	10	10
225	Lekarze weterynarii	27	20	6	5
226	Lekarze dentyści	2	2	1	1
227	Diagności laboratoryjni	12	12	7	7
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	259	204	85	69
231	Nauczyciele akademicy	2	1	1	0
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	197	154	62	53
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	58	56	12	12
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	324	301	119	111
241	Specjaliści do spraw finansowych	85	66	24	18
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	388	270	139	94
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	47	24	7	3
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	1	1	1	1
251	Analitycy systemowi i programiści	47	5	21	1
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	17	2	10	0
261	Specjaliści z dziedziny prawa	127	82	51	32
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	44	33	15	11
263	Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych	555	402	177	122
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	145	123	51	44
265	Twórcy i artyści	15	11	5	3
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	1 649	774	781	395
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	470	44	215	31
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	115	59	65	41
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	68	64	32	31

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2011 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2011r.		na koniec grudnia 2011 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
322	Dietetycy i żywieniowcy	133	93	69	55
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	4	3	1	1
324	Technicy weterynarii	2	0	1	0
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	79	56	34	25
331	Średni personel do spraw finansowych	355	272	164	125
332	Agenci i pośrednicy handlowi	15	4	11	5
333	Pośrednicy usług biznesowych	38	17	18	11
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	64	52	25	19
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	2	1	1	0
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	41	40	18	17
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	0	0	0	0
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	76	56	34	27
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	185	13	93	7
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	2	0	0	0
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	303	244	134	114
411	Pracownicy obsługi biurowej	82	69	32	27
412	Sekretarki (ogólne)	6	6	1	1
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	5	5	2	2
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	162	142	80	74
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	13	12	4	3
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	31	7	15	7
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	4	3	0	0
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1 080	853	485	392
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	1	0	1	0
512	Kucharze	215	129	100	70
513	Kelnerzy i barmani	49	37	20	14
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	315	302	163	157
515	Gospodarze obiektów	36	17	12	4
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	1	0	1	0
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	374	312	156	131
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	10	10	3	3
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	45	33	13	8
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	4	4	0	0
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	6	6	3	3
541	Pracownicy usług ochrony	24	3	13	2
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	17	9	5	4
611	Rolnicy produkcji roślinnej	14	7	4	3
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	2	2	1	1
622	Rybacy	1	0	0	0

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2011 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2011r.		na koniec grudnia 2011 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	939	122	462	76
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	106	1	47	0
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	126	2	77	0
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	27	0	16	0
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	50	2	17	1
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	76	1	28	0
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	222	2	120	2
731	Rzemieślnicy	6	4	3	3
732	Robotnicy poligraficzni	8	7	2	2
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektrycy monterzy	77	1	32	1
742	Monterzy elektroniczni i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	10	0	4	0
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	144	66	76	42
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	50	4	14	2
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	37	32	26	23
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	51	8	27	5
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	5	0	2	0
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	3	1	1	0
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	3	2	2	1
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	6	4	3	2
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	4	1	2	1
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	3	0	1	1
821	Monterzy	10	0	8	0
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	0	0	0	0
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	5	0	3	0
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	5	0	2	0
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	7	0	3	0

TABLICA 31. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI "NAPŁYW" I "ODPŁYW"

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
2011r.						
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	54 724	16 106	11 789	13 030	13 799	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	10 319	2 123	2 821	3 070	2 305	18,9
- po raz kolejny (od 1990r.)	44 405	13 983	8 968	9 960	11 494	81,1
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	590	212	141	144	93	1,1
- po robotach publicznych	528	244	79	86	119	1,0
- po stażu	6 710	2 974	1 408	1 259	1 069	12,3
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	0	0	0	1	0,0
- po szkoleniu	546	33	229	138	146	1,0
- po pracach społecznie użytecznych	525	55	228	133	109	1,0
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	74	7	1	30	36	0,1
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	53 441	12 073	17 205	13 430	10 733	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	23 366	5 517	7 566	5 714	4 569	43,7
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	20 111	4 939	6 241	4 956	3 975	37,6
w tym: pracy sezonowej	426	89	185	100	52	0,8
- <i>pracy subsydiowanej</i>	3 255	578	1 325	758	594	6,1
w tym:						
- prac interwencyjnych	890	168	444	156	122	1,7
- robót publicznych	823	183	322	256	62	1,5
- podjęcia działalności gospodarczej	637	62	270	115	190	1,2
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	864	154	275	221	214	1,6
- inne	41	11	14	10	6	0,1
- rozpoczęcia szkolenia	571	58	241	151	121	1,1
- rozpoczęcia stażu	3 099	792	1 483	565	259	5,8
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	1	1	0	0	0	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	566	120	379	46	21	1,1
- rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	112	17	32	44	19	0,2
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	2 772	611	819	759	583	5,2
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	13 157	2 596	3 939	3 689	2 933	24,6
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4 168	1 022	1 331	997	818	7,8
- podjęcia nauki	390	9	6	94	281	0,7
- ukończenia 60/65 lat	125	32	41	33	19	0,2
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	674	323	151	143	57	1,3
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	229	75	48	55	51	0,4
- z innych przyczyn	4 211	900	1 169	1 140	1 002	7,9

**TABLICA 32. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI W 2011 ROKU
"NAPŁYW", "ODPŁYW" ORAZ PODJĘCIA PRACY**

Okresy	Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ"	w tym kobiety	Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ"	w tym		Wskaźnik płynności ryнку pracy (5:1)* 100%
				kobiety	podjęcia pracy	
0	1	2	3	4	5	6
Ogółem	103 265	49 280	102 189	47 578	44 326	42,9
Miasta	48 541	22 945	48 748	22 662	20 960	43,2
Wieś	54 724	26 335	53 441	24 916	23 366	42,7
I kwartał	16 106	7 604	12 073	5 733	5 517	34,3
styczeń	6 739	3 075	3 160	1 594	1 469	21,8
luty	4 892	2 284	3 598	1 692	1 658	33,9
marzec	4 475	2 245	5 315	2 447	2 390	53,4
II kwartał	11 789	6 089	17 205	7 412	7 566	64,2
kwiecień	3 634	1 799	6 244	2 605	3 032	83,4
maj	4 076	2 084	5 835	2 510	2 493	61,2
czerwiec	4 079	2 206	5 126	2 297	2 041	50,0
III kwartał	13 030	6 831	13 430	6 440	5 714	43,9
lipiec	4 332	2 384	4 558	2 028	1 826	42,2
sierpień	3 913	2 038	4 077	1 880	1 665	42,6
wrzesień	4 785	2 409	4 795	2 532	2 223	46,5
IV kwartał	13 799	5 811	10 733	5 331	4 569	33,1
październik	4 258	1 996	4 575	2 274	1 927	45,3
listopad	4 521	1 896	3 301	1 576	1 412	31,2
grudzień	5 020	1 919	2 857	1 481	1 230	24,5

TABLICA 33. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani na wsi (napływ) w 2011r.	Bezrobotni wyrejestrowani na wsi (odpływ) w 2011r.	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi - stan na koniec:			
			31.12.2010r.		31.12.2011r.	
			liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.	liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.
Buski	2 914	3 022	2 453	74,2	2 345	74,9
Jędrzejowski	3 279	3 169	3 067	63,0	3 177	64,3
Kazimierski	1 410	1 315	1 411	73,8	1 506	71,4
Kielecki	15 996	16 028	12 335	93,0	12 303	93,1
Konecki	6 298	6 006	5 007	70,8	5 299	71,8
Opatowski	3 697	3 220	3 710	78,2	4 187	79,0
Ostrowiecki	3 470	3 346	2 752	31,6	2 876	32,5
Pińczowski	1 220	1 171	1 030	62,2	1 079	64,8
Sandomierski	3 411	3 125	2 835	66,0	3 121	66,3
Skarżyski	2 737	2 759	2 507	34,3	2 485	33,6
Starachowicki	3 515	3 551	2 846	42,2	2 810	41,6
Staszowski	4 127	3 962	2 537	67,2	2 702	66,9
Włoszczowski	2 650	2 767	2 458	80,6	2 341	79,9
RAZEM	54 724	53 441	44 948	54,7	46 231	55,6

TABLICA 34. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI OGÓLEM, W TYM ZAMIESZKALI NA WSI

Powiaty	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2011r.		
	OGÓLEM	w tym zamieszkali na wsi osoby	udział %
Kielecki	13 214	12 303	93,1
Włoszczowski	2 930	2 341	79,9
Opatowski	5 297	4 187	79,0
Buski	3 129	2 345	74,9
Konecki	7 380	5 299	71,8
Kazimierski	2 109	1 506	71,4
Staszowski	4 036	2 702	66,9
Sandomierski	4 704	3 121	66,3
Pińczowski	1 665	1 079	64,8
Jędrzejowski	4 939	3 177	64,3
WOJEWÓDZTWO	83 217	46 231	55,6
POLSKA	1 982 676	874 488	44,1
Starachowicki	6 751	2 810	41,6
Skarżyski	7 400	2 485	33,6
Ostrowiecki	8 859	2 876	32,5
Miasto Kielce	10 804	0	0,0

TABLICA 35. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2010 roku		koniec 2011 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	44 948	100,0	46 231	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	12 034	26,8	12 242	26,5
25 - 34	14 220	31,6	14 467	31,3
35 - 44	7 875	17,5	8 377	18,1
45 - 54	7 503	16,7	7 373	16,0
55 - 59	2 678	6,0	2 969	6,4
60 lat i więcej	638	1,4	803	1,7

**TABLICA 36. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2010 roku		koniec 2011 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	44 948	100,0	46 231	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	4 623	10,3	5 444	11,8
- policealnym i średnim zawodowym	11 071	24,6	11 505	24,9
- średnim ogólnokształcącym	4 679	10,4	4 835	10,4
- zasadniczym zawodowym	14 075	31,3	14 155	30,6
- gimnazjalnym i poniżej	10 500	23,4	10 292	22,3

**TABLICA 37. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
WEDŁUG STAŻU PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2010 roku		koniec 2011 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	44 948	100,0	46 231	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	6 730	15,0	7 157	15,5
1 - 5	10 148	22,6	10 561	22,8
5 - 10	5 676	12,6	5 962	12,9
10 - 20	5 519	12,3	5 757	12,5
20 - 30	3 201	7,1	3 133	6,8
30 lat i więcej	805	1,8	836	1,8
bez stażu	12 869	28,6	12 825	27,7

**TABLICA 38. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2011 roku							
Ogółem	46 231	4 177	7 913	7 808	9 900	9 453	6 980
Wiek w latach							
18 - 24	12 242	1 193	2 589	2 794	2 638	2 314	714
25 - 34	14 467	1 358	2 373	2 294	3 133	3 083	2 226
35 - 44	8 377	765	1 319	1 275	1 760	1 706	1 552
45 - 54	7 373	617	1 117	1 014	1 585	1 577	1 463
55 - 59	2 969	196	437	361	604	593	778
60 i więcej	803	48	78	70	180	180	247
Wykształcenie							
- wyższe	5 444	455	989	1 087	1 267	1 094	552
- policealne i średnie zawod.	11 505	1 037	1 999	2 188	2 567	2 341	1 373
- średnie ogólnokształcące	4 835	396	842	837	1 169	1 084	507
- zasadnicze zawodowe	14 155	1 383	2 460	2 224	2 839	2 809	2 440
- gimnazjalne i poniżej	10 292	906	1 623	1 472	2 058	2 125	2 108
Staż pracy							
do 1 roku	7 157	694	1 322	1 288	1 477	1 428	948
1 - 5	10 561	1 095	1 920	1 769	2 196	2 155	1 426
5 - 10	5 962	645	1 015	939	1 273	1 184	906
10 - 20	5 757	607	964	802	1 281	1 138	965
20 - 30	3 133	286	544	439	711	603	550
30 lat i więcej	836	82	150	160	196	142	106
bez stażu	12 825	768	1 998	2 411	2 766	2 803	2 079

**TABLICA 39. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
I WYREJESTROWANI "ODPŁYW" W 2011 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	udział %
	2011 rok	
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	32 094	100,0
z tego powracający do rejestracji :		
- po raz pierwszy	11 256	35,1
- po raz kolejny (od 1990r.)	20 838	64,9
w tym powracający do rejestracji :		
- po pracach interwencyjnych	213	0,7
- po robotach publicznych	103	0,3
- po stażu	5 676	17,7
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	0,0
- po szkoleniu	381	1,2
- po pracach społecznie użytecznych	55	0,2
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub kontraktu socialnego	39	0,1
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	29 045	100,0
z powodu :		
- podjęcia pracy	10 902	37,5
z tego :		
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	9 748	33,5
w tym: pracy sezonowej	150	0,5
- <i>pracy subsydiowanej</i>	1 154	4,0
w tym:		
- prac interwencyjnych	338	1,2
- robót publicznych	146	0,5
- podjęcie działalności gospodarczej	223	0,8
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	431	1,5
- inne	16	0,0
- rozpoczęcia szkolenia	385	1,3
- rozpoczęcia stażu	3 013	10,4
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	1	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	57	0,2
- rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub podpisania kontraktu socialnego	50	0,2
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy zatrudnienia lub innej formy pomocy	1 363	4,7
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	8 551	29,5
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 724	5,9
- podjęcia nauki	636	2,2
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych	231	0,8
- z innych przyczyn	2 132	7,3

TABLICA 40. NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI NA KONIEC 2010 I 2011 ROKU

Lp.	Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni						Udział [w %] bezrobotnych niepełnospr. w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepełnosprawni poszukujący pracy na koniec 2011 roku	
		stan na koniec 2010 roku			stan na koniec 2011 roku				ogółem	kobiety
		ogółem	kobiety	3	ogółem	kobiety	4			
1	2	3	4	5	6	7				
0										
1	Buski	99	40	100	38	18	3,2	5		
2	Jędrzejowski	175	90	184	100	39	3,7	10		
3	Kazimierski	45	13	54	20	8	2,6	4		
4	Kielecki	503	260	562	264	104	4,3	33		
5	m. Kielce	860	427	830	402	173	7,7	78		
6	Konecki	273	123	311	164	35	4,2	16		
7	Opatowski	82	38	92	55	19	1,7	8		
8	Ostrowiecki	810	415	842	443	102	9,5	39		
9	Pińczowski	92	44	69	32	7	4,1	3		
10	Sandomierski	105	46	139	69	17	3,0	4		
11	Skarżyski	314	130	330	156	54	4,5	23		
12	Starachowicki	374	153	409	191	51	6,1	18		
13	Staszowski	182	97	236	144	10	5,9	5		
14	Włoszczowski	63	36	75	40	26	2,6	8		
	Razem	3 977	1 912	4 233	2 118	663	5,1	254		

TABLICA 41. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2011r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 233	100,0	663	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	369	8,7	28	4,2
25 - 34	618	14,6	118	17,8
35 - 44	761	18,0	110	16,6
45 - 54	1 464	34,6	193	29,1
55 - 59	821	19,4	125	18,9
60 lat i więcej	200	4,7	89	13,4

TABLICA 42. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2011r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 233	100,0	663	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	274	6,5	83	12,5
- policealnym i średnim zawodowym	1 022	24,2	176	26,6
- średnim ogólnokształcącym	355	8,4	52	7,8
- zasadniczym zawodowym	1 411	33,3	202	30,5
- gimnazjalnym	48	1,1	6	0,9
- podstawowym i podstawowym nieukończonym	1 123	26,5	144	21,7

TABLICA 43. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2011r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 233	100,0	663	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	424	10,0	84	12,7
1 - 5	716	16,9	93	14,0
5 - 10	569	13,5	69	10,4
10 - 20	916	21,6	93	14,0
20 - 30	841	19,9	79	11,9
30 lat i więcej	245	5,8	15	2,3
bez stażu	522	12,3	230	34,7

**TABLICA 44. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na koniec 31.12.2011r.							
Ogółem	4 233	325	661	671	939	826	811
Wiek w latach							
18 - 24	369	54	88	92	66	51	18
25 - 34	618	55	111	96	143	127	86
35 - 44	761	55	113	113	173	164	143
45 - 54	1 464	103	210	240	336	289	286
55 - 59	821	47	118	104	178	149	225
60 i więcej	200	11	21	26	43	46	53
Wykształcenie							
- wyższe	274	24	59	48	66	47	30
- policealne i średnie zawod.	1 022	92	168	175	247	164	176
- średnie ogólnokształcące	355	29	57	55	95	53	66
- zasadnicze zawodowe	1 411	94	209	229	304	309	266
- gimnazjalne	48	6	13	9	8	8	4
- podstawowe i podstawowe nieukończone	1 123	80	155	155	219	245	269
Staż pracy							
do 1 roku	424	39	76	57	96	76	80
1 - 5	716	58	102	108	152	160	136
5 - 10	569	42	76	94	130	115	112
10 - 20	916	80	139	127	210	184	176
20 - 30	841	56	140	133	194	141	177
30 lat i więcej	245	17	47	48	69	40	24
bez stażu	522	33	81	104	88	110	106

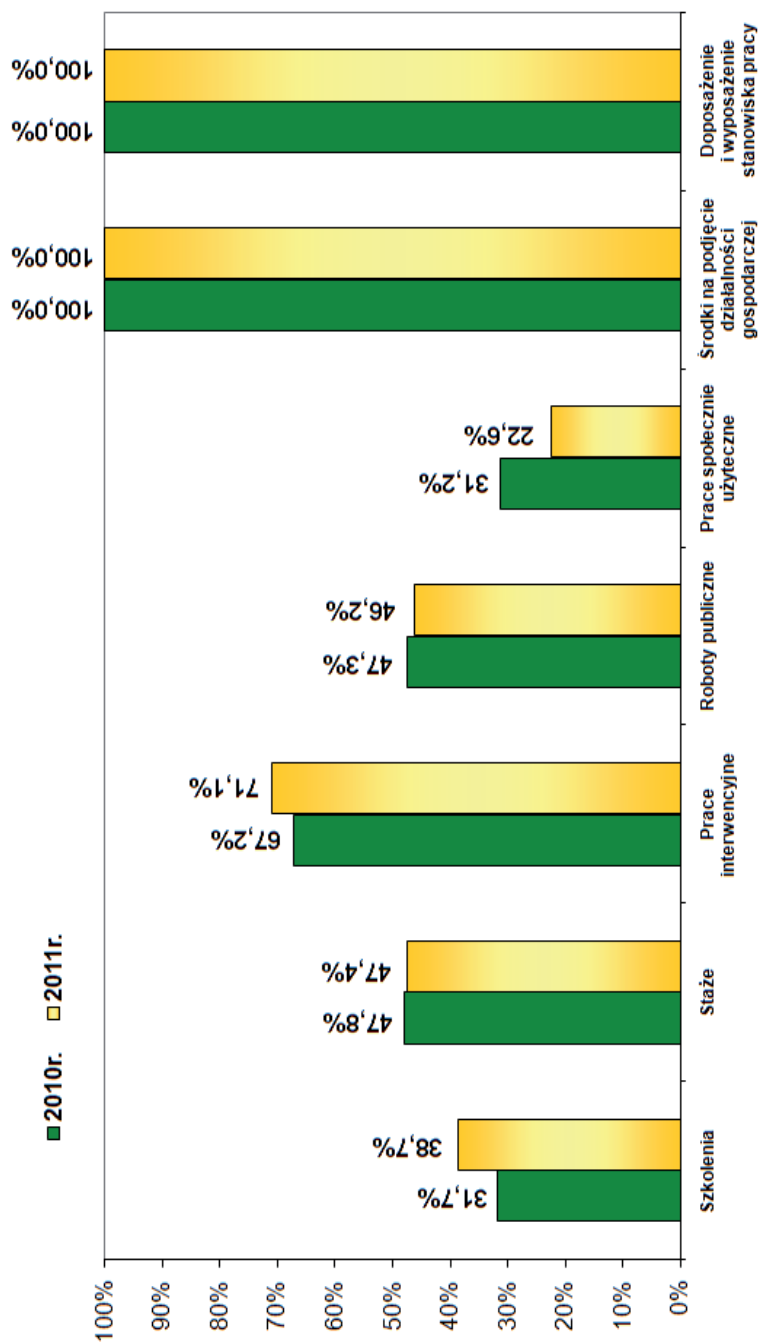
**TABLICA 45. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W 2011 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Lp.	POWIATY	2011rok												w tym:			
		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień	Ogółem	miejsc pracy subsydy- wanej	z sektora prywatnego	% do ogółu miejsc pracy
		1.	Buski	23	50	88	105	207	131	77	78	78	96	48	56	1 037	453
2.	Jędrzejowski	33	47	160	242	81	39	96	152	132	55	30	38	1 105	819	555	50,2
3.	Kazimierski	12	38	56	64	65	63	22	7	17	15	8	25	392	280	248	63,3
4.	Kielecki	345	366	641	608	294	203	198	173	296	176	148	178	3 626	1 793	2 569	70,8
5.	m. Kielce	242	224	341	471	302	251	285	193	314	206	179	81	3 089	944	2 627	85,0
6.	Konecki	90	55	55	274	381	274	197	194	129	98	84	141	1 972	1 257	1 147	58,2
7.	Opatowski	20	29	65	87	228	121	69	41	58	37	5	16	776	450	555	71,5
8.	Ostrowiecki	121	161	331	276	266	232	329	270	252	117	57	49	2 461	1 713	1 590	64,6
9.	Pińczowski	8	26	67	49	208	24	21	51	50	23	40	25	592	238	481	81,3
10.	Sandomierski	58	194	143	245	147	121	98	129	58	25	37	16	1 271	710	909	71,5
11.	Skarżyski	76	213	122	183	60	271	152	289	187	184	85	83	1 905	1 094	1 207	63,4
12.	Starachowicki	111	164	302	168	153	155	183	282	122	123	74	103	1 940	817	1 593	82,1
13.	Staszowski	115	88	145	134	131	86	355	121	71	63	151	62	1 522	802	941	61,8
14.	Włoszczowski	26	48	185	130	48	62	47	81	42	26	14	18	727	487	389	53,5
	Ogółem	1 280	1 703	2 701	3 036	2 571	2 033	2 129	2 061	1 806	1 244	960	891	22 415	11 857	15 650	69,8

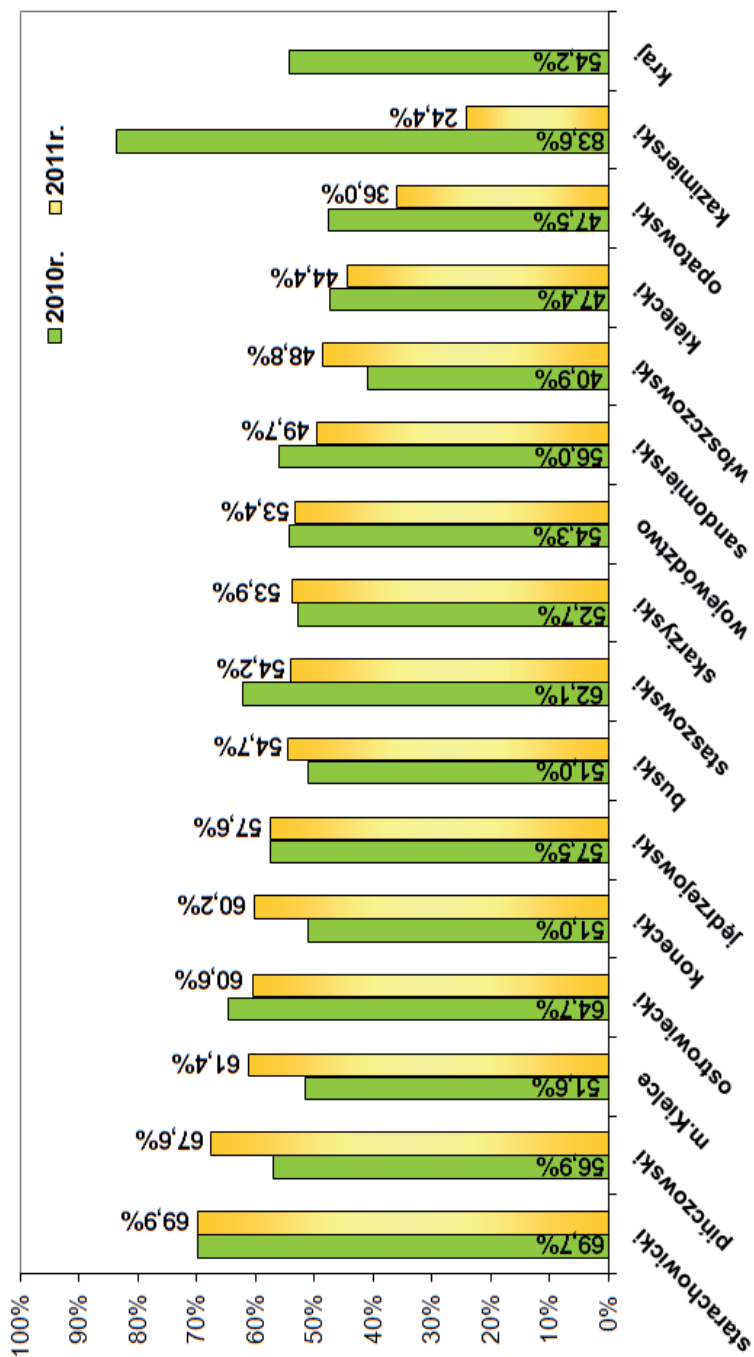
TABLICA 46. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2011 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

L.p.	POWIATY	Aktywne formy ogółem	Osoby, które podjęły pracę:							Osoby, które rozpoczęły:				
			prace interwencyjne	roboty publiczne	podjęcia działalności gospodarczej	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	inne	szkolenie	staż	przygotowanie zawodowe dorosłych	pracę społecznie użyteczną			
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Buski	583	50	0	39	116	0	101	236	0	41			
2	Jędrzejowski	897	156	59	58	60	2	24	383	0	155			
3	Kazimierski	303	10	16	17	11	0	26	223	0	0			
4	Kielecki	2 097	156	148	198	241	0	151	965	0	238			
5	m. Kielce	1 547	17	38	370	97	0	348	566	0	111			
6	Konecki	1 528	179	408	160	147	0	126	485	0	23			
7	Opatowski	450	85	0	12	32	2	0	319	0	0			
8	Ostrowiecki	1 959	274	116	194	163	72	124	813	0	203			
9	Pińczowski	310	66	6	30	27	0	56	125	0	0			
10	Sandomierski	701	192	35	23	9	2	96	327	1	16			
11	Skarżyski	1 229	118	99	165	185	13	79	390	0	180			
12	Starachowicki	1 072	125	0	121	234	43	121	329	0	99			
13	Staszowski	927	116	347	46	194	6	39	179	0	0			
14	Włoszczowski	625	10	103	65	78	2	39	197	0	131			
	WOJEWÓDZTWO	14 228	1 554	1 375	1 498	1 594	142	1 330	5 537	1	1 197			

Wykres 6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w latach 2010 - 2011

Wykres 7. Efektywność zatrudnienia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w latach 2010 - 2011

**TABLICA 47. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

Rok	Środki przyznane algorytmem	Dodatkowe środki przyznane z rezerwy Ministra	Pozostałe środki	RAZEM
2002	24 059 500	-	-	24 059 500
2003	45 931 000	1 071 400	18 710 900 *	65 713 300
2004	48 114 100	2 297 400	4 143 900 *	54 555 400
2005	72 181 200	8 681 300	-	80 862 500
2006	79 637 600	14 154 200	-	93 791 800
2007	101 979 700	13 863 100	-	115 842 800
2008	128 755 300	29 642 400	-	158 397 700
2009	159 751 800	51 009 900	-	210 761 700
2010	227 702 900	50 424 000	-	278 126 900
2011	86 951 800	10 053 200	-	97 005 000
RAZEM	975 064 900	181 196 900	22 854 800	1 179 116 600

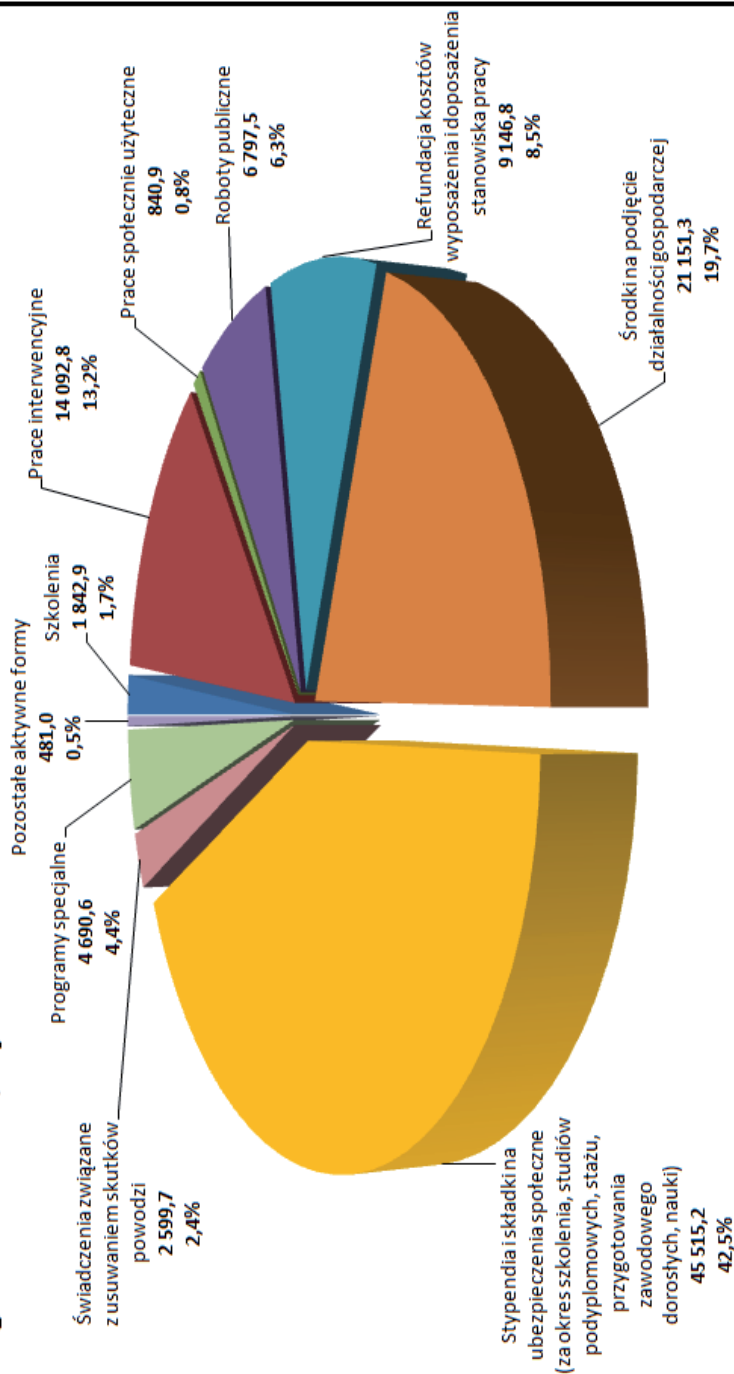
* Dodatkowe środki przekazane przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa na konto Funduszu Pracy.

TABLICA 48. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY PONIESIONE NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2011 ROKU WG POWIATÓW w tys. zł

Wyszczególnienie	POWIATY													Razem	
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	m. Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starchowicki	Staszowski		Włoszczoński
Aktywne formy ogółem	3 306,6	5 174,5	2 180,4	17 057,3	11 510,1	10 490,5	4 544,4	8 760,5	2 142,8	12 715,0	8 811,5	8 417,2	8 526,3	3 521,6	107 158,7
Koszty szkoleń	228,0	59,2	56,9	233,1	396,4	139,1	0,0	154,0	25,6	105,2	106,2	219,2	97,8	22,2	1 842,9
Prace interwencyjne	465,0	794,5	43,3	741,8	59,2	997,9	529,9	713,4	379,6	7 829,4	506,8	439,6	569,7	24,7	14 092,8
Roboty publiczne	0,0	302,8	134,7	939,1	226,4	1 584,5	32,4	340,0	43,3	903,9	379,3	0,0	1 617,0	324,1	6 797,5
Prace społecznie użyteczne	34,7	99,1	0,0	119,1	89,1	17,7	2,1	67,0	2,7	16,5	141,6	107,6	0,0	143,7	840,9
Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	1,5	0,0	3,2
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	311,7	373,2	74,5	1 199,1	1 437,0	586,3	51,0	1 702,2	50,0	119,9	1 042,1	1 231,0	832,0	136,8	9 146,8
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	637,5	840,7	301,1	3 553,6	5 967,5	1 235,4	234,5	1 971,5	314,6	403,0	1 317,8	2 530,7	680,4	1 163,0	21 161,3
Stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne z tego:	1 605,5	2 584,3	1 505,8	10 207,1	3 277,2	3 749,1	3 694,5	3 774,4	612,0	3 268,3	3 396,4	3 834,3	2 309,4	1 696,9	45 515,2
- za okres szkolenia	136,4	45,9	44,2	127,6	302,3	110,4	1,4	96,9	28,6	122,3	136,1	125,2	72,4	21,5	1 371,2
- za okres studiów podyplomowych	5,1	9,6	3,4	26,6	61,6	22,0	1,0	13,3	1,3	5,3	5,5	11,5	10,2	0,0	176,4
za okres stażu	1 456,5	2 526,6	1 444,9	10 035,6	2 913,3	3 616,7	3 670,9	3 589,6	579,6	3 122,0	3 194,1	3 693,5	2 215,6	1 675,4	43 734,3
za okres przygotowania zawodowego dorosłych	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,7	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1
Koszty przejazdu zakwaterowanie i wyżywienia	7,5	2,2	13,3	15,9	0,0	0,0	21,2	74,6	2,5	9,0	60,7	4,1	11,2	0,0	222,2
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	8,2	115,3	33,6	22,0	0,0	0,0	0,0	10,4	1,2	38,2	0,1	24,3	5,9	0,0	289,2
Przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,1	0,0	1,3	0,0	3,9
Koszty badań bezrobotnych	0,0	0,0	0,0	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4
Składki na ubezpieczenia społeczne rolników	14,6	5,4	26,9	4,1	14,5	22,9	0,0	25,5	4,0	28,2	0,4	30,5	6,9	10,2	194,1
Świadczenia związane z usuwaniem skutków powodzi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,2
Programy specjalne	0,0	0,0	0,0	29,1	42,8	2 187,6	0,0	0,0	710,8	0,0	1 720,3	0,0	0,0	0,0	4 690,6

Wykres 8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2011 roku (w tys. zł)

Ogółem: 107.158,7 tys. zł

TABLICA 49. PODSTAWOWE DANE O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Stan na 31.12.2010r. i na 31.12.2011r.

POWIATY	Miasto lub gmina		liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	1 698	1 564	751	745	49	55	228	200	1 284	1 168	381	499		
	174	179	86	89	1	3	14	15	148	154	48	59		
	216	214	111	108	3	4	17	13	183	177	30	50		
	273	265	137	132	3	7	24	31	228	219	60	91		
BUSKI	214	183	108	99	3	0	21	16	170	140	46	55		
	327	330	139	149	6	3	63	74	271	282	62	82		
	163	159	79	86	3	5	30	24	142	133	26	45		
	240	235	122	125	3	7	17	21	196	192	46	78		
	3 305	3 129	1 533	1 533	71	84	414	394	2 622	2 465	699	969		
JĘDRZEJOWSKI	1 714	1 761	885	941	78	77	176	176	1 238	1 270	642	702		
	740	721	486	486	37	30	65	39	559	550	296	333		
	241	243	135	136	7	6	23	13	195	200	103	116		
	713	711	455	442	36	29	79	64	514	514	299	337		
	289	308	154	159	7	10	18	25	225	238	124	129		
	234	249	127	131	8	5	21	19	183	196	95	110		
	166	166	107	97	3	6	7	6	145	132	57	72		
	400	399	222	213	19	14	49	65	305	302	142	165		
	374	381	201	200	6	7	30	25	304	298	179	191		
	4 871	4 939	2 772	2 805	201	184	468	432	3 668	3 700	1 937	2 155		
	1 062	1 234	519	599	28	33	79	78	820	957	408	525		
	328	337	166	168	9	6	18	11	265	276	153	154		
	166	194	96	91	1	0	163	12	159	163	63	74		
	191	185	82	96	2	1	15	2	168	170	54	78		
	144	159	62	61	1	0	6	5	126	132	36	53		
RAZEM	1 911	2 109	925	1 015	41	40	125	108	1 538	1 698	714	884		

TABLICA 49

c.d.

POWIATY	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
M.KIELCE	11 438	10 804	5 590	5 104	212	253	1 358	1 489	7 464	6 880	3 581	3 690
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	596	638	309	330	3	1	145	134	503	532	90	152
Bieliny	925	855	444	411	5	2	155	144	728	670	292	328
Bodzentyn	927	915	467	479	47	70	219	208	681	661	193	248
Chęciny	1 056	1 011	506	518	6	2	251	230	723	712	454	488
Chmielnik	1 032	1 006	511	492	4	4	209	216	816	774	185	307
Daleszyce	832	843	416	418	4	4	179	180	648	663	184	234
Górnio	375	387	179	187	1	0	59	70	305	312	32	60
Łagów	627	665	320	367	12	13	110	121	479	523	145	217
Łopuszno	513	543	242	260	1	1	114	134	392	416	75	133
Masłów	680	630	347	322	2	1	148	153	507	461	145	188
Miedziana Góra	866	795	459	425	7	0	167	163	639	582	269	290
Mniów	642	734	322	384	0	1	137	184	502	572	112	187
Morawica	666	658	336	347	0	0	107	136	499	477	90	154
Nowa Słupia	1 001	980	493	494	2	4	228	258	762	724	187	251
Piekoszów	374	366	178	179	3	2	54	53	282	278	188	175
Pierzchnica	423	466	197	218	3	4	64	56	316	342	91	95
Raków	433	441	227	214	0	0	98	117	306	329	79	109
Stikówka-Nowiny	539	565	269	296	1	1	123	138	426	423	111	142
Strawczyn	757	716	362	341	5	2	192	173	534	491	151	186
Zagnańsk	13 261	13 214	6 584	6 682	106	112	2 759	2 868	10 048	9 942	3 073	3 944
RAZEM	2 913	3 107	1 471	1 648	51	39	740	766	2 014	2 191	980	1 104
Końskie	1 795	1 700	931	931	2	1	426	447	1 158	1 095	527	523
Stąporków	339	367	160	174	2	2	80	93	239	274	96	141
Falków	462	539	244	308	2	2	139	151	303	359	146	205
Gowarczów	785	828	409	449	7	4	203	205	569	598	280	321
Radostyce	305	337	150	173	0	1	108	124	203	217	81	125
Ruda Malecka	154	145	67	77	0	0	40	29	125	122	42	62
Słupia Konecka	317	357	157	183	4	4	100	116	242	267	100	112
Smyków	7 070	7 380	3 589	3 927	68	53	1 836	1 931	4 853	5 123	2 252	2 593
RAZEM	7 070	7 380	3 589	3 927	68	53	1 836	1 931	4 853	5 123	2 252	2 593
KONECKI												

TABLICA 49

c.d.

POWIATY	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0												
Miasto lub gmina												
Opatów	999	1 167	438	555	25	14	75	125	730	887	433	520
Ozarów	988	997	530	577	5	11	41	103	751	751	462	485
Backowice	348	399	153	188	3	3	16	30	293	337	136	194
Iwaniska	788	933	338	443	22	15	52	80	597	707	333	469
Lipnik	595	623	260	297	8	5	19	39	429	464	304	366
Sadowie	271	301	138	163	4	2	24	22	212	240	125	159
Tarłów	431	488	202	248	4	4	23	34	302	356	163	221
Wojciechowice	326	389	161	188	3	5	20	32	249	308	145	173
RAZEM	4 746	5 297	2 220	2 659	74	59	265	465	3 563	4 050	2 101	2 587
Ostrowiec Św.	5 378	5 368	2 919	2 921	230	166	1 137	1 038	3 588	3 682	1 735	1 892
Cmielów	654	673	315	351	15	21	112	101	469	493	223	257
Kunów	917	970	477	528	33	31	182	199	640	653	297	310
Bałtów	288	280	132	129	4	5	50	50	203	204	74	86
Bodzechów	1 080	1 171	551	605	45	29	233	232	777	860	433	429
Waszków	411	397	200	204	6	4	53	57	344	337	117	146
RAZEM	8 708	8 859	4 594	4 738	333	256	1 767	1 677	6 021	6 209	2 879	3 120
Pińczów	928	939	472	516	1	2	127	106	672	696	181	221
Działoszyce	236	204	102	103	0	0	14	14	175	135	126	129
Kije	176	189	126	112	0	0	21	19	131	136	92	102
Michałów	184	172	115	106	0	0	18	14	138	158	86	108
Ziółta	133	161	70	73	0	0	9	11	143	149	57	47
RAZEM	1 657	1 665	865	910	1	2	187	164	1 259	1 274	542	607
Sandomierz	1 193	1 308	581	658	18	12	128	156	842	921	356	483
Dwikozy	529	549	274	281	4	3	36	56	424	410	163	199
Klimontów	644	659	316	328	8	3	31	32	527	542	242	269
Koprywnica	391	426	205	232	3	3	14	24	332	360	142	184
Łonów	369	431	186	207	3	5	35	49	301	342	122	152
Obrazów	290	352	144	181	3	3	9	22	238	289	113	133
Samborzec	421	452	198	225	5	3	23	22	359	396	128	140
Wilczyce	200	229	92	113	1	2	12	15	169	192	60	92
Zawichost	258	298	124	158	2	1	13	18	181	227	100	119
RAZEM	4 295	4 704	2 120	2 383	47	35	301	394	3 373	3 679	1 426	1 771

TABLICA 49

c. d.

POWIATY	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0													
SKARŻYSKI	Skarżysko-Kam.	4 031	4 119	1 962	2 099	138	129	898	851	2 576	2 632	1 125	1 381
	Skarż. Kościelne	704	709	354	354	24	17	145	146	453	462	191	248
	Suchedniów	947	968	451	461	27	14	213	197	622	624	275	384
	Blizyn	1 149	1 132	599	591	17	11	214	190	761	716	400	482
	Łączna	485	472	228	228	15	12	117	91	342	332	158	195
	RAZEM	7 316	7 400	3 567	3 733	221	183	1 587	1 475	4 754	4 766	2 149	2 690
STARACHOWICKI	Starachowice	3 689	3 721	1 780	1 905	93	79	905	1 050	2 285	2 327	1 202	1 154
	Brody	934	890	454	450	22	21	244	218	615	621	323	327
	Mirzec	583	594	270	306	23	10	146	157	424	441	187	189
	Pawłów	959	989	455	503	19	14	259	306	761	782	270	293
	Wąchock	576	557	268	280	20	14	144	149	389	381	210	194
	RAZEM	6 741	6 751	3 227	3 444	177	138	1 698	1 922	4 477	4 552	2 192	2 157
STASZOWSKI	Staszów	1 315	1 385	678	762	22	16	215	210	1 012	1 053	245	351
	Polaniec	624	694	369	448	2	5	86	116	500	530	93	128
	Ostiek	436	512	192	328	6	3	88	90	330	392	58	99
	Rytwiany	351	374	183	218	8	6	57	61	245	269	65	116
	Bogoria	431	484	203	266	4	7	43	68	343	389	89	122
	Łubnice	180	173	94	92	1	2	9	22	162	149	30	34
	Oleśnica	246	232	79	88	2	2	98	85	197	195	26	41
	Szydłów	190	182	86	77	0	2	28	23	165	159	30	31
	RAZEM	3 773	4 036	1 884	2 279	45	43	624	675	2 954	3 136	636	922
		Włoszczowa	1 179	1 190	645	679	6	5	134	131	821	851	318
WŁOSZCZOWSKI	Kluczewsko	397	379	232	237	0	0	37	30	294	292	150	175
	Krasocin	771	682	465	419	4	0	72	64	570	502	312	286
	Moskorzew	222	187	105	93	1	1	13	12	168	142	87	92
	Radków	136	137	79	72	0	0	14	8	104	107	42	49
	Secemin	344	355	183	189	0	0	34	41	240	262	137	118
RAZEM	3 049	2 930	1 709	1 689	11	6	304	286	2 197	2 156	1 046	1 109	
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	82 141	83 217	41 199	42 901	1 608	1 448	13 693	14 280	58 791	59 630	25 227	29 198	

ADRESY URZĘDÓW PRACY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

ul. Witosa 86, tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666;
www.wup.kielce.pl

- **MIEJSKI URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Szymanowskiego 6, tel. 41 340 60 55, fax 41 340 60 80;
www.mup.kielce.pl
zasięgiem działania obejmuje miasto Kielce.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W BUSKU - ZDRÓJU**
ul. Różana 2, tel. 41 378 30 54, 41 370 91 10, fax 41 370 91 20;
www.pupbusko.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Busko - Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów,
Solec - Zdrój, Stopnica, Tuczępy, Wiślica.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W JĘDRZEJOWIE**
ul. Okrzei 49B, tel. 41 386 54 92, tel./ fax 41 386 38 93;
www.pupjedrzejow.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Jędrzejów, Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa,
Sędziszów, Słupia Jędrzejowska, Sobków, Wodzisław.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KAZIMIERZY WIELKIEJ**
ul. Partyzantów 29, tel. 41 352 29 91, fax 41 352 20 14;
www.pupkazimierzawielka.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Kazimierza Wielka, Bejsce, Czarnocin, Opatowiec,
Skalbierz.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Kolberga 4, tel. centr. 41 367 11 00, fax 41 367 11 99;
www.pupkielce.pl
zasięgiem działania **obejmuje:** Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce,
Górno, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia,
Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŃSKICH**
ul. Spółdzielcza 3, tel. 41 372 63 63, tel./ fax 41 372 67 01;
ul. Partyzantów 1 (rejestracja osób bezrobotnych i poszukujących pracy),
tel. 41 375 18 64, 41 375 18 42;
www.pup.konskie.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Końskie, Falków, Gowarczów, Radoszyce,
Ruda Maleniecka, Słupia Konecka, Smyków, Stąporków.
Powiatowy Urząd Pracy w Końskich posiada filię:
- w Stąporkowie, ul. Piłsudskiego 132a, tel. 41 374 03 90, fax 41 374 11 53.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OPATOWIE**
 ul. Partyzantów 13, tel. 15 868 03 00, fax 15 868 03 13;
www.pup-opatow.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Opatów, Baćkowice, Iwaniska, Lipnik, Ozarów, Sadowie, Tarłów, Wojciechowice.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
 Al. 3-go Maja 36, tel. 41 265 44 57, 41 265 42 08/09, fax 41 263 33 40;
www.pup.ostrowiec.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Ostrowiec Św. i gminy: Bałtów, Bodzichów, Ćmielów, Kunów, Waśniów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W PIŃCZOWIE**
 ul. Złota 7, tel. 41 357 26 40, fax 41 357 52 88;
www.puppinczow.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Pińczów, Działoszyce, Kije, Michałów, Złota.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SANDOMIERZU**
 ul. Mickiewicza 34, tel. 15 644 14 42, 15 644 14 45/46, 15 644 14 49/50, fax 15 644 15 05;
www.pupsandomierz.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Sandomierz i gminy: Dwikozy, Klimontów, Koprzywnica, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SKARŻYSKU - KAMIENNEJ**
 ul. 1-go Maja 105, tel. 41 251 73 00, fax 41 251 73 06;
www.pupskarzysko.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Skarżysko-Kam. i gminy: Skarżysko Kościelne, Bliżyn, Łączna, Suchedniów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STARACHOWICACH**
 ul. Radomska 76, tel. 41 273 62 00, fax 41 273 62 60;
www.pup-starachowice.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Starachowice i gminy: Brody, Mirzec, Pawłów, Wąchock.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STASZOWIE**
 ul. Szkolna 4, tel. 15 864 38 85, 15 864 26 76, fax 15 864 25 06;
www.pupstaszow.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Staszów, Bogoria, Lubnice, Oleśnica, Osiek, Połaniec, Rytwiary, Szydłów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY WE WŁOSZCZOWIE**
 ul. Strażacka 11, tel. 41 394 35 40, tel./ fax 41 394 37 65;
www.pupwloszczowa.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Włoszczowa, Kluczewsko, Krasocin, Moskorzew, Radków, Secemin.